

Nr. 5 – 2006
Side 463 – 633

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 5
Utgitt 15. mai 2006

Innhold

	Side	
Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet		
2006		
April	7. Lov nr. 6 om endr. i barnelova mv. (omfang av samvær, styrking av meklingsordningen, tiltak for å beskytte barn mot overgrep, foreldreansvar etter dødsfall, tilbakebetaling av barnebidrag mv.).....	463
April	7. Lov nr. 7 om endr. i barnetrygdloven mv. (meldeplikt for skoler, innstramming av retten til barnetrygd under utenlandsopphold mv.).....	465
April	7. Lov nr. 8 om endr. i lov 17. juli 1953 nr. 28 om Heimevernet (utvidet tjenesteplikt i fredstid).....	465
April	7. Lov nr. 9 om endr. i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven).....	465
April	21. Lov nr. 10 om endr. i folketrygdloven og enkelte andre lover (endringer i regelverket for ytelser ved svangerskap, fødsel og adopsjon).....	465
April	28. Lov nr. 11 om endr. i lov 16. juli 1999 nr. 66 om Schengen informasjonssystem (SIS).....	472
April	7. Ikrafttr. av lov 7. april 2006 nr. 6 om endringer i barnelova mv. (omfang av samvær, styrking av meklingsordningen, tiltak for å beskytte barn mot overgrep, foreldreansvar etter dødsfall, tilbakebetaling av barnebidrag mv.) (Nr. 392).....	500
April	7. Ikrafttr. av lov 7. april 2006 nr. 7 om endringer i barnetrygdloven mv. (meldeplikt for skoler, innstramming av retten til barnetrygd under utenlandsopphold mv.) (Nr. 393).....	500
Mars	3. Vedtak om at midlertidig forskrift 19. desember 2003 nr. 1595 om sikkerhet og arbeidsmiljø for enkelte petroleumsanlegg på land og tilknyttede rørledningssystemer skal gjelde for de planlagte gasskraftverkene i Hammerfest, Skogn og Grenland (Nr. 394).....	501
April	4. Endr. i delegering av myndighet fra det sentrale Mattilsynet til det lokale og regionale Mattilsynet (Nr. 396).....	507
April	7. Ikrafts. av lov 21. desember 2005 nr. 131 om oppheving av lausgjengarlova og om endringar i straffelova o.a. (eige straffebod mot vald i nære relasjonar o.a.) (Nr. 409).....	577
April	21. Ikrafttr. av lov 21. april 2006 nr. 10 om endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover (endringer i regelverket for ytelser ved svangerskap, fødsel og adopsjon) (Nr. 428).....	621
April	7. Utvidet deleg. av forskriftskompetanse til Mattilsynet etter matloven § 19 tredje ledd – Om midlertidige forebyggende tiltak for å hindre smitte av høypatogen aviær influensa (Nr. 444).....	627
Forskrifter		
2006		
Mars	23. Forskrift om merverdiavgiftsloven § 70 – statlige virksomheter – endring av drift og/eller finansiering (Nr. 367).....	476
Mars	24. Forskrift om utvidelse av virkeområdet for lov 31. oktober 1946 nr. 2 om mål og vekt (Nr. 368).....	477
Mars	24. Forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med aviær influensa i Israel (Nr. 369).....	477
Mars	27. Forskrift om maksimalkvoter i fangst av vågehval i 2006 (Nr. 370).....	478
Feb.	22. Forskrift om bachelorgrad ved Høgskolen i Sør-Trøndelag (Nr. 373).....	479
Mars	31. Forskrift om offentlige undersøkelser av jernbaneulykker og alvorlige jernbanehendelser m.m. (jernbaneundersøkelsesforskriften) (Nr. 378).....	485
Mars	31. Forskrift om varslings- og rapporteringsplikt i forbindelse med jernbaneulykker og jernbanehendelser (varslings- og rapporteringsforskriften) (Nr. 379).....	489
April	7. Forskrift om krav til kvalitet og sikkerhet ved håndtering av humane celler og vev (Nr. 391).....	491
April	5. Forskrift om eksamen for Høgskolen i Bergen (Nr. 398).....	508
April	6. Forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med utbrudd av aviær influensa i Bulgaria (Nr. 400).....	512
April	7. Forskrift om offentlige anskaffelser (Nr. 402).....	513
April	7. Forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester) (Nr. 403).....	550
April	10. Forskrift om samtrafikken i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog (høyhastighetsforskriften) (Nr. 410).....	577

April	10.	Forskrift om samtrafikkvevnen i det konvensjonelle jernbanesystemet (samtrafikkforskriften) (Nr. 411)	587
April	10.	Forskrift om godskrivning av høyere utdanning (Nr. 412)	599
April	21.	Forskrift om transitt av fisk fanget av og brakt i land fra EU-fartøy (Nr. 433).....	623
April	23.	Forskrift om kompensasjon for utgifter til renter til investeringer for istandsetting av kirker og kirkeinventar fra Den Norske Stats Husbank (Nr. 445).....	627
April	25.	Forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med mistanke om aviær influensa i Sveits (Nr. 446).....	628
April	28.	Forskrift om særlige tiltak mot Usbekistan (Nr. 450)	630

Endringsforskrifter

2005

Nov.	16.	Endr. i forskrift om bachelorgrad ved Høgskolen i Bergen (Nr. 1805)	1805
------	-----	---	------

2006

Mars	20.	Endr. i forskrift om regulering av fisket for fartøy som fører grønlandsk flagg i Norges økonomiske sone i 2006 (Nr. 362).....	473
Mars	20.	Endr. i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen (Nr. 363)	473
Mars	20.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 (Nr. 364)	474
Mars	22.	Endr. i forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer (Nr. 365)	474
Mars	22.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 (Nr. 366)	476
Mars	29.	Endr. i forskrift om tilskott til mjølkeproduksjon (Nr. 371)	478
Mars	31.	Endr. i forskrift om omsetningsforbud for enkelte spekede kjøttprodukter (Nr. 372)	478
Mars	23.	Endr. i forskrift fastsatt av Skattedirektoratet til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 374).....	480
Mars	24.	Endr. i forskrift om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr (Nr. 375)	481
Mars	24.	Endr. i forskrift om A/S Vinmonopolets innkjøpsvirksomhet m.v. og forskrift om nemnd for prøving av A/S Vinmonopolets beslutninger om innkjøp m.v. (Nr. 376)	482
Mars	27.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 (Nr. 377)	484
Mars	31.	Endr. i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med klassisk svinepest i enkelte land i EØS-området (Nr. 380)	490
Mars	31.	Endr. i forskrift om betaling av bomavgift og tilleggsavgift (Nr. 381).....	490
April	3.	Endr. i forskrift om stønad til hjelpemidler mv til bedring av funksjonsevnen i arbeidslivet og i dagliglivet og til ombygging av maskiner på arbeidsplassen (Nr. 382).....	491
Mars	31.	Endr. i forskrift om trafikkopplæring og førerprøve m.m. og forskrift om førerkort m.m. (Nr. 395)	501
April	5.	Endr. i forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler (Nr. 397).....	507
April	5.	Endr. i forskrift om stønad til lese- og sekretærhjelp for blinde og svaksynte (Nr. 399).....	511
April	7.	Endr. i forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav (Nr. 401).....	513
April	7.	Endr. i forskrift om gjennomføring av EØS-avtalen vedlegg XVI punkt 6 (Rfo EØF/Euratom nr. 1182/71) om fastsettelse av regler for frister, datoer og tidspunkter (Nr. 404)	574
April	7.	Endr. i forskrift om omsetningsforbud for enkelte spekede kjøttprodukter (Nr. 405)	574
April	3.	Endr. i instruks for tilsyn og kontroll ved import og transitt mv. av animalske næringsmidler og produkter av animalsk opprinnelse mv. fra tredjeland (Nr. 406)	575
April	6.	Endr. i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak ved innførsel av levende fjørfe, fuglevilt, oppdrettsfugler og strutsefugler samt rugeegg, ferskt kjøtt, kjøttprodukter og blandingsprodukter fra disse, fra Bulgaria i forbindelse med utbrudd av Newcastle disease (Nr. 407)	576
April	7.	Endr. i forskrift om strukturavgift og strukturfond for kapasitetstilpasning av fiskeflåten (Nr. 408)	576
Mars	28.	Endr. i forskrift om kontroll med eiermessige endringer i selskap mv. som innehar tillatelse til oppdrett av matfisk av laks og ørret i sjø (Nr. 413).....	599
Mars	28.	Endr. i forskrift om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret (Nr. 414)	599
April	7.	Endr. i forskrift om endring i forskrift om plikt til å bruke los i norske farvann (Nr. 415).....	600
Mars	29.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° nord i 2006 (Nr. 422)	600
April	6.	Endr. i forskrift om merking mv av næringsmidler (Nr. 423).....	601

April	7.	Endr. i forskrift om endring i forskrift om sjøtrafikk i bestemte farvann (sjøtrafikkforskriften) (Nr. 424)	601
April	10.	Endr. i forskrift om bevilling som statsautorisert tolk og tolkeprøven (Nr. 425)	602
April	18.	Endr. i forskrift om særlige tiltak mot Burma (Nr. 426)	603
April	18.	Endr. i forskrift om særlige tiltak mot Republikken Zimbabwe (Nr. 427)	615
Mars	1.	Endr. i forskrift om matpoteter (Nr. 429)	621
Mars	27.	Endr. i forskrift om lotterivirksomhet om bord på norske skip i rute mellom norsk og utenlandsk havn (Nr. 430)	622
April	20.	Endr. i forskrift om dyrehelsemessige vilkår for godkjenning av institusjoner, institutter og sentra og overføring av dyr, sæd, egg og embryoer til og fra godkjente anlegg (Nr. 431)	622
April	21.	Endr. i forskrift om førstehåndsomsetning av råfisk (Nr. 432)	623
April	21.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 (Nr. 434)	625
April	24.	Endr. i forskrift om stønad til dekning av utgifter til ortopediske hjelpemidler, brystprotese, ansiktsdefektprotese, øyeprotese og parykk (Nr. 435)	625
April	24.	Endr. i forskrift om minstekrav til kapitaldekning i finansinstitusjoner og verdipapirforetak (Nr. 437)	626
Mars	29.	Endr. i forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen i Agder (Nr. 443)	626
April	25.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2006 (Nr. 447)	628
April	27.	Endr. i forskrift om bruk av personlig verneutstyr under kjøring med motorvogn (Nr. 448) ..	629
April	27.	Endr. i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) (Nr. 449)	630

**Diverse
2006**

April	24.	Ikrafttr. av forskrift 2. september 2005 nr. 1010 om innsamling og behandling av opplysninger i Forsvarets helseregister (Nr. 436)	626
-------	-----	--	-----

Oversikt over rettelser	3. omslagsside
Bestillinger, adresseendringer m.v.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 15. mai 2006

Nr. 5

7. april. Lov nr. 6 2006

Lov om endringer i barnelova mv. (omfang av samvær, styrking av meklingsordningen, tiltak for å beskytte barn mot overgrep, foreldreansvar etter dødsfall, tilbakebetaling av barnebidrag mv.)

Ot.prp.nr.11 (2005–2006) jf. Ot.prp.nr.103 (2004–2005), Innst.O.nr.35 (2005–2006) og Besl.O.nr.39 (2005–2006). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 9. og 16. mars 2006. Fremmet av Barne- og likestillingsdepartementet. Kunngjort 7. april 2006.

Endringer i følgende annen lov:

Lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd (barnetrygdloven).

I

I lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barnelova) gjøres følgende endringer:

§ 38 skal lyde:

§ 38. Foreldreansvar etter dødsfall

Døyr den eine av foreldra som har foreldreansvaret saman, får den attlevande foreldreansvaret aleine. Dersom den attlevande er sikta eller tiltala for forsettleg eller overlagt å ha valda at den andre er død, skal tingretten ta førebels avgjerd om foreldreansvaret etter reglane i § 60 a.

Bur barnet saman med begge foreldra og den eine av dei døyr, får den attlevande foreldreansvaret aleine, jamvel om berre den avdøde hadde foreldreansvar. Dette gjeld ikkje i høve der den attlevande er sikta, tiltala eller dømd slik det er omtala i første stykket andre punktum.

Fører dødsfall til at ingen lenger har foreldreansvaret for eit barn, skal lensmannen eller tingretten få opplysning om det i dødsfallsmeldinga. Tingretten skal ta avgjerd om foreldreansvaret etter reglane i § 63.

Andre enn foreldra kan krevje å få foreldreansvaret til barnet etter dødsfall etter reglane i § 63.

For den eller dei som får foreldreansvaret, gjeld reglane i kapitlet her og kapittel 6.

§ 43 skal lyde:

§ 43. Omfanget av samværet mv.

Den av foreldra som barnet ikkje bur saman med, har rett til samvær med barnet om ikkje anna er avtala eller fastsett. Omfanget av samværsretten bør avtalast nærare. Dersom samvær ikkje er til beste for barnet, må retten avgjere at det ikkje skal vere samvær.

Foreldra avtalar sjølve omfanget av samværsretten på bakgrunn av kva dei meiner er best for barnet. § 31 andre stykket gjeld for foreldra. I avtale eller avgjerd om samvær skal det mellom anna leggjast vekt på omsynet til best mogleg samla foreldrekontakt, kor gammalt barnet er, i kva grad barnet er knytt til nærmiljøet, reiseavstanden mellom foreldra og omsynet til barnet elles. Vert det avtala eller fastsett «vanleg samværsrett», gjev det rett til å vere saman med barnet ein ettermiddag i veka, annakvar helg, 14 dagar i sommarferien, og jul eller påske.

Det kan i avtale eller i dom setjast vilkår for gjennomføringa av samværsretten. Dersom tilsyn vert sett som vilkår for samvær, kan retten i særlege høve påleggje departementet å oppnemne tilsynsperson. Departementet kan gje forskrifter med nærare føresegner om oppnemning av tilsynsperson, utøving av tilsynet og godtgjering for dette.

Den andre av foreldra skal få melding i rimeleg tid føreåt når samværet ikkje kan finne stad som fastsett, eller når tida for samværet må avtalast nærare.

Dersom den som har foreldreansvaret eller som barnet bur hos hindrar at ein samværsrett kan gjennomførast, kan den som har samværsretten krevje ny avgjerd av kven som skal ha foreldreansvaret eller kven barnet skal bu saman med, jf. § 64.

§ 48 skal lyde:

§ 48. *Det beste for barnet*

Avgjerder om foreldreansvar, om kvar barnet skal bu fast og om samvær, og handsaminga av slike saker, skal først og fremst rette seg etter det som er best for barnet.

Ved avgjerda skal det takast omsyn til at barnet ikkje må bli utsett for vald eller på anna vis bli handsama slik at den fysiske eller psykiske helsa vert utsett for skade eller fare.

§ 51 tredje ledd skal lyde:

Sambuarar med felles barn under 16 år skal ved samlivsbrot møte til mekling.

§ 54 skal lyde:

§ 54. *Meklingsattest*

Det skal skrivast ut meklingsattest når partane har møtt til ein times mekling hos ein meklar. Dersom foreldra ikkje er samde, skal dei verte oppfordra til å mekle i inntil tre timar. Dei kan få tilbod om mekling i ytterlegare tre timar dersom meklaren finn at dette kan føre til at partane kan kome fram til ein avtale. Meklingsattesten er gyldig i seks månader.

§ 57 skal lyde:

§ 57. *Kvar sak skal reisast*

Sak etter § 56 må reisast for den domstolen der barnet har heimting på den tida saka vert reist. Dersom saka gjeld sysken med ulikt heimting, kan felles sak for barna reisast der eitt av barna har heimting. Dersom barnet bur på sperra adresse, jf. lov 16. januar 1970 nr. 1 om folkeregistrering med forskrifter, eller det er søkt om eller gjeve løyve til å nytte fiktive personopplysningar for barnet, jf. lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet § 14 a, kan saka reisast for Oslo tingrett.

Ny § 60 a skal lyde:

§ 60 a. *Førebels avgjerd om foreldreansvar ved sikting m.m. etter straffelova*

Retten skal ta førebels avgjerd om foreldreansvaret i saker der ein av foreldra som har foreldreansvar, er sikta eller tiltala for forsettleg eller overlagt å ha valda at den andre er død. Det same gjeld dersom den attlevande i slike høve ikkje har foreldreansvar og krev å få det. Andre kan krevje å få foreldreansvaret. Retten kan avgjere at ingen skal ha foreldreansvaret. Den attlevande skal berre få foreldreansvaret dersom dette klart er til beste for barnet.

Reglane i § 63 andre stykke gjeld på same måte ved førebels avgjerd. Er det ikkje teke ut søksmål innan seks månader etter at siktinga eller tiltala er fråfallen eller dom i straffesaka er rettskraftig, skal tingretten ta ny avgjerd om foreldreansvaret etter reglane i § 63.

Avgjerdene vert tekne i orskurd. Det er ikkje nødvendig å halde munnleg forhandling på førehand.

§ 63 andre ledd skal lyde:

Der den attlevande er sikta, tiltala eller dømd for forsettleg eller overlagt å ha valda at den andre er død, kan andre alltid reise sak med krav om å få foreldreansvaret innan seks månader etter at siktinga eller tiltala er fråfallen eller dom i straffesaka er rettskraftig. Dersom den attlevande krev foreldreansvaret, skal retten berre gå med på kravet når dette klart er til beste for barnet. Retten tek førebels avgjerd etter § 60 a.

§ 63 nåværende andre til åttende ledd blir tredje til niende ledd.

§ 64 andre ledd skal lyde:

Vert foreldra ikkje samde, kan kvar av dei reise sak for retten, jf. § 56. Dom, rettsforlik og avtale med tvangskraft kan likevel berre endrast når særlege grunnar talar for det. Førebels avgjerd etter § 60 kan endrast på same vilkår av den domstolen som har hovudsaka. Førebels avgjerd etter § 60 a kan endrast på same vilkår av den domstolen som tok førebels avgjerd, og slik sak kan reisast av den attlevande eller andre.

§ 80 skal lyde:

§ 80. *Tilbakesøking av fostringstilskotet når farskapen vert endra*

Vert nokon som har betalt pålagt eller avtala fostringstilskotet til eit barn, seinare friteken for farskapen til barnet, kan han krevje summen betalt attende frå folketrygda. Summen skal indeksregulerast i samsvar med konsumprisindeksen frå Statistisk sentralbyrå frå tilskotet vart betalt, og til det vert betalt attende. Ei indeksregulering skal likevel først gjerast etter at det er teke omsyn til frådraga den frikjende faren tidlegare har fått i likninga si for betalt tilskot. Fordelen av det tidlegare frådraget i likninga skal setjast til 20 prosent. Kravet kan setjast ned eller falle bort dersom det er klart at han ikkje hadde rimeleg grunn til å vedgå farskapen, eller at han burde ha reist sak til endring tidlegare.

Ein mann som er pålagd fostringsplikt, men ikkje farskap, kan krevje pengane betalte attende frå folketrygda dersom ein DNA-analyse viser at han ikkje kan vere far til barnet. Første stykket gjeld tilsvarende så langt det passar.

Den som vert fritaken for farskapen, kan ikkje søkje pengane attende frå barnet sjølv, frå mora eller frå den verkelege faren til barnet.

Departementet kan ved forskrift gje utfyllande reglar om tilbakesøking av fostringstilskot etter lova her.

II

I lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd (barnetrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 9 femte ledd skal lyde:

For at utvidet barnetrygd skal kunne tilstås etter samlivsbrudd mellom samboere med felles barn under 16 år, må det legges fram meklingsattest.

Nåværende femte ledd blir nytt sjette ledd.

III

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Departementet kan gi nærmere overgangsregler i forskrift.

7. april. Lov nr. 7 2006

Lov om endringer i barnetrygdloven mv. (meldeplikt for skoler, innstramming av retten til barnetrygd under utenlandsopphold mv.).

Ot.prp.nr.13 (2005–2006) jf. Ot.prp.nr.106 (2004–2005), Innst.O.nr.33 (2005–2006) og Besl.O.nr.41 (2005–2006). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 9. og 16. mars 2006. Fremmet av Barne- og likestillingsdepartementet. Kunngjort 7. april 2006.

Endringer i følgende andre lover:

- 1 Lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).
- 2 Lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre (kontantstøtteleven).

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd skal § 21–4 tredje ledd lyde:

Trygdens organer kan pålegge helseinstitusjoner, fengsler og boformer for heldøgns omsorg og pleie å gi rutinemessige meldinger om innskriving og utskrivning av klienter. Skoler kan pålegges å gi rutinemessige meldinger når elever har fravær som kan skyldes utenlandsopphold.

II

I lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd gjøres følgende endringer:

§ 4 tredje ledd skal lyde:

Ved midlertidig fravær fra Norge som ikke er ment å vare mer enn seks måneder, regnes barnet fortsatt som bosatt her. Dette gjelder likevel ikke dersom barnet skal oppholde seg i utlandet mer enn seks måneder per år i to eller flere påfølgende år.

§ 5 første og annet ledd skal lyde:

Ved utenlandsopphold som fører til at vilkårene i § 4 ikke lenger er oppfylt, gis det likevel rett til barnetrygd når både barnet og den barnet bor fast hos under utenlandsoppholdet er medlemmer i folketrygden etter folketrygdloven § 2–5 eller 2–8, eller fyller vilkårene i disse bestemmelsene for å bli medlem i folketrygden.

Hvis barnet bor i utlandet sammen med begge sine foreldre, må barnet og begge foreldrene fylle vilkårene som nevnt i første ledd.

§ 13 nytt fjerde ledd skal lyde:

Trekk etter tredje ledd avbryter foreldelse. Dersom slikt trekk opphører, varer virkningen av avbrutt foreldelse i ett år etter at trekket opphørte.

III

I lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre skal § 11 nytt fjerde ledd lyde:

Trekk etter tredje ledd avbryter foreldelse. Dersom slikt trekk opphører, varer virkningen av avbrutt foreldelse i ett år etter at trekket opphørte.

IV

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

7. april. Lov nr. 8 2006**Lov om endringer i lov 17. juli 1953 nr. 28 om Heimevernet (utvidet tjenesteplikt i fredstid).**

Ot.prp.nr.36 (2005–2006), Innst.O.nr.32 (2005–2006) og Besl.O.nr.43 (2005–2006). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 14. mars og 4. april 2006. Fremmet av Forsvarsdepartementet. Kunngjort 7. april 2006.

I

I lov 17. juli 1953 nr. 28 om Heimevernet gjøres følgende endringer:

§ 13 skal lyde:

Innenfor rammen av den pliktige tjenestetid kan heimevernssoldater pålegges tjeneste i forbindelse med arrangementer som tjener Heimevernets eller Forsvarets interesser.

Ut over pliktig tjeneste etter §§ 9 til 12 kan heimevernssoldater pålegges tjeneste som tar sikte på å avverge eller begrense naturkatastrofer eller andre alvorlige ulykker. Det samme gjelder tjeneste, herunder vakthold og sikring av objekter og infrastruktur, som tar sikte på å avverge eller begrense anslag av omfattende eller av annen årsak særlig skadevoldende karakter, rettet mot vesentlige samfunnsinteresser. Heimevernssoldater som ikke har fylt 18 år, kan ikke settes til tjeneste som nevnt i annet punktum.

Kongen bestemmer hvem som skal kunne be om hjelp, hvem som skal kunne avgjøre om hjelp skal ytes og hvem som skal bære utgiftene.

§ 16 skal lyde:

Tjeneste i krig og under beredskap eller som følge av tjeneste som nevnt i § 13 skal fordeles mest mulig jevnt på de heimevernssoldater som står til rådighet for slik tjeneste.

II

Loven her trer i kraft straks.

7. april. Lov nr. 9 2006**Lov om endringer i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven).**

Ot.prp.nr.31 (2005–2006), Innst.O.nr.29 (2005–2006) og Besl.O.nr.37 (2005–2006). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 2. og 16. mars 2006. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 7. april 2006.

I

I lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) skal § 135 tredje og nytt fjerde ledd lyde:

I den utstrekning det kan skje uten særlig fare for skipet eller dets ombordværende, plikter skipsføreren å yte all mulig og nødvendig hjelp til enhver som befinner seg i havsnød eller trues av fare til sjøs. I havsnød etter første punktum regnes også enhver person som har søkt tilflukt ved kysten og ikke kan nås av annen redningstjeneste enn etter den internasjonale konvensjon 27. april 1979 om ettersøkning og redning til sjøs. Skipsføreren skal behandle personer som er tatt om bord etter første og annet punktum, med verdighet og omsorg, innenfor de rammer som skipets muligheter og begrensninger setter.

Ingen, heller ikke eieren, befrakteren eller selskapet som er ansvarlig for skipets drift etter definisjonen i SOLAS-konvensjonens regel IX/1, skal på noen måte helt eller delvis forhindre skipsføreren i å treffe beslutninger eller iverksette tiltak som etter skipsføreren yrkesmessige skjønn er nødvendig for sikkerheten til menneskeliv til sjøs eller for vern av det marine miljøet.

II

Lova tek til å gjelde frå 1. juli 2006.

21. april. Lov nr. 10 2006**Lov om endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover (endringer i regelverket for ytelser ved svangerskap, fødsel og adopsjon).**

Ot.prp.nr.12 (2005–2006) jf. Ot.prp.nr.104 (2004–2005), Innst.O.nr.34 (2005–2006) og Besl.O.nr.40 (2005–2006). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 9. og 16. mars 2006. Fremmet av Bame- og likestillingsdepartementet. Kunngjort 21. april 2006.

Endringer i følgende andre lover:

- 1 Lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn.
- 2 Lov 3. desember 1951 nr. 2 om pensjonstrygd for skogsarbeidere.
- 3 Lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere.
- 4 Lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven).

- 5 Lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie.
- 6 Lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre (kontantstøtteleven).
- 7 Lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven).
- 8 Lov 4. juli 2003 nr. 80 om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven).
- 9 Lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven).

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 2–9 annet ledd skal lyde:

Rikstrygdeverket kan samtykke i at medlemskap med dekning etter bokstavene a og c også skal omfatte sykepenger etter kapittel 8 og foreldrepenger etter kapittel 14.

§ 2–14 tredje ledd bokstav a skal lyde:

mottar sykepenger eller foreldrepenger eller er under behandling i sykehus

§ 3–26 tredje ledd bokstav e skal lyde:

ytelser fra folketrygden i form av dagpenger under arbeidsløshet og kursstønad etter kapittel 4, sykepenger etter kapittel 8, stønad ved barns og andre nære pårørendes sykdom etter kapittel 9, rehabiliteringspenger etter kapittel 10, atferdspenger etter kapittel 11 og svangerskapspenger og foreldrepenger etter kapittel 14

§ 4–11 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Dagpenger under arbeidsløshet etter dette kapittel, sykepenger etter kapittel 8, og svangerskapspenger og foreldrepenger etter kapittel 14 tas også med i dagpengegrunnlaget når rett til stønad er opptjent som arbeidstaker.

§ 8–36 tredje ledd skal lyde:

Forsikring etter første ledd bokstavene b og c omfatter også foreldrepenger og svangerskapspenger. For foreldrepenger må forsikringen være tegnet minst ti måneder før fødselen eller adopsjonen. For svangerskapspenger gjelder bestemmelsen om opptjeningstid i andre ledd.

Kapittel 14 skal lyde:

Kapittel 14 Ytelser ved svangerskap, fødsel og adopsjon

Bestemmelser om

- formål står i § 14–1
- medlemskap står i § 14–2
- arbeidsgiverens plikt til å utbetale ytelser i utlandet står i § 14–3
- svangerskapspenger står i § 14–4
- foreldrepenger står i §§ 14–5 til 14–16
- engangsstønad står i § 14–14
- forskrifter står i § 14–18

§ 14–1. Formål

Formålet med ytelser etter dette kapitlet er å sikre inntekt for foreldre i forbindelse med svangerskap, fødsel og adopsjon.

§ 14–2. Medlemskap

Det er et vilkår for rett til ytelser etter dette kapitlet at vedkommende er medlem i trygden.

§ 14–3. Arbeidsgiverens plikt til å utbetale ytelser i utlandet

Når et medlem som arbeider i utlandet, har rett til en ytelse etter dette kapitlet, utbetaler arbeidsgiveren ytelsen og får refusjon fra trygden.

I. Svangerskapspenger

§ 14–4. Svangerskapspenger

En arbeidstaker har rett til svangerskapspenger dersom hun etter bestemmelser i lov eller forskrift blir pålagt å slutte i sitt arbeid fordi hun er gravid, og det ikke er mulig å omplassere henne til annet høvelig arbeid i bedriften.

En gravid selvstendig næringsdrivende har rett til svangerskapspenger dersom hun i sitt virke er utsatt for slike risikofaktorer som gir en gravid arbeidstaker rett til svangerskapspenger. Det er en forutsetning at risikofaktorene er dokumentert og at hun ikke har mulighet til å tilrettelegge sitt virke. Tilsvarende rett til svangerskapspenger gjelder for frilansere.

Fraværet under svangerskapet må medføre tap av pensjonsgivende inntekt. Vilkårene om opptjeningstid etter § 8–2 må være oppfylt før hun må slutte i arbeidet. Inntektsgrunnlaget for svangerskapspenger må på årsbasis utgjøre minst halvparten av grunnbeløpet, se femte ledd.

Svangerskapspenger ytes fra det tidspunktet medlemmet må slutte i arbeidet, og fram til tre uker før fødselen. Fra sistnevnte tidspunktet ytes det foreldrepenger etter bestemmelsene i §§ 14–5 til 14–16.

Svangerskapspengene beregnes etter de samme bestemmelsene som sykepengeer fra trygden, se kapittel 8. Det ytes ikke svangerskapspengeer for den del av inntekten som overstiger seks ganger grunnbeløpet.

Trygden yter feriepengeer til arbeidstaker med 10,2 pst. av utbetalte svangerskapspengeer. Feriepengeer ytes for de første 64 stønadsdagene.

II. Foreldrepenger

§ 14-5. Generelle bestemmelser

Foreldrepenger kan ytes til barnets mor og far ved fødsel og ved adopsjon av barn under 15 år.

Det kan ytes foreldrepenger som ved adopsjon til person som har foreldreansvar når den andre av foreldrene dør, eller får tildelt foreldreansvaret i medhold av barneloven §§ 38 og 63, såfremt vedkommende har hatt mindre samvær enn tilsvarende barneloven § 43 andre ledd.

Adopsjon av ektefellens barn gir ikke rett til foreldrepenger.

§ 14-6. Opptjening av rett til foreldrepenger

Rett til foreldrepenger opptjenes gjennom yrkesaktivitet. Både moren og faren kan opptjene rett til foreldrepenger ved å være yrkesaktiv med pensjonsgivende inntekt (§ 3-15) i minst seks av de siste ti månedene før vedkommendes uttak av foreldrepenger tar til, se §§ 14-10 første og annet ledd og 14-14 annet ledd.

Den pensjonsgivende inntekten må på årsbasis svare til minst halvparten av grunnbeløpet.

Likestilt med yrkesaktivitet er tidsrom da det er gitt en ytelse til livsopphold i form av dagpengeer under arbeidsløshet etter kapittel 4, sykepengeer etter kapittel 8 eller stønad ved barns sykdom m.m. etter kapittel 9, eller enten foreldrepenger eller svangerskapspengeer etter kapitlet her.

Likestilt med yrkesaktivitet er også tidsrom med

- a) lønn fra arbeidsgiver under permisjon i forbindelse med videre- og etterutdanning,
- b) ventelønn etter lov av 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. § 13 nr. 6,
- c) vartpengeer etter lov av 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse § 24 tredje ledd,
- d) etterlønn fra arbeidsgiver,
- e) avtjening av militær- eller siviltjeneste eller obligatorisk sivilforsvarstjeneste.

§ 14-7. Beregning av foreldrepenger

Foreldrepenger til hver av foreldrene beregnes på grunnlag av vedkommendes inntekt etter de samme reglene som for sykepengeer fra trygden, se kapittel 8. Det ytes ikke foreldrepenger for den del av inntekten som overstiger seks ganger grunnbeløpet.

For en kvinne som mottar dagpengeer under arbeidsløshet eller sykepengeer etter § 8-49, kan beregningsgrunnlaget pr. uke fastsettes ut fra inntekten i de beste seks månedene av de siste ti månedene før hennes uttak tar til, se § 14-10 første og annet ledd.

Til et medlem som avtjener militær- eller siviltjeneste eller obligatorisk sivilforsvarstjeneste i opptjeningstiden etter § 14-6, skal beregningsgrunnlaget minst svare til en årsinntekt på tre ganger grunnbeløpet, dersom tjenesten har vart eller var ment å vare mer enn 28 dager.

Foreldrepenger ytes for alle dagene i uken unntatt lørdag og søndag.

§ 14-8. Feriepengeer av foreldrepenger

Trygden yter feriepengeer til arbeidstakere med 10,2 pst. av utbetalte foreldrepenger for de første 12 ukene av hver stønadperiode. Dersom foreldrepenger er utbetalt med redusert sats, jf. § 14-9 tredje ledd, ytes det feriepengeer for de første 15 ukene.

§ 14-9. Stønadperioden for foreldrepenger

Ved fødsel er stønadperioden 215 stønadsdager (43 uker) med full sats eller 265 stønadsdager (53 uker) med redusert sats. Stønadperioden etter fødselen er 200 stønadsdager (40 uker) med full sats eller 250 stønadsdager (50 uker) med redusert sats.

Ved adopsjon er stønadperioden 200 stønadsdager (40 uker) med full sats eller 250 stønadsdager (50 uker) med redusert sats.

Full sats betyr at foreldrepenger utbetales med 100 pst. av beregningsgrunnlaget. Redusert sats betyr at foreldrepenger utbetales med 80 pst. av beregningsgrunnlaget. Stønadsmottaker velger sats ved stønadperiodens begynnelse, og valget gjelder for hele stønadperioden. Dersom begge foreldrene mottar foreldrepenger, må de velge samme sats.

Ved flerbarnsfødsler eller hvis flere barn blir adoptert samtidig, blir stønadperioden utvidet med 25 stønadsdager (5 uker) for hvert barn mer enn ett dersom full sats er valgt. Dersom redusert sats er valgt, blir utvidelsen 35 stønadsdager (7 uker). Bestemmelsene i § 14-10 første og sjette ledd gjelder tilsvarende.

Stønadperioden kan deles mellom foreldrene når begge fyller vilkårene for rett til foreldrepenger etter § 14-6. Unntatt fra deling er de siste 15 stønadsdagene (3 ukene) før og de første 30 stønadsdagene (6 ukene) etter fødselen, som er den delen av stønadperioden som er forbeholdt moren ved fødsel. Unntatt fra deling er også 5 uker som er forbeholdt faren (fedrekvoten), se § 14-12.

Dersom barnet dør i stønadperioden, kan det tas ut foreldrepenger i opptil 30 stønadsdager (6 uker) av den gjenværende del av stønadperioden.

§ 14–10. Generelle bestemmelser om uttak av foreldrepenger

Ved fødsel kan foreldrepenger tidligst tas ut fra 60 stønadsdager (12 uker) før fødselen. Moren kan senest påbegynne uttaket 15 stønadsdager (3 uker) før fødselen. Dette gjelder uavhengig av om det er valgt full sats eller redusert sats, se § 14–9 tredje ledd. Faren kan ikke ta ut foreldrepenger i de første 30 stønadsdagene (6 ukene) etter fødselen. Dette gjelder likevel ikke utvidelsen ved flerbarnsfødsler, se § 14–9 fjerde ledd.

Ved adopsjon kan uttak av foreldrepenger tidligst påbegynnes når foreldrene overtar omsorgen for barnet.

Foreldrepengene må tas ut innen tre år etter fødselen eller omsorgsovertakelsen.

Det er et vilkår for uttak av foreldrepenger at mottakeren har omsorgen for barnet. For moren gjelder likevel ikke dette vilkåret i de første 30 stønadsdagene (6 ukene) etter fødselen.

Det er videre et vilkår for uttak av foreldrepenger at mottakeren ikke er i arbeid, se likevel § 14–16.

Foreldrenes samtidige uttak av foreldrepenger kan ikke overstige 100 pst. av valgt sats, se § 14–9 tredje ledd. Dette gjelder likevel ikke utvidelsen ved flerbarnsfødsler eller ved adopsjon av flere barn samtidig, se § 14–9 fjerde ledd eller ved uttak av fedrekvote, se § 14–12 annet ledd.

Foreldrepenger må tas ut sammenhengende fra det tidspunkt uttaket starter, se likevel § 14–11.

§ 14–11. Utsettelse av uttak av foreldrepenger

Uttak av foreldrepenger kan utsettes

- a) når den som mottar foreldrepenger har lovbestemt ferie,
- b) når den som mottar foreldrepenger er i inntektsgivende arbeid på heltid,
- c) dersom stønadsmottakeren på grunn av sykdom eller skade er helt avhengig av hjelp til å ta seg av barnet eller er innlagt i helseinstitusjon,
- d) dersom barnet er innlagt i helseinstitusjon.

Ved forhold som nevnt i bokstav b, må det foreligge skriftlig avtale med arbeidsgiver. For selvstendig næringsdrivende og frilansere må det foreligge skriftlig avtale med trygdekontoret. Stønadperioden må tas ut sammenhengende i minst 30 stønadsdager (6 uker) før uttak kan utsettes.

Forhold som nevnt i bokstav c må dokumenteres med legeerklæring.

§ 14–12. Uttak av fedrekvote

Dersom morens yrkesaktivitet i opptjeningstiden har svart til minst halv stilling og faren fyller vilkårene for rett til foreldrepenger, er 25 stønadsdager (5 uker) av stønadperioden forbeholdt faren (fedrekvote).

Faren kan ta ut fedrekvoten uten hensyn til om vilkårene i § 14–13 første ledd er oppfylt. Fedrekvoten kan også tas ut samtidig med at moren tar ut graderte foreldrepenger på opptil 50 pst. av valgt sats, se § 14–16.

Det kan gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd dersom faren på grunn av sykdom eller skade er helt avhengig av hjelp til å ta seg av barnet eller er innlagt i helseinstitusjon. Forhold som nevnt i første punktum må dokumenteres med legeerklæring.

§ 14–13. Generelle vilkår for farens uttak av foreldrepenger

Faren kan ta ut foreldrepenger bare dersom moren etter fødselen eller omsorgsovertakelsen

- a) går ut i arbeid,
- b) tar offentlig godkjent utdanning på heltid,
- c) tar offentlig godkjent utdanning i kombinasjon med arbeid som i sum gir heltid,
- d) på grunn av sykdom eller skade er helt avhengig av hjelp til å ta seg av barnet,
- e) er innlagt i helseinstitusjon.

Dersom moren arbeider deltid etter fødselen eller omsorgsovertakelsen, blir farens foreldrepenger redusert tilsvarende reduksjonen i morens arbeidstid. Utgjør morens stillingsdel minst 75 pst. av full arbeidstid, får likevel faren foreldrepenger beregnet i samsvar med sin egen stillingsdel.

Dersom moren mottar graderte foreldrepenger, se § 14–16, kan farens uttak av foreldrepenger etter bokstav a ikke utgjøre en større del av full ytelse enn tilsvarende morens stillingsdel.

Farens rett etter første ledd bokstavene d og e gjelder også i de første 30 stønadsdagene (6 ukene) etter fødselen.

Forhold som nevnt i bokstavene d og e må dokumenteres med legeerklæring.

Fedrekvoten, se § 14–12, og utvidelsen ved flerbarnsfødsler eller ved adopsjon av flere barn samtidig, se § 14–9 fjerde ledd, kan tas ut uten hinder av vilkårene i denne bestemmelsen.

§ 14–14. Særlige regler der bare faren har opptjent rett til foreldrepenger

Hvis bare faren har opptjent rett til foreldrepenger, er stønadperioden opptil 145 stønadsdager (29 uker) med full sats eller opptil 195 stønadsdager (39 uker) med redusert sats. Det er en forutsetning at vilkårene i § 14–13 er oppfylt under perioden og innenfor 200 stønadsdager (40 uker) eller 250 stønadsdager (50 uker) etter fødselen eller omsorgsovertakelsen, se § 14–9 første og annet ledd. Farens stønadperiode reduseres løpende når vilkårene i § 14–13 ikke er oppfylt.

Faren kan bare ta ut foreldrepenger når vilkårene i § 14–13 er oppfylt.

§ 14–15. Uttak når moren eller faren er alene om omsorgen for barnet

Hvis en av foreldrene er alene om omsorgen, har han eller hun rett til å ta ut foreldrepenger den gjenværende delen av stønadperioden.

§ 14–16. Gradert uttak av foreldrepenger

Ved delvis arbeid ytes det graderte foreldrepenger. Uttaket skal tilsvare differansen mellom 100 prosent stilling og mottakers stillingsdel, se likevel § 14–13.

Unntatt fra gradert uttak er den delen av stønadperioden som er forbeholdt moren, se § 14–9 femte ledd annet punktum.

Foreldrene kan ta ut graderte foreldrepenger samtidig i samsvar med bestemmelsene i § 14–10 sjette ledd og § 14–13 tredje ledd.

Dersom uttaket er mindre enn 100 pst. av valgt sats, se § 14–9 tredje ledd, forlenges uttaket tilsvarende.

Det er et vilkår for gradert uttak at det foreligger en skriftlig avtale med arbeidsgiver om delvis arbeid. Hver av foreldrene kan bare ta gradert uttak ut fra avtale med én arbeidsgiver av gangen. For selvstendig næringsdrivende og frilansere er det et vilkår for gradert uttak at det foreligger en skriftlig utbetalingsavtale med trygdekontoret.

III. Engangsstønad ved fødsel og adopsjon**§ 14–17. Engangsstønad**

Til en kvinne som føder barn eller adopterer barn under 15 år, men ikke har rett til foreldrepenger, ytes det engangsstønad for hvert barn. Til mann som adopterer alene, ytes det engangsstønad for hvert barn dersom han ikke har rett til foreldrepenger. Adopsjon av ektefellens barn gir ikke rett til engangsstønad.

Engangsstønad kan ytes også til person som har foreldreansvar når den andre av foreldrene dør, eller får tildelt foreldreansvaret i medhold av barneloven §§ 38 og 63, såfremt vedkommende har hatt mindre samvær enn tilsvarende barneloven § 43 andre ledd.

Dersom moren dør i forbindelse med fødselen eller omsorgsovertakelsen, har faren rett til engangsstønad. Det er et vilkår at han har omsorgen for barnet og at stønaden ikke allerede er utbetalt til moren.

Faren har rett til engangsstønad også dersom han i stønadperioden har overtatt omsorgen for barnet med sikte på å overta foreldreansvaret alene etter barneloven kapittel 5. Retten gjelder selv om moren har fått utbetalt engangsstønad.

Dersom det ytes foreldrepenger til mor eller til far som adopterer alene, utbetales engangsstønaden i den utstrekning stønaden overstiger utbetalte foreldrepenger.

Engangsstønaden reduseres med sykepenger som er utbetalt etter fødselen eller omsorgsovertakelsen.

Stortinget fastsetter engangsstønadens størrelse.

IV. Forskrifter**§ 14–18. Forskrifter**

Departementet gir forskrifter til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i dette kapitlet.

§ 15–9 tredje ledd skal lyde:

Likestilt med arbeidsinntekt er dagpenger etter kapittel 4, sykepenger etter kapittel 8, stønad ved barns og andre nære pårørendes sykdom etter kapittel 9, rehabiliteringspenger etter kapittel 10, attføringspenger etter kapittel 11, tidsbegrenset uførestønad etter kapittel 12, og svangerskapspenger og foreldrepenger etter kapittel 14.

§ 16–8 tredje ledd skal lyde:

Likestilt med arbeidsinntekt er dagpenger etter kapittel 4, sykepenger etter kapittel 8, stønad ved barns og andre nære pårørendes sykdom etter kapittel 9, rehabiliteringspenger etter kapittel 10, attføringspenger etter kapittel 11, tidsbegrenset uførestønad etter kapittel 12, og svangerskapspenger og foreldrepenger etter kapittel 14.

§ 17–8 fjerde ledd skal lyde:

Likestilt med arbeidsinntekt er dagpenger etter kapittel 4, sykepenger etter kapittel 8, stønad ved barns og andre nære pårørendes sykdom etter kapittel 9, rehabiliteringspenger etter kapittel 10, attføringspenger etter kapittel 11, tidsbegrenset uførestønad etter kapittel 12, og svangerskapspenger og foreldrepenger etter kapittel 14.

§ 22–10 annet ledd bokstav g skal lyde:

svangerskapspenger (kapittel 14)

§ 22–10 annet ledd bokstav h skal lyde:

foreldrepenger (kapittel 14)

II

I lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn skal § 1 nr. 3 bokstav b lyde:

sykepenger etter folketrygdloven kapittel 8 for sykdom inntruffet i tid der arbeidstakeren er omfattet av trygden etter bestemmelsene i denne paragrafen, jf § 2. Det samme gjelder omsorgspenger, pleiepenger, opplæringspenger, svangerskapspenger og foreldrepenger etter folketrygdloven kapitlene 9 og 14 i inntil 52 uker når tilfellet oppstår i tid der arbeidstakeren er omfattet av trygden.

III

I lov 3. desember 1951 nr. 2 om pensjonstrygd for skogsarbeidere skal § 6 annet ledd lyde:

Ellers kan vedkommende opparbeide ytterligere rettigheter under sykdom så lenge vilkårene for rett til sykepenger etter folketrygdloven kapittel 8 er til stede og premie betales av den trygdede som bestemt i § 27 bokstav a til terminer som fastsettes av Rikstrygdeverket. Det samme gjelder ved attføringspenger etter folketrygdloven § 11–15 første ledd, foreldrepenger etter folketrygdloven kapittel 14, stønad etter krigspensjoneringslovene som svarer til sykepenger og når vedkommende har fritt opphold i helseinstitusjon i henhold til folketrygdloven eller lovene om krigspensjonering eller dersom oppholdet betales av det offentlige.

IV

I lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere skal § 28 første ledd lyde:

Innskott betales for den tid sykepleieren oppbeholder lønn for stillingen eller mottar sykepenger, svangerskapspenger eller foreldrepenger etter lov om folketrygd.

V

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) skal § 6–2 bokstav b lyde:

pensjon, introduksjonsstønad etter introduksjonsloven, føderåd i jord- og skogbruk, livrente som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, engangs- og avløsningsbeløp for slike ytelser, underholdsbidrag, foreldrepenger, dagpenger under arbeidsløshet, sykepenger o.l. ytelser som skal regnes som skattepliktig inntekt for mottakeren,

VI

I lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie gjøres følgende endringer:

§ 10 nr. 4 annet ledd bokstav b skal lyde:

svangerskapspenger for arbeidstakere for inntil 64 dager av stønadsperioden jf. folketrygdloven § 14–4.

§ 10 nr. 4 annet ledd bokstav c skal lyde:

foreldrepenger til arbeidstakere for inntil 12 uker med full sats eller for inntil 15 uker med 80 prosent av full sats jf. folketrygdloven § 14–8.

VII

I lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre (kontantstøtteleven) skal § 10 første og annet ledd lyde:

Kontantstøtte for adopterte barn utbetales fra og med kalendermåneden etter at stønadsperioden for fulle foreldrepenger etter folketrygdloven § 14–9 annet ledd er utløpt.

Dersom det er gitt engangsstønad etter folketrygdloven § 14–17, utbetales kontantstøtte fra samme tidspunkt som om det var gitt fulle foreldrepenger etter samme lov § 14–9 annet ledd.

VIII

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) skal § 5–10 første ledd bokstav c nr. 3 lyde:

foreldrepenger etter folketrygdloven kapittel 14

IX

I lov 4. juli 2003 nr. 80 om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven) skal § 12 første ledd lyde:

Introduksjonsstønaden reduseres i den utstrekning vedkommende har rett til dagpenger under arbeidsløshet, sykepenger, foreldrepenger eller rehabiliteringspenger, og retten til disse ytelsene er opparbeidet før vedkommende startet i et introduksjonsprogram. Stønaden reduseres tilsvarende for uførepensjon eller attføringspenger vedkommende mottar.

X

I lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. skal § 12–5 (1) lyde:

Foreldrene har uansett rett til permisjon når det ytes foreldrepenger fra folketrygden.

XI

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

28. april Lov nr. 11 2006**Lov om endringer i lov 16. juli 1999 nr. 66 om Schengen informasjonssystem (SIS).**

Ot.prp.nr.35 (2005–2006), Innst.O.nr.28 (2005–2006) og Besl.O.nr.44 (2005–2006). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 16. mars og 4. april 2006. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 28. april 2006.

I

I lov 16. juli 1999 nr. 66 om Schengen informasjonssystem (SIS) gjøres følgende endringer:

§ 6 første ledd ny bokstav i skal lyde:

- i) angivelse av om vedkommende har rømt fra frihetsberøvelse

Første ledd bokstav i og j blir nye bokstav j og k.

§ 6 annet ledd skal lyde:

Det kan også registreres opplysninger om følgende gjenstander:

- a) stjålne eller på annen måte forsvunne kjøretøyer med et sylindervolum på over 50 ccm, båter og luftfartøyer,
- b) stjålne eller på annen måte forsvunne tilhengere med en egenvekt på over 750 kg, campingvogner, industriutstyr, utenbords båtmotorer og containere,
- c) stjålne eller på annen måte forsvunne skytevåpen,
- d) stjålne eller på annen måte forsvunne blankodokumenter,
- e) stjålne eller på annen måte forsvunne eller ugyldiggjorte utstedte legitimasjonsdokumenter som f.eks. pass, identitetskort, førerkort, oppholdstillatelser og reisedokumenter,
- f) stjålne eller på annen måte forsvunne eller ugyldiggjorte registreringsbevis og nummerskilter for kjøretøyer,
- g) pengesedler (med registrerte nummer),
- h) stjålne eller på annen måte forsvunne verdipapirer og betalingsmidler som f.eks. sjekker, kredittkort, obligasjoner og aksjer.

§ 8 første punktum skal lyde slik frem til nr. 1:

Det er adgang til å registrere opplysninger om personer, kjøretøyer, båter, luftfartøyer og containere med henblikk på observasjon eller målrettet kontroll

§ 11 skal lyde:

§ 11. Utteksling av opplysninger som ikke formidles via SIS

Den registeransvarlige kan utveksle opplysninger som ikke formidles via SIS (supplerende opplysninger). Slik utveksling kan bare skje for å tjene det formålet opplysningene er gitt for, og det er nødvendig for å gjennomføre de tiltak en melding gir grunnlag for. Behandlingen av supplerende opplysninger for øvrig reguleres av lov 11. juni 1971 nr. 52 om strafferegistrering og lov 14. april 2000 nr. 31 om behandling av personopplysninger, med unntak av de særlige slettereglene i § 20 syvende ledd.

§ 12 første ledd ny bokstav b og c skal lyde:

- b) påtalemyndighet
- c) utlendingsmyndighet med ansvar for behandling av visumsøknader, behandling av tillatelser til opphold, og ellers ved håndheving av utlendingsloven med hensyn til de opplysninger som er lagt inn i medhold av § 7 nr. 2 og § 6 annet ledd bokstav d og e for å gjennomføre bestemmelsene om personbevegelse i konvensjonen om gjennomføring av Schengenavtalen.

§ 13 første ledd bokstav c skal lyde:

- c) utlendingsmyndighet i saker som nevnt i § 12 første ledd bokstav c

§ 20 femte ledd skal lyde:

Opplysninger om gjenstander som er registrert i medhold av § 9, skal ikke oppbevares lenger enn ti år.

§ 20 sjette ledd skal lyde:

Opplysninger om gjenstander som er registrert i medhold av § 8, skal ikke oppbevares lenger enn fem år.

§ 20 syvende ledd skal lyde:

Supplerende opplysninger som nevnt i § 11, skal ikke oppbevares lenger enn det som er nødvendig for formålet med registreringen. Slike opplysninger skal likevel slettes senest ett år etter at meldingen om vedkommende person eller gjenstand er slettet i SIS. Slettingsplikten i annet punktum gjelder ikke dersom opplysningene er gitt av norske myndigheter eller i en melding fra utenlandske myndigheter som har utløst tiltak fra norske myndigheter.

Gjeldende syvende ledd utgår.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

16. nov. Nr. 1805 2005**Forskrift om endring i forskrift om bachelorgrad ved Høgskolen i Bergen.**

Fastsatt av styret for Høgskolen i Bergen 16. november 2005 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–3 annet ledd. Kunngjort 10. april 2006.

I

I forskrift 8. mai 2002 nr. 1362 om bachelorgrad ved Høgskolen i Bergen gjøres følgende endring:

Forskriftens hjemmelfelt skal lyde:

Fastsatt av styret for Høgskolen i Bergen 8. mai 2002 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–3 annet ledd.

II

Endringen trer i kraft straks.

20. mars Nr. 362 2006**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket for fartøy som fører grønlandsk flagg i Norges økonomiske sone i 2006.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 20. mars 2006 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og § 6, jf. forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst i Norges økonomiske sone § 13, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2000 nr. 1670 og forskrift 23. mai 1980 nr. 4 om opprettelse av fiskerisone ved Jan Mayen. Delegering av fullmakt § 4. Kunngjort 31. mars 2006.

I

I forskrift 12. januar 2006 nr. 76 om regulering av fisket for fartøy som fører grønlandsk flagg i Norges økonomiske sone i 2006 gjøres følgende endringer:

Ny § 3 skal lyde:

§ 3. Kvoter tildelt av Russland

Uten hensyn til forbudet i § 1 har fartøy som fører grønlandsk flagg adgang til å fiske følgende kvanta tildelt Grønland fra Russland, i Norges økonomiske sone nord for 62° N:

- a) 2000 tonn norsk arktisk torsk
- b) 600 tonn norsk arktisk hyse.

Nåværende § 3 – § 11 blir nye § 4 – § 12.

II

Endringene trer i kraft straks.

20. mars Nr. 363 2006**Forskrift om endring i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 20. mars 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 1, § 2 og § 4, lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og § 6, forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst i Norges økonomiske sone § 13 og forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen § 91. Kunngjort 31. mars 2006.

I

I forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen gjøres følgende endringer:

§ 9 tredje ledd skal lyde:

(3) Rundstroppene skal være lengre enn 50% av fiskeposens omkrets målt med strukket maske på det sted hvor rundstroppene er festet til fiskeposen. Rundstroppenes lengde mellom festepunktene skal være minst 50% av avstanden mellom festepunktene.

§ 33 tredje ledd oppheves.

Nåværende § 33 fjerde til sjuende ledd blir til tredje til sjette ledd.

§ 33 sjettede ledd skal lyde:

(6) Forbudet i tredje, fjerde og femte ledd gjelder ikke for manntallsførte fiskere som under utøving av yrkesfiske har satt ut teiner for å fange krabbe til omsetning. Fartøy som nyttes må være registrert i merkeregisteret.

§ 46 nytt ellefte ledd skal lyde:

(11) Ved fiske etter reker skal innblanding av blåkveite under minstemål ikke overstige 3 eksemplarer pr. 10 kg reker.

§ 48 første ledd, første kolon, skal lyde:

I Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone er det forbudt å slippe eller foreta utkast av fisk som er død eller døende av følgende arter:

II

Endringene trer i kraft straks.

20. mars Nr. 364 2006

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 20. mars 2006 med hjemmel i forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 § 30 annet ledd. Kunngjort 31. mars 2006.

I

I forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 gjøres følgende endring:

§ 26 skal lyde:

Det er forbudt for fartøy over 15 meter største lengde å fiske etter torsk med konvensjonelle redskap innenfor fjordlinjer som er angitt i vedlegg til denne forskriften.

Alt fiske med snurrevad er forbudt innenfor fjordlinjene.

Det er forbudt for fartøy over 21 meter største lengde å fiske torsk med konvensjonelle redskap innenfor grunnlinjen nord for 62° N. Fra og med 1. januar til og med 30. juni er det likevel tillatt å fiske inn til fjordlinjene i statistikkområde 03 og 04. Fra og med 1. januar til og med 10. april er det likevel tillatt å fiske inn til fjordlinjene i statistikkområde 00, 05, 06 og 07. Det er videre tillatt å fiske inn til fjordlinjene i Lofoten oppsynsdistrikt i den perioden og i de områdene Lofotoppsynet er satt.

Fra og med 1. januar til og med 30. juni er alt fiske forbudt i et område ved Henningsvær som er angitt i vedlegg til denne forskrift. Forbudet gjelder også fiske som utøves med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske § 4a og i lov 17. juni 1966 nr. 19 om Norges fiskerigrense og om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. innenfor fiskerigrensen § 3. Forbudet gjelder ikke fiske med håndsnøre eller fiskestang. Forbudet gjelder ikke fra 20. mars til 8. april kl. 1700. Fiskeridirektoratet kan gjøre unntak fra disse bestemmelsene.

Ved fiske etter andre arter enn torsk i områder som angitt i første ledd, kan bifangst av torsk maksimalt utgjøre 25% dersom ikke annet er bestemt. All fangst av torsk avregnes fartøyets samlekvote eller fartøykvote.

II

Endringen trer i kraft tirsdag 21. mars 2006 kl. 00.00.

22. mars Nr. 365 2006

Forskrift om endring i forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer.

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 22. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9, 1. ledd og § 17, samt delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884. Jf. EØS-avtalen vedlegg I kap. II (forordning (EF) nr. 833/2005, forordning (EF) nr. 943/2005, forordning (EF) nr. 1200/2005, forordning (EF) nr. 1206/2005, forordning (EF) nr. 1458/2005 og forordning (EF) nr. 1459/2005). Kunngjort 31. mars 2006.

I

I forskrift 12. april 2005 nr. 319 om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes:

forordning (EF) nr. 833/2005, forordning (EF) nr. 943/2005, forordning (EF) nr. 1200/2005 og forordning (EF) nr. 1206/2005, forordning (EF) nr. 1458/2005 og forordning (EF) nr. 1459/2005.

§ 3 skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I, kapittel II, med følgende forordninger

- forordning (EF) nr. 1436/98,
- forordning (EF) nr. 2316/98,
- forordning (EF) nr. 2374/98,
- forordning (EF) nr. 2785/98,
- forordning (EF) nr. 2786/98,
- forordning (EF) nr. 2821/98,
- forordning (EF) nr. 45/1999,
- forordning (EF) nr. 639/1999,
- forordning (EF) nr. 866/1999,
- forordning (EF) nr. 1245/1999,
- forordning (EF) nr. 1411/1999,
- forordning (EF) nr. 1594/1999,
- forordning (EF) nr. 1636/1999,
- forordning (EF) nr. 2293/1999,
- forordning (EF) nr. 2430/1999 (endret ved forordning (EF) nr. 1756/2002),
- forordning (EF) nr. 2562/1999,
- forordning (EF) nr. 2690/1999,
- forordning (EF) nr. 654/2000,
- forordning (EF) nr. 1353/2000,
- forordning (EF) nr. 1887/2000,
- forordning (EF) nr. 2437/2000,
- forordning (EF) nr. 418/2001,
- forordning (EF) nr. 937/2001,
- forordning (EF) nr. 1334/2001, (endret ved forordning (EF) nr. 676/2003),
- forordning (EF) nr. 2013/2001,
- forordning (EF) nr. 2200/2001,
- forordning (EF) nr. 2205/2001,
- forordning (EF) nr. 256/2002,
- forordning (EF) nr. 1041/2002,
- forordning (EF) nr. 1252/2002,
- forordning (EF) nr. 1756/2002,
- forordning (EF) nr. 1876/2002,
- forordning (EF) nr. 2188/2002,
- forordning (EF) nr. 162/2003,
- forordning (EF) nr. 261/2003,
- forordning (EF) nr. 316/2003,
- forordning (EF) nr. 666/2003,
- forordning (EF) nr. 668/2003,
- forordning (EF) nr. 676/2003,
- forordning (EF) nr. 871/2003,
- forordning (EF) nr. 877/2003,
- forordning (EF) nr. 1334/2003, (endret ved forordning (EF) nr. 2112/2003),
- forordning (EF) nr. 1801/2003,
- forordning (EF) nr. 1847/2003,
- forordning (EF) nr. 1852/2003,
- forordning (EF) nr. 2112/2003,
- forordning (EF) nr. 2154/2003,
- forordning (EF) nr. 277/2004,
- forordning (EF) nr. 278/2004,
- forordning (EF) nr. 490/2004,
- forordning (EF) nr. 879/2004,
- forordning (EF) nr. 880/2004,
- forordning (EF) nr. 1259/2004,
- forordning (EF) nr. 1288/2004,
- forordning (EF) nr. 1332/2004,
- forordning (EF) nr. 1333/2004,
- forordning (EF) nr. 1356/2004,
- forordning (EF) nr. 1453/2004,
- forordning (EF) nr. 1455/2004,
- forordning (EF) nr. 1463/2004,
- forordning (EF) nr. 1464/2004,
- forordning (EF) nr. 1465/2004,

- forordning (EF) nr. 2148/2004,
- forordning (EF) nr. 255/2005,
- forordning (EF) nr. 358/2005,
- forordning (EF) nr. 521/2005,
- forordning (EF) nr. 600/2005,
- forordning (EF) nr. 833/2005,
- forordning (EF) nr. 943/2005,
- forordning (EF) nr. 1200/2005,
- forordning (EF) nr. 1206/2005,
- forordning (EF) nr. 1458/2005,
- forordning (EF) nr. 1459/2005,

gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av EØS-avtalen vedlegg I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Tabell over godkjente tilsetningsstoffer i henhold til forordningene i paragrafen her, samt direktiv 2003/7/EF og direktiv 2003/104/EF følger som vedlegg 1.

Vedlegg 1 underkapittel 4.0 punkt E 766 skal lyde:

Se her for å lese [underkapittel 4.0 punkt E 766](#)

Vedlegg 1 underkapittel 6.0 punkt 6.2 punktene E 102 til E 142 skal lyde:

Se her for å lese [underkapittel 6.0 punkt 6.2 punktene E 102 til E 142](#)

Vedlegg 1 underkapittel 9.0 skal lyde:

Se her for å lese [underkapittel 9.0](#)

Vedlegg 1 underkapittel 12.0 skal lyde:

Se her for å lese [underkapittel 12.0](#)

Vedlegg 1 underkapittel 13.0 skal lyde:

Se her for å lese [underkapittel 13.0](#)

Vedlegg 1 underkapittel 14.0 skal lyde:

Se her for å lese [underkapittel 14.0](#)

Vedlegg 1 underkapittel 15.0 oppheves.

II

Endringene trer i kraft straks.

22. mars Nr. 366 2006

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 22. mars 2006 med hjemmel i forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 § 30 annet ledd. Kunngjort 31. mars 2006.

I

I forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 gjøres følgende endring:

§ 9 annet ledd skal lyde:

Det enkelte fartøy med seitråltillatelse kan totalt ikke fiske mer bifangst av torsk og hyse enn til sammen 160 tonn.

II

Endringen trer i kraft straks.

23. mars Nr. 367 2006

Forskrift om merverdiavgiftsloven § 70 – statlige virksomheter – endring av drift og/eller finansiering.

Fastsatt av Finansdepartementet 23. mars 2006 med hjemmel i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 70. Kunngjort 31. mars 2006.

Det følger av merverdiavgiftsloven § 11 første ledd at stat, kommune og institusjoner som eies eller drives av stat og kommune er avgiftspliktige på samme måte som næringsdrivende når de omsetter avgiftspliktige varer og

tjenester. En rekke statlige virksomheter har gjennomgått eller gjennomgår endringer av drift og finansiering. Formålet er vanligvis forbedret ressursutnyttelse og økt kostnadseffektivitet. Disse endringene av drift og finansieringsmåte kan ha merverdiavgiftsrettslige konsekvenser. Endringene kan eksempelvis innebære at det må legges til grunn at den statlige virksomheten foretar transaksjoner til andre statlige organer. Dette kan skje i kombinasjon med en overgang fra bevilgningsfinansiering til brukerbetaling og da på en slik måte at virksomhetene blir merverdiavgiftspliktige. Tilsvarende kan statlige virksomheter ha fått endret sin avgiftsmessige status ved utvidelser av det avgiftspliktige området, eksempelvis i forbindelse med merverdiavgiftsreformen i 2001.

I forbindelse med henvendelser om gjeldende rett har departementet tidligere gitt uttrykk for at det er behov for en gjennomgang av regelverket for statlig virksomhet fordi regelverket kan hindre en effektiv ressursutnyttelse i staten. En slik vurdering vil imidlertid være krevende, både rettslig og i forhold til konkurransevridningseffekter.

Det er også usikkert hva et slikt arbeid kan lede frem til. I mellomtiden er det imidlertid viktig at gjeldende regelverk følges.

Fordi det har hersket en viss usikkerhet knyttet til merverdiavgiftsregelverket antar departementet at en del statlige virksomheter har valgt å ikke la seg registrere. Med hjemmel i merverdiavgiftsloven § 70 aksepterer Finansdepartementet at aktuelle statlige virksomheter gis anledning til å utsette merverdiavgiftspliktene frem til 1. januar 2007. Dette innebærer at virksomheter som ikke er registrert kan vente med å la seg registrere i merverdiavgiftsmanntallet frem til denne datoen. Virksomhetene vil dermed ikke ha fradragsrett for inngående merverdiavgift frem til registrering skjer. De vil heller ikke måtte oppkreve utgående merverdiavgift.

Skattedirektoratet gis med dette fullmakt til å foreta den praktiske gjennomføringen av denne ordningen. Dersom det anses hensiktsmessig, kan Skattedirektoratet delegera oppgaven videre.

Statlige virksomheter som er merverdiavgiftspliktige skal i utgangspunktet kontakte sitt lokale fylkesskattekontor for veiledning og registrering i merverdiavgiftsmanntallet. På bakgrunn av den usikkerheten som har hersket på området antar departementet imidlertid at det er hensiktsmessig at Skattedirektoratet foretar en viss kartlegging av situasjonen, informerer om regelverket og om departementets vedtak om utsettelse av avgiftsplikten.

24. mars Nr. 368 2006

Forskrift om utvidelse av virkeområdet for lov 31. oktober 1946 nr. 2 om mål og vekt.

Fastsatt ved klg.res. 24. mars 2006 med hjemmel i lov 31. oktober 1946 nr. 2 om mål og vekt § 7 annet ledd. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. IX nr. 27b (direktiv 2004/22/EF om måleinstrumenter). Kunngjort 31. mars 2006.

§ 1. Avgassmålere

Et redskap som tjener til måling av volumandeler av gitte komponenter av avgassen fra et motorkjøretøy med gnisttenning på den analyserte prøvens fuktighetsnivå (avgassmåler), skal omfattes av betegnelsen «måleredskap» i lov 31. oktober 1946 nr. 2 om mål og vekt.

§ 2. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 30. oktober 2006.

24. mars Nr. 369 2006

Forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med aviær influensa i Israel.

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 24. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd jf. § 19. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 2006/227/EF). Kunngjort 31. mars 2006.

§ 1. Formål og virkeområde

Formålet med denne forskrift er å hindre spredning av aviær influensa i forbindelse med innførsel fra Israel.

§ 2. Forbud

Fra Israel er det forbudt å innføre levende fjørfe, struts, oppdrettsfugl, fuglevilt og andre levende fugler enn fjørfe som omfattes av importbestemmelsen i artikkel 1, tredje ledd i vedtak 2000/666/EF. Likeledes er det forbudt å innføre rugeegg fra ovennevnte arter.

Fra Israel er det forbudt å innføre ferskt kjøtt av fjørfe, struts, oppdrettsfugl og fuglevilt. Forbudet gjelder også kvernet kjøtt, tilberedt kjøtt, mekanisk utbenet kjøtt og kjøttprodukter inneholdende kjøtt fra ovennevnte arter. Videre gjøres det forbud mot import av råvarer inneholdende komponenter av ovennevnte arter til bruk i produksjon av vanlig fôr og kjæledyrfôr.

Fra Israel er det forbudt å innføre konsumegg og ubehandlede trofeer av fugler.

§ 3. Unntak

Unntatt fra forbudet i § 2 annet ledd er produkter som omfattes av denne bestemmelsen, og hvor produktets innhold er av fugl slaktet før 15. februar 2006. Unntak gjøres også for kjøttprodukter av fjørfe, struts, oppdrettsfugl og fuglevilt, når kjøttproduktet er varmebehandlet i henhold til bokstavene B, C eller D i kapittel 4 i vedlegg II til vedtak 2005/432/EF.

§ 4. Helsesertifikater og handelsdokument

Forsendelser av ferskt kjøtt av fjørfe, struts, og fuglevilt, kvernet kjøtt, tilberedt kjøtt og mekanisk utbenet kjøtt og kjøttprodukter av nevnte arter, samt råvarer inneholdende komponenter av ovennevnte arter til bruk i produksjon av vanlig fôr og kjæledyrfôr skal følges av et helsesertifikat som bekrefter at betingelsene i denne forskrift er oppfylt, jf. vedtak 2006/227/EF.

§ 5. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskrift er straffbar, jf. matloven § 28.

§ 6. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

27. mars Nr. 370 2006**Forskrift om maksimalkvoter i fangst av vågehval i 2006.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 27. mars 2006 med hjemmel i forskrift 24. mars 2006 nr. 353 om regulering av fangst av vågehval i 2006 § 4. Kunngjort 31. mars 2006.

§ 1. Maksimalkvote i fangstområdet Norges økonomiske sone, fiskevernsonen ved Svalbard og internasjonalt farvann (IWC-områdene ES, EB, EW, EN)

Fartøy som er gitt adgang til å delta i fangst av vågehval i 2006 kan i fangstområdet Norges økonomiske sone, fiskevernsonen ved Svalbard og internasjonalt farvann (IWC-områdene ES, EB, EW, EN) fangste innenfor følgende maksimalkvoter:

<i>Gruppe</i>	<i>Fartøylengde</i>	<i>Maksimalkvote</i>
Gruppe 1:	Fartøy under 18,8 meter:	16 vågehval
Gruppe 2:	Fartøy fra 18,8 til 25,3 meter:	21 vågehval
Gruppe 3:	Fartøy over 25,3 meter:	27 vågehval

§ 2. Maksimalkvote i fangstområdet Jan Mayen og internasjonalt farvann (IWC-område CM)

Fartøy som er gitt adgang til å delta i fangst av vågehval i 2006 kan uten hensyn til bestemmelsene i § 1 i tillegg drive fri fangst i fangstområdet Jan Mayen og i internasjonalt farvann (IWC-område CM) innenfor områdekvoten på 443 dyr.

§ 3. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne forskriften straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 4. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2006.

29. mars Nr. 371 2006**Forskrift om endring i forskrift om tilskott til mjølkeproduksjon.**

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 29. mars 2006 med heimel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 18. Kunngjort 31. mars 2006.

I

I forskrift 26. august 1999 nr. 965 om tilskott til mjølkeproduksjon blir det gjort følgende endringer:

§ 10 skal lyde:

Det gis eit grunntilskott på 235,0 øre pr. liter geitemjølkk.

II

Endringane trer i kraft straks, med virkning frå 1. januar 2006.

31. mars Nr. 372 2006**Forskrift om endring i forskrift om omsetningsforbud for enkelte spekede kjøttprodukter.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 31. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 første ledd jf. § 16 første ledd. Kunngjort 3. april 2006.

I

I forskrift 29. mars 2006 nr. 356 om omsetningsforbud for enkelte spekede kjøttprodukter gjøres følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Det er forbudt å omsette enkelte spekede kjøttprodukter produsert av Gilde, Terina AS, Sogndal (virksomhetsnummer 429). Omsetningsforbudet gjelder følgende produkter:

- Birkebeiner Fjellmorr, oppskåret 0,13 kg
- Fjellbit, 0,25 kg snabb
- Birkebeiner Sognemorr, oppskåret 0,13 kg
- Birkebeiner Sognemorr, oppskåret 0,3 kg
- Birkebeiner Sognemorr, 0,25 kg snabb
- Sognemorr, kveil hel
- Birkebeiner Spekebrett, 0,17 kg
- Haugpølse, oppskåret 0,15 kg
- Fåresnabb, 0,25 kg.

II

Endringen trer i kraft straks.

22. feb. Nr. 373 2006**Forskrift om bachelorgrad ved Høgskolen i Sør-Trøndelag.**

Fastsatt av styret for Høgskolen i Sør-Trøndelag 22. februar 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–3. Kunngjort 4. april 2006.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder krav og myndighet knyttet til utstedelse av bachelorgrad ved Høgskolen i Sør-Trøndelag.

§ 2. Definisjoner**1. Plandokumenter**

Rammeplan: Plan der det er fastsatt nasjonale rammer for et studieprogram.

Fagplan: Plan utarbeidet ved høgskolen for et studieprogram, med utgangspunkt i en nasjonal rammeplan.

Studieplan: Plan utarbeidet ved høgskolen for et studium uten nasjonal rammeplan.

Emnebeskrivelse: Oversikt i fagplan, studieplan og/eller studiehandbok over faglig innhold, vurderingsformer, pensum etc. for et emne.

2. Studieenheter¹

Studiepoeng er et mål på studiebelastning, normert til at 60 studiepoeng tilsvarer ett studieårs arbeidsinnsats.

Emne er den minste studiepoenggivende enhet som kan inngå i et fag, en emnegruppe, et studieprogram eller en grad.

Fag er en samling av beslektede emner som er samlet under én felles fagbetegnelse.

Emnegruppe er en kombinasjon av emner fra ett eller flere fag/fagområder som gjennom fag- eller studieplan er definert til å utgjøre en samlet enhet.

Studieprogram er studieløp med et definert innhold i henhold til fag- eller studieplan, som studentene tas opp til, får studierett til, og som fører fram til en avsluttet eksamen eller grad.

- 1 I den enkelte fagplan/studieplan kan det alternativt benyttes betegnelsene *tema* eller *modul* på fastlagte kombinasjoner av emner.

§ 3. Krav om bachelorgradens omfang og innhold

Graden bachelor oppnås på grunnlag av eksamen i fag, emner, emnegrupper eller studieprogram av minimum 180 studiepoengs omfang.

Grunnlaget for graden skal omfatte ett av følgende:

- a) integrert studieprogram av minimum 180 studiepoengs omfang, som i henhold til nasjonal rammeplan eller vedtak i høgskolestyret gir bachelorgrad;
- b) integrert yrkesrettet utdanning eller annet fullført studieprogram av minimum 120 studiepoengs omfang kombinert med godkjent og fullført påbygging eller spesialisering innenfor samme eller tilgrensende fag/fagområde av minimum 60 studiepoengs omfang;
- c) integrert yrkesrettet utdanning eller fordypning i fag, emner eller emnegrupper av minimum 90 studiepoengs omfang kombinert med fordypning i ytterligere fag, emner eller emnegrupper. Fordypningen må omfatte minst ett fag/en emnegruppe av minimum 30 studiepoengs omfang. Frittstående emner som inngår i grunnlaget for graden, må ha et omfang på minimum 10 studiepoeng.

§ 4. Fritak for eksamen eller prøve

Det kan gis fritak for eksamen eller prøve som inngår i grunnlaget for bachelorgraden dersom tilsvarende krav er oppfylt gjennom tidligere avlagt eksamen eller prøve ved Høgskolen i Sør-Trøndelag eller annen

utdanningsinstitusjon, i tråd med bestemmelser i lov om universiteter og høyskoler, § 3–5. Dokumentert realkompetanse kan også gi grunnlag for slikt fritak.

§ 5. *Reduksjon i studiepoeng*

Overlapping i faginnhold mellom fag/emner/emnegrupper/studieprogram som inngår i grunnlaget for bachelorgraden kan ikke utgjøre mer enn 10 studiepoeng totalt. Overlapping ut over 10 studiepoeng må kompenseres.

§ 6. *Vitnemål og vitnemålstillegg*

For oppnådd bachelorgrad utstedes vitnemål med benevnelse ifølge høgskolestyrets vedtak, sak 036/2003. Grad ifølge denne forskriftens § 3 a og § 3 b gis tilleggsbenevnelse som angir faglig innhold. Grad ifølge denne forskriftens § 3 c gis ingen faglig tilleggsbenevnelse. Det skal fremgå av vitnemålet hvilke utdanninger/emner som inngår i graden.

Vitnemål for oppnådd grad skrives ut på norsk. Et eget vitnemålstillegg (Diploma Supplement) gir en nærmere beskrivelse på engelsk av kandidatens utdanning og av det norske høgre utdanningssystemet.

For å kunne tildeles graden bachelor med vitnemål fra Høgskolen i Sør-Trøndelag må eksamener med et omfang på minimum 60 studiepoeng være avlagt ved høgskolen.

Vitnemål for oppnådd bachelorgrad etter denne forskriftens § 3 a utstedes automatisk til de kandidater som oppfyller kravene.

Vitnemål for oppnådd bachelorgrad etter denne forskriftens § 3 b og § 3 c utstedes etter søknad. Søkeren må selv dokumentere at kravene er oppfylt.

Kriterier for å få utstedt ny bachelorgrad følger departementets bestemmelser, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3–4 og tilhørende forskrift.

§ 7. *Overgangsordninger mellom gammel og ny gradsstruktur*

Studenter som fra og med 1. oktober 2002 oppfyller kravene til bachelorgraden, tildeles denne. Bachelorgrad iflg. § 3 b og § 3 c kan utstedes også for kandidater med fullførte utdanninger før graden ble innført, forutsatt tilråing fra fagansvarlig. Gyldighetsdato blir da satt til 1. oktober 2002. Vitnemål for treårig utdanning fullført før graden ble innført konverteres ikke til bachelorgrad, men det kan gis en bekreftelse på tilsvarende utdanning.

En student kan ikke tildeles både graden bachelor og graden candidata/candidatus magisterii (cand.mag.-graden) på grunnlag av samme utdanning/studium, selv om grunnlaget for tildeling av cand.mag.-graden i omfang går ut over grunnlaget for tildeling av bachelorgraden.

Cand.mag.-graden ved Høgskolen i Sør-Trøndelag er opphevet med virkning fra og med 1. september 2005.

§ 8. *Utfyllende bestemmelser*

Styret for Høgskolen i Sør-Trøndelag kan fastsette utfyllende bestemmelser til denne forskriften.

Se også forskrift om eksamen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag.

§ 9. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft 1. mars 2006. Fra samme dato oppheves forskrift 18. september 2002 nr. 1291 om bachelorgrad ved Høgskolen i Sør-Trøndelag.

23. mars Nr. 374 2006

Forskrift om endring i forskrift fastsatt av Skattedirektoratet til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14.

Fastsatt av Skattedirektoratet 23. mars 2006 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 5–12 femte ledd og forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 § 5–12–24. Kunngjort 4. april 2006.

I

I forskrift 22. november 1999 nr. 1160 fastsatt av Skattedirektoratet til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endringer:

Hjemmelshenvisningen skal lyde:

Fastsatt av Skattedirektoratet 22. november 1999 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 5–12, § 5–13, § 6–13, § 6–21, § 7–11, § 9–5, § 10–50, § 10–70, § 12–20, § 14–5, § 15–3 og § 16–30, jf. forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 § 5–12–24, lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 6–16 bokstav c og § 6–17, jf. delegeringsvedtak 3. juli 1992 nr. 497 og lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 23–2 og § 24–5, jf. delegeringsvedtak 20. september 1995 nr. 821 og delegeringsvedtak 18. november 1997 nr. 1168.

Ny § 5–12 skal lyde:

§ 5–12. Utfyllende bestemmelser om arbeidsgiverfinansiert elektronisk kommunikasjon

§ 5–12–1. Anvendelsesområde

(1) Som skattepliktig fordel ved bruk av arbeidsgiverfinansierte elektroniske kommunikasjonstjenester, fastsatt etter Finansdepartementets forskrift til skatteloven § 5–12 C, anses tilgang til offentlig telefontjeneste og elektroniske kommunikasjonsnett.

(2) Levering av innholdstjenester, som for eksempel teletorg, overpriset sms/mms, databasetjenester, programvare, tv-sendinger og spill, omfattes ikke.

§ 5–12–2. Hva som skal anses som én elektronisk kommunikasjonstjeneste

(1) Ved fastsettelse av den skattepliktige fordelen anses som én elektronisk kommunikasjonstjeneste:

- a) Fast offentlig telefontjeneste, for eksempel ISDN og PSTN (analog),
- b) fast datakommunikasjonstjeneste, for eksempel bredbånd over kabel,
- c) mobil offentlig telefontjeneste, for eksempel GSM og UMTS/3G,
- d) mobil datakommunikasjonstjeneste, for eksempel trådløst bredbånd, og
- e) IP-telefoni/bredbåndstelefon, som er offentlig telefontjeneste.

(2) Mobil datakommunikasjonstjeneste over GSM- og UMTS-nettet anses likevel ikke som én elektronisk kommunikasjonstjeneste.

II

Endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2006.

24. mars Nr. 375 2006

Forskrift om endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr.

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 24. mars 2006 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–14 fjerde ledd. Kunngjort 4. april 2006.

I

I forskrift 18. april 1997 nr. 330 om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr gjøres følgende endringer:

§ 9 punkt 31 legemiddelgruppe g skal lyde:

- g) Førstegenerasjons antihistaminpreparater til systemisk bruk.

§ 9 punkt 31 ny legemiddelgruppe k skal lyde:

- k) Annengenerasjons antihistaminpreparater til systemisk bruk.

§ 9 punkt 31 merknader til ny legemiddelgruppe k skal lyde:

Til bokstav k:

- Ved oppstart av behandling skal cetirizin eller loratadin prøves først.
- Forskrivning av andre annengenerasjons antihistaminer kan bare initieres når cetirizin og loratadin er forsøkt i minst 2 uker hver for seg uten tilfredsstillende resultat eller når andre tungveiende medisinske grunner tilsier dette. Dette skal dokumenteres i journalen.
- Flytende formuleringer, for pasienter som ikke kan innta tabletter, er unntatt fra restriksjonene nevnt over.
- Alle pasienter som bruker andre annengenerasjons antihistaminer skal, ved første fornying av resept, bytte til cetirizin eller loratadin. Unntatt fra dette er pasienter der det kan dokumenteres at kravene spesifisert for bruk av andre annengenerasjons antihistaminer allerede er oppfylt.

§ 9 punkt 33 legemiddelgruppe b skal lyde:

- b) Førstegenerasjons antihistaminpreparater og rhinologica med innhold av antihistamin til innvortes og lokal bruk.

§ 9 punkt 33 ny legemiddelgruppe e skal lyde:

- e) Annengenerasjons antihistaminpreparater til systemisk bruk.

§ 9 punkt 33 merknader til ny legemiddelgruppe e skal lyde:

Til bokstav e:

- Allergi skal være påvist.
- Ved oppstart av behandling skal cetirizin eller loratadin prøves først.

- Forskrivning av andre annengenerasjons antihistaminer kan bare initieres når cetirizin og loratadin er forsøkt i minst 2 uker hver for seg uten tilfredsstillende resultat eller når andre tungveiende medisinske grunner tilsier dette. Dette skal dokumenteres i journalen.
- Flytende formuleringer, for pasienter som ikke kan innta tabletter, er unntatt fra restriksjonene nevnt over.
- Alle pasienter som bruker andre annengenerasjons antihistaminer skal, ved første fornying av resept, bytte til cetirizin eller loratadin. Unntatt fra dette er pasienter der det kan dokumenteres at kravene spesifisert for bruk av andre annengenerasjons antihistaminer allerede er oppfylt.

II

Endringene trer i kraft 1. mai 2006.

24. mars Nr. 376 2006

Forskrift om endring i forskrift om A/S Vinmonopolets innkjøpsvirksomhet m.v. og forskrift om nemnd for prøving av A/S Vinmonopolets beslutninger om innkjøp m.v.

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 24. mars 2006 med hjemmel i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven) § 3–1. Kunngjort 4. april 2006.

I

I forskrift 30. november 1995 nr. 938 om A/S Vinmonopolets innkjøpsvirksomhet m.v. gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om AS Vinmonopolets innkjøpsvirksomhet mv.

§ 1–1, § 1–2 og § 1–3 skal lyde:

§ 1–1. Formål

Vinmonopolets innkjøp og salg av alkoholholdig drikk skal innenfor alkoholpolitiske rammevilkår skje på vanlige forretningsmessige betingelser, tilpasses etterspørselen og sikre likebehandling.

§ 1–2. Definisjoner

Med grossist menes i denne forskrift person eller selskap som kan drive engrossalg, jf. lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. § 1–4c.

§ 1–3. Virkeområde

Forskriften gjelder for Vinmonopolets innkjøp og salg av alkoholholdig drikk som omfattes av selskapets enerett i henhold til lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. § 3–1 første ledd.

§ 1–4 annet ledd skal lyde:

Salg fra basis-, parti-, tilleggs- og bestillingsutvalg skjer for Vinmonopolets regning og risiko. Salg fra testutvalget skjer for grossistens regning og risiko, jf. § 5–4 og § 5–5.

§ 2–2 annet, tredje og fjerde ledd skal lyde:

Basisutvalget inndeles i produktgrupper. For hver produktgruppe fastsettes et maksimalt antall produkter. Produktgruppene skal bestå av produktene med høyest salgsvolum på landsbasis målt i en nærmere bestemt periode. Dersom et produkt ikke har solgt tilstrekkelig til å opprettholde plassen i produktgruppen, skal videre innkjøp av produktet stanses.

Produktgruppens antall, størrelse og målegrunnlag for salgsvolum fastsettes av Vinmonopolet ut fra hensynet til markedstilpasning, effektiv konkurranse og størrelsen av basisutvalget.

Ett nytt parti av en partivare kan kjøpes inn innen 6 måneder etter første innkjøp.

§ 3–2 overskriften skal lyde:

§ 3–2. Innkjøp etter innhenting av konkurrerende tilbud

§ 3–3 skal lyde:

Innkjøp uten innhenting av konkurrerende tilbud kan benyttes når

1. produktet på grunnlag av oppnådd salg i testutvalget eller bestillingsutvalget kvalifiserer for listeføring i basisutvalget, jf. § 5–5 og § 6–2,
2. produktet bare kan skaffes fra en grossist, eller
3. innkjøpet på grunn av uforutsette omstendigheter ikke kan utsettes.

Vinmonopolet kan fastsette en grense for innkjøp av produkter fra bestillingsutvalget dersom det er nødvendig for å opprettholde en rimelig balanse mellom produkter innkjøpt etter første ledd nr. 1 og § 3–2.

§ 4-1 og § 4-2 skal lyde:

§ 4-1. Opprettelse

Hvert utsalg skal ha et lokalt tilleggsutvalg. Utvalget skal ha et rimelig omfang, og sammensetningen skal ta hensyn til lokal etterspørsel. Hvert utsalg skal ha tilgjengelig informasjon om eget tilleggsutvalg.

Produkter til det lokale tilleggsutvalget kan enten velges fra Vinmonopolets liste for produkter til tilleggsutvalg, jf. § 4-2 annet ledd, eller fra bestillingsutvalget, jf. kapittel 6.

§ 4-2. Retningslinjer

Interesserte grossister må gi skriftlig melding til Vinmonopolet om produkter som ønskes ført i lokale tilleggsutvalg, med angivelse av pris og kvantum som kan leveres.

Listen over produkter som er meldt forelegges alle Vinmonopolets utsalg. Med listen skal det følge en kort produktomtale fra grossisten.

Nærmere retningslinjer for tilleggsutvalg fastsettes av Vinmonopolet.

§ 5-2 skal lyde:

§ 5-2. Opptak

Grossister som retter skriftlig henvendelse til Vinmonopolet om opptak har rett til å få et bestemt antall produkter inn i testutvalget. Vinmonopolet bestemmer antallet produkter per grossist ut fra hensynet til likebehandling og størrelsen på testutvalget.

Når et produkt er lansert i testutvalget, kan grossisten melde inn et nytt produkt innenfor rammen av den til enhver tid fastsatte kvote per grossist.

Vinmonopolet kan bestemme at det skal betales et gebyr til dekning av kostnadene forbundet med lansering av produktet i testutvalget. Nærmere regler om gebyrets størrelse og innbetaling fastsettes av Vinmonopolet.

§ 5-3 oppheves.

§ 5-5 skal lyde:

Testutvalget inndeles i de samme produktgrupper som gjelder for basisutvalget. Oppnådd salgsvolum på landsbasis måles i en nærmere bestemt testperiode, og justeres i forhold til salgsvolumet i utsalg med testutvalg, jf. § 5-4. Målegrunnlag for salgsvolum fastsettes av Vinmonopolet ut fra hensynet til markedstilpasning, effektiv konkurranse og størrelsen av basisutvalget.

Dersom et produkt i testutvalget oppnår et tilstrekkelig høyt salgsvolum, jf. § 2-2 annet ledd, kjøpes produktet inn til Vinmonopolets basisutvalg etter utløpet av testperioden.

Dersom salget av et produkt i testutvalget blir lavere enn nødvendig for å kvalifisere til innkjøp til basisutvalget, returneres usolgt restlager av produktet til grossisten for hans regning og risiko.

Ny § 6-2 skal lyde:

§ 6-2. Inndeling i produktgrupper

Bestillingsutvalget inndeles i tilsvarende produktgrupper som gjelder for basisutvalget. Oppnådd salgsvolum på landsbasis måles i en nærmere bestemt periode. Målegrunnlag for salgsvolum fastsettes av Vinmonopolet ut fra hensynet til markedstilpasning, effektiv konkurranse og størrelsen av basisutvalget.

Dersom et produkt i bestillingsutvalget oppnår et tilstrekkelig høyt salgsvolum, jf. § 2-2 annet ledd, kjøpes produktet inn til Vinmonopolets basisutvalg etter utløpet av måleperioden.

§ 7-1 skal lyde:

Vinmonopolet er overfor forbrukere forpliktet til å levere på bestilling alle produkter som ikke er representert i produktutvalget, jf. § 1-4, men som kan leveres av en grossist.

§ 8-1 skal lyde:

Vinmonopolets salgspris skal beregnes med utgangspunkt i grossistens leveringspris tillagt påslag for inndekning av kostnader og fortjeneste. Priskalkylen må være bygget opp slik at det enkelte produkt i produktutvalget, jf. § 1-4, selges til samme pris over hele landet.

§ 10-1 skal lyde:

Vinmonopolet kan vedta å unnlate å ta inn et produkt i produktutvalget, jf. § 1-4, eller unnlate å kjøpe inn et produkt dersom tungtveiende alkoholpolitiske grunner tilsier det, jf. § 1-1.

II

I forskrift 16. januar 1996 nr. 24 om nemnd for prøving av A/S Vinmonopolets beslutninger om innkjøp m.v. gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om nemnd for prøving av AS Vinmonopolets beslutninger om innkjøp mv.

§ 1 skal lyde:

Nemnda skal gjennom sin behandling sikre at AS Vinmonopolet likebehandler tilbydere, leverandører og produkter.

§ 3 skal lyde:

Nemnda kan oppheve en beslutning truffet av AS Vinmonopolet om prisfastsettelse, om innkjøp av et produkt eller om stansing av videre innkjøp som ikke er i samsvar med forskrift 30. november 1995 nr. 938 om AS Vinmonopolets innkjøpsvirksomhet mv.

Nemnda kan ikke prøve det forretningsmessige skjønnet som AS Vinmonopolet utøver innenfor forskriftens rammer.

§ 4 overskriften og første ledd skal lyde:

§ 4. Frister mv.

AS Vinmonopolets beslutninger, jf. § 3 første ledd, kan bringes inn for nemnda av den som beslutningen retter seg mot, heretter kalt part.

§ 5 første og annet ledd skal lyde:

En henvendelse om å få en beslutning prøvet av nemnda, legges fram skriftlig for AS Vinmonopolet. Dersom AS Vinmonopolet ikke endrer sin beslutning, skal AS Vinmonopolet snarest og senest innen 3 uker etter at henvendelsen er mottatt, oversende den til nemnda vedlagt sin uttalelse og alle opplysninger og korrespondanse i saken.

Parten skal ha gjenpart av de dokumentene som sendes nemnda. Samtidig skal AS Vinmonopolet gi parten melding om at mulige merknader må sendes direkte til nemnda innen 3 uker etter at meldingen er mottatt.

Ny § 6a skal lyde:

§ 6a. Offentlighet

Lov 19. juni 1970 nr. 69 om offentlighet i forvaltningen får anvendelse på nemndas virksomhet.

Nemndas avgjørelser er offentlige, og skal publiseres på hensiktsmessig måte.

III

Endringene trer i kraft 1. juli 2006. Vinmonopolet kan fastsette nærmere overgangsbestemmelser.

27. mars Nr. 377 2006

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006.

Fatsatt av Fiskeridirektoratet 27. mars 2006 med hjemmel i forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 § 30 annet ledd. Kunngjort 4. april 2006.

I

I forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 gjøres følgende endringer:

§ 17 første ledd skal lyde:

Fartøy som har adgang til å delta i gruppe I med hjemmelslengde under 15 meter i fisket etter torsk, reguleres med samlekvote av torsk, hyse og sei. I samlekvoten inngår følgende kvanta torsk, hyse og sei (tonn):

Hjemmelslengde	Torsk Kvote- faktor torsk	Tonn	Hyse Kvote- faktor hyse	Tonn	Sei Kvote- faktor sei	Tonn	Samlekvote
0,00 – 6,99	1,12	20,3	1,13	11,5	1,13	38	31,8
7,00 – 7,99	1,33	24,1	1,34	13,6	1,34	45	37,7
8,00 – 8,99	1,57	28,5	1,59	16,1	1,59	53	44,5
9,00 – 9,99	1,93	35,0	1,96	19,9	1,96	66	54,9
10,00 – 10,99	2,16	30,8	2,15	20,0	2,15	71	51,5
11,00 – 11,99	2,64	37,7	2,63	24,4	2,63	87	63,0
12,00 – 12,99	3,13	44,7	3,13	29,1	3,13	103	74,7
13,00 – 13,99	3,79	54,1	3,79	35,2	3,79	125	90,5
14,00 – 14,99	4,32	61,7	4,31	40,1	4,31	142	103,1
15,00 – 15,99			7,62	75	5,49	106	
16,00 – 16,99			7,62	75	6,12	118	
17,00 – 17,99			7,62	75	6,75	130	
18,00 – 18,99			7,62	75	7,45	144	
19,00 – 19,99			7,62	75	8,08	156	

<i>Hjemmelslengde</i>	<i>Torsk</i>	<i>Tonn</i>	<i>Hyse</i>	<i>Tonn</i>	<i>Sei</i>	<i>Tonn</i>	<i>Samlekvote</i>
	<i>Kvote- faktor torsk</i>		<i>Kvote- faktor hyse</i>		<i>Kvote- faktor sei</i>		
20,00 – 20,99			7,62	75	8,64	167	
21,00 – 21,99			7,62	75	8,34	153	
22,00 – 22,99			7,62	75	8,69	159	
23,00 – 23,99			7,62	75	9,04	165	
24,00 – 24,99			7,62	75	9,39	172	
25,00 – 25,99			7,62	75	9,67	177	
26,00 – 26,99			7,62	75	10,02	183	
27,00 – 27,99			7,62	75	10,30	188	

§ 18 nytt tredje ledd skal lyde:

Fartøy med hjemmelslengde fra og med 15 til 28 meter i fisket etter torsk, kan fra og med 27. mars 2006 fiske en tilleggskvote (maksimalkvote) av hyse på 25 tonn.

II

Endringene trer i kraft straks.

31. mars Nr. 378 2006

Forskrift om offentlige undersøkelser av jernbaneulykker og alvorlige jernbanehendelser m.m. (jernbaneundersøkelsesforskriften).

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 31. mars 2006 med hjemmel i lov 3. juni 2005 nr. 34 om varsling, rapportering og undersøkelse av jernbaneulykker og jernbanehendelser m.m. (jernbaneundersøkelsesloven) § 2, § 3, § 4, § 5, § 6, § 7, § 10, § 11, § 16, § 19, § 20 og § 21. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 42e (direktiv 2004/49/EF). Kunngjort 4. april 2006.

Kapittel I. Innledende bestemmelser

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder jernbaneulykker og alvorlige jernbanehendelser med jernbane som omfattes av jernbaneloven. Kabelbane anses ikke som jernbane etter jernbaneundersøkelsesloven.

§ 2. Myndighetene

Følgende instanser er tillagt myndighet/oppgaver i henhold til denne forskriften:

- a) Statens havarikommisjon for transport er undersøkelsesmyndigheten.
- b) Statens jernbanetilsyn er tilsynsmyndigheten.
- c) Samferdselsdepartementet er departementet.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) *Undersøkelse*: Framgangsmåte etter en jernbaneulykke eller alvorlig jernbanehendelse med henblikk på å forebygge slike ulykker eller hendelser, og som omfatter innsamling og analyse av opplysninger, utarbeidelse av konklusjoner, herunder bestemmelse av årsaker, samt formulering av eventuelle sikkerhetstilrådinge.
- b) *Årsaker*: Handlinger, unnlater, hendelser eller omstendigheter, eller en kombinasjon av disse, som fører til jernbaneulykken eller jernbanehendelsen.

§ 4. Begrepet jernbaneulykke og alvorlig jernbanehendelse

I begrepet jernbaneulykke etter jernbaneundersøkelsesloven § 5 inngår definisjonene i direktiv 2004/49/EF artikkel 3 bokstavene k og l.

I begrepet alvorlig jernbanehendelse etter jernbaneundersøkelsesloven § 5 inngår også tekniske feil i de strukturelle delsystemene eller i samtrafikkkomponenter i de transeuropeiske jernbanesystemene for høyhastighetstog og konvensjonelle tog.

§ 5. Undersøkelsesmyndighetens oppgave og formål

Undersøkelsesmyndighetens oppgave er å undersøke jernbaneulykker og alvorlige jernbanehendelser, med formål å forbedre jernbanesikkerheten og forebygge jernbaneulykker.

§ 6. Undersøkelsesplikt og undersøkelsens omfang

Undersøkelsesmyndigheten skal undersøke jernbaneulykker og alvorlige jernbanehendelser.

Undersøkelsesmyndigheten fastsetter selv omfanget av undersøkelsene og framgangsmåten som skal følges ved gjennomføringen av slike undersøkelser. Ved vurderingen skal det bl.a. tas hensyn til prinsippene og målene som er

gitt i jernbaneundersøkelsesloven og i denne forskrift, og hvilken lærdom undersøkelsen forventes å gi med tanke på å forbedre sikkerheten.

I beslutningen om det skal gjennomføres en fullstendig undersøkelse skal undersøkelsesmyndigheten bl.a. ta hensyn til:

- a) hvor alvorlig jernbaneulykken eller jernbanehendelsen er,
- b) om jernbaneulykken eller jernbanehendelsen inngår i en serie av ulykker eller hendelser av betydning for jernbanesystemet som helhet,
- c) jernbaneulykkens eller jernbanehendelsens innvirkning på jernbanesikkerheten i EØS-området,
- d) anmodninger fra infrastrukturforvaltninger, jernbaneforetak, øvrige jernbanevirksomheter, samt tilsyns- og sikkerhetsmyndigheter eller EØS-stater.

Kapittel II. Varsling og igangsetting av undersøkelse av jernbaneulykker og alvorlige jernbanehendelser

§ 7. Varsling av jernbaneulykke og alvorlig jernbanehendelse til undersøkelsesmyndigheten

Undersøkelsesmyndigheten mottar varsel om jernbaneulykke og alvorlig jernbanehendelse i henhold til varslings- og rapporteringsforskriften. Undersøkelsesmyndigheten varslers tilsynsmyndigheten.

§ 8. Igangsetting av undersøkelser

Når varsel om jernbaneulykke eller alvorlig jernbanehendelse er mottatt av undersøkelsesmyndigheten, skal den treffe de tiltak som er nødvendige for å starte undersøkelsen umiddelbart og ikke senere enn én uke etter at den har mottatt varselet.

Kapittel III. Underretning og varsel til parter og myndigheter mv.

§ 9. Rettigheter for dem saken angår

Undersøkelsesmyndigheten fastsetter nærmere hvordan underretning om undersøkelse etter jernbaneundersøkelsesloven § 16 skal gjennomføres. Berørte nevnt i jernbaneundersøkelsesloven § 16 skal gjøres kjent med sine rettigheter og at de kan anmode om å få utkast til rapport til uttalelse i henhold til jernbaneundersøkelsesloven § 20.

§ 10. Varsling til tilsynsmyndigheten

Undersøkelsesmyndigheten varslers tilsynsmyndigheten når den igangsetter undersøkelse av jernbaneulykker eller alvorlige jernbanehendelser.

§ 11. Underretning til Det europeiske jernbanebyrået (ERA)

Innen en uke etter at det er truffet beslutning om å innlede en undersøkelse, skal undersøkelsesmyndigheten underrette Det europeiske jernbanebyrået (ERA) om dette. Underretningen skal angi dag, tidspunkt og sted for jernbaneulykken eller jernbanehendelsen samt dens art og konsekvenser med hensyn til drepte, skadede og materielle skader.

Kapittel IV. Rapporter

§ 12. Undersøkelsesrapport

Når undersøkelsesmyndigheten har undersøkt en jernbaneulykke eller alvorlig jernbanehendelse, skal den utarbeide en rapport som redegjør for hendelsesforløpet og inneholder undersøkelsesmyndighetens uttalelse om årsaksforholdene. Rapporten skal opplyse om formålet med undersøkelsen, jf. § 5, og inneholde så langt det er formålstjenelig sikkerhetstilrådinger i henhold til jernbaneundersøkelsesloven § 19 første ledd.

Rapporten skal ha en hensiktsmessig form i forhold til jernbaneulykken eller jernbanehendelsens art og alvorlighetsgrad, og for betydningen av resultatene av undersøkelsen. Rapportens struktur skal i størst mulig grad følge opplegget i vedlegg 1 til denne forskriften.

Rapporten skal ikke inneholde referanser til enkeltpersoners navn eller adresse.

§ 13. Sikkerhetstilrådinger

En sikkerhetstilråding utarbeidet av undersøkelsesmyndigheten skal ikke i noe tilfelle utgjøre en formodning om skyld eller ansvar for en jernbaneulykke eller alvorlig jernbanehendelse.

Sikkerhetstilrådinger skal rettes til tilsynsmyndigheten og, dersom det er nødvendig på grunn av tilrådingens art, til andre organer eller myndigheter i Norge eller til andre EØS-stater.

§ 14. Behandling av utkast til undersøkelsesrapport som er unntatt fra offentlighet

Før undersøkelsesmyndigheten sluttbehandler rapporten, skal et utkast til rapport forelegges for de berørte nevnt i jernbaneundersøkelsesloven § 16 første ledd med en rimelig frist til å gi uttalelse, med mindre særlige forhold tilsier at dette ikke gjøres. Videre skal tilsynsmyndigheten forelegges utkastet til rapport, med rimelig frist til å uttale seg. Retten etter første punktum gjelder bare de delene av utkastet til rapport som vedkommende på grunn av sin tilknytning til saken eller undersøkelsen har særlige forutsetninger for å uttale seg om.

Undersøkelsesmyndighetens utkast til rapport er ikke offentlig, jf. jernbaneundersøkelsesloven § 21.

§ 15. Offentliggjøring av rapport

Undersøkellesmyndigheten skal offentliggjøre den endelige rapporten så raskt som mulig og vanligvis ikke senere enn 12 måneder etter at jernbaneulykken eller den alvorlige jernbanehendelsen fant sted. Rapporten, med eventuelle sikkerhetstilrådinge, skal oversendes berørte parter, herunder berørte parter og organer i andre EØS-stater.

Dersom rapporten ikke er ferdig innen 12 måneder, skal undersøkellesmyndigheten avgi en foreløpig rapport som angir utviklingen av undersøkelsen og de sikkerhetsspørsmål som er aktuelle i forbindelse med saken. Undersøkellesmyndigheten avgjør selv i hvilken form den ønsker å avgi en slik foreløpig rapport, og hvordan den skal publiseres.

§ 16. Oppfølging av rapporter og sikkerhetstilrådinge

Undersøkellesmyndigheten sender rapportene til departementet, som treffer de nødvendige tiltak for å sikre at det tas behørig hensyn til sikkerhetstilrådingene.

Tilsynsmyndigheten skal vurdere rapportene med tanke på å identifisere og iverksette tiltak som kan bedre jernbanesikkerheten. Tilsynsmyndigheten kan gi pålegg om oppfølging av sikkerhetstilrådingene til den som driver jernbanevirksomhet etter jernbaneloven.

Tilsynsmyndigheten og andre myndigheter eller organer eller eventuelt andre EØS-stater som sikkerhetstilrådingene er rettet til, skal minst to ganger i året gi tilbakemelding til undersøkellesmyndigheten om vedtatte og planlagte tiltak som følge av tilrådingene. Departementet kan gi tilsynsmyndigheten i oppgave å koordinere slike tilbakemeldinger. Tilbakemeldingene sendes via departementet som sender disse til undersøkellesmyndigheten.

§ 17. Årlige rapporter

Undersøkellesmyndighetene skal hvert år innen 30. september offentliggjøre en rapport som redegjør for de undersøkelser som er gjennomført året før, inkludert sikkerhetstilrådinge og tiltak som er truffet i samsvar med tidligere sikkerhetstilrådinge.

§ 18. Oversendelse av rapporter til ERA

Undersøkellesmyndigheten skal sende ERA en kopi av den endelige rapporten nevnt i § 15 og av den årlige rapporten nevnt i § 17.

Kapittel V. Administrative bestemmelser**§ 19. Gjennomføring av undersøkelser i EØS-området – bistand mv.**

Dersom det ikke er mulig å fastslå hvilken EØS-stat en jernbaneulykke eller en alvorlig jernbanehendelse er oppstått i, eller dersom den inntraff på eller nær grensen mellom Norge og Sverige, avgjør de aktuelle undersøkellesmyndigheter sammen hvem av dem som skal gjennomføre undersøkelsen, eller de kan beslutte å gjennomføre den i fellesskap. I det første tilfellet skal den andre undersøkellesmyndigheten få mulighet til å delta i undersøkelsen og få tilgang til alle resultatene av denne.

Når et jernbaneforetak som er etablert og lisensiert i en annen EØS-stat er involvert i en jernbaneulykke eller alvorlig jernbanehendelse i Norge, skal undersøkellesmyndigheten fra den aktuelle EØS-staten inviteres til å delta i undersøkelsen.

Undersøkellesmyndigheten kan gjennomføre undersøkelser i samarbeid med tilsvarende myndigheter i andre EØS-stater, også i andre tilfelle enn de som er nevnt i første og annet ledd.

Når undersøkellesmyndigheten er ansvarlig for undersøkelsen, skal den sørge for at de nødvendige midler stilles til rådighet, herunder den driftsmessige og tekniske sakkunnskap som er nødvendig for gjennomføringen av undersøkelsen.

§ 20. Bruk av eksperter og annen fagkunnskap

Undersøkellesmyndigheten kan i forbindelse med undersøkelser anmode om opplysninger og bistand fra andre offentlige myndigheter, samt benytte nødvendig sakkyndig bistand i forbindelse med utredningen av den enkelte sak.

Undersøkellesmyndigheten kan også anmode undersøkellesmyndigheter fra andre EØS-stater eller ERA om bistand med fagkunnskap eller med gjennomføringen av tekniske undersøkelser, analyser og vurderinger.

§ 21. Utleksling av fagkunnskap mv.

Undersøkellesmyndigheten skal aktivt utveksle synspunkter og erfaringer med tilsvarende undersøkellesmyndigheter i andre EØS-stater med henblikk på å utarbeide felles undersøkelsesmetoder og felles prinsipper for oppfølging av sikkerhetstilrådinge og med henblikk på å tilpasse seg den tekniske og vitenskapelige utviklingen.

§ 22. Saksbehandlingsregler

Forvaltningslovens regler, herunder habilitetsreglene i kapittel II, gjelder for undersøkellesmyndighetens virksomhet, i den grad det ikke er gjort unntak i jernbaneundersøkelsesloven.

Kapittel VI. Avsluttende bestemmelser

§ 23. Andre oppgaver

Departementet kan etter samråd med undersøkelsesmyndigheten, gi undersøkelsesmyndigheten spesielle oppgaver som har jernbanesikkerhetsmessig målsetting.

§ 24. Ikrafttredelse mv.

Denne forskriften trer i kraft 30. april 2006. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 29. januar 2002 nr. 122 om offentlige undersøkelser av jernbaneulykker og alvorlige jernbanehendelser.

Vedlegg 1. Hovedinnholdet i undersøkelsesrapporter om jernbaneulykker og alvorlige jernbanehendelser

1. Oppsummering

Oppsummeringen skal inneholde en kort beskrivelse av ulykken eller hendelsen, tid og sted og konsekvensene av denne. Det skal opplyses om direkte årsaker og om medvirkende faktorer og underliggende årsaker som er fastslått gjennom undersøkelsen. Hovedtilrådingene skal gjentas, og det skal opplyses om hvem disse er rettet til.

2. Direkte fakta om ulykken eller hendelsen

1. Ulykken eller hendelsen:

- dato, nøyaktig tid og sted for ulykken eller hendelsen,
- beskrivelse av omstendighetene og ulykkesstedet, herunder arbeidet til redningstjenester og beredskapstjenester,
- beslutningen om å innlede en undersøkelse, sammensetning av undersøkelsesgruppen og gjennomføring av undersøkelsen.

2. Bakgrunnen for ulykken eller hendelsen:

- involvert personale og involverte entreprenører samt andre parter og vitner,
- togene og deres sammensetning, herunder registreringsnummer på deler av rullende materiell som er involvert,
- beskrivelse av infrastrukturen og systemet for signalgiving – sportyper, sporskifttere, tilkoplere, signaler, driftssikring,
- kommunikasjonsmidler,
- arbeider utført på eller i nærheten av ulykkesstedet,
- den utløsende faktor for jernbaneberedskapsplanen og planens hendelsesforløp,
- den utløsende faktor for de offentlige redningstjenesters, politiets og helsevesenets beredskapsplaner og planenes hendelsesforløp.

3. Drepte, skadede og materielle skader:

- passasjerer og tredjemenn, personale, herunder entreprenører,
- cargo, reisegods og annen eiendom,
- rullende materiell, infrastruktur og miljøet.

4. Eksterne omstendigheter:

- værforhold og geografiske opplysninger.

3. Referater fra undersøkelser og avhør

1. Oppsummering av vitneutsagn (med beskyttelse av personenes identitet):

- jernbanepersonale, herunder entreprenører,
- andre vitner.

2. Sikkerhetsstyringssystemet:

- rammeorganisasjonen og hvordan ordre gis og utføres,
- krav til personalet og hvordan oppfyllelsen av disse sikres,
- rutiner for internkontroll og internrevisjon og resultatene av disse,
- grensesnitt mellom forskjellige aktører i infrastrukturen.

3. Regler og forskrifter:

- gjeldende regler og forskrifter i EØS og på nasjonalt plan,
- andre regler, f.eks. driftsregler, lokale instruksjoner, personalkrav, vedlikeholds krav og gjeldende standarder.

4. Virkemåten til rullende materiell og tekniske anlegg:

- systemet for signalgiving og styring, herunder registreringer fra ferdskrivere,
- infrastruktur,
- kommunikasjonsutstyr,
- rullende materiell, herunder registreringer fra ferdskrivere.

5. Dokumentasjon for driftssystemet:

- tiltak truffet av personalet med hensyn til trafikkstyring og signalgiving,
- utveksling av talemeldinger i forbindelse med ulykken eller hendelsen, herunder dokumentasjon

- fra opptak,
 - tiltak truffet for å beskytte og verne ulykkesstedet.
6. Grensesnittet mellom menneske, maskin og organisasjon:
 - faktisk arbeidstid hos involvert personale,
 - medisinske og personlige forhold av betydning for ulykken eller hendelsen, herunder fysisk eller psykisk stress,
 - utformingen av utstyr av betydning for grensesnittet mellom menneske og maskin.
 7. Tidligere ulykker og hendelser av tilsvarende art.
4. *Analyser og konklusjoner*
1. Avsluttende redegjørelse for hendelsesforløpet:
 - utarbeidelse av konklusjoner om ulykken eller hendelsen på grunnlag av de fakta som er fastslått i punkt 3.
 2. Drøftelse:
 - analyse av de fakta som er fastslått i punkt 3, med henblikk på å trekke konklusjoner om årsakene til ulykken eller hendelsen og redningstjenestens innsats.
 3. Konklusjoner:
 - direkte og umiddelbare årsaker til ulykken eller hendelsen, herunder medvirkende faktorer som har sammenheng med tiltak truffet av involverte personer eller tilstanden til rullende materiell eller tekniske anlegg,
 - underliggende årsaker som har sammenheng med kvalifikasjoner, framgangsmåter og vedlikehold,
 - grunnleggende årsaker som har sammenheng med vilkår i rammeregler og gjennomføringen av sikkerhetsstyringssystemet.
 4. Tilleggsmerknader:
 - feil og mangler som er avdekket under undersøkelsen, men som ikke har relevans for konklusjonene eller årsakene.
5. *Tiltak som er truffet:*
 - oppsummering av tiltak som allerede er truffet eller vedtatt som følge av ulykken eller hendelsen.
6. *Tilrådinger*

31. mars Nr. 379 2006

Forskrift om varslings- og rapporteringsplikt i forbindelse med jernbaneulykker og jernbanehendelser (varslings- og rapporteringsforskriften).

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 31. mars 2006 med hjemmel i lov 3. juni 2005 nr. 34 om varslings-, rapporterings- og undersøkelse av jernbaneulykker og jernbanehendelser m.m. (jernbaneundersøkelsesloven) § 2, § 6, § 7 og § 8. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 42e (direktiv 2004/49/EF). Kunngjort 4. april 2006.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder varslings- og rapportering av jernbaneulykker, alvorlige jernbanehendelser og jernbanehendelser med jernbane som omfattes av jernbaneloven.

Kabelbane anses ikke som jernbane etter jernbaneundersøkelsesloven.

§ 2. Myndighetene

Statens havarikommisjon for transport er undersøkelsesmyndighet etter forskriften her.

Statens jernbanetilsyn er tilsynsmyndighet etter forskriften her.

§ 3. Varslingsplikt ved jernbaneulykke

Personell i jernbanevirksomheten som blir involvert i jernbaneulykke, skal straks varsle nærmeste trafikkstyringsenhet, nærmeste politimyndighet eller Hovedredningssentralen om ulykken. Den som mottar varsel skal straks varsle de andre instansene som nevnt i første punktum, samt varsle undersøkelsesmyndigheten. Varsel skal skje muntlig.

Jernbanevirksomheten har et eget ansvar for å påse at varsel etter første ledd blir gitt.

§ 4. Varslingsplikt ved alvorlig jernbanehendelse

Jernbanevirksomheten skal straks sørge for varslingsplikt ved alvorlig jernbanehendelse til undersøkelsesmyndigheten. Dersom hendelsens art gir grunnlag for å varsle andre myndigheter, sørger jernbanevirksomheten for dette. Varsel skal skje muntlig.

§ 5. Rapportering av jernbaneulykke og alvorlig jernbanehendelse

Jernbanevirksomheten skal rapportere jernbaneulykke og alvorlig jernbanehendelse skriftlig til både undersøkelsesmyndigheten og tilsynsmyndigheten så snart som mulig og senest innen 72 timer. Rapportering kan skje elektronisk.

Rapportering skal skje på skjema fastsatt av tilsynsmyndigheten og undersøkelsesmyndigheten i fellesskap.

§ 6. Rapportering av jernbanehendelse

Jernbanevirksomheten skal rapportere jernbanehendelse til tilsynsmyndigheten innen 8 dager. Rapportering kan skje elektronisk.

Rapportering av jernbanehendelser skal skje på skjema fastsatt av tilsynsmyndigheten.

§ 7. Nærmere om varslings- og rapporteringsplikten

Dersom jernbanevirksomheten er i tvil om det aktuelle forholdet er å anse som en jernbaneulykke, alvorlig hendelse eller jernbanehendelse, skal det varsles og/eller rapporteres i henhold til den paragraf i forskriften som er den mest omfattende.

Undersøkellesmyndigheten og tilsynsmyndigheten har rett til å omklassifisere enhver mottatt rapport og kan til enhver tid forlange utdypende opplysninger om et innrapportert forhold.

§ 8. Implementering i sikkerhetsstyringssystemet

Den som har tillatelse til å drive jernbanevirksomhet eller som har lisens eller sikkerhets sertifikat fastsatt med hjemmel i jernbaneloven skal innarbeide innholdet i denne forskrift i sitt sikkerhetsstyringssystem.

§ 9. Unntak

Undersøkellesmyndigheten og tilsynsmyndigheten kan innenfor sitt ansvarsområde gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forskrift, dersom dette vil føre til en mer hensiktsmessig rapportering eller dersom særlige forhold tilsier det.

§ 10. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 30. april 2006. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 29. januar 2002 nr. 123 om varslings- og rapporteringsplikt i forbindelse med jernbaneulykker og jernbanehendelser.

31. mars Nr. 380 2006**Forskrift om endring i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med klassisk svinepest i enkelte land i EØS-området.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 31. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd jf. § 19. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 2002/1009/EF, vedtak 2003/526/EF, vedtak 2003/851/EF, vedtak 2004/283/EF, vedtak 2004/375/EF, vedtak 2004/625/EF, vedtak 2004/831/EF). Kunngjort 4. april 2006.

I

I forskrift 18. februar 2003 nr. 190 om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med klassisk svinepest i enkelte land i EØS-området gjøres følgende endringer:

I forskriftens hjemmelfelt skal siste parentes lyde:

(vedtak 2002/1009/EF, vedtak 2003/526/EF, vedtak 2003/851/EF, vedtak 2004/283/EF, vedtak 2004/375/EF, vedtak 2004/625/EF, vedtak 2004/831/EF og vedtak 2006/254/EF).

I vedlegg I, del 1 føyes følgende til områder i Tyskland:

Nordrhein-Westfalen: Hele den tyske delstat Nordrhein-Westfalen.

II

Endringene trer i kraft straks.

31. mars Nr. 381 2006**Forskrift om endring i forskrift om betaling av bomavgift og tilleggsavgift.**

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 31. mars 2006 med hjemmel i veglov 21. juni 1963 nr. 23 § 27 tredje ledd. Kunngjort 4. april 2006.

I

I forskrift 30. april 2004 nr. 678 om betaling av bomavgift og tilleggsavgift gjøres følgende endring:

Forskriftens hjemmelfelt skal lyde:

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 30. april 2004 med hjemmel i veglov 21. juni 1963 nr. 23 § 27 tredje ledd.

II

Endringen trer i kraft straks.

3. april Nr. 382 2006**Forskrift om endring i forskrift om stønad til hjelpemidler mv til bedring av funksjonsevnen i arbeidslivet og i dagliglivet og til ombygging av maskiner på arbeidsplassen.**

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 3. april 2006 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 10–7 sjettede ledd og § 25–15 første ledd, jf. § 10–7 første, andre, tredje og fjerde ledd. Kunngjort 4. april 2006.

I

I forskrift 15. april 1997 nr. 318 om stønad til hjelpemidler mv til bedring av funksjonsevnen i arbeidslivet og i dagliglivet og til ombygging av maskiner på arbeidsplassen gjøres følgende endring:

§ 7 skal lyde:

Til et medlem som får stønad etter folketrygdloven § 10–7 første ledd bokstav a, c og d og andre og tredje ledd, dekkes nødvendige reiseutgifter, oppholdsutgifter og utgifter til ledsager.

Rikstrygdeverket kan bestemme at den som utfører tjenester i forbindelse med at det gis stønad til grunnmønster eller førerhund, får dekket nødvendige reiseutgifter.

Stønad etter denne bestemmelsen gis etter regler og takster fastsatt av Rikstrygdeverket.

II

Endringen trer i kraft 3. april 2006.

7. april Nr. 391 2006**Forskrift om krav til kvalitet og sikkerhet ved håndtering av humane celler og vev.**

Fastsatt ved kgl.res. 7. april 2006 med hjemmel i lov 9. februar 1973 nr. 6 om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m. § 13, lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helsetjenesten § 7, lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddelloven) § 27, lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 2–3 fjerde ledd og § 8–4, lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 3–3 annet ledd og § 4–1 annet ledd bokstav a, lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) § 4 fjerde ledd og § 16 annet ledd, lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven) § 6 tredje ledd, § 16 fjerde ledd og § 17 tredje ledd og lov 21. februar 2003 nr. 12 om biobanker (biobankloven) § 9 annet ledd. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 15w (direktiv 2004/23/EF). Kunngjort 7. april 2006.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser**§ 1–1. Formål**

Forskriftens formål er å fastsette kvalitets- og sikkerhetsstandarder for bruk av humane celler og vev på mennesker for å oppnå et høyt nivå av vern av menneskers helse, herunder unngå at sykdommer overføres via celler og vev.

§ 1–2. Virkeområde

Forskriften gjelder for donasjon, uttak, testing, prosessering, konservering, oppbevaring og distribusjon av humane celler og vev til anvendelse på mennesker.

Forskriften gjelder også for fremstilte produkter basert på humane celler og vev som er beregnet til anvendelse på mennesker. Dersom fremstilte produkter basert på humane celler og vev er regulert av annet regelverk, gjelder denne forskriften kun for donasjon, uttak og testing.

Forskriften gjelder ikke for:

- celler og vev som anvendes som autologt transplantat under samme kirurgiske inngrep. Med autologt transplantat forstås celler eller vev som uttas fra og anvendes på samme person,
- blod og blodkomponenter, jf. blodforskriften 4. februar 2005 nr. 80,
- organer eller deler av organer som er beregnet til å bli anvendt for samme formål som hele organet i menneskekroppen.

§ 1–3. Definisjoner

I denne forskriften forstås med

- celler*: individuelle humane celler eller en samling humane celler som ikke holdes sammen av noe form for bindevev
- vev*: alle bestanddeler av menneskekroppen som består av celler og intercellulærsubstans
- donor*: enhver menneskelig kilde til celler og vev, både levende og død
- donasjon*: avgivelse av humane celler og vev beregnet til anvendelse på mennesker
- organ*: en differensiert og vital del av menneskekroppen, bestående av forskjellig vev som opprettholder dets struktur, blodforsyning og evne til å utvikle fysiologiske funksjoner med en betydelig grad av autonomi
- uttak*: den prosessen hvor celler og vev gjøres tilgjengelig for videre bruk
- prosessering*: alle aktiviteter i forbindelse med å bearbeide, håndtere, konservere og emballere celler og vev beregnet til anvendelse på mennesker

- h) *konservering*: bruk av kjemiske stoffer, endringer i miljøet omkring, eller annet som iverksettes under behandlingen med sikte på å forhindre eller forsinke den biologiske eller fysiske forringelsen av celler eller vev
- i) *anvendelse på mennesker*: anvendelse av celler eller vev på eller i menneskekroppen, samt anvendelse utenfor kroppen (ekstrakorporeal anvendelse)
- j) *vevsenter*: vevsbank, sykehusavdeling eller annen virksomhet hvor behandling, konservering, oppbevaring eller distribusjon av humane celler og vev foretas. Et vevsenter kan også være ansvarlig for uttak eller testing av celler og vev fra mennesker.

§ 1–4. *Frivillig og vederlagsfri donasjon*

Enhver donasjon av celler og vev skal være frivillig og vederlagsfri.

Donor kan motta en kompensasjon begrenset til godtgjøring av utgifter og ulemper i forbindelse med donasjonen.

Det skal ikke ligge kommersielle formål bak uttak av celler og vev.

Kapittel 2. Godkjenning og organisering mv.

§ 2–1. *Godkjenning, vilkår og tilbakekall*

Uttak, testing, kontroll, prosessering, konservering, oppbevaring og distribusjon av humane celler og vev beregnet til anvendelse på mennesker kan bare finne sted ved virksomheter som er godkjent av Sosial- og helsedirektoratet for dette formål.

For at godkjenning skal gis, må virksomheten oppfylle kravene som følger av denne forskrift med vedlegg. Sosial- og helsedirektoratet avgjør hvilke aktiviteter virksomheten kan utføre, og på hvilke vilkår.

Virksomheten kan ikke foreta vesentlige endringer i sine aktiviteter som vevsenter uten skriftlig godkjenning fra Sosial- og helsedirektoratet.

Sosial- og helsedirektoratet kan midlertidig inndra eller trekke tilbake en godkjenning dersom virksomheten ikke drives i samsvar med denne forskrift eller vilkår fastsatt i vedtak som nevnt i annet ledd, annet punktum.

§ 2–2. *Ansvarlig person*

Hvert vevsenter skal ha en ansvarlig person med medisinsk eller biologisk utdanning av høyere grad, og minst to års praksis fra relevant fagområde etter avsluttet utdanning.

Den ansvarlige personen har ansvar for at uttak, testing, behandling, oppbevaring og distribusjon av humane celler og vev beregnet til anvendelse på mennesker foregår i samsvar med denne forskrift og i tråd med gjeldende regelverk for øvrig.

Den ansvarlige personen har ansvaret for at nødvendige opplysninger sendes til Sosial- og helsedirektoratet i henhold til § 2–1. Ansvarlig person skal videre sørge for at kravene i § 2–3, § 2–4, § 2–5, § 3–3, § 4–4 og kapittel 5 er oppfylt.

Sosial- og helsedirektoratet skal underrettes om navnet på den ansvarlige personen. Dersom det midlertidig eller permanent utpekes en annen person som ansvarlig, skal Sosial- og helsedirektoratet øyeblikkelig orienteres om navnet på den nye ansvarlige personen og datoen for vedkommendes tiltredelse.

Sosial- og helsedirektoratet kan i særskilte tilfeller gi dispensasjon fra denne bestemmelsen, og sette vilkår for slik dispensasjon.

§ 2–3. *Kompetansekrav til personalet*

Uttak, testing, prosessering, konservering, oppbevaring og distribusjon av humane celler og vev kan bare utføres av kvalifisert personell med relevant utdanning, erfaring og oppdatert kunnskap. Departementet kan fastsette nærmere krav til kompetanse.

§ 2–4. *Internkontroll og kvalitetsstyring*

Vevsentrene skal gjennomføre hensiktsmessige internkontroller for å sikre at gjeldende krav til kvalitet og sikkerhet overholdes.

Vevsentrene skal iverksette og sørge for nødvendig ajourføring av et kvalitetssystem som bygger på prinsippet om god praksis og som tilfredsstillende kravene i forskrift 20. desember 2002 nr. 1731 om internkontroll i sosial- og helsetjenesten. Vevsentrene skal også sikre at kvalitetssystemet omfatter følgende elementer:

- a) standard operasjonsprosedyrer
- b) retningslinjer
- c) opplæring- og referansehåndbøker
- d) innberetnings skjemaer/rapporteringsskjemaer
- e) donorregistre
- f) opplysninger om celler og vevs endelige bestemmelsessted
- g) dokumentasjon av personalets kompetanse og planlagte kompetanseutvikling.

§ 2–5. *Årsrapport*

Vevsentre skal hvert år sende en rapport om sine aktiviteter til Sosial- og helsedirektoratet. Rapporten skal være offentlig tilgjengelig.

Sosial- og helsedirektoratet skal opprette et offentlig tilgjengelig register over vevsentre med opplysninger om de aktiviteter det enkelte vevsenter er godkjent til å utføre.

Kapittel 3. Sporbarhet, kvalitet og sikkerhet

§ 3-1. Sporbarhet

Vevsentre skal sørge for at alle celler og vev som uttas, prosesseres, oppbevares eller distribueres kan spores fra donor til mottaker og omvendt. Kravet til sporbarhet gjelder også alle relevante opplysninger knyttet til produkter og materiale som kommer i kontakt med slike celler og vev.

For å oppfylle kravene i første ledd skal det foreligge et donoridentifikasjonssystem som innebærer at enhver donasjon og produkter i tilknytning til denne får tildelt en spesifikk kode.

Potensielle donorer skal gis fullstendig informasjon om sporbarhetskravet, og at dette til enhver tid går foran donorens ønske om å få slettet opplysninger om seg selv når det gjelder materiale som er brukt. Ved donasjon fra avdøde skal tilsvarende informasjon gis til nærmeste pårørende.

Vevsentre skal oppbevare opplysninger for å sikre sporbarhet på alle trinn. Opplysninger som er nødvendige for å sikre full sporbarhet skal oppbevares i minst 30 år etter den kliniske anvendelsen.

§ 3-2. Donor- og mottakerregister

Vevsentre skal opprette behandlingsrettede helseregistre for å ivareta formålet i § 1-1, herunder bidra til å sikre sporbarhet fra donor til mottaker og omvendt, jf. § 3-1.

Registrene skal inneholde oversikt over vevsentrenes aktiviteter, herunder de typer og mengder av celler og vev som er uttatt, testet, konservert, prosessert, oppbevart og distribuert eller på annen måte beregnet til anvendelse i mennesker, samt over cellers og vevs opprinnelses- og bestemmelsessted.

Opplysninger i registeret kan ikke anvendes til formål som er uforenelig med formålet i første ledd, jf. § 1-1. Bruk av opplysninger fra registeret til statistiske eller vitenskapelige formål i den hensikt å fremme kvalitet og sikkerhet på området regnes ikke som uforenlige med dette formålet.

Det enkelte helseforetak er databehandlingsansvarlig for registre ved vevsentre som er tilknyttet helseforetaket. For vevsentre som ikke er tilknyttet et helseforetak, er virksomheten selv databehandlingsansvarlig.

Alle data som er tilgjengelige for tredjepart skal være anonymisert eller kodet.

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om hva som skal registreres, og stille krav om prosedyrer som forhindrer uautorisert utlevering av informasjon.

§ 3-3. Overføring av celler og vev til og fra tredjeland

Overføring av humane celler og vev til og fra tredjeland kan bare foretas av vevsentre som er godkjent av Sosial- og helsedirektoratet for dette formål. Sosial- og helsedirektoratet kan knytte vilkår til godkjenningen.

Vevsentre med tillatelse til å overføre celler og vev til og fra tredjeland, skal sikre sporbarhet fra donor til mottaker og omvendt, jf. § 3-1. Vevsentrene skal også sikre at det biologiske materialet oppfyller kravene til kvalitets- og sikkerhetsstandarder som følger av denne forskriften og annet regelverk.

Sosial- og helsedirektoratet kan for nærmere bestemte typer celler og vev, eller i nødstilfelle, innvilge en direkte godkjenning av overføring til eller fra tredjeland. Før slik godkjenning kan gis, må vevsenteret sikre at det biologiske materialet oppfyller de nødvendige krav til kvalitet og sikkerhet.

§ 3-4. Melding om alvorlige uønskede hendelser og bivirkninger

Alvorlige uønskede hendelser og bivirkninger som kan ha innvirkning på kvaliteten og sikkerheten til celler og vev, og som kan skyldes uttak, testing, behandling, oppbevaring og distribusjon av det biologiske materialet, skal snarest mulig meldes til Helsetilsynet i fylket, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 3-3. Det samme gjelder alvorlige bivirkninger under eller etter den kliniske anvendelsen, som kan ha sammenheng med vevets og cellenes kvalitet og sikkerhet.

Den ansvarlige personen som nevnt i § 2-2, skal sørge for at Helsetilsynet i fylket blir underrettet jf. første ledd, og at Helsetilsynet i fylket mottar en rapport med en analyse av årsaken og en redegjørelse for konsekvensene.

Alle vevsentre skal ha prosedyrer for, på en rask, presis og verifiserbar måte, å kunne trekke tilbake alle produkter som kan ha forbindelse med en uønsket hendelse eller bivirkning som nevnt i første ledd.

Alle personer eller institusjoner som benytter celler og vev fra mennesker og som omfattes av denne forskrift, skal rapportere alle relevante opplysninger til vevsentre som er involvert i donasjon, uttak, testing, prosessering, oppbevaring og distribusjon av vev og celler fra mennesker for å legge forholdene til rette for sporbarhet og sikre kontroll med kvalitet og sikkerhet.

Kapittel 4. Samtykke og informasjon mv.

§ 4-1. Samtykke

Uttak av celler og vev fra ett menneske til anvendelse i et annet menneske kan bare gjøres etter skriftlig, informert samtykke fra donor eller dennes representant. Bestemmelsene i lov 9. februar 1973 nr. 6 om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m. (transplantasjonsloven) om samtykke gjelder så langt de passer.

For uttak av egg og sæd i forbindelse med assistert befruktning gjelder bestemmelsene om samtykke i lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven).

Lov 21. februar 2003 nr. 12 om biobanker (biobankloven) § 11 gjelder for innhenting, oppbevaring og behandling av humant biologisk materiale som skal brukes til autolog transplantasjon.

For avdøde personer som ikke uttrykkelig har tatt stilling til spørsmålet om donasjon, gjelder transplantasjonsloven § 2 om presumert samtykke.

§ 4-2. Informasjon

Før uttak finner sted, skal den som har ansvar for donasjonsprosessen sikre at donor, eller den som samtykker på donors vegne, på riktig måte mottar nødvendig og relevant informasjon om de aspekter som er knyttet til donasjon og uttak.

Informasjon må gis av en fagperson som er i stand til å formidle den på en egnet og klar måte, ved å benytte ord og uttrykk som lett forstås av mottakeren.

§ 4-3. Donors og mottakers identitet

Donors identitet skal ikke gjøres kjent for mottaker eller dennes familie og omvendt.

Barn som er født etter assistert befruktning med donorsæd, har etter fylte 18 år rett til å få opplysninger om sædgivers identitet, jf. bioteknologiloven § 2-7.

§ 4-4. Utvelgelse, evaluering, uttak og testing

Vevsentre skal ha prosedyrer som sikrer forsvarlig evaluering og utvelgelse av donor. Testing av donorer skal foretas på et kvalifisert laboratorium som er godkjent av Sosial- og helsedirektoratet for dette formål. Departementet kan fastsette nærmere kriterier for evaluering, testing og utvelgelse.

Resultatene av donorevalueringen og testprosedyrene som nevnt i første ledd, skal dokumenteres. Departementet kan gi nærmere bestemmelser om rapportering av større avvik.

Kapittel 5. Behandling og kontroll av celler og vev

§ 5-1. Mottak av celler og vev i vevsentre

Vevsentre som mottar celler og vev skal sikre at alle donasjoner av celler og vev er forsvarlig testet, samt at utvelgelse og godkjenning av celler og vev foretas på en forsvarlig måte. Departementet kan fastsette nærmere krav til uttak og mottakelse i vevsentre av celler og vev og tilhørende dokumentasjon.

Vevsentre skal kontrollere og registrere at emballering av mottatte celler og vev oppfyller de krav som departementet fastsetter.

Celler og vev som ikke er i overensstemmelse med disse bestemmelsene, skal kasseres.

Celler og vev skal holdes i karantene inntil kravene til undersøkelse av og informasjon om donor er oppfylt i samsvar med § 4-4. Med karantene menes her den status uthentede celler eller vev, eller vev som er isolert fysisk eller på annen effektiv måte, har i påvente av en avgjørelse om de skal frigis for bruk eller avvises.

Godkjenning eller avvisning av mottatte celler og vev skal dokumenteres.

§ 5-2. Prosessering av celler og vev

Vevsentre skal ha standardprosedyrer som sikrer kvalitet og sikkerhet ved prosessering av celler og vev. De skal også fastsette særlige standardprosedyrer for håndtering av celler og vev som kasseres, slik at ikke andre celler og vev, arbeidsmiljø eller personale kontamineres.

Departementet kan stille krav til utstyr som benyttes ved prosessering av celler og vev, arbeidsmiljøet ved vevsenteret, prosessdesign, validering og kontrollforanstaltninger. Departementet kan også stille krav til enhver vesentlig endring av de prosesser som benyttes ved behandling av celler og vev.

§ 5-3. Vilkår for oppbevaring og distribusjon

Alle relevante prosedyrer i forbindelse med oppbevaring av celler og vev skal dokumenteres i vevsentrenes standardprosedyrer. Departementet kan stille nærmere vilkår for oppbevaring.

Vevsentre skal fastsette og anvende prosedyrer for kontroll av emballering og oppbevaringssteder for å forebygge forhold som kan ha uheldige innvirkninger på cellers og vevs funksjon eller tilstand.

Behandlede celler og vev må ikke distribueres før alle krav i denne forskrift er oppfylt. Vevsentre har ansvar for kvaliteten på cellene og vevet under transporten og den øvrige distribusjonen. Departementet kan fastsette nærmere vilkår for distribusjon eller overføring til nytt senter.

§ 5-4. Merking, dokumentasjon, emballering

Departementet kan stille nærmere bestemte krav til vevsentes merking, dokumentasjon og emballering av celler og vev.

§ 5-5. Avtaler med tredjepart

Vevsentre skal inngå skriftlige avtaler med tredjepart hver gang det skal gjennomføres en ekstern aktivitet som kan ha innvirkning på de behandlede cellers og vevs kvalitet og sikkerhet, og særlig under følgende forhold:

- når en tredjepart påtar seg ansvaret for en fase av vev- og cellebehandlingen på vegne av vevsenteret
- når tredjepart leverer varer og tjenester som påvirker cellers og vevs kvalitet og sikkerhet, herunder distribusjonen av disse
- når et vevsenter leverer tjenester til et annet ikke-godkjent vevsenter
- når et vevsenter distribuerer celler eller vev som er behandlet av tredjepart.

Vevsentre skal evaluere og velge tredjeparter på grunnlag av deres evne til å oppfylle de standarder som følger av denne forskrift. Vevsentrene skal føre en fullstendig liste over alle avtaler med tredjepart som er inngått etter første ledd.

Avtaler mellom vevsentre og tredjeparter skal inneholde opplysninger om tredjeparts ansvar og nærmere prosedyrer.

På anmodning fra Sosial- og helsedirektoratet skal vevsentre legge fram kopi av avtaler med tredjepart.

Kapittel 6. Generelle bestemmelser

§ 6-1. Tilsyn

Statens helsetilsyn skal i samsvar med lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helsetjenesten føre tilsyn med at bestemmelsene i denne forskrift overholdes.

Statens legemiddelverk skal i samsvar med lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler § 28 føre tilsyn med at bestemmelsene i denne forskrift overholdes.

Vevsentrene skal sørge for at alle nødvendige opplysninger gjøres tilgjengelig for tilsyn. Lovbestemt taushetsplikt er ikke til hinder for tilsynet.

Tilsyn med vevsentre føres jevnlig og minst hvert annet år.

§ 6-2. Sanksjoner

Overtredelse av denne forskrift eller vedtak truffet med hjemmel i denne forskrift straffes etter bestemmelsene i lov 9. februar 1973 nr. 6 om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m. § 14, lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. § 31, lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 8-1, lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. § 67, lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger § 34 og lov 21. februar 2003 nr. 12 om biobanker § 18 annet ledd.

§ 6-3. Endringer

Departementet kan foreta endringer i denne forskrift.

§ 6-4. Ikraftsetting og overgangsordninger

Forskriften trer i kraft 7. april 2006.

Vevsentre som var etablert før forskriftens ikrafttredelse, skal tilpasse seg forskriftens krav innen 7. april 2007.

Merknader til de enkelte bestemmelser i forskriften

Merknadene er en veiledning for å utdype innholdet i forskriftens bestemmelser. Merknadene er i seg selv ikke rettslig bindende. Forskriften og veiledningen bør leses i sammenheng for å få en best mulig forståelse av forskriftens bestemmelser.

Til § 1-1 Formål

Forskrift om krav til kvalitet og sikkerhet ved håndtering av humane celler og vev implementerer direktiv 2004/23/EF i norsk rett.

Overføring av humane celler og vev er et medisinsk behandlingstilbud som er i sterk vekst og som kanskje også kan åpne muligheten for behandling av sykdommer det i dag ikke finnes behandling for. Det er viktig at kvaliteten og sikkerheten av denne type materiale reguleres og sikres for å hindre overføring av sykdommer til mottaker av materialet.

EU har gjennom direktiv 2004/23/EF nedfelt krav til kvalitet og sikkerhet for celler og vev fra uttak hos giveren gjennom bearbeiding, testing og oppbevaring til distribusjon. Det er også stilt krav til de virksomhetene som skal håndtere humane celler og vev, herunder krav til det personale som skal utføre ulike aktiviteter. Kravene vil bli spesifisert gjennom to tilleggsdirektiver som skal implementeres i norsk rett gjennom tillegg til denne forskrift.

Til § 1-2 Virkeområde

Forskriften gjelder håndtering av humane celler og vev fra uttak til distribusjon i forbindelse med at materialet skal brukes i mennesker. Begrepet «humane celler og vev» omfatter bl.a. stamceller fra hematopoietisk perifert blod, navlestrengsblod, beinmarg, kjønnsceller (egg, sperma), fostervev og -celler samt voksne og embryonale stamceller.

Forskriften gjelder for virksomheter (f.eks. helseforetak) som har befattning med celler og vev i prosessen fra donasjon og uttak til distribusjon innen områder som assistert befruktning, beinmargstransplantasjoner og stamcelletransplantasjoner. Beinbankene ved norske sykehus vil også være omfattet. De nærmere krav som spesifiseres gjennom to tilleggsdirektiver vil imidlertid kunne variere noe for de ulike typer virksomheter.

Forskriften omfatter ikke selve pasientbehandlingen, f.eks. den avsluttende transplantasjonen eller tilbakeføringen av et befruktet egg. Pasientbehandlingen vil fortsatt være regulert gjennom den alminnelige helselovgivningen.

Dersom celler og vev skal benyttes i produksjon av legemidler eller medisinsk utstyr, gjelder forskriften kun for donasjon, uttak og testing, i den grad de fremstilte produktene er regulert av annet regelverk.

Forskriften vil omfatte celler og vev som benyttes som medium i tilknytning til prosessering av annet materiale som skal brukes på mennesker. Den gjelder også for modifiserte humane celler, samt substans produsert av humane celler. Med modifiserte humane celler forstås celler der det har skjedd en forandring, enten naturlig eller ved hjelp av teknologi.

Tredje ledd beskriver hva forskriften ikke regulerer. Den regulerer ikke autolog transplantasjon, altså bruk av celler og vev fra pasienten selv, når cellene/vevet tas ut og settes inn under samme kirurgiske inngrep. De hensyn som forskriften skal ivareta gjør seg ikke gjeldende i samme grad her. Blod og blodkomponenter er ikke omfattet, da dette reguleres av blodforskriften, men stamceller fra perifert blod omfattes av forskriften. Forskriften gjelder heller ikke forskning som benytter celler og vev fra mennesker, så lenge materialet ikke anvendes i menneskekroppen, f.eks. forskning der celler og vev anvendes *in vitro* eller i dyremodeller. For øvrig reguleres innsamling, oppbevaring, behandling, utlevering og destruksjon av biologisk materiale av biobankloven.

Donasjon og transplantasjon av hele organer, som hjerte og nyre, er unntatt fra forskriftens virkeområde. Dette gjelder også selv om det dreier seg om transplantasjon av en del av et organ, for eksempel hud, så lenge det transplanterte materialet skal ha samme funksjon i menneskekroppen som det hele organet. Unntatt er også celler og vev som følger med som en del av en organtransplantasjon. Overføring av biologisk materiale som inneholder humane celler (f.eks. morsmelk og avføring), men hvor cellene i seg selv ikke er formålet med overføringen, er heller ikke omfattet av forskriftens virkeområde.

Til § 1–3 Definisjoner

Denne bestemmelsen tar sikte på å definere og klargjøre en del av de begreper som brukes i forskriften.

Til § 1–4 Frivillig og vederlagsfri donasjon

Kravet om at donasjon skal være frivillig og vederlagsfri tar sikte på å hindre at mennesker avgir celler og vev ut fra økonomiske motiver. Kravet vil kunne medvirke til å hindre uønsket omsetning av celler og vev på tvers av landegrensene. Kommersiell utnyttning av organer, deler av organer, celler og vev som sådan er forbudt i henhold til transplantasjonsloven § 10a.

Eventuell utdeling av håndklær, sekker eller liknende effekter med ubetydelig verdi, anses ikke som vederlag i forskriftens forstand.

Til § 2–1 Godkjenning, vilkår og tilbakekall

Den delen av virksomheten som skal utføre arbeidsoppgaver omfattet av forskriften, og som dermed må ha godkjenning, betegnes som vevsenter. Et vevsenter defineres i § 1–3 bokstav j som «vevsbank, sykehusavdeling eller annen virksomhet hvor behandling, konservering, oppbevaring eller distribusjon av humane celler og vev foretas. Et vevsenter kan også være ansvarlig for uttak eller testing av celler og vev fra mennesker.» En samling humant biologisk materiale i et vevsenter vil være en biobank, og således også omfattes av biobanklovens bestemmelser.

Noen aktiviteter (f.eks. stamcelletransplantasjon) har tidligere vært omfattet av bestemmelser om tilvirkertillatelse og tilsyn fra Statens legemiddelverk. For andre (f.eks. beinbanker) er kravet om særskilt godkjenning nytt.

I bestemmelsens tredje ledd kreves det ny godkjenning fra Sosial- og helsedirektoratet dersom et vevsenter foretar «vesentlige endringer» i sine aktiviteter. Det regnes som vesentlige endringer hvis virksomheten går over til å behandle celler eller vev som den ikke har behandlet tidligere, eller at noen av aktivitetene som omtales i bestemmelsens første ledd blir gjort ved hjelp av nye metoder som avviker vesentlig fra de tidligere. Bruk av nye medier, annen fryseteknikk, annen dyrkningstemperatur o.l. vil også være vesentlig endring.

Til § 2–2 Ansvarlig person

I henhold til denne bestemmelsen, skal vevsenteret ha en ansvarlig person med medisinsk eller biologisk utdanning av høyere grad og minst to års praksis fra relevant fagområde etter avsluttet utdanning. Selve utførelsen av arbeidsoppgavene kan imidlertid delegeres til en annen person som er faglig kvalifisert for oppgaven, jf. § 2–3.

Den ansvarlige person vil kunne være den samme som ansvarshavende person etter biobankloven § 7. Med utdanning av høyere grad har Sosial- og helsedirektoratet i forbindelse med forvaltning av biobankloven lagt til grunn at utdanning på nivå med hovedfag, master e.l. vil være tilstrekkelig. Forskriften stiller noe strengere krav til praktisk erfaring hos ansvarlig person i forhold til biobankloven, i og med at det kreves minst 2 års praksis fra relevant fagområde etter endt utdanning.

Ved skifte av ansvarlig person, skal direktoratet straks orienteres om dette. Ved ferieavvikling, kortere permisjoner eller annet midlertidig fravær skal det være oppnevnt en midlertidig ansvarshavende person. Når forskriften omtaler midlertidig utpeking av ansvarlig person som skal meldes til direktoratet, menes det utpeking ved fravær når den ansvarlige person er fraværende for lengre tid enn 3 måneder.

Bestemmelsens siste ledd åpner for at direktoratet kan gi dispensasjon fra reglene om ansvarlig person når det er påkrevd i særskilte tilfeller. Det siktes her til at det åpnes for å vedta dispensasjon for utdanningskravet etter første ledd. Det forutsettes at et slikt vedtak ikke strider mot forpliktelser som følger av direktivet som denne forskriften implementerer, slik at den ansvarlige fortsatt må ha utdanning innen medisin og biologi, jf. merknaden til § 2–3. Dette vil primært være aktuelt for midlertidige ansvarlige som omtalt i bestemmelsens fjerde ledd.

Til § 2–3 Kompetansekrav til personalet

Med relevant kompetanse siktes det her til at personalet bør ha utdanning innen medisin, helsefag eller naturvitenskap på minimum bachelornivå (f.eks. autorisert bioingeniør). I tillegg må de ha gått gjennom adekvat opplæring før de begynner i arbeidet.

Det forutsettes at personalets kompetanse vurderes med jevne mellomrom som ledd i kvalitetsgjennomgangen (se merknad til § 2–4).

Til § 2–4 Internkontroll og kvalitetsstyring

Vevsentrene er en del av helsetjenesten, og skal føre internkontroll med virksomheten og sørge for at virksomhet og tjenester planlegges, utføres og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av lover og forskrifter.

Celler og vev som oppbevares, omfattes av gruppen behandlingsbiobanker, jf. biobankloven § 2. Behandlingsbiobanker skal meldes til Biobankregisteret ved Nasjonalt folkehelseinstitutt.

Den generelle plikten til å føre internkontroll i helsetjenesten framgår av lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn i helsetjenesten § 3 og forskrift 20. desember 2002 nr. 1731 om internkontroll i sosial- og helsetjenesten.

Forskriften forutsetter at vevsentre skal ha et kvalitetssystem som bygger på prinsippene om god praksis. Det vil bli satt nærmere krav til kvalitetsgjennomgang og internrevisjon i virksomheten i forbindelse med gjennomføring av teknisk tilleggsdirektiv om koding, behandling, konservering, oppbevaring og distribusjon av celler og vev.

Til § 2–5 Årsrapport

Alle vevsentre skal sende årsberetning om sine aktiviteter til Sosial- og helsedirektoratet. Rapporten skal bl.a. inneholde informasjon som nevnt i § 3–2 annet ledd.

Til § 3–1 Sporbarhet

Kravet om oppbevaring av opplysninger som er knyttet til sporbarhet av cellene/vevet i 30 år gjelder også sporbarhet på de produkter og materiale som har vært i kontakt med cellene/vevet.

Vevsentre skal benytte et kodeverk som gjør det mulig å oppfylle kravene til sporbarhet. Det vurderes i EU om det skal utarbeides et eget EU-kodeverk for dette formålet. Dersom et slikt kodeverk blir utarbeidet, skal det også benyttes av norske vevsentre. Inntil videre skal det benyttes et donoridentifikasjonssystem som gjør at enhver donasjon og ethvert produkt som har vært benyttet under uttak, bearbeiding eller oppbevaring, kan spores tilbake i ettertid. Identifikasjonssystemet skal også entydig identifisere vevsenteret.

Kravet til sporbarhet skal bl.a. muliggjøre kontroll av om kvalitets- og sikkerhetsstandardene overholdes, samt bedre muligheten for adekvat behandling av mottaker ved eventuelle komplikasjoner på et senere tidspunkt. Hensynet til sporbarhet går derfor foran pasienthensynet i saker der donor krever sletting av opplysninger som kan knyttes til celler og vev som er brukt. Donor kan her ikke kreve opplysningene slettet eller sperret. Donor, eller dennes nærmeste ved avdød donor, skal informeres om disse reglene i forkant av donasjonen.

Til § 3–2 Donor- og mottakerregister

I teknisk tilleggsdirektiv om koding, prosessering, konservering, oppbevaring og distribusjon av celler og vev vil det bli satt nærmere krav til registrering. Kravene vil omfatte identifisering og dokumentasjon av alle kritiske aktiviteter, prosedyrer for dokumentendringer og dokumentkontroll samt krav om at registre må inneholde pålitelig informasjon og være validert og leselige. Det stilles videre krav om bevaring av data som har med sporbarhet å gjøre og om konfidensialitet.

I tredje ledd presiseres det at opplysninger i registeret skal kunne anvendes til statistiske og vitenskapelige formål i den hensikt å fremme kvalitet og sikkerhet på området uten at det kommer i konflikt med formålet i bestemmelsens første ledd, jf. § 1–1. Det understrekes i denne forbindelse at de alminnelige regler om personvern ved utlevering av helseopplysninger til forskning fortsatt gjelder, jf. helseregisterloven.

Til § 3–3 Overføring av celler og vev til og fra tredjeland

Med tredjeland menes land utenfor EØS-området. For land innenfor EØS-området er det ikke satt særlige krav til inn- og utførsel fordi det forutsettes at materiale med opprinnelse innenfor EØS-området vil tilfredsstillende de krav som stilles i direktivet. Vevsentrene skal dog etablere rutiner som sikrer at materiale som innføres tilfredsstiller direktivets krav om sporbarhet, kvalitet og sikkerhet (ved sertifikater e.l.).

I henhold til forskrift 12. september 1996 nr. 903 om innførsel, transport og annen håndtering av materiale som er smittefarlig for mennesker § 5, er det forbudt å innføre smittefarlig materiale til Norge. Sosial- og helsedirektoratet kan etter samme forskrift § 6 gi dispensasjon fra innførselsforbudet.

Celler og vev som tilfredsstiller kravene i denne forskriften vil ikke regnes som smittefarlig materiale.

Til § 3–4 Melding om alvorlige uønskede hendelser og bivirkninger

Forskriften setter krav om at alvorlige uønskede hendelser og bivirkninger som kan ha innvirkning på kvaliteten til celler og vev, og som kan skyldes uttak, testing, behandling, oppbevaring og distribusjon av det biologiske materialet, skal meldes til Helsetilsynet i fylket.

Det samme gjelder alvorlige bivirkninger under eller etter selve anvendelsen og som kan ha sammenheng med vevets og cellenes kvalitet og sikkerhet.

Med alvorlig uønsket hendelse menes enhver utilsiktet eller uheldig begivenhet knyttet til uttak, testing, behandling, oppbevaring og distribusjon av celler og vev som kan medføre overføring av smittsomme sykdommer, død eller en livstruende eller invalidiserende tilstand eller (arbeids)uførhet hos pasientene, eller som kan medføre eller forlenge sykehusopphold eller sykdom.

Med alvorlig bivirkning menes en utilsiktet reaksjon, herunder en smittsom sykdom, i forbindelse med innhenting eller anvendelse av celler og vev på mennesker, som er dødelig, livstruende, invalidiserende eller medfører (arbeids)uførhet eller som medfører eller forlenger sykehusopphold eller sykdom hos donor eller mottaker.

Det skal foreligge standard operasjonsprosedyrer for effektiv tilbakekalling av produkt i vevsentrene. Forhold i tilknytning til meldingen til Helsetilsynet skal være inkludert i prosedyren.

Prosedyrene skal sette tidsfrister for ulike aktiviteter og må inkludere sporing av alt relevant materiale. Hensikten er å oppspore enhver donor som kan ha bidratt til å forårsake en reaksjon hos mottaker og å sørge for at det ikke benyttes ytterligere materiale fra vedkommende.

Det er viktig at det etableres gode informasjonsrutiner mellom Statens helsetilsyn og Sosial- og helsedirektoratet slik at etatene kan vurdere ev. tilsyns- eller godkjenningmessige konsekvenser av meldingene.

I tillegg til reglene om melding om alvorlige og uønskede hendelser og bivirkninger etter denne bestemmelsen, gjelder også de generelle meldepliktene som f.eks. melding om bivirkning fra rekvirenter av legemidler i henhold til forskrift om legemidler § 11–7 for de legemiddelprodukter der celler og vev har inngått, samt melding om skade, uhell eller svikt i forskrift om medisinsk utstyr § 8 for de medisinske utstyrprodukter der celler og vev har inngått.

Til § 4–1 Samtykke

Utgangspunktet er at det kreves skriftlig, informert samtykke fra donor før celler og vev kan tas ut til anvendelse på mennesker. Fra mindreårige under 12 år eller personer uten samtykkekompetanse kan kun fornybart vev tas ut, og det forutsettes at nærmere bestemte vilkår er oppfylt, jf. transplantasjonsloven § 1 tredje ledd. Vergen og den eller de som har foreldreansvaret og omsorgen for donor må gi samtykke til inngrepet.

Det påpekes at reglene om sporbarhet, § 3–1 flg., er en begrensning i muligheten til å få slettet helseopplysninger når ens biologiske materiale allerede er benyttet.

Uttak av celler og vev regnes i denne forskriften som hovedregel ikke som mindre inngrep etter transplantasjonsloven § 6. Rettstilstanden har gjennomgått store forandringer siden transplantasjonsloven ble vedtatt i 1973, og loven må forstås i lys av denne utviklingen. Bruken av humane celler og vev har økt betraktelig de siste årene, noe som også taler for en strengere regulering og større vern av både donorer og materialet som sådan. Når det gjelder samtykke, har både internasjonale konvensjoner og direktiver, nasjonal rett med bl.a. pasientrettighetsloven og den alminnelige rettsoppfatning styrket prinsippet om informert samtykke. De nye og stadig økende mulighetene for anvendelse av humane celler og vev tilsier at det skal mye til før man kan anse et uttak av biologisk materiale etter denne forskrift for å være et mindre inngrep i transplantasjonslovens forstand.

Til § 4–2 Informasjon

Den fagperson som gir informasjon til donor, må forvise seg om at donor har forstått innholdet og betydningen av informasjonen. Bestemmelsen korresponderer med transplantasjonslovens bestemmelser om opplysninger til den eller de som avgir samtykke til donasjon. Informasjonen skal gis på en egnet måte, som er tilpasset mottakerens forhold. Det vises til pasientrettighetsloven § 3–5 som regulerer informasjonens form.

Det skal gis informasjon om hensikten med og arten av inngrepet, dens konsekvenser og risiko for donor, eventuelle analyser som utføres på materialet, registrering og vern av donors personopplysninger, medisinsk fortrolighet, terapeutisk formål og potensielle fordeler samt opplysninger om relevante vernetiltak for å beskytte donor. Donor har også rett til å ikke bli gitt slik informasjon, dersom han eller hun foretrekker dette.

Donor eller den som samtykker på donors vegne skal opplyses om sin rett til å få bekreftede analyseresultater klart og tydelig forklart for seg.

Det må opplyses om nødvendigheten av å kreve samtykke for at uttak av vev og celler kan utføres.

Donorens rett til å ikke vite gjelder også en rett til å ikke få vite hvorfor han ikke kan være donor, og rett til ikke å få opplysninger av vital betydning, om han har uttrykt ønske om dette.

Til § 4–3 Donors og mottakers identitet

Hovedregelen er at donor og mottaker ikke skal kjenne identiteten til hverandre. Dette gjelder også for deres familier. Når det gjelder barn født etter assistert befruktning med donorsæd, følger det et unntak i bioteknologiloven § 2–7. Etter fylte 18 år har disse barna rett til å få opplysninger om sædgivers identitet.

Til § 4–4 Utvelgelse, evaluering, uttak og testing

Det vil i teknisk tilleggsdirektiv om donasjon, anskaffelse og testing av celler og vev bli satt krav til avtaler mellom vevscenter og klinikk i de tilfelle dette er separate juridiske enheter. I avtalene skal det bl.a. spesifiseres hvilke typer celler og vev som skal anskaffes og hvilke prosedyrer som skal benyttes ved donorseleksjon.

Tilleggsdirektivet vil videre sette krav til prosedyrer for valg av donor og hvilke undersøkelser som skal foretas på materiale fra donor før dette kan benyttes til behandling av en annen person. Tilsvarende settes det krav til hvilke undersøkelser som skal gjennomføres ved autolog overføring.

Det vil bli stilt noe ulike krav til undersøkelser på materiale fra levende og døde givere, og det stilles egne krav til undersøkelse for celler/vev som skal benyttes ved assistert befruktning.

Tilleggsdirektivets krav til undersøkelser vil omfatte både krav til opplysninger om donors familie- og sykdomshistorie og krav om biologiske tester som skal gjennomføres. Biologisk test av HIV 1 og 2 samt hepatitt B og C vil være minimumskrav for alle typer celler og vev (inkludert celler og vev beregnet til autolog overføring og som skal oppbevares før overføring skjer).

Selve uttaket av materialet skal skje i egnede lokaler og følge prosedyrer som reduserer risiko for kontaminering til et minimum. Det blir videre stilt krav til emballering og merking av det uttatte materialet. Undersøkelse og uttak skal finne sted ved et laboratorium som er godkjent for dette formål av Sosial- og helsedirektoratet.

Til § 5-1 Mottak av celler og vev i vevsentre

Ved mottak av celler og vev i vevsenteret skal vevsenteret sikre at det mottatte materialet er korrekt emballert og merket, at de angitte undersøkelser er gjennomført med tilfredsstillende resultat og at dokumentasjonen er fyllestgjørende i forhold til de krav som stilles i de tekniske tilleggsdirektivene.

Dersom emballasjen på merkingen av det mottatte materialet ikke tilfredsstillende forskriftens krav (f.eks. hvis emballasjen er uegnet eller beskadiget eller hvis merkingen ikke er entydig), skal materialet kasseres.

I visse situasjoner vil et tvingende behandlingsbehov innebære umiddelbar anvendelse av humane celler og vev (f.eks. ved allogen stamcelletransplantasjon). Når det av hensyn til pasienten haster å gjennomføre behandling, kan den med hjemmel i alminnelige nødrettsbetraktninger gjennomføres på tross av eventuelle mindre mangler knyttet til håndteringen av det aktuelle materiale. I nødsituasjoner må regelen ses i forhold til pasientens situasjon og viktigheten av å bruke materialet i behandlingen. Dette avgjøres av vevsenteret etter en skjønnsmessig og konkret vurdering. Sosial- og helsedirektoratet bør informeres om dette.

Inntil resultater av de undersøkelser som angis i tilleggsdirektivet foreligger og materialet kan frigis for bruk, skal materialet holdes i karantene. Materiale i karantene skal oppbevares fysisk atskilt fra materiale som er frigitt til bruk og skal være tydelig merket slik at forveksling mellom materiale i karantene og frigitt materiale forhindres. Det understrekes at vevsentrene bør ta sikte på hurtig anskaffelse av informasjon i karantenesaker, med sikte på å bevare kvaliteten på materialet.

Til § 5-2 Prosessering av celler og vev

Det vil i teknisk tilleggsdirektiv om koding, behandling, konservering, oppbevaring og distribusjon av celler og vev, bli stilt krav til luftkvalitet i de rom der celler og vev eksponeres for omgivelsene. Kravene til luftkvalitet vil kunne variere noe etter hvilken type anvendelse cellene/vevet har. Det vil videre bli stilt krav om at utstyr av betydning er definert, validert og regelmessig ettersett og vedlikeholdt.

Behandlingen av cellene skal følge standardiserte operasjonsprosedyrer og prosessen, luftkvaliteten og status for benyttet utstyr skal dokumenteres. Det må videre være prosedyrer som sikrer at materialet ikke kan frigis for bruk uten at alle angitte krav er oppfylt. Frigivelsen skal dokumenteres.

Det skal være egne standard operasjonsprosedyrer for håndtering av celler og vev som kasseres. Prosedyrene skal utformes slik at risiko for kontaminering av annet materiale, omgivelsene og/eller personalet som skal håndtere det, reduseres til et minimum. Biologisk materiale fra mennesker skal håndteres som spesialavfall.

Materiale som oppbevares i påvente av kassering, skal oppbevares fysisk atskilt fra materiale som er frigitt for bruk og skal være tydelig merket slik at forveksling med materiale som er frigitt for bruk unngås.

Til § 5-3 Vilkår for oppbevaring og distribusjon

Det vil i teknisk tilleggsdirektiv om koding, behandling, konservering, oppbevaring og distribusjon av celler og vev bli stilt krav om at maksimal oppbevaringstid angis på materialet og at kritiske transportbetingelser (som tidsbegrensninger og temperatur) blir definert.

Det må sikres at den emballasje som benyttes opprettholder materialets kvalitet ved oppbevaring/distribusjon av materialet.

Det skal foreligge standard operasjonsprosedyrer for behandling av etterspørsel etter materiale. Dersom materiale skal allokere spesielle pasienter/helseinstitusjoner, må det være regler for dette som kan dokumenteres og gjøres tilgjengelig for de berørte parter.

Når det gjelder eventuell gjenbruk av materiale som er kommet i retur, må det i utgangspunktet vises stor varsomhet. Dersom slikt returnert materiale skal kunne benyttes, må det foreligge et dokumentert system for håndtering av returnert materiale inkludert kriterier for å akseptere materialet for ny bruk samt en dokumentert frigivelse av materialet for ny bruk.

Til § 5-4 Merking, dokumentasjon, emballering

Bestemmelsen åpner for at vevsentre kan overlate deler av prosessen fra uttak gjennom kontroll, bearbeiding, kontroll og oppbevaring til en tredje part. Forutsetningen for dette er at vevsenteret har vurdert at vedkommende er i stand til å oppfylle de krav som er satt i celledirektivet og de to tekniske tilleggsdirektivene, og at det inngås skriftlig avtale mellom vevsenteret og tredjeparten. En slik avtale skal regulere ansvarsforholdene mellom partene og hvilke prosedyrer som skal benyttes for de aktuelle aktiviteter som skal utføres av tredjeparten.

Vevsenteret skal dokumentere hvilke avtaler som er inngått med hvem.

Til § 5–5 Avtaler med tredjepart

Dersom et vevsenter har et samarbeid med en ekstern tredjepart, altså en virksomhet som ikke er en del av samme juridiske enhet som vevsenteret, forutsettes det at det inngås skriftlig avtale i forkant. Formålet med en slik avtale er å sikre kvaliteten på de celler og vev som blir berørt av tredjeparts virksomhet. Denne regelen gjelder også for virksomhet i tredjeland, jf. § 3–3. Her kan imidlertid Sosial- og helsedirektoratet innvilge direkte godkjenning etter reglene i § 3–3, 3. ledd, for visse typer celler og vev eller i nødssituasjoner.

Annet ledd gir regler om evaluering, valg og dokumentasjon av eksterne tredjeparter, mens tredje ledd regulerer hvilket innhold avtalene som et minimum skal ha.

Siste ledd gir Sosial- og helsedirektoratet, som godkjenningsmyndighet i forhold til vevsenteret, adgang til å be om innsyn i avtaler med tredjepart.

Til § 6–1 Tilsyn

Statens helsetilsyn skal føre tilsyn på områder som omfattes av helselovgivningen, og har det overordnede tilsynet med helsetjenesten i Norge. I den grad celler og vev skal inngå som kildemateriale ved fremstilling av produkter som omfattes av legemiddelregelverket, følger det av § 6–1 og forskriftens virkeområde at Statens legemiddelverk skal føre tilsyn med den delen av prosessen som dreier seg om donasjon, uttak og testing.

Det vil være behov for et nært samarbeid mellom Statens helsetilsyn og Statens legemiddelverk når det gjelder tilsynet på dette området. Kopi av tilsynsrapporter bør også sendes Sosial- og helsedirektoratet som er godkjenningsmyndighet for vevsentrene.

Datatilsynet skal føre tilsyn med behandling av person- og helseopplysninger etter helseregisterloven.

Til § 6–2 Sanksjoner

Bestemmelsen viser til relevante straffebestemmelser i flere hjemmellover som berører ulike sider av forskriftens virkeområde.

Til § 6–3 Endringer

Bestemmelsen gir departementet adgang til å endre og supplere forskriften. Dette er hensiktsmessig med tanke på de forestående tekniske krav som skal implementeres når Kommissjonens to tilleggsgdirektiver er endelig fastsatt i EU og innlemmet i EØS-avtalen.

Til § 6–4 Ikraftsetting og overgangsordninger

Bestemmelsen fastsetter at forskriften trer i kraft 7. april 2006. For eksisterende vevsentre er det en tilpasningsfrist på ett år fra denne dato. Dette innebærer at eksisterende vevsentre innen et år må bringe sin virksomhet i overensstemmelse med forskriftens bestemmelser på alle områder.

7. april Nr. 392 2006**Ikrafttredelse av lov 7. april 2006 nr. 6 om endringer i barnelova mv. (omfang av samvær, styrking av meklingsordningen, tiltak for å beskytte barn mot overgrep, foreldreansvar etter dødsfall, tilbakebetaling av barnebidrag mv.).**

Fastsatt ved kgl.res. 7. april 2006 med hjemmel i lov 7. april 2006 nr. 6 om endringer i barnelova mv. (omfang av samvær, styrking av meklingsordningen, tiltak for å beskytte barn mot overgrep, foreldreansvar etter dødsfall, tilbakebetaling av barnebidrag mv.) del III. Fremmet av Barne- og likestillingsdepartementet. Kunngjort 7. april 2006.

Lov 7. april 2006 nr. 6 om endringer i barnelova mv. (omfang av samvær, styrking av meklingsordningen, tiltak for å beskytte barn mot overgrep, foreldreansvar etter dødsfall, tilbakebetaling av barnebidrag mv.), endringene i barnelova § 43 første og andre ledd, § 48 og § 57 trer i kraft straks.

Endringene i barnelova § 38, § 43 tredje ledd, § 51, § 54, § 60a, § 63, § 64 og § 80 trer i kraft 1. januar 2007.

Endringen i barnetrygdloven § 9 trer i kraft 1. januar 2007.

7. april Nr. 393 2006**Ikrafttredelse av lov 7. april 2006 nr. 7 om endringer i barnetrygdloven mv. (meldeplikt for skoler, innstramming av retten til barnetrygd under utenlandsopphold mv.).**

Fastsatt ved kgl.res. 7. april 2006 med hjemmel i lov 7. april 2006 nr. 7 om endringer i barnetrygdloven mv. (meldeplikt for skoler, innstramming av retten til barnetrygd under utenlandsopphold mv.) del IV. Fremmet av Barne- og likestillingsdepartementet. Kunngjort 7. april 2006.

Lov 7. april 2006 nr. 7 om endringer i barnetrygdloven mv. (meldeplikt for skoler, innstramming av retten til barnetrygd under utenlandsopphold mv.), endringene i folketrygdloven § 21–4, kontantstøtteleven § 11 og barnetrygdloven § 13 trer i kraft 1. juli 2006.

Endringene i barnetrygdloven § 4 og § 5 trer i kraft 1. januar 2007.

3. mars Nr. 394 2006**Vedtak om at midlertidig forskrift 19. desember 2003 nr. 1595 om sikkerhet og arbeidsmiljø for enkelte petroleumsanlegg på land og tilknyttede rørledningssystemer skal gjelde for de planlagte gasskraftverkene i Hammerfest, Skogn og Grenland.**

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 3. mars 2006 med hjemmel i midlertidig forskrift 19. desember 2003 nr. 1595 om sikkerhet og arbeidsmiljø for enkelte petroleumsanlegg på land og tilknyttede rørledningssystemer § 1 tredje ledd. Kunngjort 10. april 2006.

Midlertidig forskrift 19. desember 2003 nr. 1595 om sikkerhet og arbeidsmiljø for enkelte petroleumsanlegg på land og tilknyttede rørledningssystemer, fastsatt ved Kronprinsreg.res. skal fra 1. april 2006 gjelde for de planlagte gasskraftverkene i Hammerfest, Skogn og Grenland. Petroleumstilsynet skal være tilsynsmyndighet for de nevnte anleggene, samt de tilknyttede rørledningene.

31. mars Nr. 395 2006**Forskrift om endring i forskrift om trafikkopplæring og førerprøve m.m. og forskrift om førerkort m.m.**

Fastsatt av Vegdirektoratet 31. mars 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 24, § 26, § 27, § 28, § 30, § 42 og § 43, og delegeringsvedtak 29. september 2003 nr. 1196. Kunngjort 10. april 2006.

I

I forskrift 1. oktober 2004 nr. 1339 om trafikkopplæring og førerprøve gjøres følgende endringer:

§ 2–1 andre ledd skal lyde:

Personer som skal øvingskjøre må ha fullført trafikal grunnkurs ved godkjent opplæringsinstitusjon før øvingskjøringen kan starte. Innehavere av førerrett i klasse A1, A, B, M, S eller T på bakgrunn av obligatorisk opplæring eller bestått førerprøve, er fritatt fra kravet om trafikal grunnkurs før øvingskjøring. Trafikal grunnkurs gjennomført i perioden 16. mars – 31. oktober gir rett til å øvingskjøre selv om opplæring om kjøring i mørket ikke er fullført, jf. § 8– 1 sjette ledd. Bevis for fullført trafikal grunnkurs, eventuelt med unntak som nevnt ovenfor vedrørende mørkekjøring, samt legitimasjon med bilde, skal medbringes under øvingskjøring. Personer med utenlandsk førerkort som gir rett til innbytte etter forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. § 10–2, er også fritatt fra kravet om trafikal grunnkurs før øvingskjøring. Dersom det utenlandske førerkortet er innlevert, må dokumentasjon fra Statens vegvesen for retten til øvingskjøring, samt legitimasjon med bilde, medbringes under øvingskjøring.

§ 2–1 fjerde ledd skal lyde:

Person som har sperrefrist for erverv av førerrett, jf. vegtrafikkloven § 24a, eller har tapt førerretten eller fått den tilbakekalt, eller har fått førerkortet beslaglagt, jf. vegtrafikkloven § 33 og § 34, må ikke øvingskjøre med førerkortpliktig kjøretøy i denne perioden uten politiets samtykke. Personer som har tapt førerretten kan, etter at tapsperioden er over, øvingskjøre uten trafikal grunnkurs. Vedkommende må ha med seg dokumentasjon fra Statens vegvesen eller annen myndighet som viser at vedkommende har rett til å øvingskjøre uten trafikal grunnkurs, samt legitimasjon med bilde. Tilsvarende gjelder for tilbakekalt førerrett og inndratt førerkort.

§ 2–4 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Læreren eller ledsageren for øvingskjøring i klasse M 146 skal selv kjøre motorsykkel. Det samme gjelder klasse M 147 når det benyttes tre- eller firehjuls moped med styre og betjeningsanordninger som på en motorsykkel. Ved øvingskjøring i klasse S uten at lærer eller ledsager følger med på kjøretøyet skal denne følge etter på beltemotorsykkel.

Eleven og ledsageren under øvingskjøring i klassene M 146 og S skal være iført refleksvest som bakover viser bokstaven L. Eleven og læreren under øvingskjøring mot vederlag i klassene M 146 og S skal være iført refleksvest som bakover viser ordet SKOLE. Kravene om refleksvest gjelder også dersom det til opplæring i klasse M 147 benyttes tre- eller firehjuls moped med styre og betjeningsanordninger som for en motorsykkel.

§ 3–2 første ledd skal lyde:

Kjøretøyet skal tilhøre den aktuelle førerkortklassen. Ved øvingskjøring i klasse A må elever under 19 år bruke mellomtung motorsykkel som definert i forskrift om førerkort m.m. § 2–2 andre ledd nr. 2. Ved øvingskjøring i klasse S kan eleven bruke beltemotorsykkel klasse 2 selv om eleven kun kan få førerrett begrenset til beltemotorsykkel klasse 1.

§ 4–1 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Det offentlige skoleverk kan gi opplæring i alle klasser. Obligatorisk opplæring kan bare gis i klassene C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE, M 146, S og T, samt trafikal grunnkurs.

Kursarrangører kan godkjennes for opplæring i trinnene 2 til 4 i klassene M 146 og S, kurs i ulykkesberedskap, lastsikringskurs, og sikkerhetskurs på bane – klassene C, D og CE.

§ 4–7 andre ledd bokstav e skal lyde:

- e) koplingspedal, frikoplingsspak eller liknende som gir sensor mulighet til å avbryte framdriften.

§ 4–8 nytt femte ledd skal lyde:

Det er ikke krav om godkjent lærevogn i klasse S. Eleven kan bruke egen beltemotorsyssel. Dersom læreren og eleven sitter på samme beltemotorsyssel, skal den være utstyrt med bøyle eller håndtak, jf. kjøretøysforskriften 4. oktober 1994 nr. 918 § 18–7, og dødmannsknapp som kan benyttes av læreren. Alternativt til dødmannsknapp kan det benyttes toveis kommunikasjonsutstyr. I klasse S kan det brukes beltemotorsyssel klasse 2 selv om eleven kun kan få førerrett begrenset til beltemotorsyssel klasse 1.

§ 5–3 første ledd skal lyde:

Trafikkskolene må ha en faglig leder som er godkjent i samsvar med § 6–13.

§ 5–4 første og andre ledd skal lyde:

Regionvegkontoret kan godkjenne juridiske personer som kursarrangører. I klasse S er det bare region nord som kan gi slik godkjenning. Det må fremlegges dokumentasjon som viser at søkeren oppfyller faglige og administrative forutsetninger for å kunne tilby opplæring i samsvar med forskriften. Det skal være en nær sammenheng mellom søkerens eksisterende aktivitet og opplæringens innhold.

Vegdirektoratet godkjenner kursarrangør, bane og kurspris for sikkerhetskurs på bane for klassene C, D og CE, jf. kapittel 28. Hver bane skal ha en fagansvarlig som har ansvaret for at opplæringen skjer i samsvar med gitte bestemmelser.

§ 5–8 første strekpunkt skal lyde:

- tilhenger med totalvekt minst 1950 kg

§ 5–9 første ledd første strekpunkt skal lyde:

- kran eller truck for å laste og losse kjøretøyet

§ 6–3 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) trafikklæreren har tapt føreretten eller førerkortet er beslaglagt med hjemmel i vegtrafikklovens § 33 eller § 34,

§ 6–7 skal lyde:

Undervisningspersonell i klasse S skal være godkjent trafikklærer eller ha pedagogisk utdanning som tilsvarer kravene i det offentlige skoleverk. I tillegg må de ha spesialutdanning fra Høgskolen i Finnmark, eller tilsvarende utdanning som er godkjent av Vegdirektoratet. Lærere som før 1. juli 2006 har undervist i klasse S i minst to år, trenger ikke bestå spesialutdanningens eksamen.

Ved opplæring i regi av kursarrangør kan også annet undervisningspersonell enn nevnt i første ledd undervise. Kursarrangøren må dokumentere at undervisningspersonellet har opplæring, utdanning og erfaring likeverdig med kravene til øvrig undervisningspersonell i klasse S, i tillegg til spesialutdanning som nevnt i 1. ledd. Ved godkjenning av kursarrangør godkjennes arrangør og undervisningspersonell samlet etter en helhetsvurdering.

§ 6–11 tredje ledd skal lyde:

I tillegg skal en person som har førerrett i klasse C og enten kranførerbevis eller truckførerbevis, assistere ved demonstrasjonene og ved de praktiske øvelsene.

§ 6–14 første ledd bokstav j skal lyde:

- j) påse at trafikkskolen ikke driver undervisning i andre klasser enn de den faglige lederen har formell kompetanse for,

§ 6–14 nytt andre ledd skal lyde:

Trafikkskolen kan gi undervisning i klasse S selv om den faglige lederen ikke har spesialutdanning for klasse S.

§ 7–1 sjettede ledd skal lyde:

Inntil videre er det ikke krav om trinnvis opplæring utover trinn 1 for klasse M 147.

§ 7–5 andre ledd skal lyde:

Veiledningstimen skal være av 45 minutters varighet og inneholde både praktisk kjøring og en veiledningssamtale. For klassene M 146 og S gjennomføres en veiledningssamtale som en del av den øvrige obligatoriske opplæringen.

§ 7–6 første ledd skal lyde:

Obligatorisk opplæring i et trinn, og veiledningstimen i trinn 2 og 3, skal være innmeldt til regionvegkontoret før obligatorisk opplæring i nytt trinn påbegynnes. Når det gis sammenhengende obligatorisk opplæring i klasse S, kan opplæringen meldes inn samlet. Gjennomført obligatorisk opplæring i trinn 4 må være innmeldt før praktisk prøve kan avlegges.

§ 8–1 andre ledd skal lyde:

Personer som tidligere har gjennomført trafikalt grunnkurs, og personer som innehar førerrett i klassene A1, A, B, M, S eller T på bakgrunn av obligatorisk opplæring eller avlagt førerprøve, er fritatt fra kurset. Innehavere av førerrett i klasse M 146, S eller T skal likevel ha opplæring i kjøring i mørket og førstehjelp, ved erverv av førerrett i annen klasse. Personer med utenlandsk førerkort som gir rett til innbytte, men som ikke foretar innbytte innen ettårsfristen i forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. § 10–2, likestilles med personer som har førerrett i klasse M 146 når det gjelder krav om trafikalt grunnkurs.

§ 8–1 sjette og syvende ledd skal lyde:

Det skal være minimum 3 timer om kjøring i mørket. Minst 1 av timene skal være demonstrasjon på et uteområde med liten eller ingen trafikk, der både gåendes og kjørendes perspektiv kan erfares. Denne delen kan gjennomføres med inntil 6 elever per lærer. Videre skal minst 1 av de 3 timene være demonstrasjon i bil på veg i reelle trafikksituasjoner. Denne delen kan gjennomføres med inntil 2 elever i bilen. Resterende tid disponeres til forventninger, mål, oppsummering og refleksjon med medelever og lærere i klasserom.

Øvrig undervisning, jf. § 8–2 andre ledd nr. 1 til og med nr. 4, skal være 10 timer og fordeles over minst 3 dager.

§ 14–1 og § 14–2 skal lyde:

§ 14–1. Hovedmål for klasse S

Etter å ha gjennomført opplæringen i klasse S skal elevene ha den kompetansen som er nødvendig for å kjøre beltemotorsykkel på en ansvarlig måte.

Elevene skal ha de kunnskaper og ferdigheter, den selvinnsikt og risikoforståelse som er nødvendig for å kjøre på en måte som:

- er sikker
- gir god samhandling
- tar hensyn til helse og trivsel
- tar hensyn til natur og miljø
- er i samsvar med gjeldende regelverk.

§ 14–2. Trinn 1 – trafikalt grunnkurs

Etter å ha gjennomført trinn 1 skal eleven ha det grunnlaget som er nødvendig for å ha godt utbytte av videre opplæring.

Eleven skal ha så god forståelse for trafikk og trafikkopplæring at de kan begynne å øvingskjøre.

Eleven skal gjennomføre trafikalt grunnkurs, jf. kapittel 8.

Nye § 14–3, § 14–4 og § 14–5 skal lyde:

§ 14–3. Trinn 2 – grunnleggende kjøretøy- og kjørekompetanse – klasse S

Etter å ha gjennomført trinn 2 skal eleven ha tilegnet seg den kompetansen som er nødvendig for å få utbytte av trening i variert terreng på trinn 3. Eleven skal tilegne seg så gode tekniske kjøreferdigheter at eleven kan flytte oppmerksomheten fra eget kjøretøy til samhandling med annen ferdsel, lese terrenget og ta hensyn til naturen.

Eleven skal:

1. erverve grunnleggende kunnskap om førers plikter og kjøretøyet
2. kunne foreta start og stopp av motor
3. kunne velge hensiktsmessig bekledning, innta korrekt sittestilling og benytte korrekt styreteknikk
4. kunne foreta igangsetting, fartsøkning og bremsing på en sikker og behagelig måte
5. kunne utføre en enkel sikkerhetskontroll av beltemotorsykkelen og skifte variatorrem.

Eleven skal ha 3 timer obligatorisk opplæring hvorav 1 time kontroll og vedlikehold av beltemotorsykkelen pr. elev. Opplæringen skal legge til rette for at eleven gjennom praktiske øvelser får kompetanse som beskrevet i andre ledd nr. 2 til og med nr. 5. Eleven skal selv utføre skifte av variatorrem.

På avgrenset område kan læreren undervise inntil 4 elever til samme tid.

Ved avslutningen av trinn 2 skal læreren og en elev av gangen, sammen vurdere om målene for trinnet er nådd, jf. § 7–5.

§ 14–4. Trinn 3 – kjøring i variert terreng – klasse S

Etter å ha gjennomført trinn 3 skal eleven ha det grunnlaget som er nødvendig for å få godt utbytte av avsluttende opplæring i trinn 4.

Eleven skal kunne kjøre trygt, miljøbevisst og selvstendig under varierte forhold.

Eleven skal:

1. beherske kjøring tilpasset terreng- og føreforholdene
2. beherske kjøring tilpasset andre brukere av naturen, dyreliv, natur og miljø, herunder lokale restriksjoner
3. beherske kjøring med passasjer og med opplastet tilhengerslede
4. forstå veltefaren i ulendt terreng og løssnø, med og uten passasjer/henger/last
5. kjenne til faremomentene ved kryssing av veg og kjøring på veg
6. kjenne til aktuelle bestemmelser vedrørende bruk av beltemotorsykkelen.

Eleven skal ha 4 timer obligatorisk opplæring hvorav hver elev skal gjennomføre minst 3 timer egenkjøring i variert terreng. Opplæringen skal legge til rette for at eleven gjennom praktisk trening får kompetanse som beskrevet i tredje ledd nr. 1 til og med nr. 4.

Læreren kan på trinn 3 undervise inntil 2 elever til samme tid.

Ved avslutningen av trinn 3 skal læreren og en elev av gangen sammen vurdere om målene for trinnet er nådd, jf. § 7-5.

§ 14-5. *Trinn 4 – Avsluttende opplæring – klasse S*

Etter å ha gjennomført trinn 4 skal eleven ha den kompetansen som er nødvendig for å kunne kjøre i samsvar med hovedmålet. Opplæringen i trinn 4 skal bidra til at eleven videreutvikler sin forståelse for de utfordringer og den risiko kjøring med beltemotorsykkel medfører.

Eleven skal:

1. kunne gjennomføre selvstendig sammenhengende kjøring med og uten last, herunder selv velge sikre ruter tilpasset miljø, dyreliv og natur
2. kunne orientere seg ved hjelp av kart og kompass
3. utvikle sin forståelse for de farer og de ulemper kjøring med beltemotorsykkel medfører for miljø, dyreliv, natur, fører, passasjer og andre brukere av naturen
4. kunne utføre grunnleggende førstehjelp i naturen.

Eleven skal gjennomføre minst 2 timer obligatorisk selvstendig kjøring i og utenfor løype. Kjøringen skal være sammenhengende i lengre perioder. Opplæringen skal legge til rette for at eleven sammenfatter og videreutvikler de ulike ferdighetene og kunnskapene som er ervervet på trinn 1 til og med trinn 3. Eleven skal på egen hånd prøve ut de ulike temaene. Minst halve økten skal kjøres med opplastet tilhengerslede. Eleven skal orientere seg ute i naturen ved hjelp av kart og kompass. Læreren skal følge etter på egen beltemotorsykkel og ha toveis radioforbindelse eller lignende samt visuell kontakt med eleven. Læreren kan likevel sitte på med eleven på kortere strekninger. En lærer kan foreta selvstendig kjøring med inntil 4 elever til samme tid.

Eleven skal gjennomføre 4 timer obligatorisk opplæring med særlig vekt på risikovurdering, naturbruk, og førstehjelp i naturen. Opplæringen skal legge til rette for at eleven utvikler evne til refleksjon, til å ta andres perspektiv og til å ta hensyn til naturen. Den skal påvirke elevens holdning til risiko og vilje til å ta ansvar ved å ta forhåndsregler og velge kjøremåter som reduserer risiko for ulykker eller uhell. En lærer kan undervise inntil 16 elever til samme tid. Teorien kan flettes inn i den selvstendige kjøringen i den grad dette er hensiktsmessig.

§ 17-5 andre ledd skal lyde:

Eleven skal gjennomføre kurs i ulykkesberedskap, jf. kapittel 25, sikkerhetskurs på veg jf. kapittel 26 og kurs i sikring av last, jf. § 27-2. Kursene i ulykkesberedskap og sikring av last kan tas på trinn 3 når dette er hensiktsmessig.

§ 19-5 andre ledd skal lyde:

Eleven skal gjennomføre kurs i ulykkesberedskap, jf. kapittel 25, sikkerhetskurs på veg, jf. kapittel 26, kurs i sikring av last, jf. § 27-2 og sikkerhetskurs på bane, jf. kapittel 28. Kursene i ulykkesberedskap og sikring av last kan tas på trinn 3 når dette er hensiktsmessig.

§ 21-5 andre ledd skal lyde:

Eleven skal gjennomføre kurs i ulykkesberedskap, jf. kapittel 25, og sikkerhetskurs på veg, jf. kapittel 26. Kurset i ulykkesberedskap kan tas på trinn 3 når dette er hensiktsmessig.

§ 23-5 andre ledd skal lyde:

Eleven skal gjennomføre kurs i ulykkesberedskap, jf. kapittel 25, sikkerhetskurs på veg, jf. kapittel 26, og sikkerhetskurs på bane, jf. kapittel 28. Kurset i ulykkesberedskap kan tas på trinn 3 når dette er hensiktsmessig.

§ 26-2 skal lyde:

Ved utvidelse fra klasse C1 eller D1 til klasse C og D, blir kurset i den høyere klassen redusert med 2 timer.

Ved utvidelse av førerrett fra klasse C1 til D1, eller omvendt, behøver en ikke å ta kurset.

Ved utvidelse av førerrett fra klasse C1E til D1E, eller omvendt, behøver en ikke å ta kurset.

Ved utvidelse av førerrett fra klasse C til D1 eller D, behøver en ikke å ta kurset.

Ved utvidelse av førerrett fra klasse D til C1 eller C, behøver en ikke å ta kurset.

§ 27-1 første og andre ledd skal lyde:

Kurset er på 2 undervisningstimer, hvorav 1 time skal være praktisk øving i merking og sikring av last på tilhenger. Kurset kan gjennomføres med inntil 16 elever. Inntil 4 elever kan øve sammen på å plassere, sikre og merke last.

Personer som tidligere har gjennomført kurs i sikring av last, eller innehar førerrett i klassene C1 eller C, er fritatt fra kurset.

§ 29–1 andre ledd skal lyde:

Som hovedregel avlegges en teoretisk og en praktisk prøve for hver førerkortklasse. Den teoretiske prøven skal være bestått før praktisk prøve kan bestilles og avlegges.

§ 29–2 første ledd skal lyde:

Praktisk førerprøve kan avlegges når kandidaten tilfredsstillter kravene til alder, vandel, obligatorisk opplæring, helse og syn som er fastsatt for den aktuelle førerkortklassen, jf. forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. kapittel 3 og 5. I klassene M og S kan teoretisk førerprøve avlegges når kravene er tilfredstilt.

§ 29–2 femte ledd skal lyde:

Opplæring om kjøring i mørket må gjennomføres før praktisk førerprøve (teoretisk prøve i klassene M og S) når prøven avlegges i perioden fra 1. november til og med 15. mars. Avlegges førerprøven i perioden fra 16. mars til og med 31. oktober, må opplæring om kjøring i mørket dokumenteres fullført overfor regionvegkontoret innen 1. mars året etter, jf. forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. § 4–4.

§ 29–5 første ledd skal lyde:

Den teoretiske prøven kan avlegges inntil seks måneder før fastsatt minstealder for førerkortklassen. Teoretisk prøve for klassene M og S kan likevel ikke avlegges før fylte 16 år, jf. § 29–2 første ledd.

§ 29–10 første ledd skal lyde:

Den som søker om fornyelse av en førerrett mer enn ett år etter at retten er utløpt, skal avlegge praktisk prøve. Ved fornyelse av førerrett for flere klasser, avlegges prøve i den mest omfattende klassen. Som mest omfattende klasse regnes det samme som i forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. § 6–1 sjuende ledd.

§ 30–13 skal lyde:

Førerprøven for klasse S består av en teoretisk prøve.

§ 30–14 tredje ledd bokstav e skal lyde:

e) koplingspedal, frikoplingsspak eller liknende som gir sensor mulighet til å avbryte framdriften.

§ 31–1 nytt tredje ledd skal lyde:

Trafikklærere som før 1. juli 2006 har undervist i klasse S i minst to år, kan undervise frem til 1. juli 2007 uten tilleggsutdanning.

§ 31–3 nytt fjerde ledd:

Kravet i § 4–7 andre ledd e) og § 30–14 tredje ledd e) gjelder ikke for kjøretøy godkjent før 1. juli 2006.

II

I forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. gjøres følgende endringer:

§ 3–1 tredje ledd nr. 4–6 og ny nr. 7 skal lyde:

4. Klasse S – Beltemotorsykkel begrenset til klasse 1–16 år
5. Klasse S – Beltemotorsykkel ubegrenset – 18 år
6. Klasse T – Traktor, begrenset totalvekt – 16 år
7. Klasse T – Traktor, ubegrenset totalvekt – 21 år.

§ 3–2 andre ledd skal lyde:

Før kjøring i Norge omfatter førerretten i tillegg:

1. Kjøring med tilhenger til motorsykkel med slagvolum over 125 cm³. Motorsykkelen må være godkjent for å trekke tilhenger og tillatt tilhengervekt må være påført vognkortet.
2. Klasse M kode 147.

§ 3–3 andre ledd skal lyde:

Før kjøring i Norge omfatter førerretten i tillegg:

1. Kjøring med tilhenger til motorsykkel med slagvolum over 125 cm³. Motorsykkelen må være godkjent for å trekke tilhenger og tillatt tilhengervekt må være påført vognkortet.
2. Klasse M kode 147.

§ 3–4 andre ledd skal lyde:

Før kjøring i Norge omfatter førerretten i tillegg klasse M kode 147. Dersom mopedens egenvekt er over 150 kg (minus batterienes vekt ved eldrift), må føreren være fylt 18 år.

§ 3–5 andre ledd nr. 1 skal lyde:

1. Beltebil med eller uten tilhengerslede.

§ 3–17 og § 3–18 skal lyde:

§ 3–17. Førerrett i klasse S

Førerrett i klasse S gjelder for kjøring i Norge med beltemotorsykkel med eller uten tilhengerslede. Frem til førerkortinnehaveren fyller 18 år er førerretten begrenset til beltemotorsykkel klasse 1 (beltemotorsykkel som har et forhold mellom effekt og egenvekt på høyst 0,20 kW/kg), jf. kjøretøyforskriften 4. oktober 1994 nr. 918 § 2–5 nr. 2.

§ 3–18. Førerrett i klasse T

Førerrett i klasse T gjelder for kjøring i Norge for:

1. Traktor og motorredskap, med konstruktiv hastighet ikke over 40 km/t, med eller uten tilhenger. Frem til førerkortinnehaveren har to års erfaring eller fyller 21 år er førerretten begrenset til traktor og motorredskap, med eller uten tilhenger, med samlet tillatt totalvekt ikke over 25.000 kg. Vektbegrensningen gjelder ikke når førerrett klasse T erverves etter fylte 21 år.
2. Klasse M kode 147. Dersom mopedens egenvekt er over 150 kg (minus batterienes vekt ved eldrift), må fører være fylt 18 år.
3. Motorredskap som ikke er innrettet for transport av personer eller gods og som ikke kan kjøres fortere enn 30 km/t, med eller uten tilhenger.

§ 6–1 andre ledd skal lyde:

Dersom det ved søknad om fornyelse er gått mer enn ett år etter utløpet av førerretten, kan førerretten bare fornyes ved ny praktisk førerprøve. For klassene M og S kreves i slike tilfeller teoretisk førerprøve for fornyelse. Førerrett som nevnt i § 4–4 og § 4–5 kan bare fornyes dersom det fremlegges dokumentasjon for gjennomført kurs. Det kreves ikke ny førerprøve, selv om gyldighetstiden er utløpt.

§ 6–1 åttende ledd skal lyde:

Det samme gjelder når det av dom, vedtatt forelegg eller beslutning fra politiet fremgår at førerprøve må bestås før førerrett kan gjenopprettes, og det ikke er angitt noe spesielt om hvilke klasser det gjelder, men det er angitt at det gjelder praktisk prøve (teoriprøve for klassene M og S). Dersom det er angitt full førerprøve, skal det for klassene BE, C1E/D1E (valgfritt) eller DE, bestås teoriprøve i henholdsvis klassene B, C1/D1 (valgfritt) og D.

§ 10–2 åttende, niende og tiende ledd skal lyde:

Førerkort må byttes inn senest ett år etter at vedkommende tok fast bopel i, eller flyttet tilbake til, Norge. Dersom søknad om innbytte innleveres innen ettårsfristen, kan regionvegkontoret forlenge fristen med inntil tre måneder, dersom innbytte ellers blir vanskelig å gjennomføre innen fristen.

Overskrides fristen, kan førerkort likevel byttes inn i klasse B, etter gjennomført obligatorisk opplæring i mørkekjøring og førstehjelp (fra trafikal grunnkurs) og sikkerhetskurs på bane, og etter bestått teoretisk og praktisk prøve. Det samme gjelder for klasse A/A1, etter gjennomført obligatorisk opplæring i mørkekjøring og førstehjelp (fra trafikal grunnkurs) og annen obligatorisk opplæring, og etter bestått teoretisk og praktisk prøve.

For øvrig må førerrett erverves som for førerkort første gang i Norge, eventuelt som utvidelse, dersom fristen er overskredet.

Ny § 12–5 skal lyde:

§ 12–5. Særregler for beltemotorsykkel

Regionvegkontoret kan gi tillatelse til arrangerte gruppeturer med deltakere som ikke har førerrett i klasse S. Deltakerne skal ha førerrett i annen klasse, anerkjent i Norge, og tilstrekkelig ferdighet. Arrangøren er ansvarlig for å kontrollere deltakernes førerrett og ferdigheter. Turene må skje innen turistnæringen eller lignende, ha guide med førerrett i klasse S og følge en på forhånd fastsatt løype. Det skal settes vilkår om antall deltakere pr. guide og det kan settes andre vilkår av betydning for sikkerhet, natur og miljø. Vilråene skal fastsettes ut fra hvor, når og hvordan kjøringen skal foregå.

Vedlegg 4, Nasjonale førerkortkoder – gjelder bare for kjøring i Norge: ny kode 150 skal lyde:

150 Rett til å kjøre beltemotorsykkel ubegrenset effektforhold

Vedlegg 6 § 6 skal lyde:

Innehaver av førerkort i klassene A, A (begrenset til å gjelde beltemotorsykkel), A1, B eller T utstedt før 1. juli 2006 har førerrett i Norge for beltemotorsykkel, uavhengig av effektforhold. Ved utskifting av førerkort i klassene A1, S eller T, utstedt i perioden 1. juli 2004 til 30. juni 2006, videreføres denne retten ved klasse S med kode 150. Ved utskifting av førerkort i klasse A1, S eller T utstedt før 1. juli 2004, og øvrige klasser nevnt i første punktum videreføres denne retten ved påføring av klasse S.

Bestemmelsene i denne paragrafen om førerrett gjelder også for innehaver av førerkort i klassene A, A1 og B som er utstedt i annen EØS-stat før 1. juli 2006. Ved innbytte videreføres retten på tilsvarende måte som nevnt i første ledd.

III

Endringene i I trer i kraft som følger:

Endringene i § 2–1 andre ledd, § 2–1 fjerde ledd, § 4–7 andre ledd bokstav e), § 5–3 første ledd, § 5–4 andre ledd, § 5–8 første strekpunkt, § 5–9 første ledd første strekpunkt, § 6–3 første ledd bokstav a), § 6–11 tredje ledd, § 6–14 første ledd bokstav j), § 8–1 andre ledd, § 8–1 sjette og syvende ledd, § 17–5 andre ledd, § 19–5 andre ledd, § 21–5 andre ledd, § 23–5 andre ledd, § 26–2, § 27–1 første og andre ledd, § 29–1 andre ledd, § 29–10 første ledd, § 30–14 tredje ledd bokstav e) og § 31–3 fjerde ledd skal tre i kraft straks.

Endringene i § 2–4 tredje og fjerde ledd, § 3–2 første ledd, § 4–1 tredje og fjerde ledd, § 4–8 femte ledd, § 5–4 første ledd, § 6–7, § 6–14 andre ledd, § 7–1 sjette ledd, § 7–5 andre ledd, § 7–6 første ledd, § 14–1, § 14–2, § 14–3, § 14–4, § 14–5, § 29–2 første ledd, § 29–2 femte ledd, § 29–5 første ledd, § 30–13 og § 31–1 tredje ledd skal tre i kraft 1. juli 2006.

IV

Endringene i II trer i kraft som følger:

Endringene i § 10–2 åttende, niende og tiende ledd skal tre i kraft straks.

Endringene i § 3–1 tredje ledd nr. 4–6 og nr. 7, § 3–2 andre ledd, § 3–3 andre ledd, § 3–4 andre ledd, § 3–5 andre ledd nr. 1, § 3–17, § 3–18, § 6–1 andre ledd, § 6–1 åttende ledd, § 12–5, vedlegg 4 ny kode 150 og vedlegg 6 § 6 skal tre i kraft 1. juli 2006.

4. april Nr. 396 2006

Vedtak om endring i delegering av myndighet fra det sentrale Mattilsynet til det lokale og regionale Mattilsynet.

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 4. april 2006 med hjemmel i lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell § 27. Kunngjort 10. april 2006.

I

I vedtak 9. februar 2005 nr. 115 om delegering av myndighet fra det sentrale Mattilsynet til det lokale og regionale Mattilsynet gjøres følgende endring:

Punkt 5a første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Myndighet til å foreta beordring i henhold til lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell § 27 i krisesituasjoner relatert til fugleinfluensasituasjonen, delegeres til det regionale Mattilsynet.

II

Endringen trer i kraft straks.

5. april Nr. 397 2006

Forskrift om endring i forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler.

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 5. april 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 1–6 annet ledd, § 2–1, § 3–1 og § 3–4. Kunngjort 10. april 2006.

I

I forskrift 8. september 2005 nr. 1040 om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler gjøres følgende endring:

§ 6–1 annet ledd skal lyde:

(2) Klagenemnda skal ha 6 medlemmer med personlige varamedlemmer. To medlemmer skal være studenter. Leder og varamedlem for leder skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere.

II

Endringen trer i kraft straks.

5. april Nr. 398 2006**Forskrift om eksamen for Høgskolen i Bergen.**

Fastsatt av styret for Høgskolen i Bergen 5. april 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–9 sjuende ledd. Kunnngjort 10. april 2006.

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften gjelder for alle studenter som går opp til eksamen ved Høgskolen i Bergen jf. § 15.

Dersom det ikke er samsvar mellom denne forskriften og rammeplanen for en utdanning, gjelder rammeplanen fremfor forskriften.

§ 2. Definisjoner

<i>Student</i>	Med student mener denne forskrift en person som er tatt opp til et studium ved Høgskolen i Bergen i samsvar med lov om universiteter og høyskoler § 3–6 og § 3–7.
<i>Privatist</i>	Med privatist mener denne forskrift en person som går opp til eksamen etter bestemmelsene i lov om universiteter og høyskoler § 3–10, uten å være tatt opp ved studiet.
<i>Rammeplan</i>	En plan for et studium der departementet har fastsatt nasjonale rammer for innholdet i studiet.
<i>Fagplan</i>	En konkretisering av det faglige innholdet i studier som er regulert av rammeplan.
<i>Emne</i>	Minste studiepoenggivende enhet med avsluttende vurdering.
<i>Emnegruppe</i>	Kombinasjon av emner som gjennom en studie- eller fagplan er definert til å utgjøre en samlet enhet.
<i>Studieplan</i>	Plan for det faglige innholdet i studier som ikke er regulert av rammeplan.
<i>Eksamen</i>	Eksamen er betegnelse på en prøve eller vurdering når resultatet skal inngå på vitnemålet eller innregnes i en karakter på vitnemålet.
<i>Utsatt eksamen</i>	Utsatt eksamen er den prøve som arrangeres for studenter som har vært sykemeldt eller hatt annet gyldig fravær ved ordinær eksamen.
<i>Ny eksamen</i>	Ny eksamen er den prøve som arrangeres for studenter som ikke har bestått ordinær eksamen.
<i>Forprøve</i>	Obligatorisk arbeid (teori eller praksis) eller test/prøve der resultatet ikke kommer på vitnemålet, men som må være bestått for at studenten skal få gå opp til eksamen eller gå ut i praksisstudier eller fortsette med normal studieprogresjon.
<i>Sensor</i>	Fagperson som bedømmer kandidatens arbeid. Sensor kan være ansatt ved høgskolen (internt oppnevnt) eller ansatt ved annen institusjon (eksternt oppnevnt). (Jf. lov om universiteter og høyskoler § 3–9 punkt 1 og 2).

§ 2a. Etablering og nedlegging av studier

Studier etableres og legges ned av styret selv. Unntaket er eksternt finansierte studier på inntil 10 studiepoeng som kan godkjennes etablert av dekan.

§ 3. Bestemmelser knyttet til fagplan/studieplan

1. Fagplaner skal oppfylle krav til innhold og vurderingsordninger som framgår av den nasjonale rammeplanen for vedkommende studium.
2. Det skal fremgå av studie- eller fagplanen hvilke vurderinger underveis i studieløpet som skal inngå på vitnemålet eller regnes inn i karakter for fullført studium.
3. Studentene skal hvert studieår kunne avlegge eksamener tilsvarende 60 studiepoeng innenfor det studieprogrammet de er opptatt på. Avlagte eksamener gir rett til karakterutskrift.

§ 4. Vilkår for oppmelding til eksamen

1. Det kan gis utfyllende regler om at visse eksamener ikke kan avlegges før andre eksamener/kurs/praksisopplegg med mer, er bestått/godkjent.
2. For å kunne gå opp til eksamen må studenten ha betalt semesteravgift i henhold til lov og forskrift om studentsamskipnader, og meldt seg opp til eksamen innen de fastsatte frister, jf. § 5. Student som er fritatt fra betaling av semesteravgift, må for å kunne gå opp til eksamen, registrere seg innenfor de samme frister.

§ 5. Oppmelding

1. Studentene melder seg opp til eksamen via høgskolens webbaserte oppmeldingssystem i Felles studentsystem (FS) eller på fastsatt skjema.
2. Frist for oppmelding til ordinær eksamen er 15. februar i vårsemesteret og 15. september i høstsemesteret. I spesielle tilfeller kan det dispenseres fra fristen for oppmelding til eksamen.
3. Studenten er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen.

§ 6. *Vurderingsformer og sensur*

Styret skal sikre at studentenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte.

1. Styret fastsetter vurderingsformer for det enkelte studium (jf. univl. § 3–3 punkt 3). Vurderingsformene skal være nedfelt i studieplanen/fagplanen for det enkelte studium/emne. Det skal fremgå av studieplanen/fagplanen hvilke vurderinger som inngår i den endelige karakteren og hvilke vurderinger som har status som forprøve.
2. Det skal oppnevnes to sensorer ved muntlig eksamen.
3. Styret oppnevner sensorer etter forslag fra fagansvarlig (jf. univl. § 3–9 punkt 2).
4. Styret fastsetter omfang av ekstern sensur på eksamener innenfor studier som ikke er nevnt i § 16 Vitnemål.
5. For studier som er nevnt i § 16 Vitnemål (med unntak av dykkerutdanningen), skal følgende kvalitetssikring inngå i sensureringsordningen:
Ved eksamener der karakteren står selvstendig på vitnemålet:
 1. Det skal enten være ekstern sensor eller
 2. Det skal være ekstern sensor i alle eksamensemner i løpet av en toårsperiode slik:
 - ekstern godkjenning av oppgaveteksten
 - ekstern godkjenning av vurderingskriteriene
 - ekstern sensurering av minst 10 av de innleverte besvarelsene
 - ekstern sensor skal skrive rapport i henhold til fastsatt skjema.
6. Det skal utføres kvalitetsrevisjon av gjennomføringen av eksamen ved hver avdeling tredje hvert år. Kvalitetsrevisjonen knyttes til gjennomføringen av eksamen for en bestemt utdanning ved avdelingen.

§ 7. *Særordninger til eksamen*

1. En student som har fysiske eller psykiske problemer med å gjennomføre eksamen på vanlig måte, kan søke om særordninger ved eksamen. Særordningen skal ha som formål å oppveie de ulemper funksjonshemmingen medfører, samtidig som det i størst mulig utstrekning skal sørges for at studentene prøves likt. Søknad sendes til avdelingen.
2. Eksempler på særordninger kan være:
 - Utvidet eksamenstid
 - Anledning til lengre pauser, eventuelt med mulighet for å hvile
 - Skriftlig eksamen i stedet for muntlig eksamen
 - Muntlig eksamen i stedet for skriftlig eksamen
 - Eget eksamenslokale med egen eksamensvakt
 - Bruk av pc og andre tekniske hjelpemidler
 - Skrivehjelp, døvetolk og annen praktisk hjelp
 - Overføring av oppgavene til punktskrift eller forstørret skrift
 - Høytlesing av oppgaveteksten.
3. Ved vurdering av eksamensbesvarelsen skal anonymiteten til kandidatene ivaretas så langt som mulig.
4. Studenter med dysleksi, dyskalkuli eller andre lese- og skrivevansker kan etter ønske få vedlagt sine besvarelser en anonymisert attest fra logoped eller annen sakkyndig som bekrefter dette.
5. Frist for å søke særordninger er 8 uker før eksamen. Behovet for særordning må dokumenteres med legeattest eller attest fra annen sakkyndig person. Er funksjonshemmingen oppstått etter fristens utløp, eller hvis andre særlige grunner tilsier det, kan avdelingen fravike denne fristen. Studenter med dyskalkuli, dysleksi eller andre lese- og skrivevansker må ha attest fra logoped eller annen spesialist som beskriver hvilke særordninger det er behov for.

§ 8. *Språk*

Undervisnings- og oppgavespråket ved Høgskolen i Bergen er norsk, med mindre annet er fastsatt i studieplan/fagplan. Etter søknad fra student kan det vurderes om det også bør utarbeides oppgavetekst på andre språk og/eller om besvarelsen kan skrives på andre språk. Frist for slik søknad er 8 uker før eksamen.

§ 9. *Gjennomføring av skriftlig eksamen under tilsyn*

1. Det skal fremgå av fagplan/studieplan og eksamensoppgavene hvilke hjelpemidler som er tillatt brukt under den enkelte eksamen. Styret fastsetter nærmere bestemmelser for kontroll av hjelpemidler.
2. Studentene plikter å rette seg etter de anvisninger som gis av vaktene i eksamenslokalet.
3. Det skal være ro og orden i eksamenslokalet slik at ingen blir forstyrret. Overtredelse medfører øyeblikkelig utvisning fra eksamenslokalet.
4. Studenten må alle eksamensdager ha med studiekort eller annen godkjent legitimasjon.
5. Det er ikke tillatt å ta med seg trådløst kommunikasjonsutstyr, som f.eks. mobiltelefon eller personsøker inn i eksamenslokalet.
6. Vesker og lignende må innleveres før oppgaven deles ut.
7. Etter at eksamen er begynt, kan kandidaten bare forlate plassen med tillatelse fra og i følge med eksamensvakt.
8. Det er ikke anledning til å forlate eksamenslokalet før 30 minutter etter at eksamen er begynt.
9. En kandidat som kommer for sent, begrenset til 30 minutter etter at eksamen er begynt, kan likevel få delta.

10. Styret gir retningslinjer for eventuell gjennomføring av læreres tilstedeværelse i eksamenslokalet under skriftlig eksamen.
11. Det er bare tillatt å bruke godkjent eksamenspapir som er utlevert i eksamenslokalet. Alt eksamenspapir påført høgskolens logo skal leveres inn før kandidaten forlater lokalet.
12. Det er kandidatens ansvar å påse at innleveringen er komplett.

§ 10. Trekk fra eksamen. Uteblivelse. Rett til utsatt eksamen

1. En student som ønsker å trekke seg fra eksamen, må gjøre det skriftlig eller via høgskolens webbaserte oppmeldingsmodul i Felles studentsystem (FS) senest 1 uke før eksamensdato.
2. En student som avbryter eksamen etter at eksamen er begynt, skal melde dette skriftlig til vakten.
3. En student som ikke møter til eksamen til fastsatt tid uten godkjent forfallsgrunn, og som ikke har trukket seg fra eksamen, jf. nr. 1, får registrert «ikke møtt». «Ikke møtt» teller som eksamensforsøk, og studenten har ikke krav på å framstille seg på nytt før ved neste ordinære eksamen.
4. En student anses for å ha strøket når studenten avbryter eksamen uten at avbrytelsen skyldes sykdom.
5. Ved uteblivelse eller trekk fra eksamen som skyldes sykdom eller andre forhold som studenten ikke rår over, må legeattest eller annen dokumentasjon være innlevert til studiestedet senest 48 timer etter eksamensstart.
6. Legeattesten skal inneholde opplysninger om hvilket tidsrom den gjelder for. Det skal fremgå av attesten at sykdommen er vurdert i forhold til kandidatens mulighet til å gjennomføre eksamen. Blir legeattest eller annen dokumentasjon ikke innlevert innen de omtalte frister, anses forholdet som «ikke møtt» uten godkjent forfallsgrunn jf. nr. 3.
7. Godkjent forfallsgrunn gir rett til utsatt eksamen.
8. Studenten må selv melde seg opp til utsatt eksamen.
9. En student som har levert besvarelse, kan ikke unndra seg sensur.

§ 11. Karaktersystemer

1. Karakterene fastsettes slik:
 - a) bokstavkarakterer fra A–F, der A er beste ståkarakter og E dårligste ståkarakter, mens F gis ved stryk.
 - b) Karakteren bestått/ikke bestått.
2. Styret avgjør ved hvilke eksamener det skal benyttes bestått/ikke bestått og ved hvilke eksamener det skal benyttes gradert skala.
3. Bokstavkarakterene tilsvarer tallverdier slik: A=5, B=4, C=3, D=2, E=1. Tallverdiene brukes ved utregning når flere eksamensresultater skal inngå i samlet snittkarakter på vitnemålet, ved utregning av hovedkarakter og ved rangering av søkere til videreutdanninger og høyere grads studium.
4. Ved forprøver benyttes alltid karakteren bestått/ikke bestått.

§ 12. Kunngjøring av eksamensresultater. Klage

1. Kunngjøring av eksamensresultat skjer vanligvis ved oppslag på høgskolens område. Kunngjøring kan også skje elektronisk. Ved slik kunngjøring av eksamensresultat føres det kun opp student-/kandidatnummer og karakter. Samtidig med kunngjøringen skal det opplyses om bestemmelsene om begrunnelse og klage i lov om universiteter og høyskoler § 5–2 og § 5–3 (jf. punkt 3 og 4).
2. Klagefristen er normalt tre uker.
3. Krav om begrunnelse og klage over karakterfastsettelsen stiles og sendes til avdelingen. Klage over formelle feil stiles til Klagenemnda ved Høgskolen i Bergen og sendes til avdelingen.
4. Det er klagerett på karakterfastsettelse som etter sin art lar seg etterprøve.
5. Klage på karakter skal være skriftlig og begrunnet.
6. Ved løpende vurdering er det klagerett når endelig karakter er fastsatt med mindre annet er nedfelt i fagplan/studieplan.

§ 13. Eksamensforsøk

1. En student kan fremstille seg til eksamen ved Høgskolen i Bergen i samme eksamensemne inntil tre ganger. Etter søknad til styret kan en student i spesielle tilfeller få avlegge eksamen for fjerde gang. Søknaden sendes til avdelingen.

Denne paragrafen gjelder ikke for forprøver.

§ 14. Studierett og rett til å gå opp til eksamen

1. Styret avgjør om vilkårene for å bli tatt opp som student eller for å gå opp til eksamen uten å være opptatt som student er oppfylt, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3–10.
2. Det kan innvilges permisjon fra studiet i inntil to år.
3. Styret fastsetter hvilke forprøver som skal være godkjent, og hvilke emner som må være bestått før en student kan fortsette studiet.
4. En student har rett til en ny praksisperiode dersom første periode vurderes til ikke bestått. I helt spesielle tilfeller kan studenten søke styret om å få tilrettelagt en tredje praksisperiode. Søknaden sendes til avdelingen.
5. En student som er blitt forsinket i sitt studieløp, kan søke høgskolen om å få gå opp til eksamen i et fag inntil 2 år etter at faget er gått ut av studieprogrammet.

§ 14a. Tap av studierett

1. Studenten kan miste sin studierett på et studium hun eller han er tatt opp til i følgende tilfeller:
 - a) Dersom studenten ikke er registrert som student eller har bekreftet sin utdanningsplan og betalt semesteravgift første semester etter opptak, og ikke har fått innvilget overføring av studieplassen til et senere år eller semester.
 - b) Dersom studenten unnlater å registrere seg eller bekrefte sin utdanningsplan for det aktuelle studium i løpet av semesteret, og ikke på forhånd har søkt om permisjon.
 - c) Dersom studenten 2 år etter opptak eller senere i studiet over en periode på minst 2 år har bestått mindre enn 50% av antall studiepoeng i sin utdanningsplan. Dersom studenten ikke har utdanningsplan for det aktuelle tidsrom, legges normert studie- eller fagplan til grunn.
 - d) Dersom studenten har strøket 2 ganger på samme praksisperiode/kliniske studier (jf. § 14, 4) og ikke er innvilget dispensasjon til et 3. forsøk.
 - e) Dersom studenten går opp til eksamen som privatist i emner som omfattes av vedkommendes utdanningsplan.
2. Ved vurderingen av om studenten skal miste studieretten etter 1. ledd bokstav c, skal det legges vekt på hvilke grunner studenten har for å ikke ha avlagt eksamener i samsvar med utdanningsplanen eller studie-/fagplan.

§ 15. Privatister

1. Privatistenes rettigheter er begrenset til adgang til å delta i offentlige forelesninger og adgang til å gå opp til eksamen. Styret kan i spesielle tilfeller dispensere fra dette.
2. Privatister skal i tillegg til semesteravgift til studentsamskipnad, betale vederlag fastsatt av styret selv.
3. Privatistene må melde seg opp til eksamen, betale semesteravgift og vederlag innen fastsatte frister. Dokumentasjon av generell studiekompetanse, realkompetanse og spesiell studiekompetanse må vedlegges oppmeldingen. Styret kan i helt spesielle tilfeller dispensere fra oppmeldingsfristen.
4. Styret avgjør om vilkårene for oppmelding er oppfylt, og kan etter søknad lempe på krav til forutdanning m.m. når det er sannsynliggjort at søkeren har de nødvendige kunnskaper.
5. Denne forskrift gjelder også for privatister så lenge bestemmelsene ikke strider mot innholdet i denne paragraf.

§ 16. Vitnemål

Det skrives ut vitnemål for utdanninger som fører fram til

- Cand.philol.-grad
- Mastergrad
- Cand.mag.-grad
- Bachelorgrad
- Fireårig allmennlærerutdanning
- Høgskolekandidat
- Jordmorutdanning
- Praktisk pedagogisk utdanning
- 1-årig dykkerutdanning.

Alle andre fullførte studier dokumenteres ved karakterutskrift.

§ 17. Utfyllende regler

Styret kan gi utfyllende regler innenfor rammen av denne forskrift.

§ 18. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra 1. august 2006. Fra samme dato oppheves forskrift 8. mai 2002 nr. 1475 om eksamen for Høgskolen i Bergen.

5. april Nr. 399 2006**Forskrift om endring i forskrift om stønad til lese- og sekretærhjelp for blinde og svaksynte.**

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 5. april 2006 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 10–7 sjette ledd og § 25–15 første ledd, jf. § 10–7 første ledd bokstav e. Kunngjort 10. april 2006.

I

I forskrift 15. april 1997 nr. 319 om stønad til lese- og sekretærhjelp for blinde og svaksynte gjøres følgende endringer:

§ 1 fjerde ledd skal lyde:

Utgifter etter bokstav c dekkes for opptil 360 timer pr. år.

§ 2 første ledd skal lyde:

Stønad til lese- og sekretærhjelp gis etter takster fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

§ 3 første ledd første punktum skal lyde:

Det gis et tillegg for nødvendig reise før og etter oppdraget etter takster fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

§ 4 annet ledd skal lyde:

Regningen sendes hjelpemiddelsentralen senest en måned etter at oppdraget er avsluttet. Ved oppdrag av lengre varighet skal regning sendes en gang i måneden.

§ 5 skal lyde:

Retten til ytelser etter denne forskriften faller bort i den utstrekning ytelsene kommer inn under ansvarsområdet til annen lovgivning, jf. folketrygdloven § 10– 17 med tilhørende forskrift.

II

Endringene trer i kraft 5. april 2006.

6. april Nr. 400 2006

Forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med utbrudd av aviær influensa i Bulgaria.

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 6. april 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd jf. § 19. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 2006/247/EF). Kunngjort 10. april 2006.

§ 1. Formål og virkeområde

Formålet med denne forskrift er å hindre spredning av aviær influensa i forbindelse med innførsel fra Bulgaria.

§ 2. Forbud

Det er forbudt å innføre levende fjørfe, struts, oppdrettsfugl, fuglevilt og rugeegg fra disse arter som kommer fra de områdene i Bulgaria som er listet opp i vedlegg I.

Likeledes er det forbudt å innføre følgende produkter som kommer fra de områdene i Bulgaria som er listet opp i vedlegg II:

- a) ferskt kjøtt fra fuglevilt,
- b) kvernet kjøtt, bearbeidet kjøtt og kjøttprodukter av eller som inneholder kjøtt fra fuglevilt,
- c) rått kjæledyrfôr og ubehandlet råvarer til bruk i produksjon av fôr som inneholder komponenter av fuglevilt,
- d) egg fra fuglevilt til humant konsum
- e) ubehandlede trofeer av fugler
- f) ubehandlede fjær og fjærkomponenter
- g) ubehandlet gjødsel fra fjørfe eller andre fugler.

§ 3. Unntak

Unntatt fra forbudet i § 2 andre ledd bokstav a) til c) er produkter som stammer fra fugl felt før 1. august 2005.

Unntak gjøres også for kvernet kjøtt, bearbeidet kjøtt og kjøttprodukter av eller som inneholder kjøtt fra fuglevilt, når kjøttet har vært varmebehandlet i henhold til bokstavene B, C eller D i kapittel 4 i vedlegg II til vedtak 2005/432/EF.

§ 4. Helsesertifikat

Forsendelser av produkter regulert i § 2 andre ledd bokstav a) til c) skal følges av et helsesertifikat som bekrefter at betingelsene i denne forskrift er oppfylt og med følgende formulering, alt etter relevant art:

«Ferskt kjøtt fra fuglevilt/ kjøttprodukter av eller som inneholder kjøtt fra fuglevilt/ bearbeidet kjøtt av eller som inneholder kjøtt fra fuglevilt /rått kjæledyrfôr og ubehandlet råvarer til bruk i produksjon av fôr som inneholder komponenter av fuglevilt, som kommer fra fugler felt før 1. august 2005.»

Forsendelse av kjøttprodukter av eller som inneholder kjøtt fra fuglevilt og som har vært behandlet i tråd med kravene i § 3 andre ledd skal følges av et helsesertifikat.

Helsesertifikatet som følger av vedlegg III til vedtak 2005/432/EF skal spesifisere behandlingen i punkt 9.1 i kolonne B i sertifikatmodellen. I tillegg skal følgende føyes til på sertifikatet: «Kjøttprodukter behandlet i tråd med vedtak 2006/247/EF»

Helsesertifikatet som følger av vedlegg IV til vedtak 2005/432/EF skal spesifisere behandlingen i sertifikatmodellen. I tillegg skal følgende føyes til på sertifikatet: «Kjøttprodukter behandlet i tråd med vedtak 2006/247/EF»

§ 5. Handelsdokument

Fjær og fjærkomponenter skal følges av et handelsdokument som bekrefter at fjærene har gjennomgått dampbehandling eller en tilsvarende metode som inaktiverer patogener.

§ 6. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskrift er straffbar, jf. matloven § 28.

§ 7. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg I

<i>ISO- Landskode</i>	<i>Land</i>	<i>Beskrivelse av territorium</i>
BG	Bulgaria	Hele Bulgaria

Vedlegg II

<i>ISO-Landskode</i>	<i>Land</i>	<i>Beskrivelse av territorium</i>
BG	Bulgaria	Vidin Montana Vratsa Pleven Veliko Tranovo (Nord for motorvei E 771) Russe Razgard Silistra Dobrich Varna Burgas

7. april Nr. 401 2006**Forskrift om endring i forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav.**

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet 7. april 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 7 og § 33, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 10. april 2006.

I

I forskrift 4. juli 2003 nr. 951 om gjødselvarer mv. av organisk opphav gjøres følgende endring:

§ 7 første ledd skal lyde:

Prøvetaking skal foregå etter rutiner som fastsettes av Mattilsynet.

II

Endringen trer i kraft straks.

7. april Nr. 402 2006**Forskrift om offentlige anskaffelser.**

Fastsatt ved kgl.res. 7. april 2006 med hjemmel i lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser § 11 første ledd. Fremmet av Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Jf. direktiv 2004/18/EF. Kunngjort 10. april 2006.

*Del I. Alminnelige bestemmelser**Kapittel 1. Formål og virkeområde***§ 1-1. Formål**

Forskriften skal bidra til økt verdiskapning i samfunnet ved å sikre mest mulig effektiv ressursbruk ved offentlige anskaffelser basert på forretningsmessighet og likebehandling. Forskriften skal også bidra til at det offentlige opptrer med stor integritet, slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte.

§ 1-2. Hvem som er omfattet av forskriften

(1) Denne forskrift gjelder statlige, kommunale, fylkeskommunale myndigheter og offentligrettslige organer og sammenslutninger dannet av en eller flere av disse.

(2) Et offentligrettslig organ er ethvert organ:

- a. som tjener allmennhetens behov, og ikke er av industriell eller forretningsmessig karakter, og
- b. som er et selvstendig rettssubjekt og

c. som i hovedsak er finansiert av myndigheter eller organer som nevnt i første ledd, eller hvis forvaltning er underlagt slike myndigheters eller organers kontroll, eller som har et administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan der over halvparten av medlemmene er oppnevnt av slike myndigheter eller organer.

(3) Forskriften gjelder også når bygge- og anleggskontrakter og tilhørende tjenestekontrakter tildeles av andre enn oppdragsgiver som nevnt i første eller annet ledd, forutsatt at de er direkte subsidiert med mer enn 50 prosent. Dette gjelder likevel bare kontrakter som nevnt i vedlegg 1 (liste over forskjellige former for bygge- og anleggsarbeid) kategori 3 eller kontrakter som gjelder sykehus, idretts-, rekreasjons- og fritidsanlegg, skole- og universitetsbygninger og bygninger til forvaltningsformål. Oppdragsgiver skal gjøre støttemottaker oppmerksom på denne bestemmelsen.

(4) Forskriften får ikke anvendelse for oppdragsgivere som omfattes av forskrift 7. april 2006 nr. 403 om innkjøpsregler for oppdragsgivere innen vann- og energiforsyning, transport og posttjenester (forsyningsforskriften). Dette gjelder imidlertid bare i den utstrekning anskaffelsen skjer som ledd i utøvelse av aktivitet som er angitt i forsyningsforskriften.

(5) Ved overdragelse av en enerett eller særrett til å utføre offentlige tjenester til rettssubjekter som ikke omfattes av forskriften, skal det pålegges rettssubjektet å overholde prinsippet om likebehandling når det foretas vareanskaffelser.

§ 1–3. *Hvilke kontrakter som er omfattet av forskriften*

(1) Denne forskrift får anvendelse på tildeling av offentlige kontrakter om levering av varer, tjenester eller utførelse av bygge- og anleggsarbeider.

(2) Forskriften får ikke anvendelse på:

- a. kontrakter som enten kan unntas i henhold til EØS-avtalens artikkel 123, eller som er erklært hemmelige, eller som bare kan utføres under særskilte sikkerhetstiltak i samsvar med lov 20. mars 1998 nr. 10 (sikkerhetsloven) eller beskyttelsesinstruksjonen av 17. mars 1972 nr. 3352, eller når det kreves av vesentlige sikkerhetsinteresser,
- b. kontrakter om erverv eller leie, uten hensyn til finansieringsform, av jord, eksisterende bygninger eller annen fast eiendom, eller om rettigheter til slik eiendom. Kontrakter om finansielle tjenester, uten hensyn til form, inngått samtidig, før eller etter kontrakten om erverv eller leie, omfattes imidlertid av denne forskrift,
- c. kontrakter om kringkastingselskapers anskaffelser, utvikling, produksjon eller samproduksjon av programmer og kontrakter om sendetider,
- d. kontrakter om voldgifts- og meklings tjenester,
- e. kontrakter om finansielle tjenester i forbindelse med emisjon, kjøp, salg og overdragelse av verdipapirer eller andre finansinstrumenter, særlig transaksjoner utført av offentlige oppdragsgivere for å skaffe til veie penger eller kapital, samt sentralbanktjenester,
- f. ansettelseskontrakter,
- g. forsknings- og utviklingstjenester, når oppdragsgiver ikke fullt ut betaler for tjenesten eller den ikke fullt ut tilfaller oppdragsgiver til bruk i hans virksomhet,
- h. kontrakter om offentlige tjenestekjøp som tildeles et organ eller en sammenslutning av organer som selv er en offentlig oppdragsgiver som definert i § 1–2 (hvem som er omfattet av forskriften) med hjemmel i en enerett organet har i henhold til en kunngjort lov, forskrift eller administrativt vedtak, forutsatt at bestemmelsene er forenlige med EØS-avtalen,
- i. kontrakter som hovedsakelig har som formål å sette en offentlig oppdragsgiver i stand til å stille et offentlig telenett til rådighet eller drive et slikt nett eller til å levere en eller flere teletjenester til offentligheten, slik dette er definert i direktiv 2004/18/EF artikkel 1 nr. 15, eller
- j. tjenestekonsesjonskontrakter.

(3) Forskriften får heller ikke anvendelse på kontrakter som er regulert av andre anskaffelsesregler og tildelt:

- a. i henhold til en internasjonal avtale inngått i forbindelse med stasjonering av tropper,
- b. i henhold til en internasjonal organisasjons særlige fremgangsmåte, eller
- c. i henhold til internasjonal avtale inngått i samsvar med EØS-avtalen mellom Norge og en eller flere stater som ikke er part i EØS-avtalen, og som omfatter leveranser beregnet på et prosjekt som gjennomføres eller utnyttes av avtalepartene. Enhver slik avtale skal meddeles Fornyings- og administrasjonsdepartementet hvis verdien av kontraktene overstiger terskelverdiene i § 2–2 (terskelverdier).

Kapittel 2. Anvendelsesområde for de ulike bestemmelsene i forskriften

§ 2–1. *Anvendelsesområde for forskriftens ulike deler*

(1) Forskriftens del I gjelder for alle anskaffelser som omfattes av denne forskrift, uavhengig av anskaffelsens art og verdi.

(2) For kontrakter hvor den anslåtte verdi overstiger 500.000 kroner ekskl. mva. men ikke overstiger terskelverdiene angitt i § 2–2 (terskelverdier), gjelder reglene i forskriftens del I og del II. For følgende kontrakter, som ikke overstiger terskelverdiene angitt i § 2–2 (terskelverdier), gjelder likevel kun del I (alminnelige bestemmelser):

- a. anskaffelsen kan bare foretas hos én leverandør i markedet, for eksempel av tekniske eller kunstneriske årsaker, eller for å beskytte en enerett mv.,

- b. det foreligger et usedvanlig fordelaktig tilbud som gjør det mulig å anskaffe ytelser til en pris som ligger vesentlig under normale markedspriser, og en anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling ikke lar seg gjennomføre i det tidsrommet tilbudet foreligger,
- c. anskaffelsen på grunn av uforutsette omstendigheter ikke kan utsettes i den tiden det tar å gjennomføre en konkurranse,
- d. uforutsette omstendigheter gjør det nødvendig å utføre tilleggsytelser som er strengt nødvendige for kontraktens fullføring, forutsatt at tildelingen skjer til samme leverandør,
- e. det i en forutgående anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling ikke foreligger tilbud, eller de tilbud som foreligger ikke er egnet, eller
- f. det gjelder varer eller tjenester som kjøpes på børser, råvarebørs eller lignende marked.

(3) For kontrakter om utførelse av helse- og sosialtjenester med en ideell organisasjon kan oppdragsgiver velge å følge reglene i forskriftens del I. Dersom kontrakten overstiger terskelverdiene angitt i § 2-2 (terskelverdiene), gjelder også § 17-3 (krav til ytelsen og tekniske spesifikasjoner) og § 18-4 (kunnngjøring av konkurranseresultater).

(4) For kontrakter hvor den anslåtte verdi overstiger terskelverdiene angitt i § 2-2 (terskelverdiene) gjelder reglene i forskriftens del I og del III.

(5) Kontrakter som gjelder uprioriterte tjenester, jf. vedlegg 6 (uprioriterte tjenester), følger reglene i del I og II selv om den anslåtte verdi overstiger terskelverdiene angitt i § 2-2 (terskelverdier). Dersom kontrakten overstiger disse terskelverdiene gjelder også § 17-3 (krav til ytelsen og bruk av tekniske spesifikasjoner) og § 18-4 (kunnngjøring av konkurranseresultater).

(6) Kontrakter om telefon-, teleks-, mobilradio-, personsøknings- og satellittjenester, følger reglene i del I og II selv om anskaffelsens verdi overstiger terskelverdiene angitt i § 2-2 (terskelverdier).

(7) Kontrakter om bygge- og anleggskontrakter for sosiale formål kan istedenfor å inngås etter reglene i del II eller del III, inngås etter reglene i del IV. Kontrakter om offentlige bygge- og anleggskonsesjoner og designkonkurranser skal gjennomføres etter reglene i del IV.

(8) Oppdragsgivere som utøver aktivitet som er omfattet av forsyningsforskriften § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), kan benytte kvalifikasjonsordning i tråd med forsyningsforskriften § 7-7 (kvalifikasjonsordning) jf. 8-4 (kunnngjøring av kvalifikasjonsordning). Tilsvarende kan oppdragsgiver benytte unntakene i forsyningsforskriften § 1-4 (unntak for visse aktiviteter) første ledd og § 1-6 (kontrakter som er omfattet av forskriften) første ledd bokstav b, c og d. Disse oppdragsgiverne kan også benytte konkurranse med forhandling uten at vilkårene i denne forskrift § 14-3 (konkurranse med forhandling etter forutgående kunnngjøring) er oppfylt.

§ 2-2. Terskelverdier

(1) Forskriftens del III gjelder kontrakter der den anslåtte verdi overstiger 1,7 millioner kroner ekskl. mva. for vare- og tjenestekontrakter og 43,5 millioner kroner ekskl. mva. for bygge- og anleggskontrakter. For statlige myndigheter gjelder imidlertid forskriftens del III for vare- og tjenestekontrakter der den anslåtte verdi overstiger 1,1 millioner kroner ekskl. mva.

(2) For forsknings- og utviklingstjenester som nevnt i vedlegg 5 kategori 8, teletjenester som nevnt i CPC-ref. 7524, 7525 og 7526 under vedlegg 5 kategori 5, samt for etterfølgende kunnngjøring av uprioriterte tjenester (jf. vedlegg 6 og § 18-4) og for varekontrakter på forsvarsområdet når disse varekontraktene gjelder varer som ikke er omfattet av Norges bilag 1 vedlegg 1 til WTO-avtalen om offentlige innkjøp (GPA), gjelder imidlertid forskriftens del III for statlige myndigheter der den anslåtte verdi overstiger 1,7 millioner kroner ekskl. mva.

(3) Når den samlede anslåtte verdien av delkontrakter som omtalt i § 2-3 syvende og åttende ledd overstiger verdiene i denne paragrafs første ledd, kommer forskriftens del III til anvendelse på alle delkontraktene. Bygge- og anleggskontrakter som har en anslått verdi på under 8,25 millioner kroner ekskl. mva. og tjenestekontrakter og varekontrakter som har en anslått verdi på under 650.000 kroner ekskl. mva., kan likevel inngås etter forskriften del II, dersom den samlede verdi av disse delkontraktene ikke overstiger 20 prosent av samtlige delkontrakters sammenlagte verdi.

(4) Fornyings- og administrasjonsdepartementet kan endre terskelverdiene fastsatt i denne forskrift.

§ 2-3. Beregning av anskaffelsens anslåtte verdi

(1) Anskaffelsens anslåtte verdi beregnes på grunnlag av oppdragsgivers anslag av det samlede beløp oppdragsgiver kan komme til å betale, ekskl. mva. for de kontrakter som utgjør anskaffelsen.

(2) Beregningen skal være holdbar på kunnngjøringstidspunktet, eller for anskaffelser som ikke krever kunnngjøring, på det tidspunktet oppdragsgiver etter en forsvarlig vurdering av markedet begynner å innhente tilbud.

(3) Valg av metode for beregning av anskaffelsens anslåtte verdi skal ikke foretas i den hensikt å unngå at bestemmelser i denne forskrift får anvendelse på kontrakten.

(4) En planlagt anskaffelse av en bestemt ytelse kan ikke deles opp i den hensikt å unngå at bestemmelser i denne forskrift kommer til anvendelse.

(5) Ved beregning av anskaffelsens anslåtte verdi, skal det tas hensyn til enhver form for opsjoner og eventuelle forlengelser av kontrakten.

(6) Ved beregning av anskaffelsens anslåtte verdi, skal det tas hensyn til eventuelle premier eller betalinger til deltakerne i konkurransen.

- (7) Når en tjeneste eller et bygge- og anleggsarbeid er inndelt i flere delarbeider som det skal inngås særskilte kontrakter for samtidig, skal den anslåtte verdien av hvert delarbeid tas med i beregningen.
- (8) Dersom en planlagt anskaffelse av ensartede varer kan føre til tildeling av flere enkeltkontrakter samtidig, skal den samlede anslåtte verdi av disse enkeltkontraktene legges til grunn.
- (9) Ved tidsbegrensede tjenestekontrakter uten fastsatt samlet pris, og med en løpetid på 48 måneder eller mindre, skal beregningsgrunnlaget være kontraktens totale anslåtte verdi for hele løpetiden.
- (10) For tidsbegrensede tjenestekontrakter eller tjenestekontrakter med en løpetid på mer enn 48 måneder, hvor det ikke er fastsatt en samlet pris, skal beregningsgrunnlaget være den månedlige rate multiplisert med 48.
- (11) For vare- og tjenestekontrakter som inngås med regelmessige mellomrom eller som skal fornyes innen et gitt tidsrom, beregnes den anslåtte kontraktsverdien basert på følgende:
- enten den samlede faktiske verdien av de påfølgende kontraktene av samme type tildelt i løpet av de tolv foregående månedene eller det foregående regnskapsåret, om mulig justert for å ta hensyn til endringer i mengde eller verdi som kan forekomme i løpet av de tolv månedene som følger etter inngåelse av den opprinnelige kontrakten, eller
 - den samlede anslåtte verdien av de påfølgende kontraktene tildelt i løpet av tolv måneder fra den første leveransen eller i løpet av regnskapsåret dersom dette er lengre enn 12 måneder.
- (12) I tillegg til verdien av en kontrakt, skal den anslåtte verdien av nødvendige materialer som oppdragsgiver stiller til leverandørens rådighet for arbeidsutførelsen, tas med i beregningen.
- (13) Ved beregningen av den anslåtte verdien av tjenestekontrakter, skal følgende faktorer tas med når det gjelder:
- forsikringstjenester: den premie som skal betales og andre former for vederlag,
 - banktjenester og andre finansielle tjenester: gebyrer, provisjoner, renter og andre former for vederlag,
 - kontrakter som omfatter prosjektering: honorarer, provisjoner og andre former for vederlag,
 - prosjektkonkurranser som avholdes for å inngå en tjenestekontrakt: tjenestekontraktens anslåtte verdi inkludert eventuelle konkurransepremier eller betalinger til deltagerne, og
 - prosjektkonkurranser med konkurransepremier eller betaling til deltagerne: de samlede premier og betalingsbeløp, herunder den anslåtte verdi av tjenestekontraktene som senere vil kunne inngås i henhold til § 11–9 (forhandlinger etter gjennomført plan- og designkonkurranse) og § 14–4 (konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring) bokstav i, hvis oppdragsgiver ikke utelukker en slik inngåelse i utlysningen.
- (14) Ved beregningen av den anslåtte verdien av kontrakter om leasing eller leie, med eller uten forkjøpsrett for varer, er grunnlaget for beregning:
- den samlede verdi for tidsbegrensede kontrakter med varighet 12 måneder eller kortere, eller, for tidsbegrensede kontrakter med varighet over 12 måneder, kontraktens samlede verdi inkludert anslått restverdi,
 - den månedlige verdi multiplisert med 48 for tidsbegrensede kontrakter eller hvor løpetiden ikke kan fastsettes nærmere.
- (15) For rammeavtaler og dynamiske innkjøpsordninger skal man legge til grunn den høyeste anslåtte verdien ekskl. mva. av alle forventede kontrakter i hele rammeavtalens eller den dynamiske innkjøpsordningens løpetid.

§ 2–4. Blandede kontrakter

- (1) Kontrakter som gjelder både varer og tjenester, skal anses som varekontrakter dersom verdien av varene kontrakten omfatter er høyere enn verdien av de aktuelle tjenestene. En kontrakt som gjelder varer, og som i tilknytning til dette omfatter monterings- og installasjonsarbeide, betraktes som en varekontrakt.
- (2) En kontrakt som gjelder tjenester, og som i tilknytning til dette omfatter bygge- og anleggsarbeider, betraktes som en tjenestekontrakt.
- (3) Gjelder kontrakten både prioriterte og uprioriterte tjenester, kommer reglene for prioriterte tjenester til anvendelse dersom verdien av disse er høyere enn verdien av de uprioriterte tjenestene. I andre tilfeller får reglene som gjelder for uprioriterte tjenester anvendelse, jf. § 2–1 (anvendelsesområde for forskriftens ulike deler).

Kapittel 3. Alminnelige regler

§ 3–1. Grunnleggende krav for alle anskaffelser

- (1) Enhver anskaffelse skal så langt det er mulig være basert på konkurranse uansett hvilken anskaffelsesprosedyre som benyttes.
- (2) Oppdragsgiver skal ikke diskriminere leverandører på grunn av nasjonalitet eller lokal tilhørighet.
- (3) Oppdragsgiver skal ikke dele opp en planlagt anskaffelse i den hensikt å unngå at denne forskrift kommer til anvendelse.
- (4) Konkurranser skal gjennomføres på en måte som innebærer lik behandling av leverandører og med mulighet for leverandører til å bli kjent med de forhold som skal vektlegges ved deltagelse og tildeling av kontrakt.
- (5) Oppdragsgiver skal gjennomføre konkurransen på en måte som står i forhold til anskaffelsen.
- (6) Konkurransen skal gjennomføres i samsvar med god anbuds- og forretningsskikk.
- (7) Oppdragsgiver skal fortløpende sikre at de vurderinger og den dokumentasjon som har betydning for gjennomføringen av konkurransen er skriftlig, slik at en tredjeperson eller et klageorgan i ettertid kan få en god forståelse av oppdragsgivers vurderinger og upartiskhet.

(8) Oppdragsgiver skal under planleggingen av den enkelte anskaffelse ta hensyn til livssyklus kostnader, universell utforming og miljømessige konsekvenser av anskaffelsen.

§ 3-2. *Protokollføring*

(1) Oppdragsgiver skal føre protokoll for anskaffelser som overstiger 100.000 kroner ekskl. mva.
(2) Protokollen skal beskrive alle vesentlige forhold og viktige beslutninger gjennom hele anskaffelsesprosessen. Protokollen skal minst omfatte opplysningene som fremgår av forskriftens vedlegg 3 eller 4.

§ 3-3. *Skatteattest*

(1) Oppdragsgiver skal for anskaffelser som overstiger 100.000 kroner kreve at samtlige norske leverandører som leverer tilbud fremlegger skatteattest for merverdiavgift og skatteattest for skatt.
(2) Oppdragsgiver skal angi innleveringsmåte og tidspunktet for innlevering.
(3) Skatteattestene skal ikke være eldre enn 6 måneder regnet fra fristen i annet ledd.
(4) Ved bygge- og anleggskontrakter skal entreprenøren tilsvarende kreve skatteattest i alle underliggende entrepriseforhold ved inngåelse av kontrakter i tilknytning til oppdraget, som overstiger en verdi på 100.000 kroner ekskl. mva. Brudd på entreprenørens plikt til å kreve skatteattest gir oppdragsgiver rett til å kreve at entreprenøren erstatter vedkommende firma med underentreprenør som kan fremlegge skatteattest. Oppdragsgiver kan tilsvarende kreve at entreprenøren erstatter en underentreprenør som ikke har oppfylt sine forpliktelser vedrørende innbetaling av skatter og avgifter. Eventuelle økonomiske krav fra underentreprenører eller omkostninger for øvrig som følge av heving av avtaler med underentreprenører i denne forbindelse, skal bæres av entreprenøren.

§ 3-4. *HMS-egenerklæring*

(1) For arbeid som skal utføres i Norge, skal oppdragsgiver for anskaffelser som overstiger 100.000 kroner ekskl. mva., kreve at den valgte leverandøren fremlegger en egenerklæring i samsvar med vedlegg 2 om at leverandøren vil overholde lovbestemte krav i Norge innen helse, miljø og sikkerhet (HMS).
(2) Oppdragsgiver skal angi innleveringsmåte og tidspunktet for innlevering.

§ 3-5. *Offentlighet*

For allmennhetens innsyn i tilbud og anskaffelsesprotokoll gjelder lov 19. juni 1970 nr. 69 om offentlighet i forvaltningen (offentlighetsloven).

§ 3-6. *Taushetsplikt*

Oppdragsgiver og dennes ansatte plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til opplysninger om tekniske innretninger og fremgangsmåter eller drifts- og forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 13.

§ 3-7. *Habilitet*

Ved behandling av saker som omfattes av denne forskrift, gjelder reglene om habilitet i forvaltningsloven § 6 til § 10 og lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 40 nr. 3. Der forvaltningsloven ikke direkte kommer til anvendelse, gjelder reglene i forvaltningsloven § 6 til § 10 tilsvarende.

§ 3-8. *Bruk av rådgivere ved utarbeidelse av spesifikasjoner*

Oppdragsgiver skal ikke søke eller motta råd som kan bli benyttet under utarbeidelsen av spesifikasjoner for en bestemt anskaffelse fra noen som kan ha økonomisk interesse i anskaffelsen, når dette skjer på en måte som vil kunne utelukke konkurranse.

§ 3-9. *Språkkrav*

Med unntak av kunngjøringer etter kapittel 18 (kunngjøringsregler) kan oppdragsgiver utforme all dokumentasjon på norsk, samt kreve at tilbud med tilhørende dokumenter skal utformes på norsk.

§ 3-10. *Fristberegning*

Frister etter denne forskrift skal beregnes i samsvar med forskrift 4. desember 1992 nr. 910 om fastsettelse av regler for frister, datoer og tidspunkter.

§ 3-11. *Bruk av kontraktsstandarder og spesielle kontraktsvilkår*

(1) Der det finnes fremforhandlede og balanserte kontraktsstandarder skal disse brukes, med mindre konkrete forhold begrunner avvik fra standarden. Uansett skal ingen urimelig risiko overføres til leverandøren for forhold og hendelser som han ikke har noen kontroll over og der kostnads- og tidskonsekvensen ikke kan estimeres på forhånd.
(2) Oppdragsgiver kan fastsette særlige vilkår for gjennomføringen av en kontrakt, forutsatt at disse er forenlige med EØS-avtalen og er angitt i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget. Vilkår for gjennomføring av en kontrakt kan omhandle sosiale hensyn og miljøhensyn.
(3) For arbeid som skal utføres i Norge, kan oppdragsgiver sette som betingelse for gjennomføringen av kontrakten at norske leverandører skal være tilknyttet en offentlig godkjent lærlingordning. Slik betingelse kan likevel kun settes dersom det er et klart definert behov for lærlingplasser i den aktuelle bransje.
(4) For bygge- og anleggsarbeid som skal utføres i Norge, kan oppdragsgiver sette som betingelse for gjennomføringen av kontrakten at arbeidet skal utføres av entreprenøren og dennes ansatte i tjenesteforhold, eventuelt av underentreprenører og deres ansatte, eller ved bruk av lovlig innleid arbeidskraft. Det kan stilles krav om at bruk av enkeltmannsforetak som ikke er entreprenør eller underentreprenør, skal begrunnes.

§ 3-12. Reserverte kontrakter

Oppdragsgiver kan begrense konkurransen til virksomheter hvor flertallet av de berørte ansatte er funksjonshemmede, og arten eller omfanget av deres handicap innebærer at de ansatte ikke kan utøve arbeid på ordinære vilkår. Dersom oppdragsgiver benytter denne muligheten, må det opplyses om dette i kunngjøringen.

§ 3-13. Innkjøpsentraler

Oppdragsgiver kan kjøpe varer, tjenester og bygge- og anleggsarbeid fra eller gjennom innkjøpsentraler. Oppdragsgiver som har foretatt innkjøp fra eller gjennom innkjøpsentraler, som definert i § 4-1 (generelle definisjoner) bokstav g, anses for å ha overholdt reglene i denne forskrift, forutsatt at innkjøpsentralen har overholdt bestemmelsene i denne forskrift.

§ 3-14. Pålegg

Fornyings- og administrasjonsdepartementet kan gi oppdragsgivere de pålegg som er nødvendige for å sikre oppfyllelsen av lov 16. juli 1999 nr. 69 og denne forskrift. Overfor oppdragsgivere som nevnt i loven § 2 første ledd bokstav d, kan det likevel bare gis pålegg som er nødvendige for å oppfylle Norges forpliktelser om offentlige anskaffelser overfor fremmede stater eller internasjonale organisasjoner.

Kapittel 4. Definisjoner

§ 4-1. Generelle definisjoner

I denne forskrift menes det med:

- a. *kontrakt*: gjensidig bebyrdende avtale som inngås skriftlig mellom en eller flere oppdragsgivere og en eller flere leverandører,
- b. *varekontrakt*: kontrakt som omhandler kjøp, avbetalingskjøp, leasing eller leie med eller uten rett til kjøp av varer, unntatt varer som nevnt i bokstav c. Levering av slike varer kan i tillegg omfatte monterings- og installasjonsarbeid,
- c. *bygge- og anleggskontrakt*: kontrakt som omhandler enten utførelse, eller både utførelse og planlegging, av arbeider i forbindelse med aktiviteter som er angitt i vedlegg 1 (liste over forskjellige former for bygge- og anleggsarbeid) eller et bygge- og anleggsarbeid, eller utførelse på en hvilken som helst måte av et bygg og anlegg som oppfyller de krav som er satt av den offentlige oppdragsgiver. Med bygge- og anleggsarbeid menes resultatet av et sett av bygge- og anleggsaktiviteter som i sin helhet er tilstrekkelig til å oppfylle en økonomisk og teknisk funksjon,
- d. *tjenestekontrakt*: kontrakt, unntatt kontrakter som nevnt i bokstav b og c, som gjelder tjenester angitt i vedlegg 5 (prioriterte tjenester) og vedlegg 6 (uprioriterte tjenester),
- e. *tjenestekonsesjonskontrakt*: kontrakt av samme type som angitt i bokstav d, med det unntak at vederlaget for tjenesten som skal utføres enten utelukkende består av retten til å utnytte tjenesten eller i en slik rett sammen med betaling,
- f. *bygge- og anleggskonsesjon*: kontrakt av samme type som angitt i bokstav c, med det unntak at vederlaget for arbeidene som skal utføres enten utelukkende består av retten til å utnytte byggverket eller i en slik rett sammen med betaling,
- g. *innkjøpsentral*: oppdragsgiver som anskaffer varer eller tjenester ment for andre oppdragsgivere, eller tildeler offentlige kontrakter eller inngår rammeavtaler for varer, tjenester eller bygg- og anlegg for offentlige oppdragsgivere,
- h. *skriftlig*: ethvert uttrykk bestående av ord eller tall som kan leses, reproduseres og deretter kommuniseres. Det kan omfatte elektronisk melding når informasjonen i denne er tilgjengelig også for ettertiden,
- i. *elektronisk*: ved hjelp av elektronisk utstyr for behandling (herunder digital komprimering) og lagring av data som overføres, videresendes og mottas via kabel, radio, optisk eller med andre elektromagnetiske medier,
- j. *kunngjørings skjema*: strukturert informasjonsinnhold i Doffin, fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet,
- k. *alternativt tilbud*: betegnelse på tilbud som er utarbeidet etter oppdragsgivers oppgitte alternative minimumskrav til ytelse eller funksjon, og eventuelle spesielle krav til utformingen av tilbudet,
- l. *universell utforming*: utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig,
- m. *TED-databasen*: den europeiske offisielle databasen for kunngjøringer,
- n. *Doffin*: den norske offisielle databasen for kunngjøringer.

§ 4-2. Prosedyrer

I denne forskrift menes med:

- a. *åpen anbudskonkurranse*: anskaffelsesprosedyre som tillater alle interesserte leverandører å gi tilbud, men som ikke tillater forhandling,
- b. *begrenset anbudskonkurranse*: anskaffelsesprosedyre som bare tillater de leverandører som er invitert av oppdragsgiver til å gi tilbud, men som ikke tillater forhandling,
- c. *konkurransepreget dialog*: anskaffelsesprosedyre hvor oppdragsgiver i en eller flere runder fører en dialog med leverandører om alternative løsninger før det gis konkurrerende tilbud,

- d. *konkurranse med forhandling*: anskaffelsesprosedyre hvor oppdragsgiver har adgang til å forhandle med en eller flere leverandører,
- e. *dynamisk innkjøpsordning*: en fullstendig elektronisk prosess for å foreta ordinære anskaffelser, hvis karakteristikker, slik de foreligger på markedet, oppfyller den offentlige oppdragsgiverens krav. Ordningen er begrenset i varighet og er åpen i gyldighetsperioden for alle leverandører som oppfyller kvalifikasjonskravene, og som har levert et veiledende tilbud som er i overensstemmelse med konkurransegrunnlaget,
- f. *rammeavtale*: avtale inngått mellom en eller flere oppdragsgivere og en eller flere leverandører som har til formål å fastsette vilkårene for de kontrakter som skal tildeles i løpet av en gitt periode, særlig med hensyn til pris og eventuelt planlagte mengder,
- g. *plan- og designkonkurranse*: anskaffelsesprosedyre som for eksempel på områdene arealplanlegging, byplanlegging, arkitekt- og ingeniørarbeider eller databehandling, gjør det mulig for oppdragsgiver gjennom en konkurranse, med eller uten premiering, å få utarbeidet en plan eller design som deretter kåres av en jury. Juryens avgjørelse kan være bindende eller innstillende,
- h. *elektronisk auksjon*: en elektronisk prosess hvor det etter en første fullstendig vurdering av tilbudene, slik at de kan rangeres med metoder for automatisk vurdering, gjennomføres en gjentagende prosess hvor priser eller nye verdier for visse elementer i tilbudene kan justeres. Visse bygge- og anleggskontrakter og tjenestekontrakter som omfatter intellektuelle tjenester, som for eksempel prosjektering av arbeid, kan ikke rangeres med metoder for automatisk vurdering, og kan derfor ikke gjøres til gjenstand for elektroniske auksjoner.

§ 4–3. Standarder og spesifikasjoner

I denne forskrift menes med:

- a. *standard*: teknisk spesifikasjon godkjent av et anerkjent nasjonalt, europeisk eller internasjonalt standardiseringsorgan for gjentatt eller stadig bruk, men som det normalt ikke er obligatorisk å anvende og som er offentlig tilgjengelig,
- b. *europeisk teknisk godkjennelse*: en positiv teknisk vurdering som konkluderer med at et produkt er egnet for bruk i samsvar med grunnleggende krav for bygge- og anleggsarbeider, på grunnlag av produktets egenskaper og definerte vilkår for dets bruk og utnyttelse. Den europeiske godkjennelse skal gis av et organ som er utnevnt til dette formål av en EØS-stat,
- c. *teknisk referanse*: ethvert produkt fra europeiske standardiseringsorganer, bortsett fra offisielle standarder, som er utarbeidet etter prosedyrer som er innført med tanke på utvikling av markedets behov,
- d. *CPC-nummer*: referansenummer som viser til De forente nasjoners sentrale produktomenklatur,
- e. *CPV-nummer*: referansenummer som viser til EU-kommisjonens produkt- og tjenestekoder.
- f. *felles teknisk spesifikasjon*: en teknisk spesifikasjon som er utarbeidet etter en prosedyre godkjent av medlemsstatene, og som er blitt publisert i Den europeiske unions tidende,
- g. *tekniske spesifikasjoner*:
 - 1. *ved vare- og tjenestekontrakter*: en spesifikasjon fastsatt i et dokument, som fastsetter de egenskaper, ved en vare- eller tjenestekontrakt, som oppdragsgiver krever. Dette omfatter for eksempel kvalitetsnivå, miljøkrav, universell utforming, overensstemmelsesvurdering, funksjonsdyktighet, bruken av produktet, sikkerhet, dimensjoner, herunder forskrifter som gjelder handelsbetegnelse og terminologi for produktet, symboler, tester og testmetoder, emballering, merking og etikettering, bruksanvisning, produksjonsprosesser og -metoder, samt prosedyrer for overensstemmelsesvurdering.
 - 2. *ved bygge- og anleggskontrakter*: samtlige tekniske forskrifter, herunder slike som fremgår av kunngjøringen, som fastsetter de krevde egenskaper for et materiale, et produkt eller et innkjøp, og hvor disse beskrives slik at de oppfyller kravene til den anvendelse som oppdragsgiver har fastlagt. Disse egenskapene omfatter miljøkrav, universell utforming, overensstemmelsesvurdering, funksjonsdyktighet, sikkerhet, dimensjoner, herunder prosedyrer for kvalitetssikring, terminologi, symboler, tester, testmetoder, emballering, merking og etikettering samt produksjonsprosesser og -metoder. De omfatter tilsvarende regler for prosjektering og omkostningsberegning, målemetoder, kontroll og overlevering av bygge- og anleggsarbeider, samt konstruksjonsteknikk og konstruksjonsmetoder, samt alle andre tekniske forhold som oppdragsgiver kan fastsette ved alminnelige eller særlig bestemmelser vedrørende de ferdige arbeider og de materialer eller deler som inngår i slike arbeider.

Del II. Anskaffelser under EØS-terskelverdiene og uprioriterte tjenester

Kapittel 5. Anskaffelsesprosedyrer

§ 5–1. Tillatte anskaffelsesprosedyrer

Anskaffelsen skal foretas ved åpen eller begrenset anbudskonkurranse eller ved konkurranse med forhandling. Konkurranse med forhandling kan gjennomføres enten ved at alle interesserte leverandører får levere tilbud, eller ved at oppdragsgiver foretar en utvelgelse av leverandører før disse gis mulighet til å levere tilbud.

Kapittel 6. Rammeavtaler og dynamiske innkjøpsordninger

§ 6-1. Rammeavtaler

(1) Ved inngåelse av rammeavtaler skal oppdragsgiver følge prosedyreglene som følger av denne forskrift, inntil tildeling av kontrakter foretas innenfor rammeavtalen. Valg av leverandør til rammeavtalen skjer på bakgrunn av tildelingskriteriene som er fastsatt i § 13-2 (kriterier for valg av tilbud).

(2) Tildeling av kontrakter innenfor rammeavtalen inngås etter prosedyrene i § 6-2 (rammeavtale med én leverandør) og § 6-3 (rammeavtale med flere leverandører).

(3) Kontrakter innenfor en rammeavtale kan bare inngås mellom de opprinnelige partene i rammeavtalen, og uten at det gjøres vesentlige endringer i de opprinnelige avtalevilkårene.

(4) Rammeavtaler kan ikke inngås for mer enn fire år, med unntak av tilfeller som er særlig berettiget ut fra rammeavtalens gjenstand.

(5) Oppdragsgiver må ikke misbruke rammeavtaler eller anvende dem på en måte som hindrer, begrenser eller vrir konkurransen.

§ 6-2. Rammeavtale med én leverandør

(1) Tildeling av kontrakter innenfor rammeavtaler med én leverandør foretas på grunnlag av vilkårene som er fastsatt i rammeavtalen.

(2) Oppdragsgiver kan i forbindelse med inngåelse av kontrakt skriftlig konsultere leverandøren, og om nødvendig be om at tilbudet utfylles.

§ 6-3. Rammeavtale med flere leverandører

(1) Tildeling av kontrakter innenfor rammeavtaler som er inngått med flere leverandører, foretas på grunnlag av vilkårene som er fastsatt i rammeavtalen, uten at det gjennomføres ny konkurranse.

(2) Hvis ikke alle vilkårene er fastsatt i rammeavtalen, skal tildeling av kontrakter foretas etter at det er iverksatt ny konkurranse mellom partene. Konkurransen gjennomføres på grunnlag av vilkårene som ble brukt for å tildele rammeavtalen. Vilkårene kan om nødvendig presiseres. Konkurransen kan også baseres på andre vilkår, såfremt disse er oppgitt i konkurransegrunnlaget for rammeavtalen. Konkurransen skal gjennomføres på følgende måte:

- a. for hver kontrakt som inngås, skal oppdragsgiver skriftlig konsultere de leverandører som er i stand til å gjennomføre kontrakten,
- b. oppdragsgiver fastsetter en tilstrekkelig frist til innlevering av tilbud på de enkelte kontrakter. Ved fastsettelse av fristen skal det tas hensyn til forhold som kontraktsgjenstandens kompleksitet og den tid som medgår til å utarbeide tilbud,
- c. tilbudene skal sendes inn skriftlig og innholdet skal holdes fortrolig inntil utløpet av den fastsatte tilbudsfristen, og
- d. oppdragsgiver tildeler hver kontrakt til den tilbyder som har gitt det beste tilbudet på grunnlag av de tildelingskriterier som er fastsatt i konkurransegrunnlaget for rammeavtalen.

§ 6-4. Dynamiske innkjøpsordninger

(1) Ved etableringen av en dynamisk innkjøpsordning skal oppdragsgiver følge reglene for åpen anbudskonkurranse i alle faser frem til tildeling av kontrakter som inngås innenfor ordningen. Alle tilbydere som oppfyller kvalifikasjonskriteriene og som har levert et veiledende tilbud i samsvar med betingelsene for konkurransen, samt eventuelle tilleggsdokumenter, skal få tilgang til ordningen. Veiledende tilbud kan når som helst forbedres, forutsatt at de fortsatt samsvarer med betingelsene for konkurransen. Ved etableringen av ordningen, og tildeling av kontrakter innenfor ordningen, skal oppdragsgiver utelukkende bruke elektroniske midler i samsvar med kapittel 7 (kommunikasjon).

(2) Med sikte på etablering av en dynamisk innkjøpsordning skal oppdragsgiver:

- a. offentliggjøre en kunngjøring om anbudskonkurranse som gjør det klart at man vil etablere en dynamisk innkjøpsordning,
- b. angi i konkurransegrunnlaget blant annet arten av anskaffelser som er planlagt innenfor ordningen, alle nødvendige opplysninger vedrørende innkjøpsordningen, det elektroniske utstyret som benyttes, og tekniske innretninger og spesifikasjoner for tilkopling, og
- c. tilby i elektronisk form ved offentliggjøring av kunngjøringen og frem til ordningen opphører, ubegrenset, direkte og full adgang til konkurransegrunnlaget og til eventuelle tilleggsdokumenter. Internettadressen hvor dokumentene kan finnes skal fremgå av kunngjøringen.

(3) Oppdragsgiver skal i hele perioden for den dynamiske innkjøpsordningen gi enhver leverandør mulighet til å levere et veiledende tilbud og bli tatt opp i ordningen på vilkårene nevnt i første ledd. Oppdragsgiver skal fullføre evalueringen senest innen 15 dager fra datoen for innleveringen av det veiledende tilbudet. Dersom oppdragsgiver i mellomtiden ikke gjennomfører noen konkurranse, kan evalueringsperioden forlenges.

(4) Oppdragsgiver skal snarest mulig underrette leverandøren om vedkommende er tatt opp i den dynamiske innkjøpsordningen, eller om vedkommendes veiledende tilbud er avvist.

(5) Det skal gjennomføres en konkurranse for tildeling av hver enkelt kontrakt. Før denne konkurransen skal oppdragsgiver offentliggjøre en forenklet kunngjøring av konkurranse som inviterer alle interesserte leverandører til å levere et veiledende tilbud, i samsvar med tredje ledd, innen en tilstrekkelig frist fra datoen da den forenklete

kunngjøringen ble sendt. Oppdragsgiver kan ikke fortsette med konkurransen før evalueringen av alle veiledende tilbud som er mottatt innen denne fristen, er fullført.

(6) For hver enkelt kontrakt som skal tildeles innenfor ordningen, skal oppdragsgiver invitere alle tilbydere som er tatt opp i ordningen til å levere tilbud. Oppdragsgiver skal fastsette en tilstrekkelig frist for innlevering av tilbud.

(7) Oppdragsgiver skal tildele kontrakten til den tilbyderen som har levert det beste tilbudet, på grunnlag av tildelingskriteriene fastsatt i kunngjøringen for etableringen av den dynamiske innkjøpsordningen. Disse kriteriene kan eventuelt presiseres i innbydelsen nevnt i sjette ledd.

(8) En dynamisk innkjøpsordning kan ikke etableres for mer enn fire år, med unntak av særlige begrunnede tilfeller.

(9) Oppdragsgiver må ikke misbruke denne ordningen eller anvende den på en måte som hindrer, begrenser eller vrir konkurransen.

(10) Interesserte leverandører eller andre berørte parter i ordningen kan ikke pålegges gebyrer.

Kapittel 7. Kommunikasjon

§ 7-1. Regler for kommunikasjon

(1) All kommunikasjon og informasjonsutveksling som referert til i dette kapittelet kan, etter oppdragsgivers valg, skje per post, telefaks eller ved elektronisk kommunikasjon.

(2) Valgte kommunikasjonsmidler skal være allment tilgjengelige og ikke være begrensende for leverandørenes adgang til konkurransen.

(3) De sikkerhetstjenester og sikkerhetsprodukter som benyttes ved elektronisk kommunikasjon, samt deres tekniske egenskaper, skal være ikke-diskriminerende, allment tilgjengelig og virke sammen med informasjons- og kommunikasjonsteknologiprodukter i alminnelig bruk.

(4) Kommunikasjon, utveksling og lagring av informasjon, skal skje på en måte som sikrer at dokumentets innhold og fortrolighet med hensyn til tilbud og forespørsel om deltakelse i konkurranse bevares. Oppdragsgiver skal ikke kunne undersøke innholdet i tilbudene og anmodningene om å delta før etter utløpet av tidsfristen som er satt for levering av dem.

§ 7-2. Bruk av telefaks og telefon ved anmodning om å delta i konkurranser

(1) Forespørsel om å delta i en konkurranse kan, i tillegg til de kommunikasjonsformer som er nevnt i § 7-1 første ledd, også fremsettes på telefon. Leverandøren skal i så fall sende skriftlig bekreftelse på forespørselen før utløpet av fristen for forespørsel om å delta i konkurransen.

(2) Forespørsel om å delta i konkurransen kan også fremsettes ved telefaks. Dersom det er nødvendig av bevisshensyn, kan oppdragsgiver kreve at en slik forespørsel bekreftes per post eller elektronisk. Krav om slik bekreftelse, samt fristen for innlevering, må fremgå av kunngjøringen.

§ 7-3. Særskilte krav til systemer for elektronisk overføring og mottak av tilbud og forespørsel om å delta i konkurranser

(1) Opplysninger vedrørende spesifikasjoner som er nødvendige for elektronisk innlevering av tilbud og forespørsel om å delta, herunder kryptering, skal være tilgjengelig for interesserte parter. Sikkerhetstjenester og sikkerhetsprodukter som benyttes for elektronisk mottak av tilbud og forespørsel om å delta skal minst oppfylle følgende krav:

- a. den elektroniske signatur må oppfylle kravene i forskrift 21. november 2005 nr. 1296 om frivillige selvdeklarasjonsordninger § 3, § 4 eller § 5, samt være oppført på publisert liste i henhold til § 11 første ledd i nevnte forskrift,
- b. nøyaktig klokkeslett og dato for mottak av tilbud og forespørsel om å delta i konkurranser må kunne fastslås med sikkerhet,
- c. det kan med rimelighet sikres at ingen får tilgang til de forespurte opplysninger før utløpet av de fastsatte frister. Det kan ved overtredelse av dette forbud med rimelighet sikres at overtredelsen klart kan spores,
- d. kun autoriserte personer skal kunne fastsette eller endre datoene for åpning av de mottatte opplysninger,
- e. i løpet av de forskjellige stadier for tildeling av kontrakt eller de forskjellige stadier i konkurransen, må kun autoriserte personer som opptrer sammen, få adgang til alle eller deler av de innsendte opplysninger,
- f. autoriserte personer som opptrer sammen, kan kun få adgang til de innsendte opplysninger etter den anførte dato, og
- g. opplysninger som er mottatt og åpnet i overensstemmelse med de foreliggende krav skal kun være tilgjengelig for personer som er autorisert til å få kjennskap til dem.

(2) Dersom nødvendige dokumenter, sertifikater og erklæringer ikke finnes i elektronisk form skal leverandøren levere dette i samsvar med § 11-2 (tilbudets utforming) første ledd, innen fristen som er fastsatt for levering av tilbud eller forespørsel om å delta i konkurransen.

Kapittel 8. Grunnlaget for konkurransen

§ 8-1. Utarbeidelse av konkurransegrunnlag

(1) Dersom vilkårene for konkurransen ikke kan beskrives tilstrekkelig utfyllende i kunngjøringen, skal

oppdragsgiver utarbeide et konkurransegrunnlag. Konkurransegrunnlaget skal inneholde en tilstrekkelig og fullstendig beskrivelse av følgende:

- a. hva som skal anskaffes. Dersom det kan gis tilbud på deler av oppdraget eller med alternative frister, skal dette opplyses,
- b. hvilken anskaffelsesprosedyre som er valgt og hvordan konkurransen skal gjennomføres, herunder kriterier for tildeling av kontrakt,
- c. hvordan tilbudene og eventuelle vedlegg skal utformes, endelig frist for mottak av tilbud (dag og klokkeslett), adgang til alternative tilbud, krav til opplysninger om bruk av underentrepriser, samt muligheten for å ta forbehold, og
- d. hvilke alminnelige eller spesielle kontraktsbetingelser som gjelder for oppdraget.

§ 8-2. Rettelse, supplerings eller endring av konkurransegrunnlaget

(1) Innen tilbudsfristens utløp, har oppdragsgiver rett til å foreta rettelser, suppleringer og endringer av konkurransegrunnlaget som ikke er vesentlige.

(2) Rettelser, suppleringer eller endringer skal umiddelbart sendes samtlige som har mottatt konkurransegrunnlaget. Opplysninger som oppdragsgiver gir på forespørsel fra en av leverandørene, skal meddeles alle.

(3) Dersom rettelse, supplerings eller endring som nevnt i første ledd kommer så sent at det er vanskelig for leverandørene å ta hensyn til det i tilbudet, skal det fastsettes en forholdsmessig forlengelse av tilbudsfristen. Samtlige leverandører skal snarest varsles om forlengelsen.

§ 8-3. Krav til ytelsen og bruk av tekniske spesifikasjoner

(1) Anskaffelsen bør spesifiseres ved en behovsspesifikasjon eller angivelse av funksjonskrav. Ved utformingen av kravene skal det legges vekt på livssyklus-kostnader og miljømessige konsekvenser av anskaffelsen. Det skal så langt det er mulig stilles konkrete miljøkrav til produktets ytelse eller funksjon. Når det er mulig skal spesifikasjonene utformes slik at det tas hensyn til kriterier for tilgjengelighet for funksjonshemmede og universell utforming.

(2) Tekniske spesifikasjoner skal gi leverandørene like muligheter og må ikke medføre unødvendige hindringer for konkurranse om offentlige kontrakter.

(3) Dersom oppdragsgiver krever oppfylt tekniske spesifikasjoner, skal disse angis i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget.

(4) Med mindre kontraktens gjenstand berettiger det, skal tekniske spesifikasjoner ikke vise til et bestemt merke, en bestemt opprinnelse, en bestemt prosess, eller til varemerker, patenter, typer eller en bestemt opprinnelse eller produksjon som har som virkning at visse foretak eller produkter favoriseres eller utelukkes. Slik henvisning skal unntaksvis tillates der en tilstrekkelig presis og forståelig beskrivelse av kontraktens gjenstand ikke er mulig. En slik henvisning skal ledsages av uttrykket «eller tilsvarende».

§ 8-4. Kvalifikasjonskrav

(1) Oppdragsgiver kan stille minimumskrav til leverandørene, herunder til leverandørenes tekniske kvalifikasjoner og finansielle og økonomiske stilling.

(2) Kravene skal sikre at leverandørene er egnet til å kunne oppfylle kontraktsforpliktelsene og skal stå i forhold til den ytelse som skal leveres.

(3) Kravene skal ikke diskriminere leverandørene på grunnlag av nasjonal eller lokal tilhørighet.

§ 8-5. Kvalifikasjonsgrunnlag

(1) Krav til leverandørenes kvalifikasjoner skal i hovedtrekk angis i kunngjøringen. Kunngjøringen skal også angi krav til dokumentasjon av at kravene til leverandøren er oppfylt.

(2) Dersom kriteriene for kvalifisering av leverandørene ikke kan beskrives tilstrekkelig utfyllende i kunngjøringen, skal oppdragsgiver utarbeide et kvalifikasjonsgrunnlag som utdypes eller supplerer de krav til kvalifikasjoner som er angitt i kunngjøringen.

(3) Kvalifikasjonsgrunnlaget skal sendes alle leverandører som ønsker å delta i konkurransen, og sendes før eller som en del av konkurransegrunnlaget.

§ 8-6. Deltakelse i konkurranse hvor det settes en grense for antall deltagere

(1) Ved begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling kan oppdragsgiver fastsette en nedre, eventuelt også en øvre, grense for antall leverandører som skal inviteres til å gi tilbud.

(2) Den nedre og øvre grensen skal fremgå av kunngjøringen, sammen med de objektive og ikke-diskriminerende kriterier eller regler oppdragsgiver vil benytte ved utvelgelsen av eventuelt overtallige kvalifiserte leverandører.

(3) Det skal inviteres et antall som er tilstrekkelig til å sikre reell konkurranse, men likevel ikke færre enn tre. Dette er likevel ikke til hinder for at oppdragsgiver inviterer færre leverandører enn oppgitt i kunngjøringen, i tilfeller hvor det ikke foreligger et tilstrekkelig antall leverandører som oppfyller kvalifikasjonskravene.

§ 8-7. Skatteattest

(1) Oppdragsgiver skal kreve at samtlige norske leverandører fremlegger skatteattest for merverdiavgift og skatteattest for skatt.

(2) Oppdragsgiver skal angi innleveringsmåte og tidspunkt for innlevering. Skatteattest må foreligge senest innen tilbudsfristens utløp ved åpen anbudskonkurranse, innen fristen for forespørsel om å delta i en begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling, eller innen fristen for å levere veiledende tilbud i en dynamisk innkjøpsordning.

(3) Skatteattestene skal ikke være eldre enn 6 måneder regnet fra fristen i annet ledd.

(4) Ved bygge- og anleggskontrakter skal entreprenøren tilsvarende kreve skatteattest i alle underliggende entrepriseforhold ved inngåelse av kontrakter i tilknytning til oppdraget, som overstiger en verdi på 100.000 kroner ekskl. mva. Brudd på entreprenørens plikt til å kreve skatteattest gir oppdragsgiver rett til å kreve at entreprenøren erstatter vedkommende firma med underentreprenør som kan fremlegge skatteattest. Oppdragsgiver kan tilsvarende kreve at entreprenøren erstatter en underentreprenør som ikke har oppfylt sine forpliktelser vedrørende innbetaling av skatter og avgifter. Eventuelle økonomiske krav fra underentreprenører eller omkostninger for øvrig som følge av heving av avtaler med underentreprenører i denne forbindelse skal bæres av entreprenøren.

§ 8-8. HMS-egenerklæring

(1) For arbeid som skal utføres i Norge skal oppdragsgiver kreve at samtlige leverandører fremlegger en egenerklæring i samsvar med vedlegg 2 om at leverandøren oppfyller, eller vil oppfylle ved eventuell tildeling av kontrakt, lovbestemte krav i Norge innen helse, miljø og sikkerhet (HMS).

(2) Oppdragsgiver skal angi innleveringsmåte og tidspunktet for innlevering. Egenerklæringen må foreligge senest innen tilbudsfristens utløp ved åpen anbudskonkurranse, innen fristen for forespørsler om å delta i en begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling, eller innen fristen for å levere veiledende tilbud i en dynamisk innkjøpsordning.

(3) Ved bygge- og anleggskontrakter skal entreprenøren tilsvarende kreve egenerklæring i alle underliggende entrepriseforhold ved inngåelse av kontrakter i tilknytning til oppdraget som overstiger en verdi på 500.000 kroner ekskl. mva.

Kapittel 9. Kunngjøringsregler**§ 9-1. Kunngjøring av konkurranse**

(1) Oppdragsgiver skal utarbeide en kunngjøring i samsvar med kunngjøringsskjemaer fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

(2) Kunngjøringen skal utarbeides på norsk.

(3) Kunngjøringen skal sendes til operatøren av Doffin for kunngjøring i Doffin.

(4) Dersom oppdragsgiver ønsker kunngjøring i TED-databasen, skal kunngjøringen sendes til operatøren av Doffin for videresendelse.

(5) Operatøren av Doffin kan avvise kunngjøringer som ikke er i samsvar med dette kapittel eller fastsatte kunngjøringsskjemaer.

§ 9-2. Kunngjøring av konkurranseresultater

(1) Oppdragsgiver som har tildelt en kontrakt, kan gjøre resultatet kjent i en kunngjøring i Doffin. Kunngjøringen sendes til operatøren av Doffin i samsvar med kunngjøringsskjemaer fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

(2) For kontrakter som gjelder uprioriterte tjenester over terskelverdiene i § 2-2 (terskelverdier), skal oppdragsgiver sende inn en meddelelse om tildeling av kontrakt i tråd med § 18-4 (kunngjøring av konkurranseresultater). På kunngjøringsskjemaet skal det angis om oppdragsgiver gir samtykke til offentliggjøring.

Kapittel 10. Frister**§ 10-1. Frist for forespørsel om deltakelse og innlevering av tilbud**

Frist for forespørsel om deltakelse og innlevering av tilbud skal fastsettes slik at leverandørene får tilstrekkelig tid til å innhente nødvendig dokumentasjon, og foreta nødvendige undersøkelser og beregninger.

§ 10-2. Vedståelsesfrist

(1) Oppdragsgiver skal fastsette en vedståelsesfrist, som angir den tiden tilbudene er bindende. Fristen skal angis med dato og klokkeslett. Den bør ikke settes lengre enn det som er nødvendig av hensyn til behandlingen av tilbudene.

(2) Dersom ikke annet fremgår av konkurransegrunnlaget eller kunngjøringen, utløper vedståelsesfristen kl. 24.00, 30 dager etter tilbudsfristens utløp.

Kapittel 11. Gjennomføring av konkurransen**§ 11-1. Fremgangsmåte ved valg av leverandører og tildeling av kontrakter**

Etter at kvalifikasjonene til de leverandører som ikke er avvist er vurdert i samsvar med reglene i § 8-4

(kvalifikasjonskrav) til § 8–8 (HMS-egenerklæring), skal kontrakt tildeles på grunnlag av kriterier fastlagt etter § 13–2 (kriterier for valg av tilbud).

§ 11–2. Tilbudets utforming

- (1) Tilbudet skal være skriftlig og avgis i lukket og merket forsendelse, enten direkte eller per post.
- (2) Tilbudet skal være signert.
- (3) Tilbudet kan også avgis med elektronisk middel forutsatt at konkurransegrunnlaget åpner for dette og at innleveringen av tilbudet skjer i samsvar med kapittel 7 (kommunikasjon).

§ 11–3. Avvik

Det er tillatt å levere tilbud som inneholder avvik fra oppstilte minstekrav i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget. Slike avvik skal fremgå klart av tilbudet, og være presist og entydig beskrevet. Ved anbudskonkurranser skal avvik i tillegg være beskrevet slik at oppdragsgiver kan vurdere avvikene uten kontakt med leverandør.

§ 11–4. Alternative tilbud

Dersom tildeling av kontrakt skal skje på bakgrunn av det økonomisk mest fordelaktige tilbud, kan oppdragsgiver ta i betraktning alternative tilbud. Dersom oppdragsgiver tillater alternative tilbud, skal dette angis i kunngjøringen. Oppdragsgiver skal angi i konkurransegrunnlaget de alternative minstekravene til ytelse og funksjon, og eventuelle spesielle krav til tilbudets utforming som stilles til alternative tilbud.

§ 11–5. Tilbakekall og endring av tilbud

- (1) Tilbud kan tilbakekalles eller endres inntil tilbudsfristens utløp.
- (2) Tilbakekall skal skje skriftlig.
- (3) Endringen av tilbudet er å betrakte som et nytt tilbud og skal foretas i samsvar med § 11–2 (tilbudets utforming).

§ 11–6. Registrering av innkomne tilbud

Tilbudene skal påføres tidspunkt for mottakelse etter hvert som de kommer inn. På anmodning skal oppdragsgiver skriftlig bekrefte når tilbudet er mottatt.

§ 11–7. Tilbudsåpning

- (1) Rettidig levert tilbud skal åpnes på det tidspunkt og sted som er angitt i konkurransebetingelsene.
- (2) Åpningen skal foretas av minst to representanter for oppdragsgiver.

§ 11–8. Gjennomføring av konkurranse med forhandling

(1) Konkurranse med forhandling kan forløpe i flere faser for å redusere det antall tilbud som det skal forhandles om. En eventuell reduksjon skal skje på bakgrunn av de oppgitte tildelingskriterier. En første reduksjon kan skje i forkant av forhandlingene. I den avsluttende fase skal det likevel være igjen et tilstrekkelig antall tilbud som kan sikre reell konkurranse.

(2) Det er adgang til å forhandle om endringer eller suppleringer av alle sider ved tilbudene, så som forretningsmessige vilkår, pris og tekniske spesifikasjoner. Dersom forhandlinger fører til endring av en leverandørs tilbud, skal endringene dokumenteres skriftlig.

(3) Forhandlingene skal skje i samsvar med de alminnelige regler i § 3–1, herunder kravene til likebehandling og god forretningsskikk, samt reglene om taushetsplikt i § 3–6. Oppdragsgiver skal særlig sørge for at det ikke gis opplysninger om innholdet i øvrige deltageres tilbud eller som kan stille noen leverandører bedre enn andre.

§ 11–9. Forhandlinger etter gjennomført plan- og designkonkurranse

Ved tjenestekontrakter som skal tildeles vinneren eller en av vinnerne etter en gjennomført plan- og designkonkurranse, jf. § 23–1 (plan- og designkonkurranse), kan oppdragsgiver gjennomføre forhandlinger uten forutgående kunngjøring. Alle vinnerne i konkurransen skal inviteres til å delta i forhandlingene.

§ 11–10. Avvisning på grunn av forhold ved leverandøren

- (1) Oppdragsgiver skal avvise leverandører som:
 - a. ikke oppfyller krav som er satt til leverandørenes deltakelse i konkurransen, med forbehold av § 12–3 (tilleggsfrist for ettersending av dokumenter),
 - b. har unnlatt å levere skatteattest i samsvar med § 8–7 (skatteattest), med forbehold av § 12–3 (tilleggsfrist for ettersending av dokumenter),
 - c. har unnlatt å levere egenerklæring i samsvar med § 8–8 (HMS-egenerklæring), med forbehold av § 12–3 (tilleggsfrist for ettersending av dokumenter),
 - d. har unnlatt å levere forespørsel om deltakelse i begrenset anbudskonkurranse og konkurranse med forhandling i samsvar med kapittel 7 (kommunikasjon), eller ikke har levert slik forespørsel innen fristen,
 - e. oppdragsgiver kjenner til er rettskraftig dømt for deltakelse i en kriminell organisasjon eller for korrupsjon, bedrageri eller hvitvasking av penger, og hvor ikke allmenne hensyn gjør det nødvendig å inngå kontrakt med leverandøren, eller
 - f. har blitt benyttet under utarbeidelsen av spesifikasjoner i strid med § 3–8 (bruk av rådgivere ved utarbeidelse av spesifikasjoner).

- (2) Oppdragsgiver kan avvise leverandører som:
- er konkurs, under gjeldsforhandling eller avvikling, har innstilt sin virksomhet eller befinner seg i en tilsvarende prosess med hjemmel i nasjonale lover og forskrifter,
 - er begjært konkurs, har begjært åpning av gjeldsforhandling eller tvangsoppløsning eller annen lignende prosess med hjemmel i nasjonale lover og forskrifter,
 - ved en rettskraftig dom er kjent skyldig i straffbare forhold som angår den yrkesmessige vandel,
 - i sitt yrke har gjort seg skyldig i alvorlige forsømmelser mot faglige og etiske krav i vedkommende bransje,
 - ikke har oppfylt sine forpliktelser vedrørende innbetaling av trygdeavgifter i samsvar med lovbestemmelser i den stat hvor han er etablert, eller i Norge,
 - ikke har oppfylt sine forpliktelser vedrørende innbetaling av skatter og avgifter i samsvar med lovbestemmelser i den stat hvor han er etablert, eller i Norge, eller
 - har gitt grovt misvisende eller feilaktige opplysninger eller unnlatt å gi opplysninger i henhold til det som kreves etter denne paragraf eller krav til leverandøren.
- (3) Når oppdragsgiver krever bevis for at leverandøren ikke omfattes av første og annet ledd, skal utdrag fra strafferegister eller konkursregister godtas som tilstrekkelig bevis for første ledd bokstav e og annet ledd bokstav a, b eller c. I mangel av slikt utdrag skal et tilsvarende dokument som viser at kravene er tilfredsstilt, utstedt av en retts- eller forvaltningsmyndighet i leverandørens hjemstat eller oppholdsstat, aksepteres. For annet ledd bokstav e og f skal det anses tilstrekkelig med attest utstedt av vedkommende myndighet i leverandørens hjemstat. Når leverandørens hjemstat ikke utsteder slike dokumenter eller attester, kan de erstattes av en erklæring avgitt under ed eller forsikring av den aktuelle personen overfor en retts- eller forvaltningsmyndighet, en notarius publicus eller en annen kompetent myndighet i hjemstaten eller nåværende oppholdsstat.

§ 11–11. *Avvisning på grunn av forhold ved tilbudet*

- (1) Et tilbud skal avvises når:
- det ikke er levert innen den fastsatte tilbudsfristen,
 - det ikke tilfredsstiller kravene til tilbudets utforming, jf. § 11–2 første og tredje ledd,
 - det er et alternativt tilbud avgitt i strid med § 11–4 (alternative tilbud). Oppdragsgiver kan ikke avvise et alternativt tilbud utelukkende med den begrunnelse at kontrakten vil endre karakter fra en tjenestekontrakt til en varekontrakt, eller omvendt,
 - det inneholder vesentlige forbehold mot kontraktsvilkårene,
 - det inneholder vesentlige avvik fra kravspesifikasjonene i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget, eller
 - det på grunn av avvik, forbehold, feil, ufullstendigheter, uklarheter eller lignende i en anbudskonkurranse kan medføre tvil om hvordan tilbudet skal bedømmes i forhold til de øvrige tilbudene.
- (2) Et tilbud kan avvises når:
- tilbudet, etter forsøk på avklaring etter § 12–1 (forhandlingsforbudet ved anbudskonkurranser), inneholder avvik, forbehold, feil, ufullstendigheter, uklarheter eller lignende som ikke må anses ubetydelige,
 - det på grunn av avvik, forbehold, feil, ufullstendigheter, uklarheter eller lignende i en konkurranse med forhandling kan medføre tvil om hvordan tilbudet skal bedømmes i forhold til de øvrige tilbudene.
 - tilbudet virker unormalt lavt i forhold til ytelsen, jf. § 11–12, eller
 - tilbudet ikke er signert, jf. § 11–2 (tilbudets utforming) annet ledd, eller på grunn av andre forbehold ikke kan anses bindende.

§ 11–12. *Avvisning av unormalt lave tilbud*

- (1) Dersom et tilbud virker unormalt lavt i forhold til ytelsen, skal oppdragsgiver, før han kan avvise tilbudet, skriftlig kreve de opplysninger om tilbudets sammensetning som oppdragsgiver anser som relevante.
- (2) Disse opplysningene kan gjelde besparelser ved fremstillingsmåten, tekniske løsninger, usedvanlig gunstige vilkår for leveransen, ytelsens nyskapende karakter, oppfyllelsen av de krav vedrørende arbeidsforhold som gjelder på det sted som ytelsen skal presteres, og eventuell offentlig støtte til leverandøren.
- (3) Oppdragsgiver skal etterprøve de enkelte delene av tilbudet på grunnlag av de forklaringer som blir gitt.
- (4) Dersom oppdragsgiveren finner at et tilbud er unormalt lavt fordi leverandøren har mottatt offentlig støtte, kan tilbudet bare avvises av denne grunnen, dersom leverandøren ikke kan godtgjøre, innenfor en tilstrekkelig frist fastsatt av oppdragsgiver, at den offentlige støtten er lovlig.

§ 11–13. *Fremgangsmåten ved avvisning*

- (1) Oppdragsgiver skal snarest mulig ta stilling til spørsmålet om avvisning.
- (2) Leverandører som blir avvist skal informeres i samsvar med § 11–14 (oppdragsgivers begrunnelsesplikt).

§ 11–14. *Oppdragsgivers begrunnelsesplikt*

- (1) Oppdragsgivers begrunnelse om kontraktstildeling og valg av leverandør til rammeavtale i henhold til § 13–3 (meddelelse om kontraktstildeling og karenstid før inngåelse av kontrakt) første ledd skal inneholde tilstrekkelig informasjon om det valgte tilbudet til at leverandøren kan vurdere om oppdragsgivers valg har vært saklig og forsvarlig, i samsvar med angitte tildelingskriterier.
- (2) Oppdragsgiver skal snarest mulig gi skriftlig melding med en kort begrunnelse dersom:

- a. en forespørsel om å delta i konkurransen blir avvist, jf. § 11–10 (avvisning på grunn av forhold ved leverandøren),
 - b. en forespørsel om å delta i konkurransen blir forkastet der oppdragsgiver har satt en øvre grense for antall deltakere, jf. § 8–6 (deltagelse i konkurranse hvor det settes en grense for antall deltagere),
 - c. et tilbud blir avvist, jf. § 11–11 (avvisning på grunn av forhold ved tilbudet),
 - d. konkurransen avlyses, jf. § 13–1 (avlysning av konkurransen og totalforkastelse), eller
 - e. det ikke blir etablert en dynamisk innkjøpsordning som kunngjort.
- (3) Melding etter bokstav d og e skal gis samtidig til alle deltakerne.
 - (4) Dersom en leverandør skriftlig anmoder om det, skal det senest innen 15 dager etter at anmodningen er mottatt gis en nærmere begrunnelse for hvorfor dens forespørsel om å delta er forkastet, eller leverandøren ikke tildeles kontrakt. Dersom kontrakt er tildelt, skal navnet på den som fikk kontrakten eller rammeavtalen opplyses sammen med det valgte tilbudets egenskaper og relative fordeler.

Kapittel 12. Forhandlinger, avklaringer mv.

§ 12–1. Forhandlingsforbudet ved anbudskonkurranser

(1) Ved åpen og begrenset anbudskonkurranse er det ikke tillatt å endre tilbudene eller forsøke å endre tilbudene gjennom forhandlinger. Det er herunder ikke tillatt å endre pris, leveringstid eller andre forutsetninger som har betydning for konkurranseforholdet.

(2) Det er adgang til følgende avklaringer av tilbudene:

- a. oppdragsgiver kan innhente nærmere opplysninger hos leverandørene for å få klarlagt uklareheter og ufullstendigheter i tilbudene. Avklaring skal unnlates dersom uklarhetene og ufullstendighetene er slike at tilbudene skal avvises i henhold til § 11–11 (avvisning på grunn av forhold ved tilbudet),
- b. når det gjelder løsninger, arbeidsmetoder eller materialer som leverandøren selv foreslår, kan oppdragsgiver be leverandøren foreta utdypninger og klargjøringer om hvordan kravene i konkurransegrunnlaget vil bli ivarettet, eller
- c. dersom det av tekniske eller funksjonelle grunner er nødvendig, kan det gjøres mindre justeringer i de løsninger leverandøren har fremsatt.

(3) Dersom oppdragsgiver blir oppmerksom på åpenbare feil i tilbudet, skal disse rettes dersom det er utvilsomt hvordan feilen skal rettes. Andre åpenbare feil vurderes etter regelen i § 11–11 (avvisning på grunn av forhold ved tilbudet).

§ 12–2. Mangelfull prisutfylling i bygge- og anleggstilbud

Ved bygge- og anleggsarbeider skal poster som ikke er priset anses innkalkulert i andre poster, med mindre annet er angitt i tilbuds brevet eller den manglende utfyllingen skyldes en åpenbar feil, jf. § 12–1 (forhandlingsforbudet ved anbudskonkurranser) tredje ledd.

§ 12–3. Tilleggsfrist for ettersending av dokumenter

Dersom en eller flere leverandører ikke har levert HMS-egenerklæring, skatteattest eller offentlig tilgjengelig dokumentasjon av at krav til leverandøren er oppfylt, kan oppdragsgiver fastsette en kort tilleggsfrist for ettersending av disse dokumentene. Tilleggsfristen skal gjelde tilsvarende overfor alle deltakerne i konkurransen, og oppdragsgiver skal ikke vurdere de innkomne tilbudene før tilleggsfristen er utløpt.

§ 12–4. Supplerende opplysninger om leverandørens kvalifikasjoner

Oppdragsgiver kan anmode om at fremlagte attester og dokumenter vedrørende krav til leverandøren suppleres eller utdypes.

Kapittel 13. Avslutning av konkurransen

§ 13–1. Avlysning av konkurransen og totalforkastelse

- (1) Oppdragsgiver kan avlyse konkurransen med øyeblikkelig virkning dersom det foreligger en saklig grunn.
- (2) Oppdragsgiver kan forkaste alle tilbudene dersom resultatet av konkurransen gir saklig grunn for det.
- (3) Leverandørene skal informeres i samsvar med § 11–14 (oppdragsgivers begrunnelsesplikt) om beslutninger om ikke å inngå kontrakt om et oppdrag som har vært kunngjort eller å gjennomføre anskaffelsesprosedyren på nytt.

§ 13–2. Kriterier for valg av tilbud

- (1) Tildelingen skal skje enten på basis av hvilket tilbud som er det mest økonomisk fordelaktige, eller utelukkende ut fra hvilket tilbud som har den laveste prisen.
- (2) Dersom tildelingen av kontrakten skjer på grunnlag av det økonomisk mest fordelaktige tilbud, skal det benyttes kriterier som har tilknytning til kontraktsgjenstanden. Dette kan for eksempel være kvalitet, pris, teknisk verdi, estetiske og funksjonsmessige egenskaper, miljøegenskaper, driftsomkostninger, rentabilitet, kundeservice, teknisk bistand, eller tid for levering eller ferdigstilling. Alle kriterier som vil bli lagt til grunn skal oppgis i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget. Der oppdragsgiver på forhånd har bestemt seg for prioriteringen eller vektningen av kriteriene skal dette angis i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget.

§ 13-3. Meddelelse om kontraktstildeling og karenstid før inngåelse av kontrakt

(1) Oppdragsgivers beslutning om hvem som skal tildeles kontrakt eller som er valgt som leverandør til rammeavtalen skal meddeles til alle deltakerne i rimelig tid før kontrakt eller rammeavtale inngås. Med kontrakt eller rammeavtale inngås menes tidspunktet for signering av kontrakt eller rammeavtale av begge parter. Meddelelsen skal være skriftlig og gis samtidig til alle deltakerne. Meddelelsen skal inneholde en begrunnelse for valget, i samsvar med § 11–14 første ledd, og skal angi frist for leverandører til å klage over beslutningen.

(2) Dersom oppdragsgiver finner at beslutningen om å tildele kontrakt ikke er i samsvar med § 13-2 (kriterier for valg av tilbud) kan beslutningen annulleres frem til kontrakt er inngått.

§ 13-4. Elektronisk auksjon

(1) Dersom kontraktspesifikasjonene kan fastsettes nøyaktig, kan oppdragsgiver ved åpen eller begrenset anbuds konkurranse og konkurranse med forhandling, beslutte at det forut for tildelingen av en kontrakt skal avholdes en elektronisk auksjon.

(2) En elektronisk auksjon kan avholdes på samme vilkår ved gjenåpning av konkurransen blant partene i en rammeavtale, slik det er gitt mulighet for i § 6-3 (rammeavtaler med flere leverandører) tredje ledd, og ved tildeling av kontrakter innenfor dynamiske innkjøpsordninger etter § 6-4 (dynamiske innkjøpsordninger).

(3) Den elektroniske auksjonen skal baseres:

- a. enten utelukkende på pris, dersom kontrakten tildeles til laveste pris, eller
- b. på priser eller verdien av de elementene i tilbudet som er angitt i konkurransegrunnlaget, dersom kontrakten tildeles til det økonomisk mest fordelaktige tilbudet.

Hvis elektronisk auksjon skal benyttes ved tildeling av kontrakt til det økonomisk mest fordelaktige tilbudet, må tildelingskriteriene vektas i samsvar med § 22-2 (kriterier for valg av tilbud).

(4) Oppdragsgiver som beslutter å avholde elektronisk auksjon, skal angi dette i kunngjøringen.

(5) Konkurransegrunnlaget skal blant annet inneholde følgende opplysninger:

- a. elementer hvis verdier er gjenstand for elektronisk auksjon, forutsatt at elementene kan kvantifiseres og uttrykkes i tall eller prosentdel,
- b. eventuelle begrensninger på verdiene som kan fremlegges, slik de fremgår av spesifikasjonene for kontraktens gjenstand,
- c. opplysningene som vil bli stilt til rådighet for tilbydere under den elektroniske auksjonen, og eventuelt når de vil bli stilt til rådighet for dem,
- d. relevante opplysninger vedrørende den elektroniske auksjonsprosessen,
- e. vilkår for leverandørens budgivning, særlig minste forskjeller som eventuelt kreves mellom budene, og
- f. relevante opplysninger om det elektroniske utstyret som brukes, og virkemåte og tekniske spesifikasjoner for tilkoplingen.

(6) Før oppdragsgiver avholder den elektroniske auksjonen, skal det foretas en første fullstendig vurdering av tilbudene i samsvar med tildelingskriterier som er fastsatt, og vektingen av dem. Alle tilbydere som har levert gyldige tilbud, inviteres samtidig elektronisk til å fremlegge nye priser eller nye verdier. Innbydelsen skal inneholde alle relevante opplysninger for individuell tilkopling til den benyttede elektroniske løsningen, og skal presisere dato og klokkeslett for når den elektroniske auksjonen begynner. Den elektroniske auksjonen kan gjennomføres i flere påfølgende faser. Den elektroniske auksjonen kan ikke starte før tidligst to virkedager etter datoen da innbydelsene ble sendt ut.

(7) Dersom kontrakten skal tildeles på grunnlag av det økonomisk mest fordelaktige tilbudet, skal innbydelsen ledsages av resultatet av den fullstendige vurderingen av det aktuelle tilbudet, utført i samsvar med vektingen i § 22-2 (kriterier for valg av tilbud) annet ledd. Innbydelsen skal også angi den matematiske formelen som anvendes i den elektroniske auksjonen til å bestemme automatisk rangering på grunnlag av nye priser eller nye verdier som inngis. Denne formelen skal innarbeide vektingen av alle de fastsatte kriteriene for å avgjøre hva som er det økonomisk mest fordelaktige tilbudet, som angitt i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget. Eventuelle utslag i vektingens verdi skal på forhånd reduseres til en nærmere angitt verdi. Dersom alternative tilbud tillates, skal det angis en egen formel for hvert alternative tilbud.

(8) I hver fase av en elektronisk auksjon skal oppdragsgiver umiddelbart gi alle tilbydere tilstrekkelig informasjon til at de til enhver tid kan fastslå sine respektive rangeringer. De kan også gi andre opplysninger vedrørende fremlagte priser eller verdier, forutsatt at dette er angitt i konkurransegrunnlaget. Det kan også når som helst opplyses om antall deltakere i den aktuelle fasen av auksjonen. Tilbydernes identitet skal imidlertid under ingen omstendighet røpes under noen fase av en elektronisk auksjon.

(9) Oppdragsgiver skal lukke en elektronisk auksjon på én eller flere av følgende måter:

- a. ved den dato og det klokkeslett som er fastsatt på forhånd i innbydelsen til å delta i auksjonen,
- b. når den ikke mottar noen nye priser eller verdier som oppfyller kravene til minstedifferanser. I så fall skal oppdragsgiver angi i innbydelsen til å delta i auksjonen den fristen som gis fra mottak av siste innleverte bud til lukking av den elektroniske auksjonen, eller
- c. når antallet auksjonsfaser fastsatt i innbydelsen til å delta er gjennomført.

Dersom oppdragsgiver har besluttet å lukke en elektronisk auksjon i samsvar med bokstav c, eventuelt i kombinasjon med ordningen fastsatt i bokstav b, skal innbydelsen til å delta i auksjonen angi en tidsplan for hver fase i auksjonen.

(10) Etter lukkingen av den elektroniske auksjonen tildeler oppdragsgiver kontrakten i samsvar med § 22–2 (kriterier for valg av tilbud) på grunnlag av resultatene av den elektroniske auksjonen.

(11) Oppdragsgiver må ikke endre kontraktens gjenstand som definert i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget.

(12) Oppdragsgiver må ikke misbruke en elektronisk auksjon eller anvende den på en måte som hindrer, begrenser eller vrir konkurransen.

Del III. Anskaffelser over EØS-terskelverdiene

Kapittel 14. Valg mellom ulike anskaffelsesprosedyrer

§ 14–1. Tillatte anskaffelsesprosedyrer

- (1) Anskaffelsen skal foretas ved åpen eller begrenset anbudskonkurranse.
- (2) Konkurransепреget dialog kan benyttes når vilkårene i § 14–2 (konkurransепреget dialog) er oppfylt.
- (3) Konkurranse med forhandling kan benyttes når vilkårene i § 14–3 (konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring) eller § 14–4 (konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring) er oppfylt.

§ 14–2. Konkurransепреget dialog

- (1) Oppdragsgiver kan benytte konkurransepreget dialog ved tildeling av særlig komplekse kontrakter.
- (2) En kontrakt er særlig kompleks når oppdragsgiver ikke er i stand til:
 - a. i samsvar med § 17–3 (krav til ytelsen og bruk av tekniske spesifikasjoner) tredje ledd objektivt å presisere de tekniske vilkår, som kan oppfylle deres behov og formål, eller
 - b. objektivt å presisere de rettslige eller finansielle forhold i forbindelse med et prosjekt.

§ 14–3. Konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring

(1) Oppdragsgiver kan benytte konkurranse med forhandling ved tildeling av kontrakter etter å ha offentliggjort en kunngjøring i henhold til § 18–3 (kunngjøring av konkurranse), jf. § 18–1 (fremgangsmåten ved kunngjøring) i følgende tilfeller:

- a. når tilbudene i en forutgående åpen eller begrenset anbudskonkurranse eller konkurransepreget dialog er ukorrekte, eller dersom tilbudene er uakseptable i henhold til krav fastsatt i samsvar med § 17–4 (kvalifikasjonskrav) til § 17–15 (HMS-egenerklæring), § 20–1 (fremgangsmåte ved valg av leverandører og tildeling av kontrakter), § 20–3 (avvik), § 20–4 (alternative tilbud), § 22–2 (kriterier for valg av tilbud), forutsatt at det ikke foretas vesentlige endringer i de opprinnelige kontraktsvilkår,
- b. i særlige tilfeller hvor vare-, tjeneste- eller bygge- og anleggskontraktens art eller tilknyttede risiko ikke tillater samlet prisfastsettelse på forhånd,
- c. ved tjenstekontrakter hvor tjenestene som skal leveres er av en slik art at det ikke i tilstrekkelig grad kan fastsettes så nøyaktige spesifikasjoner, at valg av det beste tilbudet kan skje etter reglene for åpen eller begrenset anbudskonkurranse. Dette gjelder særlig tjenesteytelser i vedlegg 5 (prioriterte tjenester) kategori 6 (finansielle tjenester) og intellektuelle tjenesteytelser, som for eksempel tjenesteytelser vedrørende prosjektering av arbeid, eller
- d. ved bygge- og anleggskontrakter hvor arbeidene skal utføres utelukkende til forsknings-, forsøks- eller utviklingsformål, og ikke for å sikre lønnsomhet eller inntjening av forsknings- eller utviklingskostnader.

§ 14–4. Konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring

Oppdragsgiver kan benytte konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring i følgende tilfeller:

- a. når tilbudene i en forutgående åpen eller begrenset anbudskonkurranse eller konkurransepreget dialog er ukorrekte, eller dersom tilbudene er uakseptable i henhold til krav fastsatt i samsvar med § 17–4 (kvalifikasjonskrav) til § 17–15 (HMS-egenerklæring), § 20–1 (fremgangsmåte ved valg av leverandører og tildeling av kontrakter), § 20–3 (avvik), § 20–4 (alternative tilbud) eller § 22–2 (kriterier for valg av tilbud), forutsatt at det ikke foretas vesentlige endringer i de opprinnelige kontraktsvilkår og at alle foretak som oppfyller kravene for deltakelse i konkurransen, og som i den forutgående konkurransen har avgitt tilbud i samsvar med anskaffelsesprosedyrens formelle krav, inviteres til å delta,
- b. dersom det i en forutgående åpen eller begrenset anbudskonkurranse ikke foreligger tilbud, eller de tilbud som foreligger ikke er egnet, forutsatt at det ikke foretas vesentlige endringer i de opprinnelige kontraktsvilkårene og at det på anmodning oversendes en rapport til Fornyings- og administrasjonsdepartementet,
- c. dersom ytelsen av tekniske eller kunstneriske grunner eller for å beskytte en enerett, bare kan presteres av en bestemt leverandør,
- d. dersom det på grunn av særlige forhold som ikke skyldes oppdragsgiver og som oppdragsgiver ikke kunne forutse, er umulig å overholde fristene fastsatt i denne forskrift,
- e. dersom varene i en varekontrakt skal produseres kun med sikte på forskning, eksperimentering, undersøkelse eller utvikling. Dette gjelder ikke ved produksjon i større mengder for å påvise varens kommersielle muligheter eller for å dekke forsknings- og utviklingsomkostninger,
- f. ved tilleggsleveranser i en varekontrakt fra den opprinnelige leverandør til delvis fornyelse av normale leveranser eller installasjoner, eller til utvidelse av allerede foretatte leveranser eller installasjoner, dersom

skifte av leverandør vil pålegge oppdragsgiveren å anskaffe utstyr som er teknisk uforenlig med eksisterende utstyr, eller som skaper uforholdsmessig store tekniske vanskeligheter ved drift og vedlikehold. Varigheten for den opprinnelige kontrakten og tilleggsleveransen må normalt ikke overstige tre år,

- g. dersom varene noteres og kjøpes på en varebørs,
- h. dersom varene anskaffes på særdeles fordelaktige vilkår, enten hos en leverandør som endelig innstiller sin virksomhet eller et konkursbo, tvangsakkord eller en tilsvarende behandling,
- i. ved tjenestekontrakter som skal tildeles vinneren eller en av vinnerne etter en gjennomført plan- og designkonkurranse jf. § 23–1 (plan- og designkonkurranse), og i samsvar med de regler som gjelder for denne. Alle vinnerne i konkurransen skal inviteres til å delta i forhandlingene,
- j. tilleggstjenester som ikke var med i det opprinnelige prosjektforslag eller i den opprinnelige kontrakten og tilleggsarbeider som ikke var med i den opprinnelige kunngjøring eller i den opprinnelige kontrakten, forutsatt at:
 - 1. forhold oppdragsgiver ikke kunne forutse gjør det nødvendig å utføre tilleggstjenesten eller tilleggsarbeidet for å utføre de tjenestene som opprinnelig ble beskrevet,
 - 2. forhold oppdragsgiver ikke kunne forutse gjør det nødvendig å utføre tilleggstjenesten eller tilleggsarbeidet,
 - 3. tilleggsarbeidene eller tilleggstjenestene tildeles samme leverandør,
 - 4. den samlede verdi av kontrakter som inngås om tilleggsarbeider eller tilleggstjenester ikke overstiger 50 prosent av verdien av den opprinnelige kontrakt, og
 - 5. tilleggstjenestene eller tilleggsarbeidene ikke teknisk eller økonomisk kan skilles fra den opprinnelige kontrakt uten vesentlige ulemper for oppdragsgiver eller, dersom de kan skilles fra den opprinnelige kontrakt, likevel er strengt nødvendig for fullføring av denne, eller
- k. ved tjenestekontrakter og bygge- og anleggskontrakter for nye arbeider, som er en gjentakelse av lignende arbeider utført i forbindelse med en tidligere kontrakt inngått i samsvar med hovedregelen i § 14–1 (tillatte anskaffelsesprosedyrer). Forutsetningen er at arbeidene er i samsvar med det prosjekt som dannet utgangspunktet for tildelingen av den første kontrakten. Muligheten for at denne fremgangsmåte kan bli brukt, skal angis første gang det innhentes tilbud for prosjektet. Mulige senere arbeider skal tas med i beregningen av anskaffelsens verdi i forhold til terskelverdiene i kapittel 2 (anvendelsesområde for de ulike bestemmelsene i forskriften). Fremgangsmåten kan bare anvendes inntil tre år etter at den opprinnelige kontrakt ble sluttet.

Kapittel 15. Rammeavtaler og dynamiske innkjøpsordninger

§ 15–1. Rammeavtaler

(1) Ved inngåelse av rammeavtaler skal oppdragsgiver følge prosedyreglene som følger av denne forskrift, inntil tildeling av kontrakter foretas innenfor rammeavtalen. Valg av leverandør til rammeavtalen skjer på bakgrunn av tildelingskriteriene som er fastsatt i § 22–2 (kriterier for valg av tilbud).

(2) Tildeling av kontrakter innenfor rammeavtalen skjer etter prosedyrene i § 15–2 (rammeavtale med en leverandør) og § 15–3 (rammeavtale med flere leverandører).

(3) Kontrakter innenfor en rammeavtale kan bare inngås mellom de opprinnelige partene i rammeavtalen, og uten at det gjøres vesentlige endringer i de opprinnelige avtalevilkårene.

(4) Rammeavtaler kan ikke inngås for mer enn fire år, med unntak av tilfeller som er særlig berettiget ut fra rammeavtalens gjenstand.

(5) Oppdragsgiver må ikke misbruke rammeavtaler eller anvende dem på en måte som hindrer, begrenser eller vrir konkurransen.

§ 15–2. Rammeavtale med én leverandør

(1) Tildeling av kontrakter innenfor rammeavtaler med en leverandør foretas på grunnlag av vilkårene som er fastsatt i rammeavtalen.

(2) Oppdragsgiver kan i forbindelse med inngåelsen av kontrakten skriftlig konsultere leverandøren, og om nødvendig be om at tilbudet utfylles.

§ 15–3. Rammeavtale med flere leverandører

(1) Ved inngåelse av rammeavtaler med flere leverandører skal det inngås rammeavtale med minst tre leverandører, forutsatt at det er et tilstrekkelig antall egnede leverandører og tilbud.

(2) Tildeling av kontrakter innenfor rammeavtaler som er inngått med flere leverandører, foretas på grunnlag av vilkårene som er fastsatt i rammeavtalen, uten at det gjennomføres ny konkurranse.

(3) Hvis ikke alle vilkårene er fastsatt i rammeavtalen, skal tildeling av kontrakter foretas etter at det er iverksatt ny konkurranse mellom partene. Konkurransen gjennomføres på grunnlag av vilkårene som ble brukt for å tildele rammeavtalen. Vilkårene kan om nødvendig presiseres. Konkurransen kan også baseres på andre vilkår, såfremt disse er oppgitt i konkurransegrunnlaget for rammeavtalen. Konkurransen skal gjennomføres på følgende måte:

- a. for hver kontrakt som skal inngås skal oppdragsgiver skriftlig konsultere de leverandører som er i stand til å gjennomføre kontrakten,

- b. oppdragsgiver skal fastsette en tilstrekkelig frist til innlevering av tilbud på de enkelte kontrakter. Ved fastsettelse av fristen skal det tas hensyn til forhold som kontraktsgjenstandens kompleksitet og den tid som medgår til å utarbeide tilbud,
- c. tilbudene skal sendes inn skriftlig og innholdet skal holdes fortrolig inntil utløpet av den fastsatte tilbudsfristen, og
- d. oppdragsgiver tildeler hver kontrakt til den tilbyder som har gitt det beste tilbudet på grunnlag av de tildelingskriterier som er fastsatt i konkurransegrunnlaget for rammeavtalen.

§ 15-4. *Dynamiske innkjøpsordninger*

(1) Ved etableringen av en dynamisk innkjøpsordning skal oppdragsgiver følge reglene for åpen anbudskonkurranse i alle faser frem til tildeling av kontrakter som inngås innenfor ordningen. Alle tilbydere som oppfyller kvalifikasjonskriteriene og har levert et veiledende tilbud i samsvar med betingelsene for konkurransen, samt eventuelle tilleggsdokumenter, skal få tilgang til ordningen. Veiledende tilbud kan når som helst forbedres, forutsatt at de fortsatt samsvarer med betingelsene for konkurransen. Ved etableringen av ordningen, og tildeling av kontrakter innenfor ordningen, skal oppdragsgiver utelukkende bruke elektroniske midler i samsvar med kapittel 16 (kommunikasjon).

(2) Med sikte på etablering av en dynamisk innkjøpsordning skal oppdragsgiver:

- a. offentliggjøre en kunngjøring om anbudskonkurranse som gjør det klart at man vil etablere en dynamisk innkjøpsordning,
- b. angi i konkurransegrunnlaget blant annet arten av anskaffelser som er planlagt innenfor ordningen, alle nødvendige opplysninger vedrørende innkjøpsordningen, det elektroniske utstyret som benyttes, og tekniske innretninger og spesifikasjoner for tilkopling, og
- c. tilby i elektronisk form ved offentliggjøring av kunngjøringen og frem til ordningen opphører, ubegrenset, direkte og full adgang til konkurransegrunnlaget og til eventuelle tilleggsdokumenter. Internettadressen hvor dokumentene kan finnes skal fremgå av kunngjøringen.

(3) Oppdragsgiver skal i hele perioden for den dynamiske innkjøpsordningen gi enhver leverandør mulighet til å levere et veiledende tilbud og bli tatt opp i ordningen på vilkårene nevnt i første ledd. Oppdragsgiver skal fullføre evalueringen senest innen 15 dager fra datoen for innleveringen av det veiledende tilbudet. Dersom oppdragsgiver i mellomtiden ikke gjennomfører noen konkurranse kan evalueringsperioden forlenges.

(4) Oppdragsgiver skal snarest mulig underrette leverandøren om vedkommende er tatt opp i den dynamiske innkjøpsordningen, eller om vedkommendes veiledende tilbud er avvist.

(5) Det skal gjennomføres en konkurranse for tildeling av hver enkelt kontrakt. Før denne konkurransen skal oppdragsgiver offentliggjøre en forenklet kunngjøring av konkurranse som inviterer alle interesserte leverandører til å levere et veiledende tilbud, i samsvar med tredje ledd, innen 15 dager fra datoen da den forenklete kunngjøringen ble sendt. Oppdragsgiver kan ikke fortsette med konkurransen før evalueringen av alle veiledende tilbud som er mottatt innen denne fristen, er fullført.

(6) For hver enkelt kontrakt som skal tildeles innenfor ordningen, skal oppdragsgiver invitere alle tilbydere som er tatt opp i ordningen, til å levere et tilbud. Tilbudet skal leveres innen en tilstrekkelig frist som er fastsatt av oppdragsgiver.

(7) Oppdragsgiver skal tildele kontrakten til den tilbyderen som har levert det beste tilbudet, på grunnlag av tildelingskriteriene fastsatt i kunngjøringen for etableringen av den dynamiske innkjøpsordningen. Disse kriteriene kan eventuelt presiseres i innbydelsen nevnt i sjette ledd.

(8) En dynamisk innkjøpsordning kan ikke etableres for mer enn fire år, med unntak av særlige begrunnede tilfeller.

(9) Oppdragsgiver må ikke misbruke denne ordningen eller anvende den på en måte som hindrer, begrenser eller vrir konkurransen.

(10) Interesserte leverandører eller andre berørte parter i ordningen kan ikke pålegges gebyrer.

Kapittel 16. Kommunikasjon

§ 16-1. *Regler for kommunikasjon*

(1) All kommunikasjon og informasjonsutveksling som referert til i dette kapittelet kan, etter oppdragsgivers valg, skje per post, telefaks eller ved elektronisk kommunikasjon.

(2) Valgte kommunikasjonsmidler skal være allment tilgjengelige og ikke være begrensende for leverandørens adgang til konkurransen.

(3) De sikkerhetstjenester og sikkerhetsprodukter som benyttes ved elektronisk kommunikasjon, samt deres tekniske egenskaper, skal være ikke-diskriminerende, allment tilgjengelige og virke sammen med informasjons- og kommunikasjonsteknologiprodukter i alminnelig bruk.

(4) Kommunikasjon, utveksling og lagring av informasjon skal skje på en måte som sikrer at dokumentets innhold og fortrolighet med hensyn til tilbud og forespørsel om deltakelse i konkurranse bevares. Oppdragsgiver skal ikke kunne undersøke innholdet i tilbudene og anmodningene om å delta før etter utløpet av tidsfristen som er satt for levering av dem.

§ 16–2. Bruk av telefaks og telefon ved anmodning om å delta i anmodning om å delta i konkurranser

(1) Forespørsel om å delta i en konkurranse kan, i tillegg til de kommunikasjonsformer som er nevnt i § 16–1 (regler for kommunikasjon) første ledd, også fremsettes på telefon. Leverandøren skal i så fall sende skriftlig bekreftelse på forespørselen før utløpet av fristen for forespørsel om å delta i konkurransen.

(2) Forespørsel om å delta i konkurransen kan også fremsettes ved telefaks. Dersom det er nødvendig av bevis hensyn, kan oppdragsgiver kreve at en slik forespørsel bekreftes per post eller elektronisk. Krav om slik bekreftelse, samt fristen for innlevering, må fremgå av kunngjøringen.

§ 16–3. Særskilte krav til systemer for elektronisk overføring og mottak av tilbud og forespørsel om å delta i konkurranser

(1) Opplysninger vedrørende spesifikasjoner som er nødvendige for elektronisk innlevering av tilbud og forespørsel om å delta, herunder kryptering, skal være tilgjengelige for interesserte parter. Sikkerhetstjenester og sikkerhetsprodukter som benyttes for elektronisk mottak av tilbud og forespørsel om å delta skal minst oppfylle følgende krav:

- a. den elektroniske signatur må oppfylle kravene i forskrift 21. november 2005 nr. 1296 om frivillige selvdeklarasjonsordninger, § 3, § 4 eller § 5, samt være oppført på publisert liste i henhold til § 11 første ledd i nevnte forskrift,
- b. nøyaktig klokkeslett og dato for mottak av tilbud og forespørsel om å delta i konkurranser må kunne fastslås med sikkerhet,
- c. det kan med rimelighet sikres at ingen får tilgang til de forespurte opplysninger før utløpet av de fastsatte frister. Det kan ved overtredelse av dette forbud med rimelighet sikres at overtredelsen klart kan spores,
- d. kun autoriserte personer skal kunne fastsette eller endre datoene for åpning av de mottatte opplysninger,
- e. i løpet av de forskjellige stadier for tildeling av kontrakt eller de forskjellige stadier i konkurransen, må kun autoriserte personer som opptrer sammen, få adgang til alle eller deler av de innsendte opplysninger,
- f. autoriserte personer som opptrer sammen, kan kun få adgang til de innsendte opplysninger etter den anførte dato, og
- g. opplysninger som er mottatt og åpnet i overensstemmelse med de foreliggende krav skal kun være tilgjengelige for personer som er autorisert til å få kjennskap til dem.

(2) Dersom nødvendige dokumenter, sertifikater og erklæringer ikke finnes i elektronisk form skal leverandøren levere dette i samsvar med § 20–2 (tilbudets utforming) første ledd, innen fristen som er fastsatt for levering av tilbud eller forespørsel om å delta i konkurransen.

Kapittel 17. Grunnlaget for konkurransen**§ 17–1. Utarbeidelse av konkurransegrunnlaget**

(1) Oppdragsgiver skal utarbeide et konkurransegrunnlag. Konkurransegrunnlaget skal inneholde følgende opplysninger, med mindre dette allerede er tilstrekkelig og fullstendig beskrevet i kunngjøringen:

- a. hvilken ytelse som skal anskaffes. Dersom det kan gis tilbud på deler av oppdraget eller med alternative frister, skal dette opplyses,
- b. hvordan konkurransen skal gjennomføres. Det skal minst opplyses om:
 1. hvilken anskaffelsesprosedyre som er valgt,
 2. endelig frist for mottak av tilbud (dag og klokkeslett), adressen disse skal sendes eller leveres til, samt hvordan tilbudene skal være merket,
 3. vedståelsesfrist for tilbudene, jf. § 19–6 (vedståelsesfrist),
 4. den relative vektningen av tildelingskriteriene eller tildelingskriteriene i prioritert rekkefølge jf. § 22–2 (kriterier for valg av tilbud),
 5. på hvilket eller hvilke språk tilbudet skal være skrevet, og
 6. en henvisning til kunngjøringen.

(2) I den utstrekning det er aktuelt skal det også opplyses om:

- a. adresse til organ som forespørsler om kontraktsdokumenter og eventuelle tilleggsdokumenter kan rettes til, fristen for slike forespørsler, samt betalingsvilkår og beløp som eventuelt må betales for dokumentene,
- b. minstekrav som alternative tilbud må oppfylle og eventuelle krav til presentasjon av det alternative tilbudet, jf. § 20–4 (alternative tilbud), dersom det i kunngjøringen er åpnet for alternative tilbud,
- c. sted og tid for eventuell åpen tilbudsåpning,
- d. tid og sted for befarings eller konferanse,
- e. det skal sendes inn prøver, modeller, planer, tegninger mv. og hvordan disse skal merkes,
- f. hvor eventuelt tilhørende dokumenter, beskrivelser, prøver, modeller, planer mv. ligger til ettersyn, samt om disse kan utleveres og eventuelt hvilket depositum som forlanges,
- g. hvilke alminnelige eller spesielle kontraktsbetingelser som gjelder for oppdraget,
- h. det stilles krav om at leverandøren opplyser i tilbudet hvor stor del av kontrakten som eventuelt skal tildeles underleverandører, samt hvilke underleverandører han foreslår. Opplysningene får ikke virkning for hovedleverandørens kontraktsansvar,

- i. det stilles vilkår om at leverandøren utarbeider en priskalkyle over de kostnader som ventes å påløpe ved gjennomføringen av oppdraget. Det kan i så fall forbeholdes rett til å se regnskapsdata, bilag mv. som grunnlag for en eventuell kostnadskontroll,
- j. tilbud kan leveres elektronisk, og hvordan dette skal skje, jf. § 20–2 (tilbudets utforming),
- k. ved konkurransepreget dialog, hvordan dialogen skal gjennomføres,
- l. ved konkurransepreget dialog, tid og sted for når dialogen skal starte og på hvilke(t) språk dialogen skal foregå. Denne informasjon må være tilgjengelig i invitasjonen til å innlevere tilbud, og
- m. andre opplysninger som er av betydning for utarbeidelsen av tilbudet.

§ 17–2. Rettelse, supplerings eller endring av konkurransegrunnlaget

(1) Innen tilbudsfristens utløp, jf. kapittel 19 (frister), har oppdragsgiver rett til å foreta rettelser, supplerings og endringer av konkurransegrunnlaget som ikke er vesentlige.

(2) Rettelser, supplerings eller endringer skal umiddelbart sendes samtlige som har mottatt konkurransegrunnlaget. Opplysninger som oppdragsgiver gir på forespørsel fra en av leverandørene, skal likeledes meddeles alle.

(3) Dersom rettelse, supplerings eller endring som nevnt i første ledd kommer så sent at det er vanskelig for leverandørene å ta hensyn til det i tilbudet, skal det fastsettes en forholdsmessig forlengelse av tilbudsfristen. Samtlige leverandører skal snarest varsles om forlengelsen.

§ 17–3. Krav til ytelsen og bruk av tekniske spesifikasjoner

(1) Anskaffelsen bør spesifiseres ved en behovspesifikasjon eller angivelse av funksjonskrav. Ved utformingen av kravene skal det legges vekt på livssyklus kostnader og miljømessige konsekvenser av anskaffelsen. Det skal så langt det er mulig stilles konkrete miljøkrav til produktets ytelse eller funksjon. Når det er mulig skal spesifikasjonene utformes slik at det tas hensyn til kriterier for tilgjengelighet for funksjonshemmede og universell utforming.

(2) Tekniske spesifikasjoner skal gi leverandørene like muligheter og må ikke medføre unødvendige hindringer for konkurranse om offentlige kontrakter.

(3) Dersom oppdragsgiver krever oppfylt tekniske spesifikasjoner, skal disse angis i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget.

(4) Såfremt ikke annet er fastsatt i rettslig bindende nasjonale tekniske regler, forutsatt at disse reglene er i samsvar med EØS-avtalen, skal de tekniske spesifikasjonene utformes enten:

- a. med henvisning til tekniske spesifikasjoner som definert i § 4–3 (standarder og spesifikasjoner) bokstav a, b, c og g og, i rangert rekkefølge, til nasjonale standarder for gjennomføring av europeiske standarder, europeiske tekniske godkjenninger, felles tekniske spesifikasjoner, internasjonale standarder, andre tekniske referansesystemer utarbeidet av europeiske standardiseringsorganer eller, dersom disse ikke finnes, nasjonale standarder, nasjonale tekniske godkjenninger eller nasjonale tekniske spesifikasjoner vedrørende prosjektering, beregning og utførelse av arbeidene og bruk av produktene. Hver henvisning skal ledsages av uttrykket «eller tilsvarende»,
- b. i form av ytelses- eller funksjonskrav; de sistnevnte kan omfatte miljøegenskaper. De må imidlertid være tilstrekkelig presise til at det er mulig for tilbydere å fastslå kontraktens gjenstand og for oppdragsgiver å tildele kontrakten,
- c. i form av ytelses- eller funksjonskrav som nevnt under bokstav b, med henvisning til spesifikasjonene nevnt under bokstav a som middel til å anta samsvar med slike ytelses- eller funksjonskrav, eller
- d. ved henvisning til spesifikasjonene nevnt under bokstav a for visse egenskaper, og ved henvisning til ytelses- eller funksjonskravene nevnt under bokstav b for andre egenskaper.

(5) Dersom en oppdragsgiver benytter seg av muligheten til å henvise til spesifikasjonene nevnt under fjerde ledd bokstav a, kan vedkommende oppdragsgiver ikke avvise et tilbud med den begrunnelse at de tilbudte varer og tjenester ikke oppfyller de spesifikasjonene det er vist til, når tilbyderen i sitt tilbud på en egnet måte og til oppdragsgivers tilfredshet påviser at løsningene som foreslås, på tilsvarende måte oppfyller kravene som er definert i de tekniske spesifikasjonene. En egnet måte kan være i form av teknisk dokumentasjon fra produsenten eller en prøvingsrapport fra et anerkjent organ.

(6) Dersom en oppdragsgiver benytter seg av muligheten i fjerde ledd til å fastsette ytelses- eller funksjonskrav, kan den ikke avvise et tilbud på varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeid som er i samsvar med en nasjonal standard til gjennomføring av en europeisk standard, en europeisk teknisk godkjenning, en felles teknisk spesifikasjon, en internasjonal standard eller en teknisk referanse utarbeidet av et europeisk standardiseringsorgan, dersom disse spesifikasjonene er ment å dekke de funksjonelle ytelses- eller funksjonskravene som oppdragsgiver har fastsatt. I sitt tilbud skal tilbyderen på en egnet måte godtgjøre til oppdragsgivers tilfredshet at varen, tjenesten eller bygge- og anleggsarbeidet i samsvar med standarden oppfyller oppdragsgivers ytelses- eller funksjonskrav. En egnet måte kan være i form av tekniske data fra produsenten eller en prøvingsrapport fra et anerkjent organ.

(7) Der oppdragsgiver fastsetter miljøegenskaper i form av ytelses- eller funksjonskrav som vist til i fjerde ledd bokstav b, kan de anvende detaljerte spesifikasjoner, eller om nødvendig deler av disse, som definert av europeiske og (multi-)nasjonale miljømerker eller ethvert annet miljømerke, forutsatt at

- a. disse spesifikasjonene er egnet til å definere egenskapene til varene eller tjenestene som er kontraktens gjenstand,
- b. kravene for miljømerket er utarbeidet på grunnlag av vitenskapelige opplysninger,
- c. miljømerkene er vedtatt etter en fremgangsmåte der alle berørte parter, for eksempel offentlige organer, forbrukere, produsenter, detaljhandlere og miljøorganisasjoner kan delta, og
- d. spesifikasjonene er tilgjengelige for alle berørte parter.

(8) Oppdragsgiver kan indikere at varer og tjenester med miljømerke antas å være i samsvar med de tekniske spesifikasjonene i konkurransegrunnlaget, men må også godta annen egnet dokumentasjon, så som tekniske data fra produsenten eller en prøvingsrapport fra et anerkjent organ.

(9) «Anerkjente organer» er i denne bestemmelse forsøks- og kalibreringslaboratorier, samt sertifiserings- og tilsynsorganer som oppfyller gjeldende europeiske standarder. Oppdragsgiver skal godta sertifikater fra anerkjente organer i andre medlemsstater.

(10) Med mindre kontraktens gjenstand berettiger det, skal tekniske spesifikasjoner ikke vise til et bestemt merke, en bestemt opprinnelse, en bestemt prosess, eller til varemerker, patenter, typer eller en bestemt opprinnelse eller produksjon som har som virkning at visse foretak eller produkter favoriseres eller utelukkes. Slik henvisning skal unntaksvis tillates der en tilstrekkelig presis og forståelig beskrivelse av kontraktens gjenstand i henhold til fjerde og femte ledd ikke er mulig. En slik henvisning skal ledsages av uttrykket «eller tilsvarende».

§ 17-4. Kvalifikasjonskrav

(1) Oppdragsgiver kan stille minimumskrav til leverandørene, herunder til deres tekniske kvalifikasjoner og finansielle og økonomiske stilling. Vurdering av leverandørens tekniske kvalifikasjoner skal særlig baseres på kriterier som faglig kompetanse, effektivitet, erfaring og pålitelighet.

(2) Kravene skal sikre at leverandørene er egnet til å kunne oppfylle kontraktsforpliktelsene og skal stå i forhold til den ytelse som skal leveres.

(3) Kravene skal ikke diskriminere leverandørene på grunnlag av nasjonal eller lokal tilhørighet.

§ 17-5. Kvalifikasjonsgrunnlag

(1) Krav til leverandørens kvalifikasjoner skal i hovedtrekk angis i kunngjøringen. Kunngjøringen skal også angi krav til dokumentasjon av at kravene til leverandøren er oppfylt, jf. § 17-8 til § 17-15.

(2) Oppdragsgiver kan utarbeide et eget kvalifikasjonsgrunnlag som utdypet eller supplerer de krav til kvalifikasjoner som er angitt i kunngjøringen.

(3) Kvalifikasjonsgrunnlaget skal sendes alle leverandører som ønsker å delta i konkurransen og sendes før eller som en del av konkurransegrunnlaget.

§ 17-6. Deltakelse i konkurranse hvor det settes en grense for antall deltagere

(1) Ved begrenset anbudskonkurranse, konkurransepreget dialog eller konkurranse med forhandling kan oppdragsgiver fastsette en nedre, eventuelt også en øvre, grense for antall leverandører som skal inviteres til å gi tilbud.

(2) Den nedre og øvre grensen skal fremgå av kunngjøringen, sammen med de objektive og ikke-diskriminerende kriterier eller regler oppdragsgiver vil benytte ved utvelgelsen av eventuelt overtallige kvalifiserte leverandører.

(3) Det skal inviteres et antall som er tilstrekkelig til å sikre reell konkurranse, men likevel ikke mindre enn fem ved begrenset anbudskonkurranse eller tre ved konkurranse med forhandling og konkurransepreget dialog. Dette er likevel ikke til hinder for at oppdragsgiver inviterer færre leverandører enn oppgitt i kunngjøringen, i tilfeller hvor det ikke foreligger et tilstrekkelig antall leverandører som oppfyller kvalifikasjonskravene.

§ 17-7. Krav til leverandørens organisering

(1) Tilbud og forespørsler om å delta i konkurransen, kan innleveres av grupper av leverandører. Det kan kun stilles krav om at leverandørgrupper etablerer en bestemt foretaksform etter at kontrakt er tildelt, og bare i den utstrekning dette er nødvendig for å sikre en tilfredsstillende oppfyllelse av kontrakten.

(2) Oppdragsgiver kan ikke avvise leverandører, som i henhold til lovgivningen i den stat der de er etablert har rett til å utføre de aktuelle ytelser, utelukkende med den begrunnelse at de i henhold til norsk lovgivning må være enten fysiske eller juridiske personer. Av juridiske personer kan det imidlertid ved inngåelse av tjenestekontrakter, bygge- og anleggskontrakter og varekontrakter som omfatter tjenesteytelser eller monterings- og installasjonsarbeid, kreves at de i tilbudet eller i forespørselen om å delta, oppgir navnene og de faglige kvalifikasjonene til de personer som er ansvarlige for utførelsen av de aktuelle ytelser.

§ 17-8. Dokumentasjon av leverandørens finansielle og økonomisk stilling

(1) Som bevis på leverandørens finansielle og økonomiske stilling kan følgende referanser godtas:

- a. egnede bankerklæringer eller relevant ansvarsforsikring,
- b. fremleggelse av foretakets årsregnskap eller utdrag fra det, eller
- c. en erklæring om foretakets totale omsetning og, der det er hensiktsmessig, omsetningen innenfor det område som omfattes av kontrakten for høyst de tre siste tilgjengelige regnskapsår, avhengig av datoen da foretaket ble etablert eller leverandøren startet sin virksomhet, i den utstrekning opplysninger om slik omsetning er tilgjengelig.

(2) En leverandør kan for en særskilt kontrakt, der dette er hensiktsmessig, støtte seg på andre foretaks kapasitet, uavhengig av den juridiske karakteren av forbindelsene mellom dem. I så fall skal leverandøren dokumentere overfor oppdragsgiver at den vil ha rådighet over de nødvendige ressursene, for eksempel ved å fremlegge en forpliktelseserklæring om dette fra disse foretakene.

(3) På samme vilkår kan en gruppe av leverandører som vist til i § 17-7 (krav til leverandørens organsering), støtte seg på kapasiteten til deltakere i gruppen eller til andre foretak.

(4) Oppdragsgiver skal i kunngjøringen eller kvalifikasjonsgrunnlaget angi hvilken referanse eller hvilke referanser de har valgt av dem som er nevnt i første ledd, samt hvilken annen dokumentasjon som må legges frem.

(5) Dersom leverandøren har gyldige grunner til ikke å kunne fremlegge den dokumentasjonen oppdragsgiver har anmodet om, kan leverandøren godtgjøre sin økonomiske og finansielle stilling med ethvert annet dokument som oppdragsgiver anser egnet.

(6) Omfanget av dokumentasjonen skal stå i forhold til kontrakten, og oppdragsgiver skal ta hensyn til leverandørens berettigede interesser når det gjelder beskyttelse av forretningsmessige hemmeligheter vedrørende deres foretak.

§ 17-9. Dokumentasjon av leverandørens tekniske eller faglige kvalifikasjoner

(1) Som bevis på leverandørens tekniske eller faglige kvalifikasjoner kan det fremlegges en eller flere av følgende referanser i samsvar med arten, mengden og anvendelsen av de ytelser som skal presteres:

- a. for alle kontrakter: en beskrivelse av leverandørens tekniske personell eller tekniske enheter leverandøren disponerer over til oppfyllelse av kontrakten, enten de tilhører foretaket eller ikke, særlig de som er ansvarlig for kvalitetskontrollen.
- b. for varekontrakter:
 1. prøver, beskrivelser eller fotografier av varer som skal leveres. Ektheten av disse skal kunne attesteres dersom oppdragsgiver ber om det, og
 2. fremleggelse av sertifikater utstedt av godkjente offisielle institutter eller organer for kvalitetskontroll. Sertifikatene skal attestere at varen, som er klart identifisert ved henvisning til visse kvalifikasjoner eller standarder, er i samsvar med disse.
- c. for varekontrakter og tjenstekontrakter:
 1. liste over de viktigste leveranser eller utførte tjenester de siste tre år, herunder opplysninger om verdi, tidspunkt, samt navnet på den offentlige eller private mottaker. Dersom det gjelder ytelser til offentlige oppdragsgivere, skal det dokumenteres ved attester utstedt eller bekreftet av vedkommende myndighet. Dersom det gjelder ytelser til private, skal attestene utstedes eller bekreftes av denne. I mangel av dette kan en erklæring fra leverandøren godtas,
 2. en beskrivelse av metoder for kvalitetssikring, samt en beskrivelse av leverandørens undersøkelses- og forskningsmuligheter,
 3. dersom ytelsen er komplisert eller unntaksvis skal benyttes til et spesielt formål, kan oppdragsgiver om nødvendig kontrollere leverandørens ressurser for undersøkelse og forskning, og tiltak eller metoder for kvalitetskontroll. Ved tjenstekontrakter kan oppdragsgiver kontrollere leverandørens produksjonskapasitet og ved vareleveranser de tekniske kvalifikasjonene. Oppdragsgiver kan overlate og utføre kontrollen til et kompetent offentlig organ i den stat tjensteyteren er etablert.
- d. for tjenstekontrakter: en angivelse av hvor stor del av kontrakten tjensteyteren har til hensikt å benytte underentreprenører.
- e. for tjenstekontrakter og bygge- og anleggskontrakter:
 1. en redegjørelse for leverandørens gjennomsnittlige arbeidsstyrke og antall medarbeidere i den administrative ledelsen i løpet av de siste tre år,
 2. en redegjørelse for de redskaper, maskiner, verktøy, materiell eller teknisk utstyr som leverandøren disponerer over til gjennomføring av kontrakten,
 3. opplysninger om utdanning og faglige kvalifikasjoner hos leverandøren og foretakets administrative ledelse, og særlig hos den eller de personer som har ansvaret for å utføre tjenesten.
- f. for bygge- og anleggskontrakter:
 1. vitnesbyrd og attester om utdanning og yrkespraksis for leverandøren, foretakets administrative ledelse, eller for den eller de personer som er ansvarlige for gjennomføringen av kontrakten,
 2. en oversikt over arbeider som er utført i løpet av de siste fem år, sammen med attester over tilfredsstillende utførelse av de viktigste arbeidene. Attestene skal angi arbeidenes verdi, samt tid og sted for arbeidsutførelsen, og oppgi hvorvidt arbeidene er blitt fagmessig utført og behørig fullført. Vedkommende myndighet skal om nødvendig oversende attestene direkte til oppdragsgiver.
- g. for varekontrakter som krever monterings- eller installasjonsarbeider, tjenstekontrakter eller bygge- og anleggskontrakter: med hensyn til å utføre tjenesteytelsene, installasjonsarbeidene eller bygge- og anleggsarbeidene kan leverandørene vurderes på grunnlag av deres faglige dyktighet, effektivitet, erfaring og pålitelighet.

(2) En leverandør kan for en særskilt kontrakt, der dette er hensiktsmessig, støtte seg på andre foretaks kapasitet, uavhengig av den juridiske karakteren av forbindelsen mellom dem. I så fall skal leverandøren

dokumentere overfor oppdragsgiver at den vil ha rådighet over de nødvendige ressursene, for eksempel ved å fremlegge en forpliktelseserklæring om dette fra disse foretakene.

(3) På samme vilkår kan en gruppe av leverandører som vist til i § 17–7 (krav til leverandørens organisering), støtte seg på kapasiteten til deltakerne i gruppen eller til andre foretak.

(4) Oppdragsgiver skal i kunngjøringen eller i kvalifikasjonsgrunnlaget angi hvilke former for dokumentasjon som ønskes fremlagt.

(5) Omfanget av dokumentasjonen skal stå i forhold til kontrakten, og oppdragsgiver skal ta hensyn til leverandørens berettigede interesser når det gjelder beskyttelse av forretningsmessige hemmeligheter vedrørende deres foretak.

§ 17–10. Dokumentasjon av registrering, godkjenninger mv.

(1) Oppdragsgiver kan kreve at leverandører som ønsker å delta i konkurransen godtgjør at de er registrert i faglige register, handelsregister eller foretaksregister som foreskrevet i lovgivningen i den stat hvor de er etablert.

(2) Ved tjenstekontrakter kan oppdragsgiver kreve at tjensteytere dokumenterer at de innehar nødvendige godkjenninger, tillatelser eller medlemskap i særskilt organisasjon i sitt hjemland.

§ 17–11. Alternative regler om dokumentasjon

(1) Leverandører som er registrert på lister over godkjente leverandører kan, for hver enkelt kontrakt, legge frem en registreringsattest utstedt av vedkommende myndighet. Attesten skal angi grunnlaget for registreringen og hvilken klassifisering listen gir dem.

(2) Registrering på offisielle lister over godkjente leverandører, attestert av kompetente organ i leverandørens hjemstat, gir oppdragsgiver en formodning om at leverandøren er kvalifisert når det gjelder vurderingen av de forhold som er nevnt i § 20–12 (avvisning på grunn av forhold hos leverandøren) annet ledd bokstav a til d og g, § 17–10 (dokumentasjon av registrering, godkjenninger mv.), § 17–8 (dokumentasjon på leverandørens finansielle og økonomiske stilling) første ledd bokstav b og c og § 17–9 (dokumentasjon på leverandørens tekniske kvalifikasjoner) første ledd bokstav a og c ved varekontrakter, første ledd bokstav c, d og e ved tjenstekontrakter og første ledd bokstav e og f for bygge- og anleggskontrakter, § 17–13 (standarder for miljøledelsessystemer) ved tjenstekontrakter, § 20–12 (avvisning på grunn av forhold ved leverandøren) første ledd bokstav f og § 17–7 (krav til leverandørens organisering) annet ledd.

(3) Opplysninger som kan utledes av registreringer på offisielle lister utgjør kun en formodning, men kan ikke bestrides uten begrunnelse. Når det gjelder innbetaling til sosiale trygdeordninger og betaling av skatter og avgifter, kan det imidlertid kreves at alle registrerte leverandører legger frem tilleggsattest når de blir tildelt en kontrakt.

(4) Oppdragsgiver skal bare anvende bestemmelsene i andre og tredje ledd til fordel for leverandører som er etablert i den stat hvor den offisielle listen er utarbeidet.

§ 17–12. Dokumentasjon av oppfyllelse av kvalitetssikringsstandarder

(1) Oppdragsgiver kan kreve fremlagt attester utstedt av uavhengige organer som bekrefter at leverandøren oppfyller visse kvalitetssikringsstandarder.

(2) Dersom oppdragsgiver krever slike attester fremlagt, skal det vises til kvalitetssikringssystemer som bygger på de europeiske standardene på området og er sertifisert av organer som oppfyller de europeiske standarder for sertifisering. Oppdragsgiver skal godta likeverdige attester fra organer etablert i andre EØS-stater. Oppdragsgiver skal også godta annen dokumentasjon på likeverdige kvalitetssikringstiltak som forelegges av leverandørene.

§ 17–13. Standarder for miljøledelsessystem

(1) Som bevis for leverandørens tekniske evner kan det, avhengig av arten, mengden eller anvendelsen av de ytelser som skal presteres, legges frem en angivelse av relevante miljøledelsestiltak leverandøren kan anvende ved utførelsen av tjenstekontrakter og bygge- og anleggskontrakter.

(2) Dersom oppdragsgiver krever dokumentasjon ved fremleggelse av attester utstedt av uavhengige organer som dokumenterer leverandørens overholdelse av bestemte miljøledelsesstandarder, skal oppdragsgiver vise til fellesskapsordningen for miljøstyring og miljørevisjon (EMAS) eller til miljøledelsesstandarder basert på relevante europeiske eller internasjonale standarder. Disse standardene må være sertifisert av organer som overholder fellesskapets regelverk eller relevante europeiske eller internasjonale standarder vedrørende sertifisering. Oppdragsgiver skal anerkjenne tilsvarende attester fra organer etablert i andre medlemsstater. De skal også godta annen dokumentasjon av tilsvarende miljøledelsestiltak fra leverandørene.

§ 17–14. Skatteattest

(1) Oppdragsgiver skal kreve at samtlige norske leverandører fremlegger skatteattest for merverdiavgift og skatteattest for skatt.

(2) Oppdragsgiver skal angi innleveringsmåte og tidspunkt for innlevering. Skatteattest må foreligge senest innen tilbudsfristens utløp ved åpen anbudskonkurranse eller ved fristen for forespørsel om å delta i en begrenset anbudskonkurranse, konkurransepreget dialog eller konkurranse med forhandling, ved fristen for å levere veiledende tilbud i en dynamisk innkjøpsordning.

(3) Skatteattestene skal ikke være eldre enn 6 måneder regnet fra fristen i annet ledd.

(4) Ved bygge- og anleggskontrakter skal entreprenøren tilsvarende kreve skatteattest i alle underliggende entreprisforhold ved inngåelse av kontrakter i tilknytning til oppdraget som overstiger en verdi på 100.000 kroner

ekskl. mva. Brudd på entreprenørens plikt til å kreve skatteattest gir oppdragsgiver rett til å kreve at entreprenøren erstatte vedkommende firma med underentreprenør som kan fremlegge skatteattest. Oppdragsgiver kan tilsvarende kreve at entreprenøren erstatte en underentreprenør som ikke har oppfylt sine forpliktelser vedrørende innbetaling av skatter og avgifter. Eventuelle økonomiske krav fra underentreprenører eller omkostninger for øvrig som følge av heving av avtaler med underentreprenører i denne forbindelse skal bæres av entreprenøren.

§ 17–15. HMS-egenerklæring

(1) For arbeid som skal utføres i Norge skal oppdragsgiver kreve at samtlige leverandører fremlegger en egenerklæring i samsvar med vedlegg 2 om at leverandøren oppfyller, eller vil oppfylle ved eventuell tildeling av kontrakt, lovbestemte krav i Norge innen helse, miljø og sikkerhet (HMS).

(2) Oppdragsgiver skal angi innleveringsmåte og tidspunktet for innlevering. Egenerklæringen må foreligge senest innen tilbudsfristens utløp ved åpen anbudskonkurranse, innen fristen for forespørslar om å delta i en begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling, og innen fristen for å levere veiledende tilbud i en dynamisk innkjøpsordning.

(3) Ved bygge- og anleggskontrakter skal entreprenøren tilsvarende kreve egenerklæring i alle underliggende entrepriseforhold ved inngåelse av kontrakter i tilknytning til oppdraget som overstiger en verdi på 500.000 kroner ekskl. mva.

Kapittel 18. Kunngjøringsregler

§ 18–1. Fremgangsmåten ved kunngjøringer

(1) Oppdragsgiver skal utarbeide en kunngjøring i samsvar med skjemaer fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

(2) Kunngjøringen skal utarbeides på norsk. Kunngjøringen skal også utarbeides på ett av Den europeiske unions offisielle språk, med mindre oversettingstjenesten til operatøren av Doffin benyttes. Bare den fullstendige kunngjøringen i TED-databasen er gyldig.

(3) Kunngjøringen skal sendes operatøren til Doffin for kunngjøring i Doffin og videresendelse til TED-databasen. I hastetilfeller etter § 19–5 (minimumsfrister i hastetilfeller) skal kunngjøringen sendes elektronisk eller med telefaks.

(4) Kunngjøringer skal ikke offentliggjøres i Doffin eller på annen måte gjøres kjent før den dag kunngjøringen sendes til TED-databasen. Kunngjøringer skal heller ikke inneholde andre opplysninger enn de som blir publisert i TED-databasen eller på en kjøperprofil.

(5) Informasjon om veiledende kunngjøring kan ikke offentliggjøres på en kjøperprofil før den dag kunngjøring om offentliggjøring på kjøperprofil sendes TED-databasen. Offentliggjøringen på kjøperprofilen skal oppgi datoen for oversendelsen til TED-databasen.

(6) Kunngjøringen skal ikke være lenger enn ca. 650 ord.

(7) Oppdragsgiver må kunne dokumentere avsendelsesdatoen for kunngjøringen. TED-databasen, gjennom Doffin, bekrefter kunngjøring med dato.

(8) Operatøren av Doffin kan avvise kunngjøringer som ikke er i samsvar med reglene i kapittel 18 (kunngjøringsregler) og 19 (frister) eller de fastsatte kunngjørings skjemaer.

§ 18–2. Veiledende kunngjøring

(1) For å kunne benytte de forkortede fristene i § 19–1 (minimumsfrister ved åpen anbudskonkurranse) tredje ledd og § 19–2 (minimumsfrister ved begrenset anbudskonkurranse) fjerde ledd må oppdragsgiver først ha foretatt en veiledende kunngjøring eller ha gitt de samme opplysninger i sin kjøperprofil.

(2) Ved vare- og tjenestekontrakter skal oppdragsgiver snarest mulig etter regnskapsårets begynnelse offentliggjøre en veiledende kunngjøring i samsvar med § 18–1 (fremgangsmåten ved kunngjøring), dersom verdien av anskaffelser innenfor hvert vare- eller tjenesteområde for prioriterte tjenester overstiger 6,15 millioner kroner ekskl. mva. Kunngjøringen skal angi den samlede verdi av de planlagte vare- og tjenestekontrakter og rammeavtaler som oppdragsgiver venter å foreta de neste 12 månedene for hvert enkelt tjenesteområde som nevnt i vedlegg 4 (prioriterte tjenester) eller vareområder som nevnt i CPV-nomenklaturet.

(3) Ved bygge- og anleggskontrakter og rammeavtaler skal oppdragsgiver snarest mulig, etter at avgjørelse om å godkjenne planer for bygge- og anleggskontrakter er fattet, foreta en veiledende kunngjøring dersom kontraktene har en antatt verdi på minst 43,5 millioner kroner ekskl. mva.

(4) Beregning av kontraktens verdi skal skje i samsvar med § 2–3 (beregning av anskaffelsens anslåtte verdi).

(5) Oppdragsgiver som foretar en veiledende kunngjøring på sin kjøperprofil skal sende en kunngjøring om dette til Doffin.

§ 18–3. Kunngjøring av konkurranse

(1) Oppdragsgiver som ønsker å tildele en kontrakt eller rammeavtale ved åpen eller begrenset anbudskonkurranse, konkurransepreget dialog eller konkurranse med forhandling, jf. § 14–1 (tillatte anskaffelsesprosedyrer) eller innføre en dynamisk innkjøpsordning, skal gjøre dette kjent i en kunngjøring.

(2) Oppdragsgiver som ønsker å inngå en offentlig kontrakt basert på en dynamisk innkjøpsordning skal gjøre dette kjent i en forenklet kunngjøring.

§ 18-4. Kunngjøring av konkurranseresultater

(1) Oppdragsgiver som har tildelt en kontrakt, rammeavtale eller arrangert en designkonkurranse, skal senest 48 dager etter at kontrakt er tildelt gjøre resultatet kjent i en kunngjøring, jf. § 18-1 (fremgangsmåten ved kunngjøringer).

(2) For kontrakter som gjelder uprioriterte tjenester skal oppdragsgiver angi i kunngjøringen om det gis samtykke til offentliggjøring av konkurranseresultatet.

(3) Oppdragsgiver behøver ikke kunngjøre ved tildeling av kontrakter innenfor rammeavtaler, jf. § 15-2 (rammeavtale med en leverandør) og § 15-3 (rammeavtaler med flere leverandører) tredje ledd.

(4) Oppdragsgiver som har inngått en kontrakt basert på en dynamisk innkjøpsordning, skal innen 48 dager etter kontraktsinngåelsen sende en meddelelse om dette. Oppdragsgiver kan isteden velge å meddele kontrakter hvert kvartal. Meddelelsen skal da skje senest 48 dager etter utgangen av hvert kvartal.

(5) Opplysninger kan unntas fra kunngjøringsplikten dersom:

- a. offentliggjøring av opplysninger vil hindre håndhevelse av lover og regler eller på annen måte være i strid med offentlige interesser,
- b. det er til skade for bestemte offentlige eller private foretaks legitime økonomiske interesser, eller
- c. det er til skade for den lojale konkurranse mellom leverandørene.

Kapittel 19. Frister**§ 19-1. Minimumsfrister ved åpen anbudskonkurranse**

(1) Ved åpen anbudskonkurranse skal fristen for mottak av tilbud være minst 45 dager fra den dag kunngjøringen ble sendt til TED-databasen. Ved fastsettelsen av fristen skal det spesielt tas hensyn til kontraktens kompleksitet og tiden det tar å utarbeide tilbud.

(2) Tilbudsfristen i første ledd skal forlenges forholdsmessig dersom:

- a. konkurransegrunnlaget, tilleggsdokumenter eller tilleggsopplysninger er for omfattende til at de kan fremskaffes innen fristene i femte og sjette ledd,
- b. det foretas rettelse, supplering eller endring av konkurransegrunnlaget som nevnt i § 17-2 (rettelse, supplering eller endring av konkurransegrunnlaget),
- c. tilbud bare kan utarbeides etter en befarings, eller
- d. tilbud bare kan utarbeides etter en gjennomgang på stedet av tilleggsdokumentene til konkurransegrunnlaget.

(3) Tilbudsfristen i første ledd kan forkortes dersom oppdragsgiver har publisert en veiledende kunngjøring i samsvar med § 18-2 (veiledende kunngjøring) minst 45 dager og høyst 12 måneder forut for kunngjøringen, og den veiledende kunngjøringen inneholdt alle de opplysningene som fremgår av kunngjøringsskjema for veiledende kunngjøringer, i den utstrekning disse opplysningene forelå på kunngjøringstidspunktet. Fristen skal være tilstrekkelig lang til at interesserte leverandører kan levere tilbud, og bør generelt være minst 36 dager. Under ingen omstendigheter må tilbudsfristen settes kortere enn 22 dager fra datoen for avsendelse av kunngjøringen.

(4) Tilbudsfristen i første ledd kan forkortes med fem dager dersom det fra tidspunktet for kunngjøringen gis fri, direkte og full elektronisk adgang til konkurransegrunnlaget og ethvert supplerende dokument. Det skal angis i kunngjøringen på hvilken internettsadresse denne dokumentasjonen er tilgjengelig.

(5) Konkurransegrunnlaget skal sendes leverandøren senest seks dager etter at forespørsel om å delta er mottatt.

(6) Forutsatt at forespørsel om tilleggsinformasjon i tilknytning til konkurransegrunnlaget er fremsatt i tilstrekkelig tid før tilbudsfristens utløp, skal tilleggsinformasjonen leveres senest seks dager før tilbudsfristens utløp.

§ 19-2. Minimumsfrister ved begrenset anbudskonkurranse

(1) Fristen for mottak av forespørsler om å delta skal være minst 30 dager fra den dag kunngjøringen ble sendt til TED-databasen.

(2) Fristen for mottak av tilbud fra de som er kvalifisert og utvalgt til å delta i konkurransen skal være minst 40 dager regnet fra den dag den skriftlige invitasjonen og konkurransegrunnlaget ble sendt fra oppdragsgiver.

(3) Tilbudsfristen i annet ledd skal forlenges forholdsmessig dersom:

- a. det foretas rettelse, supplering eller endring av konkurransegrunnlaget som nevnt i § 17-2 (rettelse, supplering eller endring av konkurransegrunnlaget),
- b. tilbud bare kan utarbeides etter en befarings, eller
- c. tilbud bare kan utarbeides etter en gjennomgang på stedet av tilleggsdokumentene til konkurransegrunnlaget.

(4) Tilbudsfristen i annet ledd kan forkortes til 36 dager dersom oppdragsgiver har publisert en veiledende kunngjøring i samsvar med § 18-2 (veiledende kunngjøring) minst 45 dager og høyst 12 måneder forut for kunngjøringen og den veiledende kunngjøringen inneholdt alle de opplysningene som fremgår av kunngjøringsskjema for veiledende kunngjøringer, i den utstrekning disse opplysningene forelå på kunngjøringstidspunktet.

(5) Tilbudsfristen i annet ledd kan forkortes med fem dager dersom det fra tidspunktet for kunngjøringen gis fri, direkte og full elektronisk adgang til konkurransegrunnlaget og ethvert supplerende dokument. Det skal angis i kunngjøringen på hvilken internettsadresse denne dokumentasjonen er tilgjengelig.

(6) Konkurransegrunnlaget og invitasjon til å sende inn tilbud skal sendes skriftlig og samtidig til de utvalgte leverandørene.

(7) Forutsatt at forespørsel om tilleggsinformasjon i tilknytning til konkurransegrunnlaget er fremsatt i tilstrekkelig tid før tilbudsfristens utløp, skal tilleggsinformasjonen leveres senest seks dager før tilbudsfristens utløp.

§ 19-3. Minimumsfrister ved konkurransepreget dialog

(1) Fristen for mottak av forespørsler om å delta i dialogen etter § 14-2 (konkurransepreget dialog), skal være minst 30 dager fra den dag kunngjøringen ble sendt til TED-databasen.

(2) Frist for innsendelse av tilbud skal fastsettes slik at leverandørene får tilstrekkelig tid til å foreta de nødvendige undersøkelser og beregninger. Fristen skal forlenges forholdsmessig dersom det foretas rettelse, supplering eller endring av konkurransegrunnlaget som nevnt i § 17-2 (rettelse, supplering eller endring av konkurransegrunnlaget).

(3) Forutsatt at forespørsel om tilleggsinformasjon i tilknytning til konkurransegrunnlaget er fremsatt i tilstrekkelig tid før fristen for å levere tilbud, skal tilleggsinformasjonen leveres senest seks dager før utløpet av fristen for å levere tilbud.

§ 19-4. Minimumsfrister ved konkurranse med forhandling

(1) Fristen for mottak av forespørsler om å delta i forhandlinger etter § 14-3 (konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring) skal være minst 30 dager fra den dag kunngjøringen ble sendt til TED-databasen.

(2) Tilbudsfristen skal fastsettes slik at leverandørene får tilstrekkelig tid til å foreta de nødvendige undersøkelser og beregninger. Tilbudsfristen skal forlenges forholdsmessig dersom det foretas rettelse, supplering eller endring av konkurransegrunnlaget som nevnt i § 17-2 (rettelse, supplering eller endring av konkurransegrunnlaget).

(3) Konkurransegrunnlag og invitasjon til å sende inn tilbud skal sendes skriftlig og samtidig til de utvalgte leverandørene.

(4) Forutsatt at forespørsel om tilleggsinformasjon i tilknytning til konkurransegrunnlaget er fremsatt i tilstrekkelig tid før tilbudsfristens utløp, skal tilleggsinformasjonen leveres senest seks dager før tilbudsfristens utløp.

§ 19-5. Minimumsfrister i hastetilfeller

(1) Dersom det i hastetilfeller er umulig å anvende fristene i § 19-2 (minimumsfrister ved begrenset anbudskonkurranse) og § 19-4 (minimumsfrister ved konkurranse med forhandling), kan oppdragsgiver fastsette følgende frister:

a. minst 10 dager for mottak av forespørsler om å delta i konkurransen eller forhandlingene regnet fra den dag kunngjøringen ble sendt, eller

b. minst 10 dager for mottak av tilbud regnet fra den dag invitasjonen til å gi tilbud ble sendt.

(2) Forutsatt at forespørsel om tilleggsinformasjon i tilknytning til konkurransegrunnlaget er fremsatt i tilstrekkelig tid før tilbudsfristens utløp, skal tilleggsinformasjonen leveres senest fire dager før tilbudsfristens utløp.

(3) Denne bestemmelsen gjelder ikke ved åpen anbudskonkurranse.

§ 19-6. Vedståelsesfrist

(1) Oppdragsgiver skal fastsette en vedståelsesfrist, som angir tiden tilbudene er bindende. Fristen skal angis med dato og klokkeslett. Den bør ikke settes lenger enn det som er nødvendig av hensyn til behandlingen av tilbudene.

(2) Dersom ikke annet fremgår av konkurransegrunnlaget eller kunngjøringen, utløper vedståelsesfristen kl. 24.00, 30 dager etter tilbudsfristens utløp.

Kapittel 20. Gjennomføring av konkurransen

§ 20-1. Fremgangsmåte ved valg av leverandører og tildeling av kontrakter

Etter at kvalifikasjonene til de leverandører som ikke er avvist er vurdert i samsvar med reglene i § 17-4 (kvalifikasjonskrav) til § 17-15 (HMS-egenerklæring), skal kontrakt tildeles på grunnlag av kriterier fastlagt etter § 22-2 (kriterier for valg av tilbud).

§ 20-2. Tilbudets utforming

(1) Tilbudet skal være skriftlig og avgis i lukket og merket forsendelse, enten direkte eller pr. post.

(2) Tilbudet skal være signert.

(3) Tilbudet kan også avgis med elektroniske middel forutsatt at konkurransegrunnlaget åpner for dette og innleveringen av tilbudet skjer i samsvar med kapittel 16 (kommunikasjon).

§ 20-3. Avvik

Det er tillatt å levere tilbud som inneholder avvik fra oppstilte minstekrav i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget. Slike avvik skal fremgå klart av tilbudet, og være presist og entydig beskrevet. Ved anbudskonkurranser skal avvik i tillegg være beskrevet slik at oppdragsgiver kan vurdere avvikene uten kontakt med leverandør.

§ 20-4. Alternative tilbud

Dersom tildeling av kontrakt skal skje på bakgrunn av det økonomisk mest fordelaktige tilbud, kan oppdragsgiver ta i betraktning alternative tilbud. Dersom oppdragsgiver tillater alternative tilbud, skal dette angis i kunngjøringen.

Oppdragsgiver skal angi i konkurransegrunnlaget de alternative minstekravene til ytelse og funksjon, og eventuelle spesielle krav til tilbudets utforming som stilles til alternative tilbud.

§ 20-5. Tilbakekalling og endring av tilbud

- (1) Tilbud kan tilbakekalles eller endres inntil tilbudsfristens utløp.
- (2) Tilbakekalling skal skje skriftlig.
- (3) Endring av tilbudet er å betrakte som et nytt tilbud og skal foretas i samsvar med § 20-2 (tilbudets utforming).

§ 20-6. Registrering av innkomne tilbud

Tilbudene skal påføres tidspunkt for mottakelse etter hvert som de kommer inn. På anmodning skal oppdragsgiver skriftlig bekrefte når tilbudet er mottatt.

§ 20-7. Tilbudsåpning

- (1) Rettidig levert tilbud skal åpnes på det tidspunkt og det sted som er angitt i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget.
- (2) Åpningen skal foretas av minst to representanter for oppdragsgiver.

§ 20-8. Dialogen i konkurransepreget dialog

- (1) Oppdragsgiver innleder en dialog med de kvalifiserte leverandører. Skriftlig invitasjon til å delta i dialogen sammen med de beskrivende dokumentene skal sendes ut samtidig til alle leverandørene. Formålet er å identifisere og fastslå hvordan oppdragsgivers behov best kan oppfylles. Under dialogen kan alle aspekter ved kontrakten drøftes med de utvalgte leverandørene. Oppdragsgiver skal sikre at alle leverandørene behandles likt. Spesielt skal oppdragsgiver sikre at det ikke utøves forskjellsbehandling ved å gi opplysninger som kan gi noen leverandører en bedre posisjon enn andre.
- (2) Oppdragsgiver kan ikke overfor de andre deltagerne avsløre løsninger eller andre fortrolige opplysninger som en deltager har gitt oppdragsgiver, uten deltagerens samtykke.
- (3) Oppdragsgiver kan bestemme at dialogen skal skje i flere faser for å begrense antall løsninger som man ønsker å diskutere i dialogen. Utelukkelse av løsninger skal skje på grunnlag av tildelingskriteriene. Dersom det åpnes for flere faser i dialogen, må det være opplyst om dette i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget.
- (4) Dialogen skal fortsette frem til oppdragsgiver har funnet den eller de løsninger som kan oppfylle oppdragsgivers behov, etter om nødvendig å ha sammenlignet løsningene.

§ 20-9. Endelig tilbud ved konkurransepreget dialog

- (1) Når oppdragsgiver har funnet den eller de løsninger som oppfyller dennes behov, erklærer oppdragsgiver dialogen for avsluttet. Deltagerne i dialogen informeres om dette. Oppdragsgiver oppfordrer så deltagerne til å avgi deres endelige tilbud på grunnlag av de løsninger som er fremlagt og presisert under dialogen. Invitasjon til å levere inn endelig tilbud skal inneholde frist for mottak av tilbud (dag og klokkeslett), adressen disse skal sendes eller leveres til, samt språkkrav. Disse tilbudene skal inneholde alle elementer som er nødvendige for prosjektets utførelse.
- (2) Oppdragsgiver kan anmode om at tilbud avklares, presiseres og tilpasses. Dette må ikke medføre at de grunnleggende elementer i tilbudet eller tilbudsinvitasjonen endres, med mindre dette kan skje uten konkurransevriddning eller forskjellsbehandling.
- (3) Oppdragsgiver vurderer tilbudene på bakgrunn av tildelingskriteriene og velger det økonomisk mest fordelaktige tilbudet.
- (4) Etter anmodning fra oppdragsgiver kan den leverandøren som er valgt, bli bedt om å presisere visse aspekter ved tilbudet eller bekrefte forpliktelser som er gitt i tilbudet. Det forutsetter at dette ikke medfører en vesentlig endring av tilbudet eller konkurransegrunnlaget. Presiseringer eller bekreftelser må ikke føre til konkurransevriddning eller forskjellsbehandling.

§ 20-10. Godtgjørelse ved deltagelse i konkurransepreget dialog

Oppdragsgiver kan fastsette bestemmelser om priser eller betaling til deltagerne i dialogen.

§ 20-11. Gjennomføring av konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring

- (1) Oppdragsgiver kan bestemme at forhandlingene skal forløpe i flere faser og redusere det antall tilbud som det skal forhandles om. En slik reduksjon skal skje på bakgrunn av de oppgitte tildelingskriterier. En første reduksjonen på bakgrunn av tildelingskriteriene kan skje i forkant av forhandlingene. I den avsluttende fase skal det likevel være igjen et tilstrekkelig antall tilbud som kan sikre reell konkurranse.
- (2) Dersom oppdragsgiver vil benytte seg av fremgangsmåten etter første ledd for å redusere antall tilbud, skal det opplyses om dette i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget.
- (3) Hvis oppdragsgiver ikke har opplyst om fremgangsmåten for reduksjon av antall tilbydere i henhold til første og annet ledd, skal alle leverandører som har gitt gyldig tilbud, gis adgang til å gi et forbedret tilbud før beslutning om tildeling av kontrakt.
- (4) Det er adgang til å forhandle om endringer eller suppleringer av alle sider ved tilbudene, så som forretningsmessige vilkår, pris og tekniske spesifikasjoner. Dersom forhandlinger fører til endring av en leverandørs tilbud skal endringene dokumenteres skriftlig.

(5) Forhandlingene skal skje i samsvar med de alminnelige regler i § 3–1, herunder kravene til likebehandling og god forretningsskikk, samt reglene om taushetsplikt i § 3–6. Oppdragsgiver skal særlig sørge for at det ikke gis opplysninger om innholdet i øvrige deltageres tilbud eller som kan stille noen leverandører bedre enn andre.

§ 20–12. Avvisning på grunn av forhold ved leverandøren

(1) Oppdragsgiver skal avvise leverandører som:

- a. ikke oppfyller krav som er satt til leverandørens deltakelse i konkurransen, med forbehold av § 21–3 (tilleggsfrist for ettersending av dokumenter),
- b. har unnlatt å levere skatteattest i samsvar med § 17–14 (skatteattest), med forbehold av § 21–3 (tilleggsfrist for ettersending av dokumenter),
- c. har unnlatt å levere egenerklæring i samsvar med § 17–15 (HMS-egenerklæring), med forbehold av § 21–3 (tilleggsfrist for ettersending av dokumenter),
- d. har unnlatt å levere forespørsel om deltakelse i begrenset anbudskonkurranse og konkurranse med forhandling i samsvar med kapittel 16 (kommunikasjon), eller ikke har levert slik forespørsel innen fristen,
- e. oppdragsgiver kjenner til er rettskraftig dømt for deltakelse i en kriminell organisasjon eller for korrupsjon, bedrageri eller hvitvasking av penger, og hvor ikke allmenne hensyn gjør det nødvendig å inngå kontrakt med leverandøren, eller
- f. har blitt benyttet under utarbeidelsen av spesifikasjoner i strid med § 3–8 (bruk av rådgivere ved utarbeidelse av spesifikasjoner).

(2) Oppdragsgiver kan avvise leverandører som:

- a. er konkurs, under gjeldsforhandling eller avvikling, har innstilt sin virksomhet eller befinner seg i en tilsvarende prosess med hjemmel i nasjonale lover og forskrifter,
- b. er begjært konkurs, har begjært åpning av gjeldsforhandling eller tvangsoppløsning eller annen lignende prosess med hjemmel i nasjonale lover og forskrifter,
- c. ved en rettskraftig dom er kjent skyldig i straffbare forhold som angår den yrkesmessige vandel,
- d. i sitt yrke har gjort seg skyldig i alvorlige forsømmelser mot faglige og etiske krav i vedkommende bransje,
- e. ikke har oppfylt sine forpliktelser vedrørende innbetaling av trygdeavgifter i samsvar med lovbestemmelser i den stat hvor han er etablert, eller i Norge,
- f. ikke har oppfylt sine forpliktelser vedrørende innbetaling av skatter og avgifter i samsvar med lovbestemmelser i den stat hvor han er etablert, eller i Norge, eller
- g. har gitt grovt misvisende eller feilaktige opplysninger eller unnlatt å gi opplysninger i henhold til det som kreves etter denne paragraf eller krav til leverandøren.

(3) Når oppdragsgiver krever bevis for at leverandøren ikke omfattes av første og annet ledd, skal utdrag fra strafferegister eller konkursregister godtas som tilstrekkelig bevis for første ledd bokstav e og annet ledd bokstav a, b eller c. I mangel av slikt utdrag skal et tilsvarende dokument som viser at kravene er tilfredsstillt, utstedt av en retts- eller forvaltningsmyndighet i leverandørens hjemstat eller oppholdsstat, aksepteres. For annet ledd bokstav e og f skal det anses tilstrekkelig med attest utstedt av vedkommende myndighet i leverandørens hjemstat. Når leverandørens hjemstat ikke utsteder slike dokumenter eller attester, kan de erstattes av en erklæring avgitt under ed eller forsikring av den aktuelle personen overfor en retts- eller forvaltningsmyndighet, en notarius publicus eller annen kompetent myndighet i hjemstaten eller nåværende oppholdsstat.

§ 20–13. Avvisning på grunn av forhold ved tilbudet

(1) Et tilbud skal avvises når:

- a. det ikke er levert innen den fastsatte tilbudsfristen,
- b. det ikke tilfredsstillt kravene til tilbudets utforming, jf. § 20–2 første og tredje ledd,
- c. det er et alternativt tilbud avgitt i strid med § 20–4 (alternative tilbud). Oppdragsgiver kan ikke avvise et alternativt tilbud utelukkende med den begrunnelse at kontrakten vil endre karakter fra en tjenestekontrakt til en varekontrakt, eller omvendt,
- d. det inneholder vesentlige forbehold mot kontraktsvilkårene,
- e. det inneholder vesentlige avvik fra kravspesifikasjonene i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget, eller
- f. det på grunn av avvik, forbehold, feil, ufullstendigheter, uklarheter eller lignende i en anbudskonkurranse kan medføre tvil om hvordan tilbudet skal bedømmes i forhold til de øvrige tilbudene.

(2) Et tilbud kan avvises når:

- a. tilbudet, etter forsøk på avklaring etter § 21–1 (forhandlingsforbudet ved anbudskonkurranser), inneholder avvik, forbehold, feil, ufullstendigheter, uklarheter eller lignende som ikke må anses ubetydelige,
- b. det på grunn av avvik, forbehold, feil, ufullstendigheter, uklarheter eller lignende i en konkurranse med forhandling kan medføre tvil om hvordan tilbudet skal bedømmes i forhold til de øvrige tilbudene.
- c. tilbudet virker unormalt lavt i forhold til ytelsen, jf. § 20–14, eller
- d. tilbudet ikke er signert, jf. § 20–2 (tilbudets utforming) annet ledd, eller på grunn av andre forbehold ikke kan anses bindende.

§ 20–14. Avvisning av unormalt lave tilbud

(1) Dersom et tilbud virker unormalt lavt i forhold til ytelsen, skal oppdragsgiver, før han kan avvise tilbudet, skriftlig kreve de opplysninger om tilbudets sammensetning som oppdragsgiver anser som relevante.

(2) Disse opplysningene kan gjelde besparelser ved fremstillingsmåten, tekniske løsninger, usedvanlig gunstige vilkår for leveransen, ytelsens nyskapende karakter, oppfyllelsen av de krav vedrørende arbeidsforhold som gjelder på det sted som ytelsen skal presteres, og eventuell offentlig støtte til leverandøren.

(3) Oppdragsgiver skal etterprøve de enkelte delene av tilbudet på grunnlag av de forklaringer som blir gitt.

(4) Dersom oppdragsgiver finner at et tilbud er unormalt lavt fordi leverandøren har mottatt offentlig støtte, kan tilbudet bare avvises av denne grunnen, dersom leverandøren ikke kan godtgjøre, innenfor en tilstrekkelig frist fastsatt av oppdragsgiver, at den offentlige støtten er lovlig. Dersom oppdragsgiver avviser et tilbud fordi det virker unormalt lavt på grunn av offentlig støtte, skal oppdragsgiver underrette EFTAs overvåkingsorgan om dette.

§ 20–15. Fremgangsmåten ved avvisning

(1) Oppdragsgiver skal snarest mulig ta stilling til spørsmålet om avvisning.

(2) Leverandører som blir avvist skal informeres i samsvar med § 20–16 (oppdragsgivers begrunnelsesplikt).

§ 20–16. Oppdragsgivers begrunnelsesplikt

(1) Oppdragsgivers begrunnelse om kontraktstildeling og valg av leverandør til rammeavtale i henhold til § 22–3 første ledd skal inneholde tilstrekkelig informasjon om det valgte tilbudet til at leverandøren kan vurdere om oppdragsgivers valg har vært saklig og forsvarlig, i samsvar med angitte tildelingskriterier.

(2) Oppdragsgiver skal snarest mulig gi skriftlig melding med en kort begrunnelse dersom:

- a. en forespørsel om å delta i konkurransen blir avvist, jf § 20–12 (avvisning på grunn av forhold ved leverandøren),
- b. en forespørsel om å delta i konkurransen blir forkastet der oppdragsgiver har satt en grense for antall deltakere, jf. § 17–6 (deltagelse i konkurranse hvor det settes en grense for antall deltagere),
- c. et tilbud blir avvist, jf. § 20–13 (avvisning på grunn av forhold ved tilbudet),
- d. konkurransen avlyses, jf. § 22–1 (avlysning av konkurransen og totalforkastelse) eller
- e. det ikke blir etablert en dynamisk innkjøpsordning som kunngjort.

(3) Melding etter annet ledd bokstav d og e skal gis samtidig til alle deltakerne.

(4) Dersom en leverandør skriftlig anmoder om det, skal det senest innen 15 dager etter at anmodningen er mottatt gis en nærmere begrunnelse for hvorfor forespørselen om å delta er forkastet eller leverandøren ikke tildeles kontrakt. Dersom kontrakt er tildelt, skal det opplyses om navnet på den som fikk kontrakten eller rammeavtalen sammen med det valgte tilbudets egenskaper og relative fordeler. Ved avvisning av tilbud i tilfellene som nevnt i § 17–3 (krav til ytelsen og tekniske spesifikasjoner) fjerde og femte ledd, skal begrunnelsen redegjøre for hvorfor kravene ikke anses oppfylt på tilsvarende måte, eller hvorfor man har besluttet at vare, tjeneste, eller bygge- og anleggskontrakten ikke oppfyller kravene til ytelse eller funksjon.

Kapittel 21. Forhandlinger, avklaringer, klargjøringer mv.

§ 21–1. Forhandlingsforbudet ved anbudskonkurranser

(1) Ved åpen og begrenset anbudskonkurranse er det ikke tillatt å endre tilbudene eller forsøke å endre tilbudene gjennom forhandlinger. Det er herunder ikke tillatt å endre pris, leveringstid eller andre forutsetninger som har betydning for konkurranseforholdet.

(2) Det er adgang til følgende avklaringer av tilbudene:

- a. oppdragsgiver kan innhente nærmere opplysninger hos leverandørene for å få klarlagt uklarheter og ufullstendigheter i tilbudene. Avklaring skal unnlates dersom uklarhetene og ufullstendighetene er slike at tilbudene skal avvises i henhold til § 20–13 (avvisning på grunn av forhold ved tilbudet),
- b. når det gjelder løsninger, arbeidsmetoder eller materialer som leverandøren selv foreslår, kan oppdragsgiver be leverandøren foreta utdypninger og klargjøringer om hvordan kravene i konkurransegrunnlaget vil bli ivarettet, eller
- c. dersom det av tekniske eller funksjonelle grunner er nødvendig, kan det gjøres mindre justeringer i de løsninger leverandøren har fremsatt.

(3) Dersom oppdragsgiver blir oppmerksom på åpenbare feil i tilbudet, skal disse rettes dersom det er utvilsomt hvordan feilen skal rettes. Andre åpenbare feil vurderes etter regelen i § 20–13 (avvisning på grunn av forhold ved tilbudet).

§ 21–2. Mangelfull prisutfylling i bygge- og anleggstilbud

Ved bygge- og anleggsarbeider skal poster som ikke er priset anses innkalkulert i andre poster, med mindre annet er angitt i tilbuds brevet eller den manglende utfyllingen skyldes en åpenbar feil, jf. § 21–1 (forhandlingsforbudet ved anbudskonkurranser) tredje ledd.

§ 21–3. Tilleggsfrist for ettersending av dokumenter

Dersom en eller flere leverandører ikke har levert HMS-egenerklæring, skatteattest eller offentlig tilgjengelig dokumentasjon på at krav til leverandøren er oppfylt, kan oppdragsgiver fastsette en kort tilleggsfrist for ettersending av disse dokumentene. Tilleggsfristen skal gjelde tilsvarende overfor alle deltakerne i konkurransen, og oppdragsgiver skal ikke vurdere de innkomne tilbud før tilleggsfristen er utløpt.

§ 21-4. Supplerende opplysninger om leverandørens kvalifikasjoner

Oppdragsgiver kan anmode om at fremlagte attester og dokumenter vedrørende krav til leverandøren suppleres eller utdypes.

Kapittel 22. Avslutning av konkurransen**§ 22-1. Avlysning av konkurransen og totalforkastelse**

(1) Oppdragsgiver kan avlyse konkurransen med øyeblikkelig virkning dersom det foreligger en saklig grunn.

(2) Oppdragsgiver kan forkaste alle tilbudene dersom resultatet av konkurransen gir saklig grunn for det.

(3) Leverandørene skal informeres i samsvar med § 20-16 (oppdragsgivers begrunnelsesplikt) om beslutninger om å ikke inngå kontrakt om et oppdrag som har vært kunngjort eller om å gjennomføre anskaffelsesprosedyren på nytt. Oppdragsgiver skal også underrette Kontoret for De europeiske fellesskaps offisielle publikasjoner om beslutningen.

§ 22-2. Kriterier for valg av tilbud

(1) Tildelingen skal skje enten på basis av hvilket tilbud som er det økonomisk mest fordelaktige, eller utelukkende ut fra hvilket tilbud som har den laveste prisen.

(2) Dersom tildelingen av kontrakten skjer på grunnlag av det økonomisk mest fordelaktige tilbud, skal det benyttes kriterier som har tilknytning til kontraktsgjenstanden. Dette kan for eksempel være kvalitet, pris, teknisk verdi, estetiske og funksjonsmessige egenskaper, miljøegenskaper, driftsomkostninger, rentabilitet, kundeservice og teknisk bistand, og tid for levering eller ferdigstillelse. Alle kriterier som vil bli lagt til grunn skal oppgis i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget. Oppdragsgiver skal angi den relative vekten som gis hvert av kriteriene. Vekten kan angis innenfor et område med et passende maksimalt utslag.

(3) Der det etter oppdragsgivers mening av påviselige grunner ikke er mulig å foreta en vektning, skal oppdragsgiver i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget angi kriteriene i prioritert rekkefølge med det viktigste først.

§ 22-3. Meddelelse om kontraktstildeling og karenstid før inngåelse av kontrakt

(1) Oppdragsgivers beslutning om hvem som skal tildeles kontrakt eller som er valgt som leverandør til rammeavtalen skal meddeles til alle deltakerne i rimelig tid før kontrakt eller rammeavtale inngås. Med kontrakt eller rammeavtale inngås menes tidspunktet for signering av kontrakt eller rammeavtale av begge parter. Meddelelsen skal være skriftlig og gis samtidig til alle deltakerne. Meddelelsen skal inneholde en begrunnelse for valget i samsvar med § 20-16 (oppdragsgivers begrunnelsesplikt) første ledd, og skal angi frist for leverandører til å klage over beslutningen.

(2) Dersom oppdragsgiver finner at beslutningen om å tildele kontrakt ikke er i samsvar med § 22-2 (kriterier for valg av tilbud) kan beslutningen annulleres frem til kontrakt er inngått.

§ 22-4. Elektronisk auksjon

(1) Dersom kontraktspesifikasjonene kan fastsettes nøyaktig, kan oppdragsgiver ved åpen eller begrenset anbudskonkurranse og konkurranse med forhandling som vist til i § 14-3 (konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring) bokstav a, beslutte at det forut for tildelingen av en kontrakt skal avholdes en elektronisk auksjon.

(2) En elektronisk auksjon kan avholdes på samme vilkår ved gjenåpning av konkurransen blant partene i en rammeavtale, slik det er gitt mulighet for i § 15-3 (rammeavtaler med flere leverandører) tredje ledd, og ved tildeling av kontrakter innenfor dynamiske innkjøpsordninger etter § 15-4 (dynamiske innkjøpsordninger).

(3) Den elektroniske auksjonen skal baseres:

- enten utelukkende på pris, dersom kontrakten tildeles til laveste pris, eller
- på priser eller verdien av de elementene i tilbudet som er angitt i konkurransegrunnlaget, dersom kontrakten tildeles det økonomisk mest fordelaktige tilbudet.

(4) Oppdragsgiver som beslutter å avholde elektronisk auksjon, skal angi dette i kunngjøringen.

(5) Konkurransegrunnlaget skal blant annet inneholde følgende opplysninger:

- elementer hvis verdier er gjenstand for elektronisk auksjon, forutsatt at elementene kan kvantifiseres og uttrykkes i tall eller prosentdel,er,
- eventuelle begrensninger på verdiene som kan fremlegges, slik de fremgår av spesifikasjonene for kontraktens gjenstand,
- opplysningene som vil bli stilt til rådighet for tilbydere under den elektroniske auksjonen, og eventuelt når de vil bli stilt til rådighet for dem,
- relevante opplysninger vedrørende den elektroniske auksjonsprosessen,
- vilkår for leverandørenes budgivning, særlig minste forskjeller som eventuelt kreves mellom budene, og
- relevante opplysninger om det elektroniske utstyret som brukes, og virkemåte og tekniske spesifikasjoner for tilkoplingen.

(6) Før oppdragsgiver avholder den elektroniske auksjonen, skal det foretas en første fullstendig vurdering av tilbudene i samsvar med tildelingskriteriene som er fastsatt, og vekten av dem. Alle tilbydere som har levert gyldige tilbud, inviteres samtidig elektronisk til å fremlegge nye priser eller nye verdier. Innbydelsen skal inneholde

alle relevante opplysninger for individuell tilkopling til den benyttede elektroniske løsningen, og skal presisere dato og klokkeslett for når den elektroniske auksjonen begynner. Den elektroniske auksjonen kan gjennomføres i flere påfølgende faser. Den elektroniske auksjonen kan ikke starte før tidligst to virkedager etter datoen da innbydelsene ble sendt ut.

(7) Dersom kontrakten skal tildeles på grunnlag av det økonomisk mest fordelaktige tilbudet, skal innbydelsen ledsages av resultatet av den fullstendige vurderingen av det aktuelle tilbudet utført i samsvar med vektingen i § 22–2 (kriterier for valg av tilbud) annet ledd. Innbydelsen skal også angi den matematiske formelen som anvendes i den elektroniske auksjonen til å bestemme automatisk rangering på grunnlag av nye priser eller nye verdier som inngis. Denne formelen skal innarbeide vektingen av alle de fastsatte kriteriene for å avgjøre hva som er det økonomisk mest fordelaktige tilbudet, som angitt i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget. Eventuelle utslag i vektingens verdi skal på forhånd reduseres til en nærmere angitt verdi. Dersom alternative tilbud tillates, skal det angis en egen formel for hvert alternative tilbud.

(8) I hver fase av en elektronisk auksjon skal oppdragsgiver umiddelbart gi alle tilbydere tilstrekkelig informasjon til at de til enhver tid kan fastslå sine respektive rangeringer. De kan også gi andre opplysninger vedrørende fremlagte priser eller verdier, forutsatt at dette er angitt i konkurransegrunnlaget. Det kan også når som helst opplyses om antall deltakere i den aktuelle fasen av auksjonen. Tilbydernes identitet skal imidlertid under ingen omstendighet røpes under noen fase av en elektronisk auksjon.

(9) Oppdragsgiver skal lukke en elektronisk auksjon på én eller flere av følgende måter:

- a. ved den dato og det klokkeslett som er fastsatt på forhånd i innbydelsen til å delta i auksjonen,
- b. når de ikke mottar noen nye priser eller verdier som oppfyller kravene til minstedifferanser. I så fall skal oppdragsgiver angi i innbydelsen til å delta i auksjonen den fristen som gis fra mottak av siste innleverte bud til lukking av den elektroniske auksjonen, eller
- c. når antallet auksjonsfaser fastsatt i innbydelsen til å delta er gjennomført.

Dersom oppdragsgiver har besluttet å lukke en elektronisk auksjon i samsvar med bokstav c, eventuelt i kombinasjon med ordningen fastsatt i bokstav b, skal innbydelsen til å delta i auksjonen angi en tidsplan for hver fase i auksjonen.

(10) Etter lukkingen av den elektroniske auksjonen tildeler oppdragsgiver kontrakten i samsvar med § 22–2 (kriterier for valg av tilbud) på grunnlag av resultatene av den elektroniske auksjonen.

(11) Oppdragsgiver må ikke endre kontraktens gjenstand som definert i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget.

(12) Oppdragsgiver må ikke misbruke en elektronisk auksjon eller anvende den på en måte som hindrer, begrenser eller vrir konkurransen.

Del IV. Øvrige prosedyrer

Kapittel 23. Plan- og designkonkurranse

§ 23–1. Plan- og designkonkurranse

(1) Denne paragraf får anvendelse på plan- og designkonkurranse som definert i § 4–2 (prosedyrer) bokstav g.

(2) Plan- og designkonkurransen skal kunngjøres i samsvar med § 18–1 (fremgangsmåten ved kunngjøring) når:

- a. den gjelder tildeling av kontrakter om offentlige tjenestekjøp der den anslåtte samlede verdi overstiger 1,7 millioner kroner ekskl. mva. eller 1,1 millioner kroner ekskl. mva. for statlige myndigheter, jf. § 2–2 (terskelverdier), eller dersom
- b. den anslåtte samlede verdien av konkurransepremiene og utbetalingene til deltakerne overstiger 1,7 millioner kroner ekskl. mva. eller 1,1 millioner kroner ekskl. mva. for statlige myndigheter.

(3) Plan- og designkonkurransen skal kunngjøres i samsvar med § 9–1 (kunngjøring av konkurranse) når:

- a. tildeling av kontrakter om offentlige tjenestekjøp med en anslått verdi på 500.000 kroner ekskl. mva. eller mer, eller når
- b. den anslåtte samlede verdien av konkurransepremiene og utbetalingene til deltakerne overstiger 500.000 kroner ekskl. mva.

(4) Reglene for gjennomføring av plan- og designkonkurranse skal fastsettes i samsvar med kravene i denne bestemmelsen og utleveres til de som er interessert i å delta i konkurransen.

(5) Adgangen til å delta i plan- og designkonkurranser kan ikke begrenses til én EØS-stats territorium eller en del av dette.

(6) Oppdragsgiver kan ikke begrense adgangen til å delta i konkurransen til bare fysiske eller bare juridiske personer.

(7) Ved plan- og designkonkurranser med et begrenset antall leverandører skal oppdragsgiver fastsette klare og ikke-diskriminerende utvelgelseskriterier. Under enhver omstendighet skal antallet leverandører som inviteres til å delta, være stort nok til å sikre reell konkurranse.

(8) Juryen skal utelukkende bestå av fysiske personer som er uavhengige av konkurransedeltakerne. Dersom en særskilt yrkesmessig kvalifikasjon kreves for å delta i designkonkurransen, skal minst en tredel av juryen være i besittelse av samme eller tilsvarende kvalifikasjon.

(9) Juryen skal være uavhengig i sine beslutninger og uttalelser. Grunnlaget for juryens beslutninger og uttalelser skal være planer og design som den anonymt har fått til vurdering. Kun de kriterier som ble oppgitt i kunngjøringen, er relevante. Anonymiteten skal bevares inntil juryens uttalelse eller avgjørelse foreligger. Deltagerne kan anmodes om å besvare spørsmål som juryen har nedtegnet i protokollen for å klargjøre enkelte aspekter ved prosjektene. Protokollen skal inneholde en fullstendig oversikt over dialogen mellom juryens medlemmer og deltagerne.

(10) Juryens vurderinger, konklusjoner og anbefalinger, inkludert en rangering av prosjektene, skal nedtegnes i en protokoll som underskrives av juryens medlemmer. Protokollen skal sendes deltakerne i plan- og designkonkurransen etter at vinner av konkurransen er kåret eller, ved plan- og designkonkurranse arrangert som et ledd i en anskaffelsesprosedyre for tildeling av tjenestekontrakter, senest etter at oppdragsgiver har besluttet hvem som skal tildeles kontrakt.

(11) Dersom verdien av kontraktene overstiger terskelverdiene i § 2–2 (terskelverdier), skal resultatet av konkurransen skal kunngjøres i tråd med bestemmelsene fastsatt i § 18–4 (kunngjøring av konkurranserresultater).

§ 23–2. Regler for kommunikasjon

(1) Bestemmelsene i kapittel 7 og 16 (kommunikasjon) får anvendelse for all kommunikasjon i forbindelse med plan- og designkonkurranser.

(2) Kommunikasjon, samt utveksling og lagring av informasjon, skal skje på en måte som sikrer integriteten og fortroligheten til all informasjon som oversendes av deltakerne i konkurransen, og slik at juryen bare får kjennskap til innholdet i planer og prosjekter etter utløpet av fristen som er fastsatt for innlevering av disse.

(3) Informasjon om spesifikasjonene som er nødvendig for elektronisk presentasjon av planer og prosjekter, herunder kryptering, skal være tilgjengelig for de berørte parter. For elektronisk mottak av planer og prosjekter gjelder bestemmelsene i § 7–3 og § 16–3 (særskilte krav til systemer for elektronisk overføring og mottak av tilbud og forespørsel om å delta i konkurranser) tilsvarende.

Kapittel 24. Bygge- og anleggskonsesjon

§ 24–1. Særlige regler om bygge- og anleggskonsesjon

(1) Når oppdragsgiver skal tildele en bygge- og anleggskonsesjon, jf. § 4–1 (generelle definisjoner) bokstav f, skal dette gjøres kjent i en kunngjøring etter § 18–1 (fremgangsmåten ved kunngjøringer), dersom kontrakten har en anslått verdi på minst 43,5 millioner kroner. Beregningen av konsesjonskontraktens verdi skjer etter § 2–3 (beregning av anskaffelsens anslåtte verdi). Kontrakter med anslått verdi på minst 500.000 kroner skal kunngjøres etter § 9–1 (kunngjøring av konkurranse).

(2) Dersom konsesjonsinnehaver som ikke er oppdragsgiver i henhold til § 1–2 (hvem som er omfattet av forskriften), overdrar kontrakter til tredjemann, skal dette kunngjøres, forutsatt at kontrakten har en verdi på minst 43,5 millioner kroner. For øvrig får § 18–1 (fremgangsmåten ved kunngjøringer) nr. 2 til 6 tilsvarende anvendelse. Kravene til kunngjøring kommer ikke til anvendelse når kontrakten oppfylder vilkårene i § 14–4 (konkurranse med forhandling uten kunngjøring). Konsesjonsinnehaverens plikter etter denne bestemmelse skal inntas i bygge- og anleggskonsesjonen.

(3) Denne forskriften får ikke anvendelse for tilleggsarbeider til et planlagt bygge- og anleggskonsesjonsarbeid, dersom uforutsette omstendigheter har gjort arbeidet nødvendig og forutsatt at oppdraget tildeles konsesjonshaver som utfører bygge- og anleggsarbeidet når:

- a. de supplerende tjenesteytelser eller arbeider ikke kan atskilles teknisk eller økonomisk fra den opprinnelige kontrakt uten store ulemper for oppdragsgiveren, eller
- b. disse tjenester eller arbeider kan atskilles fra utøvelsen av den opprinnelige kontrakt, men er strengt nødvendig for dennes fullstendige gjennomføring, og
- c. den samlede verdi av kontrakter som inngås som tilleggsarbeider ikke overstiger 50 prosent av verdien av det opprinnelige bygge- og anleggsarbeidet som er gjenstand for konsesjonen.

(4) Oppdragsgiver kan:

- a. kreve at konsesjonsinnehaveren overdrar kontrakter som tilsvarer minst 30 prosent av totalverdien av konsesjonskontrakten, til tredjemann. Det kan gis adgang til å øke denne andelen. Nevnte minstekrav skal være angitt i konsesjonskontrakten, eller
- b. be om at det i tilbudet oppgis hvor stor del av kontraktens totalverdi som eventuelt vil bli overdratt til tredjemann.

(5) Når konsesjonsinnehaveren selv er oppdragsgiver i henhold til § 1–2 (hvem som er omfattet av forskriften), skal bestemmelsene i denne forskrift overholdes når det gjelder arbeider som skal utføres av tredjemann.

(6) Oppdragsgiver som ønsker å tildele bygge- og anleggskonsesjon, skal fastsette en frist for mottak av konsesjonssøknader på minst 45 dager fra den dag kunngjøringen ble sendt. Fristen skal forlenges forholdsmessig dersom:

- a. konkurransegrunnlaget, tilleggsdokumenter eller tilleggsopplysninger er for omfattende til at de kan fremskaffes innen fristen,
- b. det foretas rettelse, supplering eller endring av konkurransegrunnlaget som nevnt i § 8–2 eller § 17–2 (rettelse, supplering eller endring av konkurransegrunnlaget),

- c. søknad bare kan utarbeides etter en befaring, eller
- d. søknad bare kan utarbeides etter en gjennomgang på stedet av tilleggsdokumentene til konkurransegrunnlaget.

(7) Når en bygge- og anleggskontrakt blir tildelt av en konsesjonsinnehaver som ikke er en offentlig oppdragsgiver, skal fristen for mottak av forespørsler om å delta fastsettes av konsesjonsinnehaveren til minst 30 dager fra den dag kunngjøringen ble sendt. Fristen for mottak av tilbud skal være minst 33 dager fra den dag kunngjøringen er sendt eller minst 40 dager fra den dagen invitasjon er sendt. Tilbudsfristen skal forlenges forholdsmessig dersom:

- a. konkurransegrunnlaget, tilleggsdokumenter eller tilleggsopplysninger er for omfattende til at de kan fremskaffes innen fristen,
- b. det foretas rettelse, supplering eller endring av konkurransegrunnlaget som nevnt i § 8–2 eller § 17–2 (rettelse, supplering eller endring av konkurransegrunnlaget),
- c. tilbud bare kan utarbeides etter en befaring, eller
- d. tilbud bare kan utarbeides etter en gjennomgang på stedet av tilleggsdokumentene til konkurransegrunnlaget.

Tilbudsfristen kan forkortes med fem dager dersom det fra tidspunktet for kunngjøringen gis fri, direkte og full elektronisk adgang til konkurransegrunnlaget og ethvert supplerende dokument. Det skal angis i kunngjøringen på hvilken internettsadresse denne dokumentasjonen er tilgjengelig.

(8) Foretak som har dannet en gruppe med det formål å oppnå en konsesjonskontrakt, eller foretak tilknyttet disse, anses ikke som tredjemann.

(9) Med «tilknyttet foretak» menes ethvert foretak som konsesjonsinnehaveren direkte eller indirekte kan utøve en avgjørende innflytelse over, eller som sammen med konsesjonsinnehaveren er under avgjørende innflytelse fra et annet foretak i kraft av eiendomsrett, kapitalinteresser eller reglene for virksomheten. Et foretak anses å ha avgjørende innflytelse når det i forhold til et annet foretak enten direkte eller indirekte:

- a. eier majoriteten av foretakets tegnede kapital,
- b. kontrollerer flertallet av stemmene knyttet til andeler utstedt av foretaket, eller
- c. kan utnevne mer enn halvparten av medlemmene i foretakets administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan.

(10) En fullstendig liste over tilknyttede foretak skal vedlegges søknaden om offentlig bygge- og anleggskonsesjon. Listen skal oppdateres etter enhver senere endring i forholdet mellom foretakene.

Kapittel 25. Bygge- og anleggskontrakter for sosiale formål

§ 25–1. Særskilt behandlingsmåte ved bygge- og anleggskontrakter for sosiale formål

(1) Dersom kontrakter om planlegging og oppføring av boliger for sosiale formål, på grunn av arbeidets betydning, kompleksitet og antatte varighet, krever samarbeid med representanter fra oppdragsgiver, sakkyndige og entreprenører, kan det vedtas en særskilt behandlingsmåte for å sikre valg av den entreprenør som er best egnet til å delta i et slikt samarbeid.

(2) Ved kontrakter med en anslått verdi på minst 43,5 millioner kroner skal oppdragsgiver anvende reglene for kunngjøring og reglene om kvalitativ utvelgelse i forskriftens del III. Ved kontrakter med en anslått verdi på minst 500.000 kroner skal oppdragsgiver anvende reglene for kunngjøring og reglene om kvalitativ utvelgelse i forskriftens del II.

(3) I kunngjøringen skal oppdragsgiver gi en mest mulig nøyaktig beskrivelse av arbeidene som skal utføres, slik at interesserte entreprenører kan foreta en realistisk vurdering av prosjektet. I kunngjøringen skal oppdragsgiver, oppgi hvilke kvalifikasjonskrav leverandøren må oppfylle, jf. § 8–4 og § 17–4 (kvalifikasjonskrav).

(4) For anskaffelser som overstiger terskelverdiene gjelder reglene i kapittel 16 (kommunikasjon), § 17–4 (kvalifikasjonskrav), § 17–8 (dokumentasjon av leverandørens finansielle og økonomiske stilling), § 17–9 (dokumentasjon av leverandørens tekniske kvalifikasjoner), § 17–12 (dokumentasjon av oppfyllelse av kvalitetssikringsstandarder), § 17–13 (standarder for miljøledelsessystem), kapittel 19 (frister), § 20–12 (avvisning på grunn av forhold ved leverandøren), § 20–16 (regler om begrunnelse) og § 21–4 (supplerende opplysninger om leverandørens kvalifikasjoner) tilsvarende.

(5) For anskaffelser under terskelverdien gjelder reglene i kapittel 7 (kommunikasjon), § 8–4 (kvalifikasjonskrav), § 10–1 (frister), § 11–10 (avvisning på grunn av forhold ved leverandøren), § 11–14 (oppdragsgivers begrunnelsesplikt) og § 12–4 (supplerende opplysninger om leverandørens kvalifikasjoner) tilsvarende.

Del V. Ikraftsetting

Kapittel 26. Ikraftsetting

§ 26–1. Ikraftsetting

Forskriften gjelder fra den tid Fornyings- og administrasjonsdepartementet bestemmer. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 15. juni 2001 nr. 616 om offentlige anskaffelser.

Vedlegg 1. Liste over forskjellige former for bygge- og anleggsarbeid

- (1) Bygge- og anleggsarbeid (uten spesialisering) og rivningsarbeid
Generelt bygge- og anleggsarbeid (uten spesialisering)
Rivningsarbeid
- (2) Byggearbeid (bolighus og andre bygninger)
Generelt byggearbeid
Taktekking
Bygging av skorsteiner og ovner
Isolering mot vann og fuktighet
Restaurering og vedlikehold av fasader
Oppføring og rivning av bygningsstillaser
Annen spesialisert virksomhet forbundet med byggearbeid (herunder tømrerarbeid)
- (3) Anleggsarbeid (bygging av veier, broer, jernbaner osv.)
Generelt anleggsarbeid
Grunnarbeid
Bygging av broer, tunneler og sjakter, grunnboring
Vannbygging (elver, kanaler, havner, sluser og demninger)
Veibygging (herunder spesialisert bygging av flyplasser og rullebaner)
Virksomhet spesialisert på vann (irrigasjon, drenering, vannforsyning, kloakktømming og kloakkrensing osv.)
Spesialisert virksomhet på andre områder innen anleggsarbeid
- (4) Installasjonsarbeid
Generell installasjon
Rørlegging (installasjon av gass- og vannledninger samt sanitæranlegg)
Installasjon av varme- og ventilasjonsanlegg (sentralvarme, klimaanlegg, ventilasjon)
Lydisolasjon, varmeisolasjon, isolasjon mot vibrasjoner
Installasjon av elektrisitet
Installasjon av antenner, lynavledere, telefoner osv.
- (5) Utsmykking og innredning
Generell utsmykking og innredning
Gipsarbeid, stukkarbeid og gipsing
Snekkerarbeid, i første rekke montering eller installasjon på byggeplassen (herunder legging av parkettgulv)
Malearbeid, glassarbeid og tapetsering
Flislegging og annen kledning av gulv og vegger
Annen innredning (installasjon av ovner osv.)

Vedlegg 2. Egenerklæring om helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Denne bekreftelsen gjelder:

Virksomhetens navn	Organisasjonsnr/ Fødselsnr
Adresse	Land*
Postnummer	Poststed

Jeg bekrefter med dette at denne virksomheten arbeider systematisk for å oppfylle kravene i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen og ved det tilfredsstillende kravene i forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten (internkontrollforskriften).¹

Jeg bekrefter at virksomheten er lovlig organisert i henhold til gjeldende skatte- og arbeidsmiljøregelverk når det gjelder ansattes faglige og sosiale rettigheter. Jeg aksepterer at oppdragsgiver etter anmodning vil bli gitt rett til å gjennomgå og verifisere virksomhetens system for ivaretagelse av helse, miljø og sikkerhet.

Dato

Daglig leder

Jeg bekrefter med dette at det er iverksatt systematiske tiltak for å oppfylle ovennevnte krav i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Dato

Representant for de ansatte

[] Ingen ansatte

- * For utenlandske oppdragstakere gjelder følgende: Jeg bekrefter med dette at det ved utarbeidelse av tilbudet er tatt hensyn til helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som følger av forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), fastsatt ved kgl. res. 6. desember 1996 i medhold av lov 17. juni 2005 nr. 62 om og arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. Jeg aksepterer at oppdragsgiver etter anmodning vil bli gitt rett til å gjennomgå og verifisere virksomhetens system for ivaretagelse av helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid.
- 1 Fastsatt ved kgl.res. 6. desember 1996 nr. 1127 i medhold av lov 17. juni 2005 nr. 62 om og arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern m.v.

Vedlegg 3. Protokoll for anskaffelser mellom 100.000 og 500.000 kroner ekskl. mva.

Protokollen skal beskrive alle vesentlige forhold og viktige beslutninger gjennom hele anskaffelsesprosessen. Protokollen¹ skal minst inneholde følgende opplysninger:

1.1 Virksomhetens navn

1.2 Protokollførers navn

1.3 Kort beskrivelse av hva som skal anskaffes

1.4 Anslått verdi på kontrakten²

1.5 Hvilke tiltak gjennomføres for å sikre reell konkurranse om kontrakten,³ og navn på leverandør(er) som har levert tilbud

1.6 Hvis det ikke skal gjennomføres konkurranse om kontrakten, angi en konkret begrunnelse

1.7 Hvis relevant, begrunnelse for hvorfor leverandører som har skatte- og avgiftsrestanser fikk anledning til å delta i konkurransen

1.8 Kort begrunnelse for valg av leverandør og kontraktsverdi

1.9 Hvis relevant, andre vesentlige forhold og viktige beslutninger som er av betydning for konkurransen

1.10 Dato og protokollførers signatur

- 1 Oppdragsgiver kan benytte andre typer protokoller eller ha vedlegg til protokollen, så lenge samtlige punkter besvares i den protokollen som benyttes. Denne protokollen finnes elektronisk på Fornyings- og administrasjonsdepartementets hjemmeside.
- 2 Kontraktens anslåtte verdi skal vurderes i begynnelsen av anskaffelsesprosessen .
- 3 For eksempel kunngjøring, annonse eller navn på leverandører som er blitt invitert til å gi tilbud.

Vedlegg 4. Protokoll for anskaffelser som overstiger 500.000 kroner ekskl. mva.

Protokollen skal beskrive alle vesentlige forhold og viktige beslutninger gjennom hele anskaffelsesprosessen. Protokollen¹ skal minst inneholde følgende opplysninger:

1.1 Virksomhetens navn og adresse

1.2 Protokollførers navn

1.3 Beskrivelse av hva som skal anskaffes, eller hvis relevant, hvilke anskaffelser det dynamiske innkjøpssystemet omfatter

1.4 Anslått verdi på kontrakten²

1.5 Hvilke forhold tillater oppdragsgiver å gjøre bruk av prosedyrer som krever særskilt begrunnelse³

1.6 Navn på leverandøren som ønsker å delta i konkurransen, og hvis relevant, leverandører som er valgt ut til å delta i konkurransen og grunnen for utvelgelsen

Navn:

Begrunnelse:

1.7 Hvis relevant, begrunnelse for hvorfor leverandører som har skatte- og avgiftsrestanser fikk anledning til å delta i konkurransen

1.8 Hvis relevant, navn på avviste leverandører og grunnen for avvisning

Navn:

Begrunnelse:

1.9 Navn på alle leverandører som har levert tilbud

1.10 Hvis relevant, grunnen til avvisning av tilbud som anses for å være unormalt lave

Navn:

Begrunnelse:

1.11 Hvis relevant, angi årsak til at oppdragsgiver avlyser konkurransen

1.12 Navn på og begrunnelse for valg av leverandør(er) og kontraktsverdi

Navn:

Begrunnelse:

1.13 Hvis relevant, andel av kontrakt eller rammeavtale som leverandører har til hensikt å overdra til tredjepart

1.14 Hvis relevant, andre vesentlige forhold og viktige beslutninger som er av betydning for konkurransen

1.15 Dato og protokollførers signatur

- 1 Oppdragsgiver kan benytte andre typer protokoller eller ha vedlegg til protokollen, så lenge samtlige punkter besvares i den protokollen som benyttes. Denne protokollen finnes elektronisk på Fornyings- og administrasjonsdepartementets hjemmeside.
- 2 Kontraktens anslåtte verdi skal vurderes i begynnelsen av anskaffelsesprosessen.
- 3 For eksempel anvendelse av unntaksbestemmelsene i § 2-1 annet ledd eller konkurransepreget dialog, konkurranse med forhandling og hasteprosedyre i forskriftens del III.

Vedlegg 5. Prioriterte tjenester

Med prioriterte tjenester menes:

Kategori	Beskrivelse av tjenesten	CPC-ref.nr. ¹	CPV-ref.nr.
(1)	Vedlikehold og reparasjon	6112, 6122, 633, 886	5010000-6 – 50982000-2 (unt. 50310000-1 – 50324200-4 og 50116510-9, 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0)
(2)	Landtransport, herunder tjenester utført med pansrede kjøretøyer og kurértjenester, unntatt jernbanetransport som hører inn under kategori 18, og posttransport	712 (unntatt 71235), 7512, 87304	60112000-6 – 60129300-1 (unt. 60121000-2 – 60121600-8, 60122200-1, 60122230-0) og 64120000-3 – 64121200-2
(3)	Lufttransport av personer og gods, unntatt posttransport	73 (unntatt 7321)	62100000-3 – 62300000-5 (unt. 62121000-6, 62221000-7)
(4)	Posttransport i luften og på land, unntatt med jernbane som hører inn under kategori 18	71235, 7321	60122200-1, 60122230-0 62121000-6, 62221000-7
(5)	Teletjenester, unntatt telefontjenester, teleks, radiotelefoni, personsøking og satellittjenester	752	64200000-8, 64228200-2, 72318000-7 og 72530000-9 – 72532000-3
(6)	Finansielle tjenester	ex 81	66100000-1 – 66430000-3 og 67110000-1 – 67262000-1 ⁴
	a) forsikring	812, 814	
	b) bank og investeringstjenester, unntatt kontrakter om finansielle tjenester i forbindelse med emisjon, kjøp, salg og overdragelse av verdipapirer eller andre finansielle instrumenter samt sentralbanktjenester		

<i>Kategori</i>	<i>Beskrivelse av tjenesten</i>	<i>CPC-ref.nr.¹</i>	<i>CPV-ref.nr.</i>
(7)	EDB og beslektede tjenester	84	50300000-8 – 50324200-4, 72100000-6 – 72591000-4 (unt. 72318000-7 og 72530000-9 – 72532000-3)
(8)	Forsknings- og utviklingstjenester som i sin helhet er betalt av oppdragsgiver og som fullt ut tilfaller oppdragsgiver til bruk i hans virksomhet	85	73000000-2 – 73300000-5 (unt. 73200000-4, 73210000-7, 7322000-0)
(9)	Regnskap, revisjon og bokføring	862	74121000-3 – 74121250-0
(10)	Markeds- og opinionsundersøkelser	864	74130000-9 – 74133000-0 og 74423100-1, 74423110-4
(11)	Rådgivning i ledelse og administrasjon, og beslektede tjenester, unntatt voldgifts- og meglings tjenester	865, 866	73200000-4 – 73220000-0, 74140000-2 – 74150000-5 (unt. 74142200-8) og 74420000-9, 74421000-6, 74423000-0, 74423200-2, 74423210-5, 74871000-5, 93620000-0
(12)	Arkitektvirksomhet, rådgivende ingeniørvirksomhet og integrert ingeniørvirksomhet, byplanlegging og landskapsarkitektur, hermed beslektet teknisk-vitenskaplig rådgivningsvirksomhet, tekniske prøver og analyser	867	74200000-1 – 74276400-8 og 74310000-5 – 74323100-0 og 74874000-6
(13)	Reklametjenester	871	74400000-3 – 74422000-3 (unt. 74420000-9 og 74421000-6)
(14)	Bygningsrengjøring og eiendomsforvaltning	874, 82201 til 82206	70300000-4 – 70340000-6 og 74710000-9 – 74760000-4
(15)	Forlags- og trykkerivirksomhet på honorar- eller kontraktsbasis	88442	78000000-7 – 78400000-1
(16)	Kloakk- og avfallstømming, rensing og lignende tjenester	94	90100000-8 – 90320000-6 og 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0

¹ Hvis det oppstår forskjellige fortolkninger mellom CPV og CPC, får CPC-nomeklaturen anvendelse.

Vedlegg 6. Uprioriterte tjenester

Med uprioriterte tjenester menes:

<i>Kategori</i>	<i>Beskrivelse av tjenesten</i>	<i>CPC-ref.nr.</i>	<i>CPV-ref.nr.</i>
(17)	Hotell- og restaurantvirksomhet	64	55000000-0 – 55524000-9 og 93400000-2 – 93411000-2

<i>Kategori</i>	<i>Beskrivelse av tjenesten</i>	<i>CPC-ref.nr.</i>	<i>CPV-ref.nr.</i>
(18)	Jernbanetransport	711	60111000-9 og 60121000-2 – 60121600-8
(19)	Transport på vannvei	72	61000000-5 – 61530000-9 og 63370000-3 – 63372000-7
(20)	Støtte- og hjelpetjenester i forbindelse med transport	74	62400000-6, 62440000-8, 62441000-5, 62450000-1, 63000000-9, 63600000-5 (unt. 63370000-3, 63371000-0, 63372000-7) og 74322000-2, 93610000-7
(21)	Juridiske tjenester	861	74110000-3 – 74114000-1
(22)	Utvelgelse og rekruttering av personell	872	74500000-4 – 74540000-6 (unt. 74511000-4) og 95000000-2 – 95140000-5
(23)	Etterforsknings- og sikkerhetstjenester, unntatt tjenester utført med pansrede kjøretøyer	873 (unntatt 87304)	74600000-5 – 74620000-1
(24)	Undervisning og yrkesutdanning	92	80100000-5 – 80430000-7
(25)	Helse- og sosialtjenester	93	74511000-4 og 85000000-9 – 85323000-9 (unt. 85321000-5 og 85322000-2)
(26)	Fritids-, kultur- og sportstjenester	96	74875000-3 – 74875200-5 og 92000000-1 – 92622000-7 (unt. 92230000-2)
(27)	Andre tjenester		

7. april Nr. 403 2006

Forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester).

Fastsatt ved kgl.res. 7. april 2006 med hjemmel i lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser § 11 første ledd. Fremmet av Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Jf. direktiv 2004/17/EF. Kunngjort 10. april 2006.

Del I. Almennelige bestemmelser

Kapittel 1. Formål og virkeområde

§ 1-1. Formål

Forskriften skal bidra til økt verdiskapning i samfunnet ved å sikre mest mulig effektiv ressursbruk ved offentlige anskaffelser basert på forretningsmessighet og likebehandling. Forskriften skal også bidra til at det offentlige opptrer med stor integritet, slik at allmennheten kan ha tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte.

§ 1-2. Hvem som er omfattet av forskriften

(1) Denne forskrift kommer til anvendelse for oppdragsgivere som:

- a. er offentligrettslig organ eller offentlig foretak som definert i § 4-1 (generelle definisjoner) bokstav b eller c, og som utøver en aktivitet som omfattes av § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), eller

- b. ikke er offentligrettslig organ eller offentlig foretak, men utøver én eller flere av de typer aktiviteter som er definert i § 1–3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), og driver denne aktiviteten på grunnlag av en enerett eller særrett gitt av vedkommende myndighet i en EØS-stat. Med særretter og eneretter menes rettigheter som følger av tillatelser gitt av kompetent myndighet ved lov eller forskrift, når dette medfører at utøvelsen av en aktivitet definert i § 1–3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften) begrenses til en eller flere virksomheter, og dermed i vesentlig grad påvirker muligheten for andre foretak til å utøve slik aktivitet.

(2) Offentlige myndigheter som definert i § 4–1 (generelle definisjoner) bokstav a skal følge reglene i forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser.

§ 1–3. *Aktiviteter som er omfattet av forskriften*

Denne forskrift kommer til anvendelse på aktiviteter som utøves av oppdragsgiver som nevnt i § 1–2 (hvem som er omfattet av forskriften) og som har til formål:

- a. å stille til rådighet eller drive faste nettverk beregnet på ytelse av offentlige tjenester i forbindelse med produksjon, transport eller distribusjon av:
1. drikkevann,
 2. elektrisitet,
 3. gass eller varme, eller
 4. levering av drikkevann, elektrisitet, gass eller varme til slike nettverk.
- b. å utnytte et geografisk område til:
1. leting etter, eller utvinning av, olje, gass, kull eller andre typer fast brensel, eller
 2. terminalanlegg for luft-, sjø- eller elvetransportører, herunder luft-, sjø- og innlandshavner,
- c. å stille til rådighet eller drive rutenett beregnet på ytelse av offentlige tjenester i forbindelse med transport med jernbane, automatiserte systemer, sporvei, trolleybuss, buss eller kabel. Når det gjelder transporttjenester, skal et nett antas å foreligge dersom driftsvilkårene for tjenesten er fastlagt av vedkommende myndighet i en EØS-stat. Driftsvilkår kan for eksempel være hvilke ruter som skal betjenes, hvor stor kapasiteten skal være og hvor ofte rutene skal betjenes.
- d. å yte posttjenester som definert i § 4–1 (generelle definisjoner) bokstav m eller andre tjenester enn posttjenester dersom vilkårene i § 4–1 (generelle definisjoner) bokstav n er oppfylt.

§ 1–4. *Unntak for visse aktiviteter*

(1) Offentlige busstransporttjenester omfattes ikke av § 1–3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften) bokstav c dersom virksomheten var påbegynt før denne forskriftens ikrafttredelse og andre foretak hadde mulighet til å yte slike tjenester på samme vilkår som oppdragsgiveren, enten i sin alminnelighet eller innenfor et bestemt geografisk område. For offentlige busstransporttjenester som påbegynnes etter denne forskriftens ikrafttredelse, gjelder reglene i § 15–1 (fritak fra forsyningsforskriften og lov om offentlige anskaffelser).

(2) Når en oppdragsgiver som ikke er et offentligrettslig organ, leverer drikkevann, elektrisitet, gass eller varme til nettverk som yter tjenester til offentligheten, regnes dette ikke som en aktivitet som definert i § 1–3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften) bokstav a dersom:

- a. det gjelder drikkevann eller elektrisitet, og:
1. vedkommende oppdragsgiver produserer drikkevann eller elektrisitet til forbruk som er nødvendig for å utøve en annen type aktivitet enn dem som er nevnt i § 1–3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), og
 2. leveringen til det offentlige nettverk bare er avhengig av oppdragsgivers eget forbruk, og ikke har overstegyet 30 prosent av oppdragsgivers samlede produksjon av drikkevann eller energi, beregnet på grunnlag av gjennomsnittet for de siste tre år medregnet inneværende år,
- b. det gjelder gass eller varme, og:
3. produksjonen av gass eller varme er en unngåelig følge av utøvelsen av en annen type aktivitet enn dem som er nevnt i § 1–3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), og
 4. leveringen til det offentlige nettverk bare tar sikte på økonomisk utnyttelse av denne produksjonen, og ikke overstiger 20 prosent av oppdragsgiverens omsetning, beregnet på grunnlag av gjennomsnittet for de siste tre år medregnet inneværende år.

§ 1–5. *Aktivitet i tilknytning til drikkevann*

Denne forskriften får anvendelse på kontrakter som tildeles eller arrangeres av oppdragsgiver som utøver en aktivitet som nevnt i § 1–3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften) bokstav a nr. 1, og som:

- a. er forbundet med vannbyggingsprosjekter, irrigasjon eller drenering, forutsatt at vannmengden beregnet på forsyning av drikkevann utgjør mer enn 20 prosent av den totale vannmengden som stilles til rådighet gjennom disse prosjektene eller irrigasjons- eller dreneringsanleggene, eller
- b. er forbundet med å bortlede eller rense avløpsvann.

§ 1–6. *Kontrakter som er omfattet av forskriften*

(1) Denne forskrift får anvendelse på tildeling av offentlige kontrakter om levering av varer, tjenester eller utførelse av bygge- og anleggsarbeid.

(2) Denne forskriften får ikke anvendelse på:

- a. kontrakter eller plan- og designkonkurranser som oppdragsgiver tildeler eller arrangerer for andre formål enn utøvelse av aktivitet som nevnt i § 1–3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), eller med henblikk på utøvelse av slik aktivitet i en tredjestat, når dette ikke innebærer fysisk utnyttelse av et nettverk eller et geografisk område i EØS-området,
- b. kontrakter som tildeles med sikte på videresalg eller utleie til tredjemann, forutsatt at oppdragsgiver ikke har noen særrett eller enerett til å selge eller leie ut det som er gjenstand for slike kontrakter, og at andre foretak har adgang til å selge eller leie dem ut på samme vilkår som oppdragsgiveren. Oppdragsgiver skal på anmodning underrette EFTAs overvåkningsorgan om kontrakter som anses unntatt i medhold av denne bokstavs første punktum,
- c. kontrakter som oppdragsgiver som nevnt i § 1–2 (hvem som er omfattet av forskriften) bokstav a inngår om kjøp av vann,
- d. kontrakter som oppdragsgiver som nevnt i § 1–2 (hvem som er omfattet av forskriften) bokstav a og b inngår om levering av energi eller brensel til energiproduksjon,
- e. kontrakter om tjenestekjøp som tildeles et organ, eller en sammenslutning av organer, som selv er en offentlig oppdragsgiver som definert i forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser § 1–2 (hvem som er omfattet av forskriften) første ledd, på grunnlag av en enerett organet har i henhold til kunngjorte lover, forskrifter eller administrative vedtak, forutsatt at bestemmelsene er forenlige med EØS-avtalen,
- f. kontrakter om erverv eller leie, uten hensyn til finansieringsform, av grunn, eksisterende bygninger eller annen fast eiendom eller om rettigheter til slik eiendom. Kontrakter om finansielle tjenester, uten hensyn til form, inngått samtidig med, før eller etter kontrakten om erverv eller leie, omfattes imidlertid av denne forskrift,
- g. kontrakter om voldgifts- og meklings tjenester,
- h. kontrakter om finansielle tjenester i forbindelse med emisjon, kjøp, salg og overdragelse av verdipapirer eller andre finansinstrumenter, særlig transaksjoner utført av offentlige oppdragsgivere for å skaffe til veie penger eller kapital, samt sentralbank tjenester,
- i. ansettelseskontrakter,
- j. forsknings- og utviklingstjenester, når oppdragsgiver ikke fullt ut betaler for tjenesten eller den ikke fullt ut tilfaller oppdragsgiver til bruk i hans virksomhet,
- k. kontrakter som enten kan unntas i henhold til EØS-avtalens art. 123, eller som er erklært hemmelige, eller som enten bare kan utføres under særskilte sikkerhetstiltak i samsvar med lov 20. mars 1998 nr. 10 (sikkerhetsloven) eller beskyttelsesinstruksen av 17. mars 1972 nr. 3352, eller når det kreves av vesentlige sikkerhetsinteresser,
- l. kontrakter som kommer inn under andre innkjøpsregler, og som tildeles:
 1. i henhold til en internasjonal avtale inngått i samsvar med EØS-avtalen, mellom Norge og én eller flere tredjestater, og som omfatter levering av varer, bygge- og anleggsarbeider, tjenester eller plan- og designkonkurranser i forbindelse med et prosjekt som skal gjennomføres eller utnyttes i fellesskap. Enhver slik avtale skal oversendes EFTAs overvåkningsorgan,
 2. foretak i en EØS-stat eller en tredjestat i henhold til en internasjonal avtale om stasjonering av tropper, eller
 3. i henhold til en internasjonal organisasjons særlige fremgangsmåte,
- m. konsesjoner for bygge- og anleggsarbeid eller tjenesteytelser som tildeles av oppdragsgiver som utøver én eller flere av aktivitetene som er nevnt i § 1–3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), dersom konsesjonene gis for utøvelse av disse aktivitetene.

§ 1–7. Kontrakter som tildeles tilknyttede foretak

- (1) Denne forskrift får ikke anvendelse på kontrakter som
 - a. en oppdragsgiver tildeler et tilknyttet foretak, eller
 - b. et fellesforetak, som er sammensatt av flere oppdragsgivere utelukkende med sikte på utøvelse av en aktivitet som nevnt i § 1–3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), tildeler et foretak tilknyttet en av disse oppdragsgiverne.
- (2) Unntakene i første ledd gjelder kun når minst 80 prosent av den gjennomsnittlige omsetning innen respektive tjenester, varer eller bygge- og anleggsarbeider som foretaket har oppnådd i EØS-området i de foregående tre år, skriver seg fra en ytelse av tjenester til foretak det er tilknyttet.
- (3) Når virksomheten på grunn av etablering, ikke har hatt virksomhet de tre foregående regnskapsårene, er det tilstrekkelig at virksomheten påviser sannsynligheten av at den nevnte omsetning vil oppnås. Dette kan særlig vises ved fremskrivning av aktiviteter.
- (4) Dersom mer enn ett foretak tilknyttet oppdragsgiver leverer den samme eller lignende tjenester, varer eller bygge- og anleggsarbeider, skal det tas hensyn til den samlede omsetning i disse foretak som skriver seg fra tjenester i EØS-området.
- (5) Oppdragsgiver skal på anmodning meddele EFTAs overvåkningsorgan vedkommende foretaks navn, den aktuelle kontraktens art og verdi og alle enkeltheter som EFTAs overvåkningsorgan anser som nødvendige for å godtgjøre at forholdet mellom oppdragsgiver og det foretak som er tildelt kontrakten, er i samsvar med denne bestemmelse.

§ 1–8. Kontrakter som tildeles av eller til et fellesforetak

(1) Denne forskrift får ikke anvendelse på kontrakter som tildeles:

- a. av et fellesforetak som er dannet utelukkende av flere oppdragsgivere med sikte på å utøve aktiviteter i henhold til § 1–3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), til én eller flere av disse oppdragsgiverne, eller
- b. av en oppdragsgiver til et slikt fellesforetak som den er en del av, forutsatt at fellesforetaket er etablert med sikte på å utøve den aktuelle aktiviteten over et tidsrom på minst tre år, hvis det i det instrument som oppretter fellesforetaket, er angitt at de oppdragsgiverne som fellesforetaket utgjøres av, vil være en del av det i minst den samme perioden.

(2) Oppdragsgiver skal på anmodning meddele EFTAs overvåkningsorgan vedkommende foretaks navn, den aktuelle kontraktens art og verdi og alle enkeltheter som EFTAs overvåkningsorgan anser som nødvendige for å godtgjøre at forholdet mellom oppdragsgiveren og det foretak som er tildelt kontrakten, er i samsvar med denne bestemmelse.

§ 1–9. Rettighetshavere

(1) Rettighetshavere etter denne forskrift er bare virksomheter, herunder personlige foretak, som er opprettet i samsvar med lovgivningen i en EØS-stat, og som har sitt vedtektsmessige sete, hovedadministrasjon eller hovedforetak innen denne stat. Det samme gjelder virksomheter som er gitt slike rettigheter ved WTO-avtalen om offentlige innkjøp eller andre internasjonale avtaler som Norge er forpliktet til å følge.

(2) Virksomheter som er etablert i stater som er omfattet av WTO-avtalen om offentlige innkjøp, men som ikke er med i EØS, har ikke rettigheter etter denne forskrift i forbindelse med anskaffelser:

- a. som foretas av oppdragsgivere omfattet av § 1–2 (hvem som er omfattet av forskriften) første ledd bokstav b,
- b. som foretas av oppdragsgivere som nevnt i § 1–2 (hvem som er omfattet av forskriften) første ledd bokstav a i forbindelse med aktivitet som enten oppfyller formålet i § 1–3 (aktivitet som er omfattet av forskriften) bokstav a nr. 3 (distribusjon av gass eller varme), § 1–3 bokstav b nr. 1 (leting etter olje, gass kull eller andre typer fast brensel), eller driver rutenett beregnet på ytelse av offentlige tjenester i forbindelse med jernbanetransport, med unntak av lokale jernbaner, sporvei, trolley-busser, busser eller taubaner i henhold til lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane m.v, lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy eller lov 14. juni 1912 nr. 1 om anlegg av taugbaner og løipestrenger, eller
- c. som ellers ikke er omfattet av WTO-avtalen om offentlige innkjøp, jf. Fornyings- og administrasjonsdepartementets oversikt over gjeldende bindingsliste.

Kapittel 2. Anvendelsesområde for de ulike bestemmelsene i forskriften**§ 2–1. Anvendelsesområde for forskriften**

(1) Forskriftens del I gjelder for alle anskaffelser som omfattes av denne forskrift, uavhengig av anskaffelsens art og verdi.

(2) Forskriftens del II gjelder for alle anskaffelser over terskelverdiene i § 2–3 (terskelverdier).

(3) Uprioriterte tjenester som beskrevet i vedlegg 3 skal kun følge § 7–8 (krav til ytelsen og bruk av tekniske spesifikasjoner) og § 8–6 (kunngjøring av konkurranseresultater).

(4) Kontrakter som gjelder både prioriterte og uprioriterte tjenester skal tildeles i samsvar med reglene i denne forskrift, dersom verdien på de prioriterte tjenestene er høyere enn verdien på de uprioriterte tjenestene.

§ 2–2. Kontrakter som omfatter flere aktiviteter

(1) En kontrakt som er ment å dekke flere typer aktiviteter er underlagt reglene som gjelder for den aktivitet som er kontraktens hovedgjenstand. Valget mellom å tildele én enkelt kontrakt og å tildele flere separate kontrakter kan ikke foretas med sikte på å unnta kontrakten fra virkeområdet til denne forskriften eller forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser.

(2) Dersom en av aktivitetene som kontrakten omfatter er underlagt denne forskriften, og den andre er underlagt forskrift om offentlige anskaffelser, og det er objektivt umulig å avgjøre hvilken aktivitet som er kontraktens hovedgjenstand, tildeles kontrakten i samsvar med sistnevnte forskrift.

(3) Dersom en av aktivitetene som kontrakten omfatter er underlagt denne forskriften, og den andre verken er underlagt denne forskriften eller forskrift om offentlige anskaffelser, og det er objektivt umulig å avgjøre hvilken aktivitet som er kontraktens hovedgjenstand, tildeles kontrakten i samsvar med denne forskriften.

§ 2–3. Terskelverdier

(1) Forskriftens del II kommer til anvendelse på kontrakter tildelt av oppdragsgiver som utøver en aktivitet som nevnt i § 1–3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften) med en anslått verdi som overstiger:

- a. 3,45 millioner kroner ekskl. mva. for vare- og tjenestekontrakter.
- b. 43,5 millioner kroner ekskl. mva. for kontrakter om bygge- og anleggsarbeid.

(2) Fornyings- og administrasjonsdepartementet kan endre terskelverdiene fastsatt i denne forskrift.

§ 2–4. Beregning av anskaffelsens anslåtte verdi

(1) Anskaffelsens anslåtte verdi beregnes på grunnlag av oppdragsgivers anslag av det samlede beløp oppdragsgiver kan komme til å betale, ekskl. mva. for de kontrakter som utgjør anskaffelsen.

(2) Valg av metode for beregning av anskaffelsens anslåtte verdi skal ikke foretas i den hensikt å unngå at bestemmelser i denne forskrift får anvendelse på kontrakten.

(3) En planlagt anskaffelse av en bestemt ytelse kan ikke deles opp i den hensikt å unngå at bestemmelser i denne forskrift kommer til anvendelse.

(4) Ved beregning av anskaffelsens anslåtte verdi skal det tas hensyn til enhver form for opsjoner og eventuelle forlengelser av kontrakten.

(5) Ved beregning av anskaffelsens anslåtte verdi skal det tas hensyn til eventuelle premier eller betalinger til deltakerne i konkurransen.

(6) Når en foreslått tjeneste eller et bygge- og anleggsarbeid kan resultere i flere delarbeider som det skal inngås særskilte kontrakter for samtidig, skal den anslåtte verdien av hvert delarbeid tas med i beregningen. Når delarbeidenes sammenlagte verdi overstiger terskelverdien fastsatt i § 2–3 (terskelverdier) første ledd, får bestemmelsene i denne forskrift anvendelse for alle delarbeidene. Oppdragsgiver kan likevel fravike første ledd med hensyn til bygge- og anleggskontrakter for delarbeider som har en anslått verdi på under 8,25 millioner kroner ekskl. mva. eller for tjenesteytelser under 650.000 kroner ekskl. mva., forutsatt at den sammenlagte verdi av disse delarbeidene ikke overstiger 20 prosent av delarbeidenes samlede verdi.

(7) Dersom en planlagt anskaffelse av ensartede varer kan føre til tildeling av flere enkeltkontrakter samtidig, skal den samlede anslåtte verdi av disse enkeltkontraktene legges til grunn. Når delkontraktenes sammenlagte verdi overstiger terskelverdien fastsatt i § 2–3 (terskelverdier) første ledd, får bestemmelsene i denne forskrift anvendelse for alle delkontraktene. Oppdragsgiver kan likevel fravike første ledd med hensyn til delkontrakter som har en anslått verdi på under 650.000 kroner ekskl. mva., forutsatt at den sammenlagte verdi av disse delkontraktene ikke overstiger 20 prosent av delkontraktenes samlede verdi.

(8) For tjenestekontrakter som ikke angir en samlet pris, skal den anslåtte kontraktsverdi beregnes på følgende grunnlag:

- a. ved tidsbegrensede kontrakter med en løpetid på 48 måneder eller mindre, skal beregningsgrunnlaget være kontraktens anslåtte samlede verdi for hele løpetiden, og
- b. ved kontrakter med ubegrenset løpetid eller løpetid på mer enn 48 måneder, skal beregningsgrunnlaget være den månedlige verdi multiplisert med 48.

(9) For vare- eller tjenestekontrakter som inngås regelmessig i en bestemt periode eller som skal fornyes innen en viss tid, skal kontraktsverdien beregnes på grunnlag av:

- a. den faktiske samlede verdi av tilsvarende kontrakter inngått for samme type varer eller tjenester i løpet av siste regnskapsår eller de tolv foregående måneder, om mulig korrigert for forventede endringer i mengde eller verdi i løpet av de tolv måneder som følger etter den opprinnelige kontrakt, eller
- b. den anslåtte samlede verdi av kontrakter i løpet av tolv måneder som følger etter den første leveransen, eller i løpet av første regnskapsår dersom dette overstiger tolv måneder.

(10) For kontrakter som omfatter både varer og tjenester, skal den anslåtte verdi beregnes på grunnlag av den samlede verdi av varene og tjenestene uten hensyn til deres respektive verdi. Beregningen skal omfatte verdien av monterings- og installasjonsarbeider.

(11) For bygge- og anleggskontrakter skal den anslåtte verdien av arbeidet, samt alle nødvendige varer og tjenester som oppdragsgiver stiller til leverandørens rådighet, medregnes i den anslåtte verdi etter første ledd.

(12) Verdien av varer eller tjenester som ikke er nødvendige for å utføre en bestemt bygge- og anleggskontrakt kan ikke legges til bygge- og anleggskontraktens verdi, hvis dette resulterer i at denne forskriften ikke får anvendelse på kjøpet av disse varene eller tjenestene.

(13) Ved beregningen av den anslåtte verdi av tjenestekontrakter skal det tas hensyn til følgende faktorer:

- a. premien og andre vederlag som skal betales når det gjelder forsikringstjenester,
- b. gebyrer, provisjoner, renter og andre former for vederlag når det gjelder banktjenester og andre finansielle tjenester, og
- c. honorarer og provisjoner som skal betales når det gjelder kontrakter som omfatter prosjektering.

(14) For varekontrakter som gjelder kjøp på avbetaling, leasing eller leie med eller uten forkjøpsrett skal kontraktsverdien beregnes på følgende grunnlag:

- a. for tidsbestemte kontrakter med en løpetid på tolv måneder eller mindre, skal beregningsgrunnlaget være kontraktens anslåtte samlede verdi i løpetiden,
- b. for tidsbestemte kontrakter med en løpetid på mer enn tolv måneder, skal beregningsgrunnlaget være kontraktens samlede verdi medregnet den anslåtte restverdi, og
- c. for kontrakter inngått på ubestemt tid eller når kontraktens varighet er usikker, skal beregningsgrunnlaget være den månedlige verdi ganget med 48.

(15) For rammeavtaler og dynamiske innkjøpsordninger skal man legge til grunn den høyeste anslåtte verdien, ekskl. mva., av alle forventede kontrakter i hele rammeavtalens eller den dynamiske innkjøpsordningens løpetid.

§ 2–5. *Blandede kontrakter*

Kontrakter som gjelder både varer og tjenester skal anses som varekontrakter dersom verdien av varene kontrakten omfatter er høyere enn verdien av de aktuelle tjenestene. En kontrakt som gjelder varer, og som i tilknytning til dette omfatter monterings- og installasjonsarbeide, betraktes som en varekontrakt.

Kapittel 3. Alminnelige regler

§ 3-1. Grunnleggende krav for alle anskaffelser

- (1) Enhver anskaffelse skal så langt det er mulig være basert på konkurranse uansett hvilken anskaffelsesprosedyre som benyttes.
- (2) Oppdragsgiver skal ikke diskriminere leverandører på grunn av nasjonalitet eller lokal tilhørighet.
- (3) Oppdragsgiver skal ikke dele opp en planlagt anskaffelse i den hensikt å unngå at denne forskrift kommer til anvendelse.
- (4) Konkurranser skal gjennomføres på en måte som innebærer lik behandling av leverandører og med mulighet for leverandører til å bli kjent med de forhold som skal vektlegges ved deltagelse og tildeling av kontrakt.
- (5) Oppdragsgiver skal gjennomføre konkurransen på en måte som står i forhold til anskaffelsen.
- (6) Konkurransen skal gjennomføres i samsvar med god anbuds- og forretningsskikk.
- (7) Oppdragsgiver skal fortløpende sikre at de vurderinger og den dokumentasjon som har betydning for gjennomføringen av konkurransen er skriftlig, slik at en tredjeperson eller et klageorgan i ettertid kan få en god forståelse av oppdragsgivers vurderinger og upartiskhet.
- (8) Offentligrettslige organer skal under planleggingen av den enkelte anskaffelse ta hensyn til livssyklus kostnader, universell utforming og miljømessige konsekvenser av anskaffelsen.

§ 3-2. Taushetsplikt

- (1) Oppdragsgiver og dennes ansatte plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til opplysninger om tekniske innretninger og fremgangsmåter eller drifts- og forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde.
- (2) Oppdragsgiver kan sette krav for å beskytte opplysninger av fortrolig karakter som gis ved oversendelse av tekniske spesifikasjoner til interesserte leverandører, kvalifikasjonsvurdering, utvelgelse av leverandører og tildeling av kontrakter.

§ 3-3. Bruk av rådgivere ved utarbeidelse av spesifikasjoner

Oppdragsgiver skal ikke søke eller motta råd som kan bli benyttet under utarbeidelsen av spesifikasjoner for en bestemt anskaffelse fra noen som kan ha økonomisk interesse i anskaffelsen, når dette skjer på en måte som vil kunne utelukke konkurranse.

§ 3-4. Språkkrav

Med unntak av kunngjøringer som nevnt i kapittel 8 (kunngjøringsregler) kan oppdragsgiver utforme all dokumentasjon på norsk, samt kreve at tilbud med tilhørende dokumenter skal utformes på norsk.

§ 3-5. Spesielle kontraktsvilkår

Oppdragsgiver kan fastsette særlige vilkår for gjennomføringen av en kontrakt, forutsatt at disse er forenlige med EØS-avtalen og er angitt i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget. Vilkår for gjennomføring av en kontrakt kan omhandle sosiale hensyn og miljøhensyn.

§ 3-6. Reserverte kontrakter

Oppdragsgiver kan begrense konkurransen til virksomheter hvor flertallet av de berørte ansatte er funksjonshemmede, og arten eller omfanget av deres handicap innebærer at de ansatte ikke kan utøve arbeid på ordinære vilkår. Dersom oppdragsgiver benytter denne muligheten må det opplyses om dette i kunngjøringen.

§ 3-7. Fristberegning

Frister etter denne forskrift skal beregnes i samsvar med forskrift 4. desember 1992 nr. 910 om fastsettelse av regler for frister, datoer og tidspunkter.

§ 3-8. Innkjøpsentraler

Oppdragsgiver kan kjøpe varer, tjenester og bygge- og anleggsarbeider gjennom innkjøpsentraler. Oppdragsgiver som har foretatt innkjøp gjennom innkjøpsentraler som definert i § 4-1 (generelle definisjoner) bokstav k, anses for å ha overholdt reglene i denne forskrift, forutsatt at innkjøpsentralen har overholdt bestemmelsene i denne forskrift, eller hvis hensiktsmessig, bestemmelsene i forskrift om offentlige anskaffelser.

§ 3-9. Pålegg

Fornyings- og administrasjonsdepartementet kan gi oppdragsgiver de pålegg som er nødvendige for å sikre oppfyllelsen av lov 16. juli 1999 nr. 69 og denne forskriften. Overfor offentlige foretak som nevnt i § 1-2 (hvem som er omfattet av forskriften) første ledd bokstav a, og oppdragsgivere som nevnt i § 1-2 (hvem som er omfattet av forskriften) første ledd bokstav b, kan det likevel bare gis pålegg som er nødvendige for å oppfylle Norges forpliktelser om offentlige anskaffelser overfor fremmede stater eller internasjonale organisasjoner.

Kapittel 4. Definisjoner

§ 4-1. Generelle definisjoner

I denne forskrift menes med:

- a. *offentlige myndigheter*: statlige, fylkeskommunale eller kommunale myndigheter og sammenslutninger dannet av én eller flere av disse,
- b. *offentligrettslig organ*: ethvert organ som
 - 1. er opprettet for det bestemte formål å imøtekomme allmennhetens behov og ikke er av industriell eller forretningsmessig karakter,
 - 2. er et selvstendig rettssubjekt, og
 - 3. i hovedsak er finansiert av statlige, fylkeskommunale eller kommunale myndigheter eller andre offentligrettslige organer, eller hvis forvaltning er underlagt et av disse organers kontroll, eller som har et administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan der over halvparten av medlemmene er oppnevnt av statlige, fylkeskommunale eller kommunale myndigheter eller andre offentligrettslige organer,
- c. *offentlig foretak*: ethvert foretak som offentlige myndigheter direkte eller indirekte kan utøve avgjørende innflytelse over i kraft av eierforhold, kapitalinteresser eller reglene for virksomheten. Avgjørende innflytelse skal antas å foreligge når offentlige myndigheter i forhold til et foretak enten direkte eller indirekte:
 - 1. eier majoriteten av foretakets tegnede kapital,
 - 2. kontrollerer flertallet av stemmene knyttet til andeler utstedt av foretaket, eller
 - 3. kan utpeke mer enn halvparten av medlemmene i foretakets administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan,
- d. *tilknyttet foretak*:
 - 1. Ethvert foretak som har årsregnskap som er konsolidert med oppdragsgivers årsregnskaper i samsvar med bestemmelsene i direktiv 83/349/EF om konsoliderte årsregnskaper, eller
 - 2. for foretak ikke omfattet av dette direktivet:
 - a) som oppdragsgiver direkte eller indirekte kan utøve avgjørende innflytelse over som definert i bokstav c,
 - b) som kan utøve avgjørende innflytelse på oppdragsgiver, eller
 - c) som sammen med oppdragsgiver er under avgjørende innflytelse fra et annet foretak i kraft av eierskap, kapitalinteresser eller reglene for virksomheten.
- e. *kontrakt*: gjensidig bebyrdende avtale som inngås skriftlig mellom en eller flere oppdragsgivere og en eller flere leverandører,
- f. *varekontrakt*: kontrakt som omhandler kjøp, avbetalingskjøp, leasing eller leie med eller uten rett til kjøp av varer, unntatt varer som nevnt i bokstav g. En kontrakt som gjelder levering av varer og som i tilknytning til denne omfatter monterings- og installasjonsarbeid, betraktes som en varekontrakt,
- g. *bygge- og anleggskontrakt*: kontrakt som omhandler enten utførelse, eller både utførelse og planlegging eller gjennomføring, uansett på hvilken måte, av bygge- og anleggsarbeider som er omfattet av vedlegg 1 (liste over forskjellige former for bygge- og anleggsarbeid), eller et bygge- og anleggsarbeid, eller utførelse på en hvilken som helst måte av et bygge- og anleggsarbeid som oppfyller de behov som oppdragsgiver har stilt. Med bygge- og anleggsarbeider menes resultatet av et sett bygge- og anleggsaktiviteter som i seg selv skal oppfylle en økonomisk eller teknisk funksjon. I tillegg kan disse kontrakter omfatte varer og tjenester som er nødvendige for kontraktens utførelse,
- h. *tjenestekontrakt*: kontrakt om tjenesteytelser, bortsett fra de kontrakter som er nevnt i bokstav f og g, med ethvert formål som er nevnt i vedlegg 2 og 3. Kontrakter som gjelder tjenesteytelser og som i tilknytning til kontraktens hovedgjensstand omfatter aktiviteter definert i vedlegg 1 (liste over forskjellige former for bygge- og anleggsarbeid), skal betraktes som en tjenestekontrakt,
- i. *bygge- og anleggskonsesjon*: en kontrakt av samme type som en bygge- og anleggskontrakt, med det unntak at vederlaget for arbeidene som skal utføres enten utelukkende består av retten til å utnytte byggverket eller av en slik rett sammen med betaling,
- j. *tjenestekonsesjon*: en kontrakt av samme type som angitt i bokstav h, med det unntak at vederlaget for tjenesten som skal utføres enten utelukkende består av retten til å utnytte tjenesten, eller i en slik rett sammen med betaling,
- k. *innkjøpssentral*: offentligrettslig organ i henhold til § 1–2 (hvem som er omfattet av forskriften) første ledd bokstav a eller oppdragsgiver i henhold til forskrift om offentlige anskaffelser § 1–2 (hvem som er omfattet av forskriften) første og annet ledd, som kjøper varer eller tjenester for andre oppdragsgivere, eller inngår kontrakter eller rammeavtaler om varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider for andre oppdragsgivere,
- l. *postsending*: en adressert sending i den endelige form den skal sendes i, uansett vekt. I tillegg til brevforsendelser omfatter slike forsendelser for eksempel bøker, kataloger, aviser, tidsskrifter og postpakker med varer med eller uten kommersiell verdi, uansett vekt,
- m. *posttjenester*: tjenester som består i innsamling, sortering, transport og utlevering av postsendinger. Disse tjenestene omfatter:
 - 1. posttjenester omfattet av enerett: posttjenester som er eller kan være omfattet av enerett på grunnlag av direktiv 97/67/EF artikkel 7, og
 - 2. andre posttjenester: posttjenester som ikke kan være omfattet av enerett på grunnlag av direktiv 97/67/EF artikkel 7,

- n. *andre tjenester enn posttjenester*: tjenester som ytes på følgende områder:
1. forvaltning av kurértjenester (tjenester både før og etter forsendelse, for eksempel postromforvaltning),
 2. verdigjennende tilleggstjenester som har forbindelse med og som utelukkende utføres med elektroniske hjelpemidler (herunder sikker overføring av kodede dokumenter ved elektroniske midler, adresseforvaltningstjenester og overføring av rekommandert elektronisk post),
 3. tjenester vedrørende postsendinger som ikke er tatt med i bokstav l (postsending), for eksempel uadressert reklame,
 4. finansielle tjenester som definert i vedlegg 2 kategori 6 (prioriterte tjenester) og i § 1–6 (kontrakter som ikke er omfattet av forskriften) annet ledd bokstav h, herunder særlig postanvisninger og postgirooverføringer,
 5. filatelitjenester, og
 6. logistikkjenester (tjenester som kombinerer fysisk levering eller lagring med funksjoner som ikke omfatter posttjenester), forutsatt at slike tjenester ytes av en oppdragsgiver som også yter posttjenester i henhold til bokstav m, og forutsatt at vilkårene fastsatt i direktiv 2004/17/EF artikkel 30 nr. 1 ikke er oppfylt med hensyn til tjenestene som faller inn under bokstav m,
- o. *skriftlig*: ethvert uttrykk bestående av ord eller tall som kan leses, reproduseres og deretter kommuniseres. Det kan omfatte elektronisk melding når informasjonen i denne er tilgjengelig også for ettertiden,
- p. *elektronisk*: ved hjelp av elektronisk utstyr for behandling (herunder digital komprimering) og lagring av data som overføres, videresendes og mottas via kabel, radio, optisk eller med andre elektromagnetiske midler,
- q. *kunngjøringsskjema*: strukturert informasjonsinnhold i Doffin, fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet,
- r. *alternativ tilbud*: betegnelse på tilbud som er utarbeidet etter oppdragsgivers oppgitte alternative minimumskrav til ytelse eller funksjon, og eventuelle spesielle krav til utformingen av tilbudet,
- s. *universell utforming*: utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig,
- t. *TED-databasen*: den europeiske offisielle databasen for kunngjøringer,
- u. *Doffin*: den norske offisielle databasen for kunngjøringer.

§ 4-2. Prosedyrer

I denne forskrift menes med:

- a. *åpen anbudskonkurranse*: anskaffelsesprosedyre som tillater alle interesserte leverandører å gi tilbud, men som ikke tillater forhandling,
- b. *begrenset anbudskonkurranse*: anskaffelsesprosedyre som bare tillater de leverandører som er invitert av oppdragsgiver til å gi tilbud, men som ikke tillater forhandling,
- c. *konkurranse med forhandling*: anskaffelsesprosedyre hvor oppdragsgiver har adgang til å forhandle med en eller flere leverandører,
- d. *dynamisk innkjøpsordning*: en fullstendig elektronisk prosess for å foreta ordinære anskaffelser, hvis karakteristikker, slik de foreligger på markedet, oppfyller den offentlige oppdragsgiverens krav. Ordningen er begrenset i varighet og er åpen i gyldighetsperioden for alle leverandører som oppfyller kvalifikasjonskravene, og som har levert et veiledende tilbud som er i overensstemmelse med konkurransegrunnlaget,
- e. *rammeavtale*: avtale inngått mellom en eller flere oppdragsgivere og en eller flere leverandører som har til formål å fastsette vilkårene for de kontrakter som skal tildeles i løpet av en gitt periode, særlig med hensyn til pris og eventuelt planlagte mengder,
- f. *plan- og designkonkurranse*: anskaffelsesprosedyre som for eksempel på områdene arealplanlegging, databehandling, arkitekt- eller ingeniørarbeid, gjør det mulig for oppdragsgiver gjennom en konkurranse, med eller uten premiering, å få utarbeidet en plan eller design som deretter kåres av en jury. Juryens avgjørelse kan være bindende eller innstillende,
- g. *elektronisk auksjon*: en elektronisk prosess hvor det etter en første fullstendig vurdering av tilbudene, slik at de kan rangeres med metoder for automatisk vurdering, gjennomføres en gjentagende prosess hvor priser eller nye verdier for visse elementer i tilbud kan justeres. Visse bygge- og anleggskontrakter og tjenestekontrakter som omfatter intellektuelle tjenester, som for eksempel prosjektering av arbeid, kan ikke rangeres med metoder for automatisk vurdering, og kan derfor ikke gjøres til gjenstand for elektroniske auksjoner.

§ 4-3. Standarder og spesifikasjoner

I denne forskrift menes med:

- a. *standard*: teknisk spesifisering godkjent av et anerkjent nasjonalt, europeisk eller internasjonalt standardiseringsorgan for gjentatt eller stadig bruk, men som det normalt ikke er obligatorisk å anvende og som er offentlig tilgjengelige,
- b. *europeisk teknisk godkjennelse*: en positiv teknisk vurdering som konkluderer med at et produkt er egnet for bruk i samsvar med grunnleggende krav for bygge- og anleggsarbeider, på grunnlag av produktets egenskaper og definerte vilkår for dets bruk og utnyttelse. Den europeiske godkjennelse skal gis av et organ som er utnevnt til dette formål av en EØS-stat,
- c. *CPC-nummer*: referansenummer som viser til De forente nasjoners sentrale produktomenklatur,

- d. *CPV-nummer*: referansenummer som viser til EU-kommisjonens produkt- og tjenestekoder,
- e. *felles teknisk spesifikasjon*: en teknisk spesifikasjon som er utarbeidet etter en prosedyre godkjent av medlemsstatene, og som er blitt publisert i Den Europeiske Unions Tidende,
- f. *europaisk spesifikasjon*: en felles teknisk spesifikasjon, europeisk teknisk godkjenning eller nasjonal standard som gjennomfører en europeisk standard,
- g. *tekniske spesifikasjoner*:
 - 1. ved vare- og tjenestekontrakter: en spesifikasjon fastsatt i et dokument, som fastsetter de egenskaper ved en vare- eller tjenestekontrakt som oppdragsgiver krever. Dette omfatter for eksempel kvalitetsnivå, miljøkrav, universell utforming, overensstemmelsesvurdering, funksjonsdyktighet, bruken av produktet, sikkerhet, dimensjoner, herunder forskrifter som gjelder handelsbetegnelse og terminologi for produktet, symboler, tester og testmetoder, emballering, merking og etikettering, bruksanvisning, produksjonsprosesser og -metoder, samt prosedyrer for overensstemmelsesvurdering,
 - 2. ved bygge- og anleggskontrakter: samtlige tekniske forskrifter, herunder slike som fremgår av kunngjøringen, som fastsetter de krevde egenskaper for et materiale, et produkt eller et innkjøp, og hvor disse beskrives slik at de oppfyller kravene til den anvendelse som oppdragsgiver har fastlagt. Disse egenskapene omfatter miljøkrav, universell utforming, overensstemmelsesvurdering, funksjonsdyktighet, sikkerhet, dimensjoner, herunder prosedyrer for kvalitetssikring, terminologi, symboler, tester, testmetoder, emballering, merking og etikettering, samt produksjonsprosesser og -metoder. De omfatter tilsvarende regler for prosjektering og omkostningsberegning, målemetoder, kontroll og overlevering av bygge- og anleggsarbeider, konstruksjonsteknikk og -metoder, samt alle andre tekniske forhold som oppdragsgiver kan fastsette ved alminnelige eller særlig bestemmelser vedrørende de ferdige arbeider og de materialer eller deler som inngår i slike arbeider.

Del II. Anskaffelser over EØS-terskelverdiene

Kapittel 5. Anskaffelsesprosedyrer

§ 5–1. *Tillatte anskaffelsesprosedyrer*

Anskaffelsen skal foretas ved åpen eller begrenset anbuds konkurranse eller konkurranse med forhandling.

Kapittel 6. Rammeavtaler og dynamiske innkjøpsordninger

§ 6–1. *Rammeavtaler*

- (1) Oppdragsgiver kan betrakte en rammeavtale som en kontrakt i henhold til § 4–1 (generelle definisjoner) bokstav e, og tildele den i samsvar med reglene i denne forskrift.
- (2) Oppdragsgiver kan kun unnlate å kunngjøre kontrakter under en rammeavtale dersom rammeavtalen er inngått i tråd med denne forskrift.
- (3) Oppdragsgiver må ikke misbruke rammeavtaler i den hensikt å hindre, begrense eller vri konkurransen.

§ 6–2. *Dynamiske innkjøpsordninger*

- (1) Ved etableringen av en dynamisk innkjøpsordning skal oppdragsgiver følge reglene for åpen anbuds konkurranse i alle faser frem til tildeling av kontrakter som inngås innenfor ordningen. Alle tilbydere som oppfyller kvalifikasjonskriteriene og har levert et veiledende tilbud i samsvar med betingelsene for konkurransen, samt eventuelle tilleggsdokumenter, skal få tilgang til ordningen. Veiledende tilbud kan når som helst forbedres, forutsatt at de fortsatt samsvarer med betingelsene for konkurransen. Ved etableringen av ordningen, og tildeling av kontrakter innenfor ordningen, skal oppdragsgiver utelukkende bruke elektroniske midler i samsvar med § 7–1 (regler for kommunikasjon).
- (2) Med sikte på etablering av en dynamisk innkjøpsordning skal oppdragsgiver:
 - a. offentliggjøre en kunngjøring om anbuds konkurranse som gjør det klart at man vil etablere en dynamisk innkjøpsordning,
 - b. angi i konkurransegrunnlaget blant annet arten av anskaffelser som er planlagt innenfor ordningen, alle nødvendige opplysninger vedrørende innkjøpsordningen, det elektroniske utstyret som benyttes, og tekniske innretninger og spesifikasjoner for tilkopling, og
 - c. tilby i elektronisk form ved offentliggjøring av kunngjøringen og frem til ordningen opphører, ubegrenset, direkte og full adgang til konkurransegrunnlaget og til eventuelle tilleggsdokumenter. Internettadressen hvor dokumentene kan finnes skal fremgå av kunngjøringen.
- (3) Oppdragsgiver skal i hele perioden for den dynamiske innkjøpsordningen gi enhver leverandør mulighet til å levere et veiledende tilbud og bli tatt opp i ordningen på vilkårene nevnt i første ledd. Oppdragsgiver skal fullføre evalueringen senest innen 15 dager fra datoen for innleveringen av det veiledende tilbudet. Dersom oppdragsgiver i mellomtiden ikke gjennomfører noen konkurranse kan evalueringsperioden forlenges.
- (4) Oppdragsgiver skal snarest mulig underrette leverandøren om vedkommende er tatt opp i den dynamiske innkjøpsordningen, eller om vedkommendes veiledende tilbud er avvist.
- (5) Det skal gjennomføres en konkurranse for tildeling av hver enkelt kontrakt. Før denne konkurransen skal oppdragsgiver offentliggjøre en forenklet kunngjøring av konkurranse som inviterer alle interesserte leverandører til

å levere et veiledende tilbud, i samsvar med tredje ledd, innen 15 dager fra datoen da den forenklede kunngjøringen ble sendt. Oppdragsgiver kan ikke fortsette med konkurransen før evalueringen av alle veiledende tilbud som er mottatt innen denne fristen, er fullført.

(6) For hver enkelt kontrakt som skal tildeles innenfor ordningen, skal oppdragsgiver invitere alle tilbydere som er tatt opp i ordningen, til å levere et tilbud. Tilbudet skal leveres innen en tilstrekkelig frist som er fastsatt av oppdragsgiver.

(7) Oppdragsgiver skal tildele kontrakten til den tilbyderen som har levert det beste tilbudet, på grunnlag av tildelingskriteriene fastsatt i kunngjøringen for etableringen av den dynamiske innkjøpsordningen. Disse kriteriene kan eventuelt presiseres i innbydelsen nevnt i sjettede ledd.

(8) En dynamisk innkjøpsordning kan ikke etableres for mer enn fire år, med unntak av særlige begrunnede tilfeller.

(9) Oppdragsgiver må ikke misbruke denne ordningen eller anvende den på en måte som hindrer, begrenser eller vrir konkurransen.

(10) Interesserte leverandører eller andre berørte parter i ordningen kan ikke pålegges gebyrer.

Kapittel 7. Grunnlaget for konkurransen

§ 7-1. Regler for kommunikasjon

(1) All kommunikasjon og informasjonsutveksling som det refereres til i dette kapitlet kan, etter oppdragsgivers valg, skje per post, telefaks eller ved elektronisk kommunikasjon.

(2) Valgte kommunikasjonsmidler skal være allment tilgjengelige og ikke være begrensende for leverandørens adgang til konkurransen.

(3) De sikkerhetstjenester og sikkerhetsprodukter som benyttes ved elektronisk kommunikasjon, samt deres tekniske egenskaper, skal være ikke-diskriminerende, allment tilgjengelig og virke sammen med informasjons- og kommunikasjonsteknologiprodukter i alminnelig bruk.

(4) Kommunikasjon, utveksling og lagring av informasjon skal skje på en måte som sikrer at dokumentets innhold og fortrolighet med hensyn til tilbud og forespørsel om deltakelse i konkurranse bevares. Oppdragsgiver skal ikke kunne undersøke innholdet i tilbudene og anmodningene om å delta før etter utløpet av tidsfristen som er satt for levering av dem.

§ 7-2. Bruk av telefaks og telefon ved anmodning om å delta i konkurranser

(1) Forespørsel om å delta i en konkurranse kan, i tillegg til de kommunikasjonsformer som er nevnt i § 7-1 (regler for kommunikasjon) første ledd, også fremsettes på telefon. Leverandøren skal i så fall sende skriftlig bekreftelse på forespørselen før utløpet av fristen for forespørsel om å delta i konkurransen.

(2) Forespørsel om å delta i konkurransen kan også fremsettes ved telefaks. Dersom det er nødvendig av bevis hensyn, kan oppdragsgiver kreve at en slik forespørsel bekreftes per post eller elektronisk. Krav om slik bekreftelse, samt fristen for innlevering, må fremgå av kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget.

§ 7-3. Særskilte krav til systemer for elektronisk overføring og mottak av tilbud og forespørsel om å delta i konkurranser

(1) Opplysninger vedrørende spesifikasjoner som er nødvendige for elektronisk innlevering av tilbud og forespørsel om å delta, herunder kryptering, skal være tilgjengelig for interesserte parter. Sikkerhetstjenester og sikkerhetsprodukter som benyttes for elektronisk mottak av tilbud og forespørsel om å delta skal minst oppfylle følgende krav:

- a. den elektroniske signatur må oppfylle kravene i forskrift 21. november 2005 nr. 1296 om frivillige selvdeklarasjonsordninger, § 3, § 4 eller § 5, samt være oppført på publisert liste i henhold til § 11 første ledd i nevnte forskrift,
- b. nøyaktig klokkeslett og dato for mottak av tilbud og forespørsel om å delta i konkurranser må kunne fastslås med sikkerhet,
- c. det kan med rimelighet sikres at ingen får tilgang til de forespurte opplysninger før utløpet av de fastsatte frister. Det kan ved overtredelse av dette forbud med rimelighet sikres at overtredelsen klart kan spores,
- d. kun autoriserte personer skal kunne fastsette eller endre datoene for åpning av de mottatte opplysninger,
- e. i løpet av de forskjellige stadier for tildeling av kontrakt eller de forskjellige stadier i konkurransen, må kun autoriserte personer som opptrer sammen, få adgang til alle eller deler av de innsendte opplysninger,
- f. de autoriserte personer, som opptrer sammen, kan kun få adgang til de innsendte opplysninger etter den anførte dato, og
- g. opplysninger som er mottatt og åpnet i overensstemmelse med de foreliggende krav skal kun være tilgjengelig for personer som er autorisert til å få kjennskap til dem.

(2) Dersom nødvendige dokumenter, sertifikater og erklæringer ikke finnes i elektronisk form skal leverandøren levere dette i samsvar med § 10-3 (tilbudets utforming) første ledd, innen fristen som er fastsatt for levering av tilbud eller forespørsel om å delta i konkurransen.

§ 7-4. Bruk av underleverandører

I konkurransegrunnlaget kan oppdragsgiver be om at leverandøren opplyser i tilbudet hvor stor del av kontrakten

som eventuelt skal tildeles underleverandører, samt hvilke underleverandører han foreslår. Opplysningene får ikke virkning for hovedleverandørens kontraktsansvar.

§ 7-5. Opplysninger om arbeidsmiljø mv.

(1) Oppdragsgiver kan i konkurransegrunnlaget angi hvor leverandørene kan få de nødvendige opplysninger om forpliktelser som er knyttet til relevante bestemmelser om skatter, avgifter, miljøbeskyttelse, arbeidsmiljø og arbeidsvilkår, og som vil gjelde for arbeidene som utføres på anleggsplassene eller tjenestene som ytes under utførelse av kontrakten.

(2) Oppdragsgiver som gir opplysninger som nevnt i første ledd, skal be leverandørene eller dem som deltar i en konkurranse, om å tilkjennegi at de ved utarbeidelsen av tilbudet har tatt hensyn til de forpliktelser som er knyttet til de gjeldende bestemmelser om arbeidsmiljø og arbeidsvilkår på stedet der arbeidet eller tjenesten skal utføres eller ytes.

(3) Dette berører ikke anvendelsen av bestemmelsene i § 10-5 (krav til leverandøren og avvisning) femte ledd om undersøkelse av unormalt lave tilbud.

§ 7-6. Opplysninger om kvalitetssikringsstandarder

(1) Dersom oppdragsgiver krever at det fremlegges attester utstedt av uavhengige organer som bekreftelse på at leverandøren oppfyller visse kvalitetssikringsstandarder, skal de vise til kvalitetssikringssystemer basert på relevante europeiske standarder, sertifisert av organer som oppfyller de europeiske standarder for sertifisering.

(2) Oppdragsgiver skal godta likeverdige attester fra organer etablert i andre EØS-stater, og annen dokumentasjon på likeverdige kvalitetssikringstiltak fremlagt av leverandørene.

(3) I forbindelse med bygge- og anleggskontrakter og tjenestekontrakter kan oppdragsgiver, i de tilfellene det er relevant for å kontrollere leverandørens tekniske ferdigheter, kreve en angivelse av de miljøstyringstiltak leverandøren kan anvende ved gjennomføring av kontrakten. Dersom oppdragsgiver i slike tilfeller krever fremlegging av sertifikater utarbeidet av uavhengige organer, som dokumenterer at leverandøren overholder visse miljøstyringsstandarder, skal de vise til EMAS eller miljøstyringsstandarder som bygger på relevante europeiske eller internasjonale standarder sertifisert av organer som overholder fellesskapets regelverk eller relevante europeiske eller internasjonale standarder vedrørende sertifisering.

(4) Oppdragsgiver skal anerkjenne tilsvarende sertifikater fra organer som er etablert i andre medlemsstater. De skal også godta andre former for dokumentasjon av tilsvarende kvalitetssikringstiltak fra leverandørene.

§ 7-7. Orientering om tekniske spesifikasjoner

(1) Oppdragsgiver skal på anmodning oversende leverandører som er interessert i å få en kontrakt, de tekniske spesifikasjoner som de vanligvis viser til i sine kontrakter, eller de tekniske spesifikasjoner de ønsker å anvende på kontrakter som er gjenstand for en veiledende kunngjøring i henhold til § 8-3 (veiledende kunngjøring).

(2) Når slike tekniske spesifikasjoner er beskrevet i dokumenter som interesserte leverandører har tilgang til, er det tilstrekkelig å vise til disse dokumentene.

§ 7-8. Krav til ytelsen og bruk av tekniske spesifikasjoner

(1) Dersom oppdragsgiver krever oppfylt tekniske spesifikasjoner, skal disse inntas i konkurransegrunnlaget eller i dokumentene knyttet til den enkelte kontrakt. Når det er mulig skal spesifikasjonene utformes slik at det tas hensyn til kriterier for tilgjengelighet for funksjonshemmede og universell utforming.

(2) Tekniske spesifikasjoner skal gi leverandørene like muligheter og må ikke medføre unødvendige hindringer for konkurranse om offentlige kontrakter.

(3) Såfremt ikke annet er fastsatt i rettslig bindende nasjonale tekniske regler, forutsatt at disse reglene er i samsvar med EØS-avtalen, skal de tekniske spesifikasjonene utformes enten:

- a. med henvisning til tekniske spesifikasjoner som definert i § 4-3 bokstav a, b, f og g (standarder og spesifikasjoner) og, i rangert rekkefølge, til nasjonale standarder for gjennomføring av europeiske standarder, europeiske tekniske godkjenninger, felles tekniske spesifikasjoner, internasjonale standarder, andre tekniske referansesystemer utarbeidet av europeiske standardiseringsorganer eller, dersom disse ikke finnes, nasjonale standarder, nasjonale tekniske godkjenninger eller nasjonale tekniske spesifikasjoner om prosjektering, beregning og utførelse av arbeidene og bruk av produktene. Hver henvisning skal ledsages av uttrykket «eller tilsvarende»,
- b. i form av ytelses- eller funksjonskrav, der disse kan omfatte miljøegenskaper. De må imidlertid være tilstrekkelig presise til at det er mulig for tilbydere å fastslå kontraktens gjenstand og for oppdragsgiver å tildele kontrakten,
- c. i form av ytelses- eller funksjonskrav som nevnt under bokstav b, med henvisning til spesifikasjonene nevnt under bokstav a som middel til å anta samsvar med slike ytelses- eller funksjonskrav, eller
- d. ved henvisning til spesifikasjonene nevnt under bokstav a for visse egenskaper, og ved henvisning til ytelses- eller funksjonskravene nevnt under bokstav b for andre egenskaper.

(4) Dersom en oppdragsgiver benytter seg av muligheten til å henvise til spesifikasjonene nevnt under tredje ledd bokstav a, kan vedkommende oppdragsgiver ikke avvise et tilbud med den begrunnelse at de tilbudte varer og tjenester ikke oppfyller de spesifikasjonene det er vist til, når tilbyderen i sitt tilbud på en egnet måte og til oppdragsgivers tilfredshet, påviser at løsningene som foreslås på tilsvarende måte oppfyller kravene som er definert i

de tekniske spesifikasjonene. En egnet måte kan være i form av teknisk dokumentasjon fra produsenten eller en prøvingsrapport fra et anerkjent organ.

(5) Dersom en oppdragsgiver benytter seg av muligheten i tredje ledd til å fastsette ytelses- eller funksjonskrav, kan den ikke avvise et tilbud på varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider som er i samsvar med en nasjonal standard til gjennomføring av en europeisk standard, en europeisk teknisk godkjenning, en felles teknisk spesifikasjon, en internasjonal standard eller en teknisk referanse utarbeidet av et europeisk standardiseringsorgan, dersom disse spesifikasjonene er ment å dekke de funksjonelle ytelses- eller funksjonskravene som oppdragsgiver har fastsatt. I sitt tilbud skal tilbydereren på en egnet måte godtgjøre til oppdragsgivers tilfredshet at varen, tjenesten eller bygge- og anleggsarbeidet, i samsvar med standarden, oppfyller oppdragsgivers ytelses- eller funksjonskrav. En egnet måte kan være i form av tekniske data fra produsenten eller en prøvingsrapport fra et anerkjent organ.

(6) Der oppdragsgiver fastsetter miljøegenskaper i form av ytelses- eller funksjonskrav som vist til i tredje ledd bokstav b, kan de anvende detaljerte spesifikasjoner, eller om nødvendig deler av disse, som definert av europeiske og (multi-)nasjonale miljømerker eller ethvert annet miljømerke, forutsatt at

- a. disse spesifikasjonene er egnet til å definere egenskapene til varene eller tjenestene som er kontraktens gjenstand,
- b. kravene for miljømerket er utarbeidet på grunnlag av vitenskapelige opplysninger,
- c. miljømerkene er vedtatt etter en fremgangsmåte der alle berørte parter, for eksempel offentlige organer, forbrukere, produsenter, detaljhandlere og miljøorganisasjoner kan delta, og
- d. spesifikasjonene er tilgjengelige for alle berørte parter.

(7) Oppdragsgiver kan indikere at varer og tjenester med miljømerke antas å være i samsvar med de tekniske spesifikasjonene i konkurransegrunnlaget, men må også godta annen egnet dokumentasjon, så som tekniske data fra produsenten eller en prøvingsrapport fra et anerkjent organ.

(8) «Anerkjente organer» er i denne bestemmelse forsøks- og kalibreringslaboratorier, samt sertifiserings- og tilsynsorganer, som oppfyller gjeldende europeiske standarder. Oppdragsgiver skal godta sertifikater fra anerkjente organer i andre medlemsstater.

(9) Med mindre kontraktens gjenstand berettiger det, skal tekniske spesifikasjoner ikke vise til et bestemt merke, en bestemt opprinnelse, en bestemt prosess, eller til varemerker, patenter, typer eller en bestemt opprinnelse eller produksjon som har som virkning at visse foretak eller produkter favoriseres eller utelukkes. Slik henvisning skal unntaksvis tillates der en tilstrekkelig presis og forståelig beskrivelse av kontraktens gjenstand i henhold til tredje og fjerde ledd ikke er mulig. En slik henvisning skal ledsages av uttrykket «eller tilsvarende».

§ 7–9. Kvalifikasjonskrav

(1) Kvalifisering av leverandører skal skje på bakgrunn av objektive kriterier og regler som er tilgjengelige for alle interesserte leverandører.

(2) Oppdragsgiver kan ikke stille administrative, tekniske eller finansielle vilkår til noen leverandører som ikke stilles til andre, eller kreve prøver eller bevis som dekkes av allerede foreliggende dokumentasjon.

§ 7–10. Kvalifikasjonsordning

(1) Oppdragsgiver kan opprette og forvalte en kvalifikasjonsordning for leverandører. Oppdragsgiver som oppretter en slik kvalifikasjonsordning, skal sørge for at leverandører til enhver tid kan søke om å bli kvalifisert.

(2) Ordningen, som kan omfatte ulike kvalifikasjonstrinn, skal forvaltes på grunnlag av objektive kriterier og regler som oppdragsgiver fastsetter. Kriteriene og reglene kan oppdateres etter behov. Hvor kriteriene omfatter tekniske spesifikasjoner, følges reglene i § 7–8 (krav til ytelsen og bruk av tekniske spesifikasjoner).

(3) Dersom kriteriene og reglene for kvalifikasjon nevnt i annet ledd omfatter krav om leverandørens tekniske eller faglige ferdigheter eller økonomiske og finansielle evne, kan den om nødvendig støtte seg på andre foretaks kapasitet, uavhengig av den juridiske karakteren til forbindelsen mellom den selv og de andre foretakene. I så fall skal leverandøren dokumentere overfor oppdragsgiveren at den rår over disse ressursene i hele tidsrommet for kvalifikasjonssystemets gyldighet, for eksempel ved å framlegge en forpliktelseserklæring fra disse foretakene. På samme vilkår kan en gruppe av leverandører som nevnt i § 7–11 (krav til leverandørens organisering) basere seg på kapasiteten til deltakere i gruppen av andre foretak.

(4) Reglene og kriteriene for kvalifikasjon skal på anmodning gjøres tilgjengelig for interesserte leverandører. Oppdateringer av disse reglene og kriteriene skal meddeles interesserte leverandører. Dersom oppdragsgiver mener at andre oppdragsgivere eller organer har en kvalifikasjonsordning som oppfyller hans krav, skal han oversende navnet og adressen til disse til interesserte leverandører.

(5) Oppdragsgiver skal innen rimelig tid underrette søkerne om at de er funnet kvalifisert. Dersom avgjørelsen vil ta lengre tid enn fire måneder fra en søknad foreligger, skal oppdragsgiver innen to måneder etter å ha mottatt søknaden, underrette søkeren om grunnene til at en forlenget behandlingstid er nødvendig, og oppgi når søknaden vil bli innvilget eller avvist.

(6) Søkere som ikke blir funnet kvalifisert skal hurtigst mulig, og senest innen 15 dager, underrettes om avgjørelsen og gis en begrunnelse for avslaget. Kvalifikasjonsvurderingen skal være basert på kvalifikasjonskriteriene nevnt i annet ledd.

(7) Det skal føres et skriftlig register over kvalifiserte leverandører, og registret kan deles inn i kategorier etter den type kontrakt kvalifikasjonen gjelder.

(8) Oppdragsgiver kan bringe en leverandørs status som kvalifisert til opphør av grunner som bygger på kriteriene i annet ledd. Planer om å oppheve kvalifikasjonen skal meddeles leverandøren skriftlig senest 15 dager før kvalifikasjonens opphør, sammen med begrunnelsen for dette.

(9) Kvalifikasjonsordningen skal kunngjøres i samsvar med § 8–4 (kunngjøring av kvalifikasjonsordning). Dersom konkurranse utlyses gjennom kunngjøring av en kvalifikasjonsordning, skal leverandører som er ansett kvalifisert i henhold til ordningen utvelges ved begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling.

§ 7–11. Krav til leverandørens organisering

(1) Tilbud kan innleveres av grupper av leverandører. Det kan kun stilles krav om at slike grupper etablerer en bestemt foretaksform etter at kontrakt er tildelt, og bare i den utstrekning det er nødvendig for å sikre en tilfredstillende oppfyllelse av kontrakten.

(2) Leverandører som i henhold til lovgivningen i den EØS-staten de er etablert i, har rett til å yte den aktuelle tjenesten, kan ikke avvises med den begrunnelse at det i henhold til lovgivningen i den EØS-staten hvor konkurransen arrangeres, er et krav om at deltakerne er fysiske eller juridiske personer. Ved tjenestekontrakter, bygge- og anleggskontrakter og varekontrakter som inkluderer tjenesteytelser, monterings- eller installasjonsarbeide kan det av juridiske personer kreves at de i tilbudet eller anmodningen om å delta oppgir navn og relevante faglige kvalifikasjoner til de personer som er ansvarlige for å yte den aktuelle tjenesten.

(3) Dersom kvalifikasjonskriteriene omfatter krav vedrørende leverandørens tekniske eller faglige ferdigheter eller økonomiske og finansielle evne, kan den om nødvendig støtte seg på andre foretaks kapasitet, uavhengig av den juridiske karakteren til forbindelsen mellom den selv og de andre foretakene. I så fall skal leverandøren dokumentere overfor oppdragsgiveren at den rår over disse ressursene, for eksempel ved å fremlegge en forpliktelseserklæring fra disse foretakene i den forbindelse. På samme vilkår kan en gruppe av leverandører basere seg på kapasiteten til deltakere i gruppen av andre foretak.

Kapittel 8. Kunngjøringsregler

§ 8–1. Fremgangsmåten ved kunngjøringer

(1) Oppdragsgiver skal utarbeide en kunngjøring i samsvar med skjemaer fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

(2) Kunngjøringene skal i sin helhet offentliggjøres i TED-databasen på et av EUs originalspråk som velges av oppdragsgiver. Et sammendrag av de viktigste punktene i hver kunngjøring skal offentliggjøres på de øvrige offisielle språkene i EU. Kun teksten på originalspråket er rettsgyldig.

(3) Kunngjøringen skal sendes til operatøren av Doffin for kunngjøring i Doffin og videresendelse til TED-databasen. I unntakstilfeller kan oppdragsgiver anmode om at offentliggjøring av kunngjøringen skal skje innen fem dager, forutsatt at kunngjøringen sendes elektronisk eller med telefaks.

(4) Kunngjøringer skal ikke offentliggjøres i Doffin eller på annen måte gjøres kjent før den dag kunngjøringen sendes til TED-databasen. Kunngjøringer skal heller ikke inneholde andre opplysninger enn de som blir publisert i TED-databasen eller på en kjøperprofil.

(5) Informasjon om veiledende kunngjøring kan ikke offentliggjøres på en kjøperprofil før den dag kunngjøring om offentliggjøring på kjøperprofil sendes TED-databasen. Offentliggjøringen på kjøperprofilen skal oppgi datoen for oversendelsen til TED-databasen.

(6) Oppdragsgiver må kunne dokumentere avsendelsesdagen for kunngjøringene. TED-databasen, gjennom Doffin, bekrefter kunngjøring med dato.

(7) Kontoret for De europeiske fellesskaps offisielle publikasjoner skal offentliggjøre kunngjøringene senest 12 dager etter avsendelsesdagen.

§ 8–2. Kunngjøring av konkurranse

(1) Kunngjøring av konkurranse skal foretas i form av en kunngjøring av åpen eller begrenset anbudskonkurranse, konkurranse med forhandling, veiledende kunngjøring, kunngjøring av plan- og designkonkurranse eller kunngjøring om at det foreligger en kvalifikasjonsordning.

(2) For dynamiske innkjøpsordninger skal opprettelse av ordninger skje gjennom kunngjøring av konkurranse, mens utlysning av konkurranse for kontrakter som bygger på slike ordninger, kan skje ved forenklet kunngjøring av konkurranse.

(3) Kunngjøring av konkurranse er likevel ikke nødvendig dersom:

- a. det ikke foreligger tilbud eller egnede tilbud etter en anbudskonkurranse eller forhandlet konkurranse med forutgående kunngjøring, forutsatt at de opprinnelige kontraktsvilkår ikke er vesentlig endret,
- b. en kontrakt tildeles utelukkende til forsknings-, forsøks-, studie- eller utviklingsformål, og ikke for å oppnå fortjeneste eller inntjening av forsknings- og utviklingskostnader, i den utstrekning tildelingen av en slik kontrakt ikke berører konkurransevilkårene ved påfølgende kontraktstildeling som i hovedsak har samme formål,
- c. arbeidet av tekniske eller kunstneriske grunner, eller for å beskytte en enerett, bare kan utføres av en bestemt leverandør,

- d. det på grunn av særlige forhold som ikke kan tilskrives oppdragsgiver, og som oppdragsgiver ikke kunne forutse, er umulig å overholde den fastsatte frist for åpen eller begrenset anbudskonkurranse. Dette gjelder bare i den utstrekning det er absolutt nødvendig,
- e. det inngås varekontrakter med den opprinnelige leverandøren om tilleggsleveranser som enten er beregnet på delvis å erstatte normale leveranser eller installasjoner, eller på å utvide eksisterende leveranser eller installasjoner, dersom bruk av en annen leverandør ville tvinge oppdragsgiver til å kjøpe utstyr med andre tekniske egenskaper som ville være teknisk uforenlig eller skape uforholdsmessig store tekniske vanskeligheter ved drift og vedlikehold,
- f. forhold som oppdragsgiver ikke kunne forutse, gjør det nødvendig å utføre tilleggsarbeider eller tilleggstjenester som ikke var med i det opprinnelige prosjektet eller i en tidligere inngått kontrakt, og:
 1. tilleggsarbeidene eller tilleggstjenestene i teknisk og økonomisk henseende ikke kan skilles fra hovedkontrakten uten at det fører til betydelig ulempe for oppdragsgiver, eller
 2. tilleggsarbeidene eller tilleggstjenestene kan skilles fra den opprinnelige kontrakten, men er strengt nødvendige for kontraktens fullføring,
- g. bygge- og anleggskontrakter for nye arbeider består i en gjentakelse av lignende arbeider utført i forbindelse med en tidligere kontrakt mellom samme oppdragsgiver og leverandør. Forutsetningen er at arbeidene er i samsvar med det prosjektet som dannet utgangspunktet for tildelingen av den første kontrakten og ble tildelt etter kunngjøring av konkurranse i samsvar med regelen i første ledd. Muligheten for at denne behandlingsmåten kan bli anvendt skal angis første gang det innhentes tilbud for prosjektet, og oppdragsgiver skal medregne det samlede kostnadsoverslag for senere arbeider når de anvender bestemmelsene i § 2–4 (beregning av anskaffelsens anslåtte verdi),
- h. det gjelder anskaffelse av varer som noteres og kjøpes på en råvarebørs,
- i. det gjelder kontrakter som skal tildeles på grunnlag av en rammeavtale, forutsatt at vilkåret nevnt i § 6–1 (rammeavtaler) annet ledd er oppfylt,
- j. det gjelder leilighetskjøp, når det i et meget begrenset tidsrom foreligger et usedvanlig fordelaktig tilbud som gjør det mulig å anskaffe varer til en pris som ligger vesentlig under normale markedspriser,
- k. det gjelder anskaffelse av varer på usedvanlig gunstige vilkår fra en leverandør som innstiller virksomheten for godt, en bobestyrer eller administrator av et konkursbo, eller en frivillig gjeldsordning eller en lignende fremgangsmåte med hjemmel i nasjonale lover og forskrifter, eller
- l. den aktuelle kontrakt inngås etter en plan- og designkonkurranse arrangert i samsvar med bestemmelsene i denne forskriften, og den i henhold til de relevante regler må tildeles vinneren eller én av vinnerne i konkurransen. I sistnevnte tilfelle skal alle vinnerne i konkurransen innbys til å delta i forhandlingene.

§ 8–3. Veiledende kunngjøring

(1) For å kunne benytte de forkortede fristene i § 9–1 (minimumsfrister ved åpen anbudskonkurranse) og § 9–2 (minimumsfrister ved begrenset anbudskonkurranse og konkurranse med forhandling) må oppdragsgiver minst en gang i året, gjennom en veiledende kunngjøring, gjøre kjent hvilke kontrakter som er planlagt tildelt i de neste 12 månedene, dersom:

- a. ved varekontrakter: verdien av alle kontrakter eller rammeavtaler for hvert produktområde som beregnet i samsvar med § 2–4 (beregning av anskaffelsens anslåtte verdi) har en samlet anslått verdi som overstiger 6,15 millioner kroner ekskl. mva. Vareområdene fastsettes med henvisning til CPV,
- b. ved bygge- og anleggskontrakter: hovedtrekkene ved de bygge- og anleggskontrakter eller rammeavtaler hvis den anslåtte verdi, beregnet i samsvar med § 2–4 (beregning av anskaffelsens anslåtte verdi), overstiger den verdi som er nevnt for bygge- og anleggsarbeider i § 2–3 (terskelverdier) første ledd, eller
- c. ved kontrakter om tjenestekjøp: den anslåtte samlede verdi av alle kontrakter eller rammeavtaler for hver kategori av prioriterte tjenester oppført i vedlegg 2, som beregnet i samsvar med § 2–4 (beregning av anskaffelsens anslåtte verdi), har en samlet anslått verdi på minst 6,15 millioner kroner ekskl. mva.

Kunngjøringen skal skje i TED-databasen gjennom Doffin, eller på oppdragsgivers kjøperprofil.

(2) Veiledende kunngjøring av vare- og tjenestekontrakter skal sendes så raskt som mulig etter oppstarten av et regnskapsår. Veiledende kunngjøring av bygge- og anleggskontrakter skal sendes så raskt som mulig etter at beslutningen som godkjenner planleggingen av prosjektet er fattet.

(3) Oppdragsgiver kan offentliggjøre veiledende kunngjøringer i forbindelse med store prosjekter uten å gjenta opplysninger som allerede er gitt i en tidligere veiledende kunngjøring. Dette gjelder bare dersom det går klart frem at det dreier seg om tilleggs-kunngjøringer.

(4) Oppdragsgiver som foretar en veiledende kunngjøring på sin kjøperprofil skal sende en kunngjøring om dette til Doffin.

§ 8–4. Kunngjøring av kvalifikasjonsordning

Når oppdragsgiver etablerer en kvalifikasjonsordning skal dette kunngjøres. Kunngjøringen skal angi formålet med kvalifikasjonsordningen og hvor en kan få tilgang til reglene for kvalifikasjonsordningen. Dersom ordningen skal vare lenger enn tre år, skal den kunngjøres årlig. Ved kortere varighet er det tilstrekkelig med én kunngjøring.

§ 8-5. Konkurransen utlyst i form av veiledende kunngjøring

(1) Når konkurranse blir utlyst i form av en veiledende kunngjøring, skal det uttrykkelig opplyses i kunngjøringen:

- a. hvilke leveranser, bygge- og anleggsarbeider eller tjenester som inngår i kontrakten,
- b. at kontrakten vil bli tildelt ved begrenset anbudskonkurranse eller kjøp etter forhandling uten at det innhentes tilbud ved en senere kunngjøring, og
- c. at interesserte foretak innbys til skriftlig å melde sin interesse.

(2) Når kunngjøringen brukes til å utlyse konkurranse i form av veiledende kunngjøring skal den ikke være offentliggjort mer enn 12 måneder før den dag da innbydelsen nevnt i tredje ledd blir sendt. Videre skal oppdragsgiver overholde de frister som er fastlagt i kapittel 9.

(3) Oppdragsgiver skal senere innby alle leverandørene til å bekrefte sin interesse på grunnlag av detaljerte opplysninger om kontrakten før de begynner utvelgelsen av leverandører. Oppdragsgiver skal minimum opplyse om:

- a. art og omfang, herunder eventuelle opsjoner på ytterligere kontrakter og om mulig en angivelse av når opsjonene skal anvendes. I tillegg skal det angis art og omfang, og om mulig når det vil offentliggjøres senere kunngjøringer for de bygge- og anleggsarbeider, leveranser eller tjenesteytelser som kontrakten skal omfatte,
- b. prosedyrens art: begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling,
- c. eventuelt dato hvor leveringen eller utførelsen av bygge- og anleggsarbeidene eller tjenesteytelsene begynner eller slutter,
- d. adresse og siste frist for mottak av anmodninger om å delta, samt det eller de språk som skal benyttes,
- e. adresse til den oppdragsgiver som skal tildele kontrakten og som kan gi nødvendige opplysninger om utlevering av konkurransegrunnlaget og tilleggsdokumenter,
- f. økonomiske og tekniske betingelser, finansielle garantier og opplysninger som leverandørene skal levere,
- g. beløpet og betalingsvilkårene, dersom det må betales for dokumentene,
- h. angivelse av kontraktstypen som skal anskaffes: kjøp, leasing eller leie med eller uten forkjøpsrett, og
- i. tildelingskriteriene, herunder vekten av eller angivelse av prioritert rekkefølge, dersom denne informasjonen ikke er gitt i den veiledende kunngjøringen, spesifikasjonen eller invitasjonen til å levere tilbud eller å forhandle.

§ 8-6. Kunngjøring av konkurranseresultater

(1) Oppdragsgiver som har tildelt en kontrakt, inngått rammeavtale eller arrangert en prosjektkonkurranse, skal gjøre dette kjent gjennom en kunngjøring.

(2) Kunngjøringen skal sendes operatøren av Doffin for kunngjøring i Doffin og videresendelse til TED-databasen.

(3) Ved kontrakt inngått etter rammeavtale i tråd med § 6-1 (rammeavtaler) behøver ikke oppdragsgiver sende inn kunngjøring.

(4) Oppdragsgiver som har inngått en kontrakt basert på en dynamisk innkjøpsordning, skal innen to måneder etter kontraktsinngåelsen sende en meddelelse om dette. Oppdragsgiver kan isteden velge å meddele kontrakter hvert kvartal. Meddelelsen skal da skje senest to måneder etter utgangen av hvert kvartal.

(5) For oppdragsgiver som tildeler kontrakter om tjenestekjøp innen forskning og utvikling som kommer inn under vedlegg 2 kategori 8, og som utelukkende tildeles til forsknings-, forsøksstudie- eller utviklingsformål som nevnt i § 8-2 (kunngjøring av konkurranse) tredje ledd bokstav b, er det tilstrekkelig å oppgi kontraktens hovedformål til betegnelsen «tjenesteytelser vedrørende forskning og utvikling».

(6) Oppdragsgiver som tildeler kontrakter om tjenestekjøp som kommer inn under vedlegg 2 kategori 8, men som faller utenfor formålet som nevnt i § 8-2 (kunngjøring av konkurranse) tredje ledd bokstav b, kan ved beskrivelsen av anskaffelsens art begrense opplysningene av hensyn til forretningshemmeligheter. Oppdragsgiver skal påse at alle opplysninger som offentliggjøres under dette punkt ikke er mindre detaljerte enn opplysningene som offentliggjøres i samsvar med § 8-2 (kunngjøring av konkurranse). Der det benyttes en kvalifikasjonsordning må oppdragsgiver påse at opplysningene ikke er mindre detaljerte enn kategorien nevnt i § 7-10 (kvalifikasjonsordning) niende ledd.

(7) Når det gjelder tjenestene oppført i § 2-1 (anvendelsesområde for forskriften) tredje og fjerde ledd, skal oppdragsgiver angi i kunngjøringen om det samtykkes i at den offentliggjøres.

Kapittel 9. Frister**§ 9-1. Minimumsfrister ved åpen anbudskonkurranse**

(1) Ved åpen anbudskonkurranse skal fristen for mottak av tilbud være minst 45 dager fra den dag kunngjøringen ble sendt til TED-databasen.

(2) Tilbudsfristen i første ledd kan forkortes dersom oppdragsgiver har:

- a. publisert en veiledende kunngjøring i samsvar med § 8-3 (veiledende kunngjøring), minst 45 dager og høyst 12 måneder forut for kunngjøringen, og
- b. den veiledende kunngjøringen inneholdt alle opplysningene som fremgår av kunngjøringsskjemaet for veiledende kunngjøringer, som sto til rådighet på kunngjøringstidspunktet.

Fristen skal være tilstrekkelig lang til at interesserte kan avgi tilbud, og bør generelt være minst 29 dager. Under ingen omstendighet må tilbudsfristen settes kortere enn 15 dager fra datoen for avsendelse av kunngjøringen.

(3) Dersom oppdragsgiver ikke gir fri, direkte og full elektronisk adgang til konkurransegrunnlaget og supplerende dokumenter, skal disse dokumentene sendes til leverandørene senest seks dager etter at leverandøren har anmodet om dette, forutsatt at anmodningen er fremsatt innen utløpet av tilbudsfristen.

(4) Dersom utarbeidelsen av tilbud krever gransking av omfattende materiale, befarung eller vurdering på stedet av tilleggsdokumentene til konkurransegrunnlaget, skal fristene forlenges tilsvarende slik at alle berørte parter kan få tilgang til samtlige opplysninger.

(5) Ved fastsettelse av frister for mottak av tilbud i åpen anbudskonkurranse skal oppdragsgiver særlig ta hensyn til kontraktens kompleksitet og den tid som er nødvendig for å utarbeide tilbudene, uten at minimumsfristene fastsatt i dette kapittel berøres.

(6) Tilbudsfristen kan forkortes med ytterligere fem dager dersom det fra tidspunktet for kunngjøringen gis fri, direkte og full elektronisk adgang til konkurransegrunnlaget og ethvert supplerende dokument. Det skal angis i kunngjøringen på hvilken internettsadresse denne dokumentasjonen er tilgjengelig.

(7) Eventuelle supplerende opplysninger skal gis ut senest seks dager før utløpet av tilbudsfristen. Der tilleggsinformasjon er gitt ut etter spørsmål gjelder fristen på seks dager dersom henvendelsen er mottatt i tide.

§ 9-2. Minimumsfrister ved begrenset anbudskonkurranse og konkurranse med forhandling

(1) Ved begrenset anbudskonkurranse og ved konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring, gjelder følgende:

- a. fristen for mottak av forespørsel om å delta, som svar på en kunngjøring eller en innbydelse, skal i utgangspunktet være minst 30 dager etter at kunngjøringen eller innbydelsen ble sendt, og under ingen omstendighet kortere enn 15 dager,
- b. fristen for mottak av tilbud kan fastsettes etter avtale mellom oppdragsgiveren og de utvalgte kandidater, forutsatt at alle tilbyderne får like lang tid til å forberede og legge frem tilbud, og
- c. dersom det ikke er mulig å oppnå enighet om fristen for mottak av tilbud, skal fristen i utgangspunktet være minst 24 dager og under ingen omstendighet kortere enn 10 dager fra dagen invitasjon til å gi tilbud ble sendt. Fristen skal være tilstrekkelig lang til å ta hensyn til forhold som nevnt i femte ledd.

(2) Dersom oppdragsgiver ikke gir fri, direkte og full elektronisk adgang til konkurransegrunnlaget og supplerende dokumenter, skal disse dokumentene sendes til leverandørene senest seks dager etter at leverandøren har anmodet om dette, forutsatt at anmodningen er fremsatt innen utløpet av tilbudsfristen.

(3) Eventuelle supplerende opplysninger skal gis ut senest seks dager før utløpet av tilbudsfristen. Forutsatt at forespørsel om tilleggsinformasjon er fremsatt i tilstrekkelig tid før tilbudsfristens utløp, skal tilleggsinformasjon leveres senest seks dager før tilbudsfristens utløp.

(4) Dersom utarbeidelsen av tilbud krever gransking av omfattende materiale, befarung eller vurdering på stedet av tilleggsdokumentene til konkurransegrunnlaget, skal fristene forlenges tilsvarende slik at alle berørte parter kan få tilgang til samtlige opplysninger. Unntak fra dette gjelder der det er gjort særskilt avtale mellom alle innbudte leverandører.

(5) Ved fastsettelse av frister for søknader om deltakelse i begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling, skal oppdragsgiver særlig ta hensyn til kontraktens kompleksitet og den tid som er nødvendig for å utarbeide tilbudene, uten at minimumsfristene fastsatt i dette kapittel berøres.

(6) Med unntak for der det er fastsatt en frist i gjensidig avtale i samsvar med første ledd bokstav b, kan tilbudsfristen forkortes med fem dager dersom det fra tidspunktet for kunngjøringen gis fri, direkte og full elektronisk adgang til konkurransegrunnlaget og ethvert supplerende dokument. Det skal angis i kunngjøringen på hvilken internettsadresse denne dokumentasjonen er tilgjengelig.

(7) Ved begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling skal den samlede reduksjonen av frister under ingen omstendighet føre til en frist for mottak av tilbud som er kortere enn 10 dager fra den dag invitasjonen til å gi tilbud ble sendt, med mindre noe annet er avtalt med de utvalgte leverandørene etter første ledd bokstav b.

Kapittel 10. Gjennomføring av konkurranse

§ 10-1. Deltakelse i konkurranse hvor det settes en grense for antall deltagere

(1) Utvelgelse av leverandører til å gi tilbud ved begrenset anbudskonkurranse eller til å delta i konkurranse med forhandling, skal skje i samsvar med objektive kriterier og regler som er tilgjengelige for alle interesserte leverandører.

(2) Kriteriene kan være basert på at oppdragsgiveren av objektive grunner må redusere antall leverandører til et nivå som begrunnes med behovet for å skape likevekt mellom de særlige forhold ved innkjøpsbehandlingen og midlene som kreves for å gjennomføre den. Antall aktuelle leverandører skal likevel være tilstrekkelig til å sikre reell konkurranse.

§ 10-2. Fremgangsmåte ved begrenset anbudskonkurranse og konkurranse med forhandling

(1) Oppdragsgiver skal samtidig og skriftlig innby de aktuelle leverandører til å gi tilbud.

(2) Innbydelsen skal inneholde enten et eksemplar av konkurransegrunnlaget og eventuelle tilleggsdokumenter, eller en henvisning til hvor man får tak i disse dersom de er gjort tilgjengelige elektronisk i samsvar med § 9–2 (minimumsfrister ved begrenset anbudskonkurranse og konkurranse med forhandling) annet ledd. Innbydelsen skal minimum inneholde følgende opplysninger:

- a. adressen til det organ som anmodningen om utlevering av tilleggsdokumenter kan rettes til, endelig frist for slik anmodning, samt det beløp og betalingsvilkårene for det beløp som eventuelt kreves for dokumentene,
- b. endelig frist for mottak av tilbud, adressen disse skal sendes til og på hvilket eller hvilke språk de skal være skrevet,
- c. en henvisning til alle offentligjorte kunngjøringer,
- d. en angivelse av de dokumenter som eventuelt skal vedlegges,
- e. kriteriene for tildeling av kontrakten, med mindre disse er angitt i kunngjøringen om anvendelse av en kvalifikasjonsordning som anvendes for å innhente tilbud,
- f. relativ vektning av kriteriene for tildeling av kontrakt eller eventuelt prioritert rekkefølge for disse kriteriene, dersom denne opplysningen ikke er gitt i kunngjøringen av anbudskonkurransen, kunngjøringen av eksistensen av en kvalifiseringsordning eller konkurransegrunnlaget, og
- g. ethvert annet særlig vilkår for deltakelse i konkurransen.

(3) Dersom konkurransegrunnlaget eller eventuelle tilleggsdokumenter ikke oppbevares hos oppdragsgiver, skal innbydelsen angi adressen der disse dokumentene kan fås, og eventuelt fristen for anmodning om dokumentene, beløpet som skal betales for dem, og betalingsmåten. Vedkommende myndighet sender denne dokumentasjonen til leverandøren umiddelbart etter mottak av anmodningen.

§ 10–3. Tilbudets utforming

- (1) Tilbud skal være skriftlig og avgis i lukket og merket forsendelse, enten direkte eller per post.
- (2) Tilbudet skal være signert.
- (3) Tilbudet kan også avgis med elektroniske middel forutsatt at konkurransegrunnlaget åpner for dette og at innleveringen av tilbudet skjer i samsvar med § 7–1 (regler for kommunikasjon) til § 7–3 (særskilte krav til systemer for elektronisk overføring og mottak av tilbud og forespørsel om å delta i konkurranser).

§ 10–4. Alternative tilbud

(1) Dersom tildeling av kontrakt skal skje på bakgrunn av det økonomisk mest fordelaktige tilbud, kan oppdragsgiver ta i betraktning alternative tilbud. Dersom oppdragsgiver tillater alternative tilbud, skal dette angis i kunngjøringen. Oppdragsgiver skal angi i konkurransegrunnlaget de alternative minstekravene til ytelse og funksjon, og eventuelle spesielle krav til tilbudets utforming som stilles til alternative tilbud.

(2) Ved anbudsprosedyrer for vare- eller tjenestekontrakter kan oppdragsgivere som har tillatt alternative tilbud, ikke avvise et alternativt tilbud utelukkende på grunnlag av at det dersom det antas, vil bli en tjenestekontrakt istedenfor en varekontrakt eller en varekontrakt istedenfor en tjenestekontrakt.

§ 10–5. Krav til leverandøren og avvisning

(1) Oppdragsgiver kan stille krav til leverandørene tilsvarende de krav som er angitt i forskrift om offentlige anskaffelser § 20–12 annet og tredje ledd. Oppdragsgiver kan avvise leverandøren dersom kravene ikke er oppfylt.

(2) Dersom et tilbud virker unormalt lavt i forhold til ytelsen, skal oppdragsgiver, før han kan avvise tilbudet, skriftlig kreve de opplysninger om tilbudets sammensetning som oppdragsgiver anser som relevante.

(3) Disse opplysningene kan gjelde besparelser ved fremstillingsmåten, tekniske løsninger, usedvanlig gunstige vilkår for leveransen, ytelsens nyskapende karakter, oppfyllelsen av de krav vedrørende arbeidsforhold som gjelder på det sted som ytelsen skal presteres, og eventuell offentlig støtte til leverandøren.

(4) Oppdragsgiver skal etterprøve de enkelte delene av tilbudet på grunnlag av de forklaringer som blir gitt.

(5) Dersom oppdragsgiver finner at et tilbud er unormalt lavt fordi leverandøren har mottatt offentlig støtte, kan tilbudet bare avvises av denne grunnen, dersom leverandøren ikke kan godtgjøre, innenfor en tilstrekkelig frist fastsatt av oppdragsgiver, at den offentlige støtten er lovlig. Dersom oppdragsgiver avviser et tilbud fordi det virker unormalt lavt på grunn av offentlig støtte, skal oppdragsgiver underrette EFTAs overvåkningsorgan om dette.

Kapittel 11. Avslutning av konkurransen

§ 11–1. Kriterier for valg av tilbud

(1) Tildelingen skal skje enten på basis av hvilket tilbud som er det økonomisk mest fordelaktige, eller utelukkende ut fra hvilket tilbud som har den laveste prisen.

(2) Dersom tildelingen av kontrakten skjer på grunnlag av det økonomisk mest fordelaktige tilbudet, skal det benyttes kriterier som har tilknytning til kontraktsgjenstanden. Dette kan for eksempel være kvalitet, pris, teknisk verdi, estetiske og funksjonsmessige egenskaper, miljøegenskaper, driftsomkostninger, rentabilitet, kundeservice, teknisk bistand og tid for levering eller ferdigstilling. Alle kriterier som vil bli lagt til grunn skal oppgis i kunngjøringen, konkurransegrunnlaget eller i invitasjonen til å inngi tilbud eller forhandle etter § 8–5 (konkurranse utlyst i form av veiledende kunngjøring). Oppdragsgiver skal angi den relative vektningen som gis hvert av kriteriene. Vektningen kan angis innenfor et område med et passende maksimalt utslag.

(3) Der det etter oppdragsgivers mening av påviselige grunner ikke er mulig å foreta en vekting, skal oppdragsgiver i konkurransegrunnlaget angi kriteriene i prioritert rekkefølge med det viktigste først.

§ 11-2. Varer med opprinnelse i tredjestater

(1) Denne bestemmelsen får anvendelse på tilbud som omfatter varer med opprinnelse i tredjestater, så langt ikke annet følger av internasjonale avtaler som Norge er forpliktet av, jf. § 1-9 (rettighetshavere).

(2) Ethvert tilbud som gjelder tildeling av en varekontrakt kan avvises dersom andelen av varer med opprinnelse i tredjestater, fastsatt i samsvar med forordning (EØF) nr. 802/68 om en felles definisjon av begrepet varers opprinnelse, overskrider 50 prosent av den samlede verdi av varene som inngår i tilbudet. Programvare som benyttes i utstyr til telekommunikasjonsnett, regnes som varer i denne bestemmelsen.

(3) Dersom to eller flere tilbud er likeverdige ut fra de oppstilte tildelingskriteriene, skal tilbud som ikke kan avvises i henhold til annet ledd, foretrekkes. Ved anvendelse av denne bestemmelse regnes tilbud som likeverdige med hensyn til pris, dersom prisforskjellen ikke overstiger tre prosent.

(4) Et tilbud skal likevel ikke foretrekkes i henhold til tredje ledd, dersom det fører til at oppdragsgiver må anskaffe materiell som har andre tekniske egenskaper enn eksisterende materiell, og dette vil være uforenlig med eller medføre tekniske problemer ved drift eller vedlikehold, eller føre til uforholdsmessig store kostnader.

(5) Ved anvendelse av denne bestemmelsen for å fastsette andelen av varer med opprinnelse i tredjestat som nevnt i annet ledd, skal tredjestater som omfattes av bestemmelsene i denne forskrift, i henhold til en beslutning innenfor rammen av den alminnelige beslutningsprosess fastsatt i EØS-avtalen i samsvar med første ledd, ikke medregnes.

(6) Denne bestemmelsen kan endres på grunnlag av utviklingen innenfor rammen av den alminnelige beslutningsprosess fastsatt i EØS-avtalen.

§ 11-3. Oppdragsgivers begrunnelsesplikt

(1) Oppdragsgiver skal snarest mulig gi en kort begrunnelse ved inngåelse av rammeavtale, kontrakt eller adgang til en dynamisk innkjøpsordning. Tilsvarende skal gis dersom det besluttes å ikke inngå rammeavtale, kontrakt eller etablere en dynamisk innkjøpsordning. Begrunnelsen skal gis skriftlig dersom leverandøren ber om dette.

(2) En leverandør kan kreve at oppdragsgiver snarest mulig, og innen 15 dager, gir en utfyllende begrunnelse for hvorfor:

- a. en forespørsel om å delta i konkurransen blir avvist,
- b. et tilbud er avvist, inkludert tilfellene i § 7-8 (krav til ytelsen og bruk av tekniske spesifikasjoner) fjerde og femte ledd, eller
- c. tilbudet ikke er valgt med angivelse av de relative fordelene ved det valgte tilbudet, inkludert navnet på den valgte tilbyder.

(3) Dersom utlevering av opplysninger vil:

- a. hindre rettshåndhevelsen eller på annen måte stride mot offentlige interesser,
- b. skade bestemte offentlige eller private virksomheters legitime forretningsmessige interesser, eller
- c. kunne være til skade for lik konkurranse mellom foretak,

kan oppdragsgiver beslutte at opplysninger holdes tilbake.

§ 11-4. Karenstid før inngåelse av kontrakt

(1) Oppdragsgiver skal i rimelig tid før kontrakt eller rammeavtale signeres, gi en skriftlig melding om hvem som skal tildeles kontrakt eller er valgt som leverandør til rammeavtalen. Melding gis samtidig til alle deltakerne og skal inneholde en begrunnelse for valget i samsvar med § 11-3 (oppdragsgivers begrunnelsesplikt) første ledd. Meddelelsen skal også angi en frist for leverandører til å klage over beslutningen.

(2) Dersom oppdragsgiver finner at beslutningen om å tildele kontrakt ikke er i samsvar med § 11-1 (kriterier for valg av tilbud), kan beslutningen annulleres frem til kontrakt er inngått.

§ 11-5. Elektronisk auksjon

(1) Dersom kontraktspesifikasjonene kan fastsettes nøyaktig, kan oppdragsgiver ved åpen eller begrenset anbudskonkurranse og konkurranse etter forutgående kunngjøring, beslutte at det forut for tildelingen av en kontrakt skal avholdes en elektronisk auksjon.

(2) En elektronisk auksjon kan avholdes på samme vilkår ved tildeling av kontrakter innenfor dynamiske innkjøpsordninger i henhold til § 6-2 (dynamiske innkjøpsordninger).

(3) Den elektroniske auksjonen skal baseres:

- a. enten utelukkende på pris, dersom kontrakten tildeles til laveste pris, eller
- b. på priser eller verdien av de elementene i tilbudet som er angitt i konkurransegrunnlaget, dersom kontrakten tildeles til det økonomisk mest fordelaktige tilbudet.

(4) Oppdragsgiver som beslutter å avholde elektronisk auksjon, skal angi dette i kunngjøringen.

(5) Konkurransegrunnlaget skal blant annet inneholde følgende opplysninger:

- a. elementer hvis verdier er gjenstand for elektronisk auksjon, forutsatt at elementene kan kvantifiseres og uttrykkes i tall eller prosentdel, eller

- b. eventuelle begrensninger på verdiene som kan fremlegges, slik de fremgår av spesifikasjonene for kontraktens gjenstand,
- c. opplysningene som vil bli stilt til rådighet for tilbydere under den elektroniske auksjonen, og eventuelt når de vil bli stilt til rådighet for dem,
- d. relevante opplysninger vedrørende den elektroniske auksjonsprosessen,
- e. vilkår for leverandørenes budgivning, særlig minste forskjeller som eventuelt kreves mellom budene, og
- f. relevante opplysninger om det elektroniske utstyret som brukes, og virkemåte og tekniske spesifikasjoner for tilkoplingen.

(6) Før oppdragsgiver avholder den elektroniske auksjonen, skal det foretas en første fullstendig vurdering av tilbudene i samsvar med de tildelingskriterier som er fastsatt, og vektingen av dem. Alle leverandører som har levert gyldige tilbud, inviteres samtidig elektronisk til å fremlegge nye priser eller nye verdier. Innbydelsen skal inneholde alle relevante opplysninger for individuell tilkopling til den benyttede elektroniske løsningen, og skal fastsette dato og klokkeslett for når den elektroniske auksjonen begynner. Den elektroniske auksjonen kan gjennomføres i flere påfølgende faser. Den elektroniske auksjonen kan ikke starte før tidligst to virkedager etter datoen da innbydelsene ble sendt ut.

(7) Dersom kontrakten skal tildeles på grunnlag av det økonomisk mest fordelaktige tilbudet, skal innbydelsen ledsages av resultatet av den fullstendige vurderingen av det aktuelle tilbudet, utført i samsvar med vektingen fastsatt i § 11-1 (kriterier for valg av tilbud) annet ledd. Innbydelsen skal også angi den matematiske formelen som anvendes i den elektroniske auksjonen til å bestemme automatisk rangering på grunnlag av nye priser eller nye verdier som inngis. Denne formelen skal innarbeide vektingen av alle de fastsatte kriteriene for å avgjøre hva som er det økonomisk mest fordelaktige tilbudet, som angitt i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget. Eventuelle utslag i vektingens verdi skal på forhånd reduseres til en nærmere angitt verdi. Dersom alternative tilbud tillates, skal det angis en egen formel for hvert alternative tilbud.

(8) I hver fase av en elektronisk auksjon skal oppdragsgiver umiddelbart gi alle leverandører tilstrekkelig informasjon til at de til enhver tid kan fastslå sine respektive rangeringer. De kan også gi andre opplysninger vedrørende fremlagte priser eller verdier, forutsatt at dette er angitt i konkurransegrunnlaget. Det kan også når som helst opplyses om antall deltakere i auksjonen. Leverandørenes identitet skal imidlertid under ingen omstendighet røpes under noen fase av en elektronisk auksjon.

(9) Oppdragsgiver skal lukke en elektronisk auksjon på én eller flere av følgende måter:

- a. ved den dato og det klokkeslett som er fastsatt på forhånd i innbydelsen til å delta i auksjonen,
- b. når de ikke mottar noen nye priser eller verdier som oppfyller kravene til minstedifferanser. I så fall skal oppdragsgiver angi i innbydelsen til å delta i auksjonen den fristen som gis fra mottak av siste innleverte bud til lukking av den elektroniske auksjonen, eller
- c. når antallet auksjonsfaser fastsatt i innbydelsen til å delta er gjennomført.

Dersom oppdragsgiver har besluttet å lukke en elektronisk auksjon i samsvar med bokstav c, eventuelt i kombinasjon med ordningen fastsatt i bokstav b, skal innbydelsen til å delta i auksjonen angi en tidsplan for hver fase i auksjonen.

(10) Etter lukkingen av den elektroniske auksjonen tildeler oppdragsgiver kontrakten i samsvar med § 11-1 (kriterier for valg av tilbud) på grunnlag av resultatene av den elektroniske auksjonen.

(11) Oppdragsgiver må ikke endre kontraktens gjenstand som definert i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget.

(12) Oppdragsgiver må ikke misbruke en elektronisk auksjon eller anvende den på en måte som hindrer, begrenser eller vrir konkurransen.

Kapittel 12. Krav til oppbevaring av dokumenter

§ 12-1. Krav til oppbevaring av opplysninger om kontrakter

(1) Oppdragsgiver skal oppbevare relevante opplysninger om hver kontrakt, slik at de på et senere tidspunkt er i stand til å begrunne avgjørelser truffet i forbindelse med:

- a. kvalifikasjonsvurdering og utvelgelse av leverandører og tildeling av kontraktene,
- b. anvendelse av prosedyrer uten utlysning av konkurranse på forhånd i samsvar med § 8-2 (kunngjøring av konkurranse) tredje ledd, og
- c. unnlattelse av å anvende forskriften i henhold til unntakene fastsatt i kapittel 1.

(2) Opplysningene skal oppbevares i minst fire år fra den dag kontrakten ble tildelt, slik at oppdragsgiver i denne perioden på anmodning kan gi EFTAs overvåkningsorgan de nødvendige opplysninger.

(3) Oppdragsgiver treffer passende tiltak for å dokumentere gjennomføringen av anskaffelser som er skjedd elektronisk.

Del III. Øvrige prosedyrer

Kapittel 13. Plan- og designkonkurranse

§ 13-1. Plan- og designkonkurranse

(1) Denne paragrafen får anvendelse på plan- og designkonkurranser som definert i § 4-2 (prosedyrer) bokstav f, og som gjelder:

- a. tildeling av kontrakter om offentlig tjenestekjøp der den anslåtte samlede verdi overstiger verdiene for tjenestekontrakter, herunder eventuelle premier eller betaling for deltagelse, som nevnt i § 2-3 (terskelverdier) første ledd, eller
- b. konkurransepremier og utbetalinger til deltakerne utgjør et samlet beløp som overstiger verdien for tjenestekontrakter som nevnt i § 2-3 (terskelverdier) første ledd.

(2) Ved gjennomføring av plan- og designkonkurranser skal oppdragsgiver anvende prosedyrer som er tilpasset bestemmelsene i denne forskriften. Reglene for arrangering av plan- og designkonkurranser skal fastsettes i samsvar med kravene i denne paragrafen og oversendes de som er interessert i å delta i konkurransen.

(3) Plan- og designkonkurransen skal kunngjøres i samsvar med § 8-2 (kunngjøring av konkurranse) og § 8-6 (kunngjøring av konkurranseresultater).

(4) Adgangen til å delta i plan- og designkonkurranse kan ikke begrenses til én EØS-stats territorium eller en del av dette, med den begrunnelse at det i henhold til lovgivningen i den EØS-stat der konkurransen skal arrangeres, kreves at deltakerne skal være enten fysiske eller juridiske personer.

(5) Ved plan- og designkonkurranser med et begrenset antall deltakere skal oppdragsgiver fastlegge klare og ikke-diskriminerende utvelgelseskriterier. Under enhver omstendighet skal antall leverandører som innbys til å delta være stort nok til å sikre reell konkurranse.

(6) Juryen skal utelukkende bestå av fysiske personer som er uavhengige i forhold til konkurransedeltakerne. Dersom det kreves særskilt kompetanse for å delta i plan- og designkonkurransen, skal minst en tredjedel av juryen være i besittelse av samme eller tilsvarende kompetanse.

(7) Juryen skal være uavhengig i sine beslutninger og uttalelser. Grunnlaget for juryens beslutninger og uttalelser skal være planer og design som den anonymt har fått til vurdering, og kun de kriterier som ble oppgitt i kunngjøringen er relevante. Anonymiteten skal bevares inntil juryens uttalelse eller avgjørelse foreligger. Deltakerne kan anmodes om å besvare spørsmål som juryen har nedtegnet i protokollen for å klargjøre enkelte aspekter ved prosjektene. Protokollen skal inneholde en fullstendig oversikt over dialogen mellom juryens medlemmer og deltagerne.

(8) Juryens vurderinger, konklusjoner og anbefalinger, inkludert en rangering av prosjektene, skal nedtegnes i en protokoll som underskrives av juryens medlemmer.

§ 13-2. Regler for kommunikasjon

(1) § 7-1 (regler for kommunikasjon) til § 7-3 (særskilte krav til systemer for elektronisk overføring og mottak av tilbud og forespørsel om å delta i konkurranser) får anvendelse for all kommunikasjon i forbindelse med plan- og designkonkurranser.

(2) Kommunikasjon, samt utveksling og lagring av informasjon, skal skje på en måte som sikrer integriteten og fortroligheten til all informasjon som oversendes av deltakerne i konkurransen, og at juryen bare får kjennskap til innholdet i planer og prosjekter etter utløpet av fristen som er fastsatt for innlevering av disse.

(3) Informasjon vedrørende spesifikasjonene som er nødvendige for elektronisk presentasjon av planer og prosjekter, herunder kryptering, skal være tilgjengelig for berørte parter. For elektronisk mottak av planer og prosjekter gjelder § 7-3 (særskilte krav til systemer for elektronisk overføring og mottak av tilbud og forespørsel om å delta i konkurranser) tilsvarende.

Kapittel 14. Alternativ prosedyre

§ 14-1. Virkeområde for alternativ prosedyre

Oppdragsgiver som nevnt i § 1-2 (hvem som er omfattet av forskriften) første ledd bokstav a og b, som driver virksomhet som har til formål å utnytte et geografisk område til leting etter eller utvinning av olje eller gass etter § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften) bokstav b nr. 1, kan ved inngåelse av kontrakter om varekjøp, tjenestekjøp og ved kontrahering av bygge- og anleggsarbeider, følge reglene i dette kapittelet.

§ 14-2. Generelle prinsipper for inngåelse av kontrakter

(1) Tildeling av kontrakt om kjøp av varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider skal skje etter konkurranse basert på ikke-diskriminerende og objektive prosedyrer og kriterier.

(2) Informasjon som gis til leverandører om planlagte kontrakter, skal gis på grunnlag av ikke-diskriminerende og objektive kriterier.

(3) Slik informasjon skal avgis samtidig til aktuelle leverandører og skal minimum inneholde følgende opplysninger:

- a. navn, adresse, telefonnummer og andre relevante telekommunikasjonsadresser til oppdragsgiver eller det organ som kan gi ytterligere informasjon om kontrakten,

- b. en angivelse av art og omfang av de varer eller tjenester som skal leveres eller de bygge- og anleggsarbeider som skal utføres, og
- c. en kort beskrivelse av den anskaffelsesprosedyre som vil bli benyttet.

§ 14–3. Oppbevaring og angivelse av opplysninger

- (1) Oppdragsgiver skal oppbevare relevante opplysninger om hver kontrakt slik at det på et senere tidspunkt er mulig å begrunne avgjørelser truffet i forbindelse med tildeling av kontrakter.
- (2) For tildelte kontrakter med en verdi som overstiger 43,5 millioner kroner ekskl. mva. skal oppdragsgiver innen 48 dager etter dagen for kontraktstildelingen oversende EFTAs overvåkningsorgan følgende opplysninger:
 - a. oppdragsgivers navn og adresse,
 - b. kontraktstype, for eksempel vare, tjeneste eller bygg- og anlegg. Dersom det er inngått en rammeavtale skal dette opplyses,
 - c. tydelig angivelse av arten av produkter, arbeider eller tjenester som tilbys, for eksempel ved henvisning til CPA-nomenklaturet,
 - d. angivelse av hvorvidt anskaffelsen ble kunngjort og i så fall i hvilke aviser eller tidsskrifter. I motsatt fall skal den anskaffelsesprosedyre som ble benyttet angis,
 - e. antall mottatte tilbud,
 - f. dato for tildeling av kontrakten,
 - g. navn og adresse til den leverandør som har fått kontrakten,
 - h. kontraktens verdi,
 - i. forventet varighet av kontrakten,
 - j. angivelse av den andel av kontrakten som er blitt eller kan bli overdratt til underleverandører, dersom denne andelen overstiger 10 prosent,
 - k. opprinnelsesstat til produktet eller tjenesten,
 - l. hovedkriteriene for tildeling som er lagt til grunn ved valg av det økonomisk mest fordelaktige tilbud, og
 - m. hvorvidt kontrakten ble tildelt en leverandør som har fremlagt et tilbud som avviker fra oppdragsgiverens opprinnelige spesifikasjoner.

Ovennevnte opplysninger er ikke beregnet på offentliggjøring.

- (3) For tildelte kontrakter med en verdi som overstiger 3,45 millioner kroner ekskl. mva., men som ligger under 43,5 millioner kroner ekskl. mva., skal oppdragsgiver oppbevare opplysninger for hver enkelt kontrakt som nevnt i annet ledd bokstav a til i, i minst fire år fra den dagen da kontrakten ble tildelt. Disse opplysningene skal for hver enkelt kontrakt som er inngått i løpet av et kvartal oversendes til EFTAs overvåkningsorgan enten umiddelbart, på anmodning eller senest 48 dager etter utgangen av hvert kvartal.

Del IV. Fritak og ikraftsetting

Kapittel 15. Fritak fra forsyningsforskriften og lov om offentlige anskaffelser

§ 15–1. Fritak fra forsyningsforskriften og lov om offentlige anskaffelser

- (1) Kontrakter som inngås med sikte på å gjøre det mulig å utøve en aktivitet som nevnt i § 1–3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), omfattes ikke av denne forskriften og lov om offentlige anskaffelser, dersom EFTAs overvåkningsorgan har fattet vedtak i henhold til direktiv 2004/17/EF artikkel 30 om at aktiviteten er unntatt.
- (2) Oppdragsgiver kan sende søknad om fritak direkte til EFTAs overvåkningsorgan. Før søknad kan sendes, skal oppdragsgiver innhente en uttalelse fra Konkurransetilsynet. Konkurransetilsynet har 60 virkedager til å avgi en uttalelse. Søknaden skal inneholde de opplysninger som er fastsatt av EFTAs overvåkningsorgan.

Kapittel 16. Ikraftsetting og vernetting

§ 16–1. Tvungent vernetting

Søksmål om overtredelse av denne forskrift reises for Stavanger tingrett når oppdragsgiver driver aktivitet som nevnt i § 1–3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften) bokstav b nr. 1.

§ 16–2. Ikraftsetting

Forskriften gjelder fra den tid Fornyings- og administrasjonsdepartementet bestemmer. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 5. desember 2003 nr. 1424 om innkjøpsregler for oppdragsgivere innen vann- og energiforsyning, transport og telekommunikasjon (forsyningssektorene).

Vedlegg 1. Liste over forskjellige former for bygge- og anleggsarbeid

Liste over former for yrkesaktivitet innen bygge- og anleggsarbeid

Bygge- og anleggsarbeid

- (1) Bygge- og anleggsarbeid (uten spesialisering) og rivningsarbeid

- Generelt bygge- og anleggsarbeid (uten spesialisering)
Rivningsarbeid
- (2) Byggearbeid (bolighus og andre bygninger)
Generelt byggearbeid
Taktekking
Bygging av skorsteiner og ovner
Isolering mot vann og fuktighet
Restaurering og vedlikehold av fasader
Oppføring og rivning av bygningsstillaser
Annen spesialisert virksomhet forbundet med byggearbeid (herunder tømmerarbeid)
- (3) Anleggsarbeid (bygging av veier, broer, jernbaner osv.)
Generelt anleggsarbeid
Grunnarbeid
Bygging av broer, tunneler og sjakter, grunnboring
Vannbygging (elver, kanaler, havner, sluser og demninger)
Veibygging (herunder spesialisert bygging av flyplasser og rullebaner)
Virksomhet spesialisert på vann (irrigasjon, drenering, vannforsyning, kloakktømming og kloakkrensing osv.)
Spesialisert virksomhet på andre områder innen anleggsarbeid
- (4) Installasjonsarbeid
Generell installasjon
Rørlegging (installasjon av gass- og vannledninger, samt sanitæranlegg)
Installasjon av varme- og ventilasjonsanlegg (sentralvarme, klimaanlegg, ventilasjon)
Lydisolasjon, varmeisolasjon, isolasjon mot vibrasjoner
Installasjon av elektrisitet
Installasjon av antenner, lynavledere, telefoner osv.
- (5) Utsmykking og innredning
Generell utsmykking og innredning
Gipsarbeid, stukkarbeid og gipsing
Snekkerarbeid, i første rekke montering eller installasjon på byggeplassen (herunder legging av parkettgulv)
Malearbeid, glassarbeid og tapetsering
Flislegging og annen kledning av gulv og vegger
Annen innredning (installasjon av ovner osv.)

Vedlegg 2. Prioriterte tjenester

Med prioriterte tjenester menes:

Kategori	Beskrivelse av tjenesten	CPC-ref.nr. ¹	CPV-ref.nr.
(1)	Vedlikehold og reparasjon	6112, 6122, 633, 886	50100000-6 – 50982000-2 (unt. 50310000-1 – 50324200-4 og 50116510-9, 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0)
(2)	Landtransport, herunder tjenester utført med pansrede kjøretøyer og kurértjenester, unntatt jernbanetransport som hører inn under kategori 18, og posttransport	712 (unntatt 71235), 7512, 87304	60112000-6 – 60129300-1 (unt. 60121000-2 – 60121600-8, 60122200-1, 60122230-0) og 64120000-3 – 64121200-2
(3)	Lufttransport av personer og gods, unntatt posttransport	73 (unntatt 7321)	62100000-3 – 62300000-5 (unt. 62121000-6, 62221000-7)
(4)	Posttransport i luften og på land, unntatt med jernbane som hører inn under kategori 18	71235, 7321	60122200-1, 60122230-0 62121000-6, 62221000-7

<i>Kategori</i>	<i>Beskrivelse av tjenesten</i>	<i>CPC-ref.nr.¹</i>	<i>CPV-ref.nr.</i>
(5)	Teletjenester, unntatt telefontjenester, teleks, radiotelefoni, personsøking og satellittjenester	752	64200000-8, 64228200-2, 72318000-7 og 72530000-9 – 72532000-3
(6)	Finansielle tjenester	ex 81	66100000-1 – 66430000-3 og 67110000-1 – 67262000-1 ⁴
	a) forsikring	812, 814	
	b) bank og investeringstjenester, unntatt kontrakter om finansielle tjenester i forbindelse med emisjon, kjøp, salg og overdragelse av verdipapirer eller andre finansielle instrumenter samt sentralbanktjenester		
(7)	EDB og beslektede tjenester	84	50300000-8 – 50324200-4, 72100000-6 – 72591000-4 (unt. 72318000-7 og 72530000-9 – 72532000-3)
(8)	Forsknings- og utviklingstjenester som i sin helhet er betalt av oppdragsgiver og som fullt ut tilfaller oppdragsgiver til bruk i hans virksomhet	85	73000000-2 – 73300000-5 (unt. 73200000-4, 73210000-7, 7322000-0)
(9)	Regnskap, revisjon og bokføring	862	74121000-3 – 74121250-0
(10)	Markeds- og opinionsundersøkelser	864	74130000-9 – 74133000-0 og 74423100-1, 74423110-4
(11)	Rådgivning i ledelse og administrasjon, og beslektede tjenester, unntatt voldgifts- og meglings-tjenester	865, 866	73200000-4 – 73220000-0, 74140000-2 – 74150000-5 (unt. 74142200-8) og 74420000-9, 74421000-6, 74423000-0, 74423200-2, 74423210-5, 74871000-5, 93620000-0
(12)	Arkitektvirksomhet, rådgivende ingeniørvirksomhet og integrert ingeniørvirksomhet, byplanlegging og landskapsarkitektur, hermed beslektet tekniskvitenskaplig rådgivningsvirksomhet, tekniske prøver og analyser	867	74200000-1 – 74276400-8 og 74310000-5 – 74323100-0 og 74874000-6
(13)	Reklametjenester	871	74400000-3 – 74422000-3 (unt. 74420000-9 og 74421000-6)
(14)	Bygningsrengjøring og eiendomsforvaltning	874, 82201 til 82206	70300000-4 – 70340000-6 og 74710000-9 – 74760000-4
(15)	Forlags- og trykkerivirksomhet på honorar- eller kontraktbasis	88442	78000000-7 – 78400000-1

<i>Kategori</i>	<i>Beskrivelse av tjenesten</i>	<i>CPC-ref.nr.¹</i>	<i>CPV-ref.nr.</i>
(16)	Kloakk- og avfallstømming, rensing og lignende tjenester	94	90100000-8 – 90320000-6 og 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0

1 Hvis det oppstår forskjellige fortolkninger mellom CPV og CPC, får CPC-nomeklaturen anvendelse.

Vedlegg 3. Uprioriterte tjenester

Med uprioriterte tjenester menes:

<i>Kategori</i>	<i>Beskrivelse av tjenesten</i>	<i>CPC-ref.nr.</i>	<i>CPV-ref.nr.</i>
(17)	Hotell- og restaurantvirksomhet	64	55000000-0 – 55524000-9 og 93400000-2 – 93411000-2
(18)	Jernbanetransport	711	60111000-9 og 60121000-2 – 60121600-8
(19)	Transport på vannvei	72	61000000-5 – 61530000-9 og 63370000-3 – 63372000-7
(20)	Støtte- og hjelpetjenester i forbindelse med transport	74	62400000-6, 62440000-8, 62441000-5, 62450000-1, 63000000-9, 63600000-5 (unt. 63370000-3, 63371000-0, 63372000-7) og 74322000-2, 93610000-7
(21)	Juridiske tjenester	861	74110000-3 – 74114000-1
(22)	Utvelgelse og rekruttering av personell	872	74500000-4 – 74540000-6 (unt. 74511000-4) og 95000000-2 – 95140000-5
(23)	Etterforsknings- og sikkerhetstjenester, unntatt tjenester utført med pansrede kjøretøyer	873 (unntatt 87304)	74600000-5 – 74620000-1
(24)	Undervisning og yrkesutdanning	92	80100000-5 – 80430000-7
(25)	Helse- og sosialtjenester	93	74511000-4 og 85000000-9 – 85323000-9 (unt. 85321000-5 og 85322000-2)
(26)	Fritids-, kultur- og sportstjenester	96	74875000-3 – 74875200-5 og 92000000-1 – 92622000-7 (unt. 92230000-2)
(27)	Andre tjenester		

7. april Nr. 404 2006**Forskrift om endring i forskrift om gjennomføring av EØS-avtalen vedlegg XVI punkt 6 (Rfo EØF/Euratom nr. 1182/71) om fastsettelse av regler for frister, datoer og tidspunkter.**

Fastsett ved kgl.res. 7. april 2006. Fremja av Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Kunngjort 10. april 2006.

Forskrift 4. desember 1992 nr. 910 om gjennomføring av EØS-avtalen vedlegg XVI punkt 6 (Rfo EØF/Euratom nr. 1182/71) om fastsettelse av regler for frister, datoer og tidspunkter vert gjeve ny heimel i lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser § 11.

7. april Nr. 405 2006**Forskrift om endring i forskrift om omsetningsforbud for enkelte spekede kjøttprodukter.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 7. april 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 første ledd jf. § 16 første ledd. Kunngjort 10. april 2006.

I

I forskrift 29. mars 2006 nr. 356 om omsetningsforbud for enkelte spekede kjøttprodukter gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

§ 1. Forbud

Det er forbudt å omsette enkelte spekede kjøttprodukter produsert av Gilde, Terina AS, Sogndal (virksomhetsnummer 429).

Omsetningsforbudet gjelder følgende produkter som er produsert frem til og med 20. mars 2006, til og med lotnummer L 6121:

- Birkebeiner Fjellmorr, oppskåret 0,13 kg
- Fjellbit, 0,25 kg snabb
- Birkebeiner Sognemorr, oppskåret 0,13 kg
- Birkebeiner Sognemorr, oppskåret 0,3 kg
- Birkebeiner Sognemorr, 0,25 kg snabb
- Sognemorr, kveil hel
- Birkebeiner Spekebrett, 0,17 kg
- Haugpølse, oppskåret 0,15 kg
- Fåresnabb, 0,25 kg.

I tillegg er det forbudt å omsette følgende produkter knyttet til bestemte produksjoner identifisert ved lotnummer:

<i>Produktbetegnelse</i>	<i>Lot nr. på forbrukerpakning m/pakningstørrelse</i>	
Gilde Stabburpølse	L5505,	0,1 kg og 1,5 kg
	L5511,	0,1 kg og 1,5 kg
	L6025,	0,1 kg og 1,5 kg
	L6045,	0,1 kg og 1,5 kg
	L6085,	0,1 kg og 1,5 kg
	L6101	0,1 kg og 1,5 kg
Gilde Pepperoni	L6052,	0,13 kg og 0,3 kg
	L6053,	0,13 kg og 0,3 kg
	L6061,	0,13 kg og 0,3 kg
	L6062	0,13 kg og 0,3 kg
Gilde Fårepølse	L6082,	0,06 kg, 0,1 kg, 0,15 kg, 0,2 kg, 0,25 kg og 1,5 kg
	L6083,	0,06 kg, 0,1 kg, 0,15 kg, 0,2 kg, 0,25 kg og 1,5 kg
	L6091,	0,06 kg, 0,1 kg, 0,15 kg, 0,2 kg, 0,25 kg og 1,5 kg
	L6092,	0,06 kg, 0,1 kg, 0,15 kg, 0,2 kg, 0,25 kg og 1,5 kg
	L6095,	0,06 kg, 0,1 kg, 0,15 kg, 0,2 kg, 0,25 kg og 1,5 kg
	L6103	0,06 kg, 0,1 kg, 0,15 kg, 0,2 kg, 0,25 kg og 1,5 kg
Gilde Salami uten hvitløk	L5424,	0,15 kg
	L5502,	0,15 kg
	L5505,	0,15 kg
	L6055,	0,15 kg
	L6121,	0,15 kg
	L6083,	0,15 kg
	L6084,	0,15 kg
	L6094	0,15 kg

<i>Produktbetegnelse</i>	<i>Lot nr. på forbrukerpakning m/pakningstørrelse</i>	
Gilde Spesialsalami	L6071,	0,13 kg og 0,17 kg
	L6081,	0,13 kg og 0,17 kg
	L6083	0,13 kg og 0,17 kg
Gilde Salami	L6105,	0,06 kg, 0,1 kg, 0,15 kg, 0,2 kg, 0,25 kg og 2,0 kg
	L6112,	0,06 kg, 0,1 kg, 0,15 kg, 0,2 kg, 0,25 kg og 2,0 kg
	L6113	0,06 kg, 0,1 kg, 0,15 kg, 0,2 kg, 0,25 kg og 2,0 kg

II

Endringen trer i kraft straks.

3. april Nr. 406 2006

Vedtak om endring i instruks for tilsyn og kontroll ved import og transitt mv. av animalske næringsmidler og produkter av animalsk opprinnelse mv. fra tredjeland.

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 3. april 2006 med hjemmel i forskrift 18. oktober 1999 nr. 1163 om tilsyn og kontroll ved import og transitt mv. av animalske næringsmidler og produkter av animalsk opprinnelse mv. fra tredjeland § 22. Jf. EØS-avtalen vedlegg I kap. I (vedtak 2005/34/EF). Kunngjort 12. april 2006.

I

I instruks 27. oktober 1999 nr. 1166 for tilsyn og kontroll ved import og transitt mv. av animalske næringsmidler og produkter av animalsk opprinnelse mv. fra tredjeland gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes følgende:
vedtak 2005/34/EF

Punkt 2.3.2 bokstav c skal lyde:

- c) ta offisielle prøver for å undersøke for reststoffer eller patogener, og få disse analysert så fort som mulig, jf. vedlegg III pkt. 1.

Nytt punkt 3.2.1 skal lyde:

3.2.1 *Tiltak i forbindelse med påvisning av forbudte eller ikke tillatte stoffer*

Dersom resultater av laboratorietester tatt ut i forbindelse med fysisk kontroll viser verdier lik eller over MRPL-verdier fastsatt i vedtak 2002/657/EF, jf. forskrift 27. januar 2000 nr. 65 § 13a skal det aktuelle varepartiet ikke anses å være i overensstemmelse med importkravene.

Tilsynsmyndigheten skal da beslaglegge varepartiet og etter å ha opplyst den ansvarlige for varepartiet og gitt vedkommende anledning til å uttale seg, treffe følgende tiltak:

- a) varepartiet skal destrueres eller sendes ut av EØS-området, jf. 3. ledd.
- b) dersom varepartiet allerede er omsatt skal det tilbakekalles før tiltak nevnt i a) gjennomføres.

Tilsynsmyndigheten skal kun gi tillatelse til utsending av varepartiet dersom det er enighet med den ansvarlige for lasten om bestemmelsessted og denne har underrettet kompetent myndighet i opprinnelseslandet eller bestemmelseslandet om avvisningsårsak. Dersom bestemmelsesland ikke er det samme som opprinnelsesland skal kompetent myndighet i bestemmelseslandet underrette Mattilsynet om at varepartiet tillates innført. Utsending skal ikke iverksettes før Mattilsynet har mottatt denne tillatelse.

Det avviste varepartiet skal sendes ut av EØS-området innen 60 dager, jf. forskrift 18. oktober 1999 nr. 1163 om tilsyn og kontroll ved import og transitt mv. av animalske næringsmidler og produkter av animalsk opprinnelse mv. fra tredjeland § 17. Dersom fristen overskrides skal varepartiet destrueres med mindre grensekontrollen vurderer at en forsinkelse kan aksepteres.

Kostnader forbundet med kontroll og tiltak skal dekkes av ansvarlig person for varepartiet eller dennes representant, jf. forskrift 18. oktober 1999 nr. 1163 om tilsyn og kontroll ved import og transitt mv. av animalske næringsmidler og produkter av animalsk opprinnelse mv. fra tredjeland § 21.

Vedlegg III tilføyes nytt annet ledd som skal lyde:

Ved undersøkelse av restkonsentrasjoner av forbudte eller ikke tillatte stoffer skal MRPL (minstekrav til yteevne) i vedtak 2002/657/EF Vedlegg II brukes som referanse. Jf. forskrift 27. januar 2000 nr. 65 om kontrolltiltak for restmengder av visse stoffer i animalske næringsmidler, produksjonsdyr og fisk for å sikre helsemessig trygge næringsmidler, § 13a.

Vedlegg III siste ledd skal lyde:

Ved positive funn gjennom overvåkingsprogrammene skal ansvarlig for grensekontrollstasjonen informere tjenestevei. Dersom undersøkelser viser rester av forbudte eller ikke tillatte stoffer hvor grenseverdiene ikke overskrides skal også dette rapporteres tjenestevei. Mattilsynet skal føre fortegnelse over resultatene i tilfelle

gjentakelse. Dersom fortegnelsen viser potensielle problemer i henhold til visse forbudte eller ikke tillatte stoffer med flere enn tre påvisninger fra samme opprinnelsessted i løpet av en seks-måneders periode skal kommisjonen og andre medlemsland underrettes. Mattilsynet vil informere andre ansvarlige myndigheter innen EØS og ESA.

II

Endringene trer i kraft straks.

6. april Nr. 407 2006

Forskrift om endring i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak ved innførsel av levende fjørfe, fuglevilt, oppdrettsfugler og strutsefugler samt rugeegg, ferskt kjøtt, kjøttprodukter og blandingsprodukter fra disse, fra Bulgaria i forbindelse med utbrudd av Newcastle disease.

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 6. april 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd jf. § 19. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 2006/263/EF). Kunngjort 12. april 2006.

I

I forskrift 16. september 2005 nr. 1050 om særskilte beskyttelsestiltak ved innførsel av levende fjørfe, fuglevilt, oppdrettsfugler og strutsefugler samt rugeegg, ferskt kjøtt, kjøttprodukter og blandingsprodukter fra disse, fra Bulgaria i forbindelse med utbrudd av Newcastle disease gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes følgende vedtak:
vedtak 2006/263/EF.

§ 4 nye andre og tredje ledd skal lyde:

Helsesertifikatet som følger av vedlegg III til vedtak 2005/432/EF skal spesifisere behandlingen i punkt 9.1 i kolonne B i sertifikatmodellen. I tillegg skal følgende føyes til på sertifikatet: «Kjøttprodukter behandlet i tråd med vedtak 2005/648/EF».

Helsesertifikatet som følger av vedlegg IV til vedtak 2005/432/EF skal spesifisere behandlingen i sertifikatmodellen. I tillegg skal følgende føyes til på sertifikatet: «Kjøttprodukter behandlet i tråd med vedtak 2005/648/EF».

I vedlegget tilføyes følgende:

Det administrative distriktet Blagoevgrad.

II

Endringene trer i kraft straks.

7. april Nr. 408 2006

Forskrift om endring i forskrift om strukturavgift og strukturfond for kapasitetstilpasning av fiskeflåten.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 7. april 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 9b. Kunngjort 12. april 2006.

I

I forskrift 30. juni 2003 nr. 876 om strukturavgift og strukturfond for kapasitetstilpasning av fiskeflåten gjøres følgende endring:

§ 7 syvende ledd skal lyde:

Fartøy som unntas destruksjonskravet vil få en prosentvis reduksjon i tilskuddsbeløpet. Fartøy som blir vurdert som verneverdig unntas fra denne bestemmelsen. Det settes som krav at uttalelse om verneverdi fra Riksantikvaren vedlegges søknad om unntak fra destruksjonskravet.

II

Endringen trer i kraft straks.

7. april Nr. 409 2006**Ikraftsettning av lov 21. desember 2005 nr. 131 om oppheving av lausgjengarlova og om endringer i straffelova o.a. (eige straffebod mot vald i nære relasjonar o.a.).**

Fastsatt ved kgl.res. 7. april 2006 med heimel i lov 21. desember 2005 nr. 131 om oppheving av lausgjengarlova og om endringer i straffelova o.a. (eige straffebod mot vald i nære relasjonar o.a.) del IX. Fremja av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 12. april 2006.

Lov 21. desember 2005 nr. 131 om oppheving av lausgjengarlova og om endringer i straffelova o.a. (eige straffebod mot vald i nære relasjonar o.a.) del I om oppheving av lausgjengarlova § 11 gjeld frå 1. juli 2006.

10. april Nr. 410 2006**Forskrift om samtrafikkvevnen i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog (høyhastighetsforskriften).**

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 10. april 2006 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 4, § 5, § 6, § 12, § 15 og § 16, og lov 16. juni 1994 nr. 20 om tekniske kontrollorgan som har til oppgave å gjennomføre samsvarsvurderingar § 7. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 37a (direktiv 96/48/EF endret ved direktiv 2004/50/EF). Kunngjort 12. april 2006.

*Kapittel I***§ 1. Formål**

Formålet med forskriften er å fastsette de vilkårene som må oppfylles for å oppnå samtrafikkvevne for det transeuropeiske jernbanesystemet for høyhastighetstog som omhandlet i vedlegg I.

§ 2. Virkeområde

Forskriften setter krav til den som skal ta i bruk delsystem som inngår i den norske delen av det transeuropeiske jernbanesystemet for høyhastighetstog, jf. vedlegg I og vedlegg II.

Forskriften omfatter prosjektering, bygging, idriftsettelse, oppgradering, fornyelse, drift og vedlikehold av de delene av systemet som skal settes i drift etter datoen for forskriftens ikrafttredelse. Forskriften omfatter også kvalifikasjonene og helse- og sikkerhetskravene til personellet som bidrar til driften.

Bestemmelsene i denne forskrift kommer til anvendelse uten å berøre andre relevante EØS-bestemmelser. For samtrafikkkomponenter kan imidlertid hensynet til samsvar med de grunnleggende krav i denne forskrift gjøre det nødvendig å bruke de enkelte europeiske spesifikasjoner utarbeidet for dette formål.

§ 3. Myndighetene

Samferdselsdepartementet kan gjøre unntak fra å anvende TSier iht. § 7.

Statens jernbanetilsyn gir tillatelse til å ta i bruk strukturelle delsystemer.

Statens jernbanetilsyn utpeker tekniske kontrollorgan.

Statens jernbanetilsyn skal føre jevnlig tilsyn med at bestemmelsene i denne forskrift og i forskrifter og enkeltvedtak gitt i medhold av denne, blir overholdt.

Statens jernbanetilsyn fastsetter de nærmere krav til registre for rullende materiell og infrastruktur.

Statens jernbanetilsyn kan gi utfyllende bestemmelser til forskriften her.

§ 4. Definisjoner

I forskriften her menes med:

- a) *det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog*: strukturen beskrevet i vedlegg I, sammensatt av jernbaneinfrastrukturene, herunder jernbanelinjer og faste anlegg, det transeuropeiske transportnett bygd eller opprustet til bruk ved høy hastighet samt rullende materiell utformet til bruk i disse infrastrukturene,
- b) *samtrafikkvevne*: evnen i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog til å muliggjøre sikker og kontinuerlig trafikk av høyhastighetstog som oppfyller de spesifiserte nivåer for yteevne. Denne evnen avhenger av at alle forskriftsmessige, tekniske og driftsmessige vilkår for å oppfylle grunnleggende krav er til stede,
- c) *delsystemer*: det transeuropeiske jernbanesystem er, som beskrevet i vedlegg II, oppdelt i strukturelle eller funksjonelle delsystemer som det må fastsettes grunnleggende krav for,
- d) *samtrafikkkomponenter*: enhver enkeltstående komponent, gruppe av komponenter, underenhet eller fullstendig enhet som inngår i eller er bestemt til å inngå i et delsystem, og som har direkte eller indirekte betydning for samtrafikkvevnen i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog,
- e) *grunnleggende krav*: alle vilkårene fastsatt i vedlegg III som må oppfylles av det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog, dets delsystemer og deres samtrafikkkomponenter,
- f) *europesk spesifikasjon*: en felles teknisk spesifikasjon, en europeisk teknisk godkjenning eller en nasjonal standard for gjennomføring av en europeisk standard som fastsatt i artikkel 1 nr. 8–12 i direktiv 93/38/EØF,

- g) *tekniske spesifikasjoner for samtrafikkevnen (TSIer)*: de spesifikasjoner som gjelder for hvert delsystem med sikte på å oppfylle de grunnleggende krav ved å fastsette de nødvendige innbyrdes funksjonelle forbindelser mellom delsystemene i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog og ved å sikre sammenheng innenfor dette system,
- h) *teknisk kontrollorgan*: organ som har ansvar for å vurdere samtrafikkkomponentenes samsvar eller bruksegnethet eller for å gjennomføre rutinen for EF-verifisering av delsystemene.
- i) *grunnleggende parameter*: ethvert forskriftsmessig, teknisk eller driftsmessig vilkår som er av avgjørende betydning for samtrafikkevnen, og som krever en beslutning eller en rekommandasjon i samsvar med fremgangsmåten fastsatt i artikkel 21 nr. 2 i direktiv 96/48/EF før det kan utvikles noe utkast til TSIer,
- j) *særtilfelle*: alle deler av det transeuropeiske jernbanesystemet for høyhastighetstog som krever midlertidige eller permanente særlige bestemmelser i TSIene, på grunn av enten geografiske, topografiske eller bymiljømessige begrensninger eller av hensyn til forenlighet med det eksisterende systemet. Dette kan særlig omfatte jernbanelinjer og nettverk som er isolert fra resten av EØS-området territorium, lasteprofil, sporvidde eller avstand mellom sporene,
- k) *oppgradering*: alt større endringsarbeid på et delsystem eller del av et delsystem som forbedrer delsystemets generelle ytelse,
- l) *utskifting innenfor rammen av vedlikehold*: alle utskiftninger av komponenter med deler med identisk funksjon og ytelse innenfor rammen av forebyggende eller korrigerende vedlikehold,
- m) *fornyelse*: alt større utskiftingsarbeid på et delsystem eller del av et delsystem som ikke endrer delsystemets generelle ytelse,
- n) *eksisterende jernbanesystem*: strukturen av jernbaneinfrastrukturer som omfatter jernbanelinjer og faste anlegg i det eksisterende jernbanesystemet samt eksisterende rullende materiell av alle kategorier og opprinnelse som trafikkerer denne infrastrukturen,
- o) *idriftsettelse*: alle arbeidsoppgaver som utføres for å sette et delsystem i den driftsstatus det er konstruert for.

§ 5. Grunnleggende krav

Den norske delen av det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog, delsystemene og deres samtrafikkkomponenter skal oppfylle de relevante grunnleggende krav som fremgår av vedlegg III.

De øvrige tekniske spesifikasjoner omhandlet i artikkel 18 nr. 4 i direktiv 93/38/EØF, som er nødvendige som et supplement til de europeiske spesifikasjoner eller andre standarder i bruk i EØS-området, må ikke stride mot de grunnleggende krav.

Kapittel II. Tekniske spesifikasjoner for samtrafikkevne (TSIer)

§ 6. Delsystemer og TSIer

Delsystemene må være i samsvar med TSIene. Samsvaret må til enhver tid opprettholdes så lenge hvert delsystem er i bruk.

§ 7. Unntak

Samferdselsdepartementet kan gjøre unntak fra å anvende visse TSIer, herunder spesifikasjoner for rullende materiell i følgende tilfeller og situasjoner:

- a) ved et prosjekt som gjelder en ny jernbanelinje, for fornyelse eller oppgradering av en eksisterende linje, eller for et hvilket som helst aspekt nevnt i § 2 som befinner seg på et framskredent stadium eller er omfattet av en kontrakt som er under gjennomføring fra det tidspunkt de aktuelle TSIene er innlemmet i EØS-avtalen,
- b) ved alle prosjekter som gjelder fornyelse eller oppgradering av en eksisterende jernbanelinje dersom lasteprofilen, sporvidden, avstanden mellom sporene eller den elektriske spenning bestemt ved disse TSIene ikke er forenlige med dem som gjelder for den eksisterende jernbanelinjen,
- c) ved alle prosjekter som gjelder en ny jernbanelinje eller fornyelse eller oppgradering av en eksisterende jernbanelinje dersom jernbanenettet er atskilt eller isolert fra EØS-områdets øvrige jernbanenett av hav,
- d) ved alle prosjekter som gjelder fornyelse, utvidelse eller oppgradering av en eksisterende jernbanelinje dersom anvendelsen av disse TSIene kan skade planens økonomiske levedyktighet og/eller forenligheten til jernbanesystemet,
- e) når vilkårene for en rask gjenoppbygging av jernbanenettet etter en ulykke eller naturkatastrofe økonomisk eller teknisk ikke gir rom for full eller delvis anvendelse av de relevante TSIene.

§ 8. Underretning om unntak

Samferdselsdepartementet skal på forhånd underrette EFTAs overvåkningsorgan om det planlagte unntaket og oversende dokumentasjon over de TSIer eller deler av TSIer som den ikke ønsker anvendt, samt om de tilsvarende spesifikasjoner som den ønsker å anvende.

Kapittel III. Samtrafikkkomponenter

§ 9. Oppfyllelse av grunnleggende krav

Samtrafikkkomponenter som det foreligger en EF-erklæring om samsvar eller bruksegnethet for, jf. vedlegg IV, er i samsvar med de grunnleggende krav.

Alle samtrafikkkomponenter skal være underlagt framgangsmåten for vurdering av samsvar og bruksegnethet angitt i den respektive TSien og være ledsaget av et sertifikat.

Samtrafikkkomponenter tilfredsstiller de grunnleggende kravene dersom de er i samsvar med vilkårene fastsatt i den relevante TSien eller de europeiske spesifikasjonene utarbeidet for å samsvare med disse vilkårene.

§ 10. Omsetning og bruk av samtrafikkkomponenter

Samtrafikkkomponenter kan bare bringes i omsetning dersom de gjør det mulig å oppnå samtrafikkeve i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog og dersom de samtidig oppfyller de grunnleggende krav. Slike komponenter som er i samsvar med forskriften her kan bringes i omsetning uten begrensninger. Det stilles ikke krav til kontroller som allerede er utført som en del av framgangsmåten som fører til EF-erklæringen om samsvar eller bruksegnethet som omhandlet i vedlegg IV.

Samtrafikkkomponenter skal være forsvarlig montert og vedlikeholdt og brukt til det formål de er bestemt for.

Denne bestemmelsen er ikke til hinder for at komponentene kan bringes i omsetning til andre formål eller til bruk på konvensjonelle jernbanelinjer.

§ 11. Tiltak om ulovlig omsetning og bruk av samtrafikkkomponenter

Statens jernbanetilsyn skal treffe nødvendige tiltak for å sikre at samtrafikkkomponentene ivaretar kravene i § 10.

Dersom Statens jernbanetilsyn fastslår at en samtrafikkkomponent som er omfattet av en EF-erklæring om samsvar eller bruksegnethet, og som bringes i omsetning og brukes til det formål den er bestemt for, sannsynligvis ikke vil oppfylle de grunnleggende krav, skal tilsynet treffe alle nødvendige tiltak for å begrense komponentens anvendelsesområde, forby bruk av den eller trekke den tilbake fra markedet.

I tillegg skal Statens jernbanetilsyn treffe nødvendige tiltak dersom de europeiske spesifikasjonene er feilaktig anvendt, dersom anvendelsen av slike spesifikasjoner gjøres gjeldende eller dersom de europeiske spesifikasjoner er utilstrekkelige.

§ 12. Underretning om tiltak

Statens jernbanetilsyn skal umiddelbart underrette EFTAs overvåkingsorgan om de tiltak som er truffet i henhold til § 11 og grunnngi sin avgjørelse.

Dersom Statens jernbanetilsyn får melding fra EFTAs overvåkingsorgan om at tiltaket er berettiget og at samtrafikkkomponent som det foreligger en EF-samsvarserklæring for, viser seg ikke å være i samsvar, skal tilsynet treffe de nødvendige tiltak overfor den som har utarbeidet erklæringen, og underrette overvåkingsorganet og de øvrige EØS-statene om dette.

Kapittel IV. Krav til produsenten eller andre som utsteder EF-erklæring

§ 13. Krav til produsenten

Når produsenten eller dennes representant i EØS-området utsteder en EF-erklæring om samsvar eller bruksegnethet for en samtrafikkkomponent, skal vedkommende anvende bestemmelsene fastsatt i de relevante TSiene.

Dersom TSien krever det, skal vurderingen av en samtrafikkkomponents samsvar eller bruksegnethet foretas av det tekniske kontrollorganet som er blitt anmodet om dette av produsenten eller dennes representant etablert i EØS-området.

Dersom samtrafikkkomponentene er omfattet av andre EØS-regler på andre områder innen EØS-området, skal det i EF-erklæringen om samsvar eller bruksegnethet anføres at samtrafikkkomponentene også oppfyller kravene i disse EØS-reglene.

§ 14. Krav til andre

Dersom verken produsenten eller dennes representant etablert i EØS-området har oppfylt forpliktelsene nevnt i § 13, skal disse forpliktelsene påhvile enhver som bringer samtrafikkkomponenten i omsetning. Forpliktelsene påhviler også enhver som setter sammen samtrafikkkomponenter eller deler av samtrafikkkomponenter av ulik opprinnelse, eller som til egen bruk produserer samtrafikkkomponenter.

§ 15. Tiltak mot produsent eller dennes representant

Fastslår Statens jernbanetilsyn at en EF-samsvarserklæring er urettmessig utarbeidet skal produsenten eller dennes representant etablert i EØS-området pålegges å bringe samtrafikkkomponenten i samsvar og overtredelsen til opphør innen en nærmere angitt frist.

Dersom komponenten ikke bringes i samsvar skal tilsynet treffe alle nødvendige tiltak for å begrense eller forby omsetningen av vedkommende samtrafikkkomponent eller sikre at den trekkes tilbake fra markedet etter framgangsmåtene fastsatt i § 11 og § 12.

Kapittel V. Delsystemer

§ 16. Oppfyllelse av grunnleggende krav

Strukturelle delsystem som inngår i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog og som det foreligger en EF-erklæring om verifisering for, anses å ha samtrafikkeve og å oppfylle de relevante grunnleggende krav. Slike delsystemer som er i samsvar med forskriften her kan uten begrensninger bygges, tas i bruk eller drives

dersom de grunnleggende kravene er oppfylt. Det stilles ikke krav om kontroller som allerede er foretatt innenfor rammen av fremgangsmåten for EF-verifiseringserklæring som omhandlet i vedlegg V.

Verifiseringen av samtrafikkevnen til et strukturelt delsystem som inngår i det transeuropeiske jernbanesystemet for høyhastighetstog skal, i samsvar med de relevante grunnleggende krav, fastsettes ved henvisning til TSier dersom slike foreligger, jf. vedlegg VI.

Dersom det ikke foreligger TSier, og der det er underrettet om unntak i henhold til § 7, skal Statens jernbanetilsyn for hvert delsystem sende EFTAs overvåkingsorgan og de øvrige EØS-landene en liste over tekniske regler i bruk for gjennomføring av de sentrale kravene, og deretter hver gang listen med tekniske regler blir endret.

§ 17. Tillatelse til å ta delsystemer i bruk og tilsyn med disse

Statens jernbanetilsyn gir tillatelse til å ta i bruk de strukturelle delsystemene som inngår i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog. Når delsystemene tas i bruk, og jevnlig deretter skal Statens jernbanetilsyn kontrollere at de drives og vedlikeholdes i samsvar med de relevante grunnleggende krav. Med dette for øye skal fremgangsmåtene for vurdering og verifisering fastsatt i de respektive strukturelle og funksjonelle TSiene benyttes.

For å få slik tillatelse må delsystemene være utformet, bygd og montert på en slik måte at de oppfyller de relevante grunnleggende krav når de innlemmes i det transeuropeiske jernbanesystemet for høyhastighetstog og være forenlige med dette systemet.

Dersom delsystemene skal fornyes eller oppgraderes skal infrastrukturforvalteren eller jernbaneforetaket oversende til Statens jernbanetilsyn dokumentasjon med beskrivelse av prosjektet. Statens jernbanetilsyn avgjør hvorvidt arbeidets omfang medfører at det kreves ny tillatelse. Ved denne vurderingen skal det tas hensyn til den gjennomføringsstrategi som angis i den relevante TSien.

Ny tillatelse kreves hver gang det aktuelle delsystemets generelle sikkerhetsnivå kan påvirkes av det planlagte arbeidet.

Hvis det trenges en ny tillatelse, skal tilsynet vurdere i hvilken grad TSiene får anvendelse på prosjektet. Statens jernbanetilsyn skal meddele sin vurdering til EFTAs overvåkingsorgan.

§ 18. EF-verifisering

EF-verifiseringer i henhold til vedlegg VI utføres av et teknisk kontrollorgan valgt av oppdragsgiveren eller dennes representant.

§ 19. Tilleggsverifisering

Dersom et strukturelt delsystem som det foreligger EF-erklæring om verifisering med de tilhørende tekniske data for, ikke fullt ut er i samsvar med bestemmelsene i forskriften, og særlig med de grunnleggende krav, kan Statens jernbanetilsyn be om at det blir foretatt tilleggsverifisering.

Dersom Statens jernbanetilsyn har bedt om tilleggsverifisering etter første ledd, skal tilsynet umiddelbart underrette EFTAs overvåkingsorgan om all tilleggsverifisering det har anmodet om og gi en begrunnelse for dette.

Kapittel VI. Register

§ 20. Register over rullende materiell

Når Statens jernbanetilsyn gir tillatelse til å ta i bruk rullende materiell etter § 17, skal tilsynet påse at det er tildelt en alfanumerisk kode til hver vogn inklusive trekraftkjøretøy. Denne koden må være merket på hver vogn og registrert i et nasjonalt register for rullende materiell som forvaltes av Statens jernbanetilsyn.

Registeret skal minst inneholde følgende informasjon:

- a) henvisning til EF-erklæringen om verifisering av det utstedende organ,
- b) henvisning til registeret over rullende materiell nevnt i § 22,
- c) identifikasjon over vognens eier og leier,
- d) eventuelle restriksjoner på hvordan vognen kan brukes,
- e) sikkerhetskritiske data knyttet til vedlikeholdsplanen for vognen.

For rullende materiell som er tatt i bruk for første gang i et tredjeland, kan Statens jernbanetilsyn godta vogner som er klart identifisert i samsvar med et annet codesystem. Før slike vogner tillates brukt i Norge, må det være mulig å gjenfinne de relevante dataene listet opp i bokstavene c, d og e i annet ledd via registeret.

Registeret skal være tilgjengelig for sikkerhetsmyndighetene og undersøkelsesmyndighetene utpekt i artikkel 16 og 21 i direktiv 2004/49/EF. Det skal også gjøres tilgjengelig på alle berettigede forespørslers for tilsynsorganene utpekt i artikkel 30 i direktiv 2001/14/EF, for Det europeiske jernbanebyrået (ERA), for jernbaneforetakene og for infrastrukturforvalterne.

§ 21. Register over infrastruktur

Det skal foreligge et register over infrastruktur som inngår i det transeuropeiske jernbanesystemet for høyhastighetstog, som forvaltes av Statens jernbanetilsyn.

§ 22. Krav til registrene

Registre over infrastruktur og rullende materiell skal offentliggjøres og ajourføres årlig. I registrene skal det være angitt hovedegenskapene for hvert aktuelle delsystem eller hver del av et delsystem (for eksempel grunnleggende parametere), og i hvilken grad disse samsvarer med egenskapene fastsatt i den gjeldende TSI.

En kopi av disse registrene skal sendes til de berørte EØS-statene og til Det europeiske jernbanebyrået (ERA), og skal gjøres tilgjengelige slik at de interesserte partene kan konsultere dem, herunder i det minste de profesjonelle aktørene i sektoren.

Kapittel VII. Teknisk kontrollorgan

§ 23. Tekniske kontrollorgan

Teknisk kontrollorgan skal tilfredsstillere minimumskravene fastsatt i vedlegg VII.

§ 24. Kontrollorganets oppgaver

Teknisk kontrollorgan utfører EF-verifisering av et delsystem. Verifiseringen skal omfatte prosjekteringsfasen og hele byggefasen fram til godkjenningsfasen før delsystemet tas i bruk. Den skal også omfatte verifisering av delsystemets grensesnitt mot det systemet det skal innlemmes i, på bakgrunn av de tilgjengelige opplysningene i den relevante TSlen og i registrene fastsatt i § 22.

Det tekniske kontrollorgan utsteder EF-erklæring om verifisering av delsystem i henhold til vedlegg VI, og har ansvaret for sammenstillingen av de tekniske data som skal følge EF-erklæringen om verifisering. De tekniske dataene skal omfatte alle nødvendige dokumenter om delsystemets egenskaper og eventuelt all dokumentasjon som bekrefter samtrafikkkomponentenes samsvar. De skal også omfatte alle relevante opplysninger om bruksvilkår og -begrensninger, ettersyn, løpende eller periodisk overvåking, justering og vedlikehold.

§ 25. Tilbakekall av utpeking av kontrollorgan

Dersom et teknisk kontrollorgan ikke lenger oppfyller kravene som nevnt i § 23, eller på annen måte opptrer i strid med regelverket, skal Statens jernbanetilsyn trekke tilbake utpekingen og straks underrette EFTA's overvåkingsorgan og øvrige EØS-stater om dette.

Kapittel VIII. Sluttbestemmelser

§ 26. Klageadgang

Klage over enkeltvedtak truffet av Statens jernbanetilsyn etter forskriften avgjøres av Samferdselsdepartementet.

§ 27. Generelle saksbehandlingsregler

Dersom ikke annet er særskilt bestemt i forskriften gjelder forvaltningslovens saksbehandlingsregler.

§ 28. Gebyrer

Departementet kan gi forskrift om gebyrer for kontrolltiltak

§ 29. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 30. april 2006. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 8. april 1999 nr. 424 om samtrafikkveien i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog.

Vedlegg I. Det transeuropeiske jernbanesystemet for høyhastighetstog

1. Infrastrukturen

Infrastrukturen for det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog skal være infrastrukturen for de jernbanelinjer i det transeuropeiske transportnett som er angitt i vedtak nr. 1692/96/EF av 23. juli 1996 om fellesskapsretningslinjer for utviklingen av et transeuropeisk transportnett, eller oppført i eventuelle ajourføringer av nevnte vedtak som følge av revisjonen omhandlet i vedtakets artikkel 21.

Høyhastighetslinjene skal omfatte

- jernbanelinjer som er særskilt bygd for høyhastighetstog og utstyrt for hastigheter som i alminnelighet er på minst 250 km/t,
- jernbanelinjer som er særskilt opprustet for høyhastighetstog, og som er utstyrt for hastigheter på omkring 200 km/t,
- jernbanelinjer som er særskilt opprustet for høyhastighetstog, og som har særegne trekk på grunn av topografiske eller overflatemessige begrensninger eller beliggenhet i byområdet der hastigheten må tilpasses i hvert enkelt tilfelle.

Denne infrastrukturen omfatter trafikkstyrings-, posisjonerings- og navigeringssystemer: tekniske anlegg for databehandling og telekommunikasjon beregnet på persontrafikk på disse jernbanelinjene for å sikre sikker og enhetlig drift av jernbanenettet og effektiv trafikkstyring.

2. Rullende materiell

Det rullende materiellet nevnt i denne forskrift skal omfatte tog konstruert for å brukes

- enten i hastigheter på minst 250 km/t på jernbanelinjer bygd særskilt for høye hastigheter, samtidig som de muliggjør drift i hastigheter over 300 km/t når omstendighetene tillater det,
- eller i hastigheter omkring 200 km/t på jernbanelinjer i seksjon 1, der de er forenlige med disse jernbanelinjenes ytelsesnivå.

3. Forenlighet med det transeuropeiske jernbanesystemet for høyhastighetstog

Kvaliteten på jernbanetjenestene i Europa avhenger blant annet av en svært høy grad av forenlighet mellom infrastrukturens egenskaper (i vid forstand, dvs. alle berørte delsystemers faste anlegg) og det rullende materiellets egenskaper (herunder de berørte delsystemenes komponenter som befinner seg ombord). Yteevnenivåer, sikkerhet, driftskvalitet og kostnader avhenger av denne forenligheten.

Vedlegg II. Delsystemer

1. Liste over delsystemer

For denne forskrifts formål kan systemet som utgjør det transeuropeiske jernbanesystemet for høyhastighetstog inndeles i følgende delsystemer:

- a) Enten strukturelle områder:
 - infrastruktur,
 - energi,
 - styring, kontroll og signalering,
 - trafikkstyring og drift,
 - rullende materiell,
- b) eller funksjonsbetingede områder:
 - vedlikehold,
 - telematikkapplikasjoner for person- og godstrafikk.

2. Områder som skal dekkes

For hvert delsystem blir listen over aspekter knyttet til samtrafikkevne angitt i mandatene for utarbeidelse av TSIs som gis ERA.

I henhold til artikkel 6 nr. 1 i direktiv 96/48/EF skal disse mandatene fastsettes i samsvar med fremgangsmåten fastsatt i artikkel 21 nr. 2 i nevnte direktiv.

Om nødvendig spesifiserer ERA listen over aspekter knyttet til samtrafikkevne gitt i mandatene i samsvar med artikkel 5 nr. 3 bokstav c) i ovennevnte direktiv.

Vedlegg III. Grunnleggende krav

1. Generelle krav

1.1. Sikkerhet

- 1.1.1. Utforming, bygging eller montering samt vedlikehold og kontroll av sikkerhetsrelevante komponenter, særlig komponenter som medvirker ved togtrafikken, skal garantere at sikkerhetsnivået tilsvarer de mål som er fastsatt for nettet, også under spesifiserte sviktende forhold.
- 1.1.2. Parameterene for kontakten mellom hjul og skinner må oppfylle de krav til kjørestabilitet som er nødvendige for å garantere sikker trafikk ved høyeste tillatte hastighet.
- 1.1.3. Komponentene som brukes, må motstå alle spesifiserte vanlige og uvanlige påkjenninger i hele sin brukstid. Det må med egnede midler sørges for at enhver uforutsett svikt får begrenset innvirkning på sikkerheten.
- 1.1.4. Utformingen av faste anlegg og rullende materiell og materialvalg må sikte mot å begrense utvikling, spredning og skadevirkninger av ild og røyk i tilfelle brann.
- 1.1.5. Alle innretninger beregnet på å betjenes av passasjerene må være slik utformet at sikkerheten ikke settes i fare dersom de brukes på en forutsigbar måte som ikke er i samsvar med oppslått bruksanvisning.

1.2. Pålitelighet og tilgjengelighet

Kontroll og vedlikehold av faste anlegg og rullende materiell som medvirker ved togtrafikken, skal tilrettelegges og foretas på en slik måte og med en slik hyppighet at komponentene opprettholder sin funksjon under de fastsatte forhold.

1.3. Helse

- 1.3.1. Materialer som i kraft av den måten de brukes på, kan utgjøre en helsefare for dem som har adgang til dem, må ikke brukes i tog og jernbaneinfrastrukturer.
- 1.3.2. Slike materialer må velges, behandles og brukes på en slik måte at utslipp av skadelige eller farlige damper eller gasser begrenses, særlig i tilfelle brann.

1.4. Miljøvern

- 1.4.1. Miljøvirkningene av byggingen og driften av det transeuropeiske jernbanesystemet for høyhastighetstog må vurderes og tas i betraktning på systemets utformingsstadium i samsvar med gjeldende EØS-bestemmelser.
- 1.4.2. Materialene som brukes i tog eller jernbaneinfrastrukturer, må velges, behandles og brukes på en slik måte at utslipp av miljøskadelige damper eller gasser forhindres, særlig i tilfelle brann.
- 1.4.3. Det rullende materiell og energiforsyningssystemene må utformes og framstilles slik at de er elektromagnetisk kompatible med anlegg, utstyr samt private og offentlige nett der det er risiko for interferens.

1.5. *Teknisk kompatibilitet*

Infrastrukturenes og de faste anleggenes tekniske spesifikasjoner må være innbyrdes kompatible og kompatible med spesifikasjonene for togene i trafikk i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog.

Dersom det på visse deler av nettet viser seg vanskelig å oppfylle disse spesifikasjonene, kan det iverksettes foreløpige løsninger som sikrer framtidig kompatibilitet.

2. *Særskilte krav til de enkelte delsystemer*

2.1. *Infrastrukturer*

2.1.1. *Sikkerhet*

Det må treffes egnede tiltak for å forhindre adgang til eller uønsket inntrenging i anleggene på høyhastighetsstrekninger.

Det må treffes tiltak for å begrense farene for personer, særlig på stasjoner som passeres av høyhastighetstog.

Infrastrukturer der publikum har adgang, må utformes og bygges på en slik måte at helsefare for personer begrenses (stabilitet, brann, atkomst, evakuering, perronger osv.).

Det må fastsettes egnede bestemmelser for å ta hensyn til de særskilte sikkerhetsforhold i lange tunneler.

2.2. *Energi*

2.2.1. *Sikkerhet*

Driften av energiforsyningssystemene må ikke gjøre sikkerheten dårligere verken for høyhastighetstog eller personer (brukere, driftspersonell, beboere langs jernbanelinjen og tredjemann).

2.2.2. *Miljøvern*

Driften av energiforsyningssystemene må ikke gi miljøbelastninger utover de spesifiserte grensene.

2.2.3. *Teknisk kompatibilitet*

Elektrisitetforsyningssystemene som brukes i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog, må

- gjøre det mulig for togene å oppnå de spesifiserte nivåer for yteevne,
- være kompatible med strømvaktakerinnretningene som togene er utstyrt med.

2.3. *Styring, kontroll og signalering*

2.3.1. *Sikkerhet*

Anlegg for styring, kontroll og signalering som brukes i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog, skal gi mulighet for togtrafikk med et sikkerhetsnivå som tilsvarende de mål som er fastsatt for nettet.

2.3.2. *Teknisk kompatibilitet*

Alle nye infrastrukturer og alt nytt rullende materiell framstilt eller utviklet etter fastsettelsen av kompatible styrings- og signalssystemer må tilpasses disse systemene.

Utstyr for styring, kontroll og signalering som monteres i førerkabinene, må muliggjøre normal drift under de spesifiserte forhold i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog.

2.4. *Rullende materiell*

2.4.1. *Sikkerhet*

Det rullende materialet må være slik konstruert og forbindelsen mellom vognene være slik utformet at de områder der passasjerer og personell oppholder seg, er beskyttet ved eventuell kollisjon eller avsporing.

Det elektriske utstyret må ikke svekke styringskontrollens og signalanleggenes funksjon og sikkerhet.

Bremseteknikkene og bremsekraftene må være forenlige med sporenes utforming, de tekniske strukturer og signalssystemene.

Det må treffes tiltak for å hindre adgangen til spenningsførende komponenter av hensyn til personsikkerheten.

Ved faresituasjoner må passasjerene ha mulighet til å informere togføreren og personellet ha mulighet til å oppnå kontakt med ham/henne.

Inngangsdørene må være utstyrt med lukke- og åpningsinnretninger som garanterer passasjerenes sikkerhet.

Det må finnes nødutganger, og de må være merket.

Det må fastsettes egnede bestemmelser for å ta hensyn til de særskilte sikkerhetsforhold i lange tunneler.

Det er et absolutt krav at togene er utstyrt med et nødbelysningsystem med tilstrekkelig styrke og uavhengighet.

Togene må være utstyrt med et høyttaleranlegg som gir togpersonellet og personell i kontrollsentre utenfor toget mulighet til å gi beskjeder til passasjerene.

2.4.2. *Pålitelighet og tilgjengelighet*

Det vitale utstyret i forbindelse med hjul, trekkraft, bremses og styringskontroll må være slik utformet at toget i en gitt sviktsituasjon kan fortsette uten skadevirkninger for det utstyr som fortsatt er i drift.

2.4.3. *Teknisk kompatibilitet*

Det elektriske utstyret må være kompatibelt med styringskontrollens og signalanleggets virkemåte.

Strømvaktakerinnretningenes spesifikasjoner må være slik at de gjør det mulig for togene å være i trafikk med de energiforsyningssystemene som brukes i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog.

Det rullende materiellets spesifikasjoner må være slik at det gir mulighet til å være i trafikk på alle de linjer togene er forventet å trafikkere.

2.4.4. *Kontroller*

Tog må styres med en registreringsenhet. Dataene innsamlet med denne enheten og behandlingen av informasjonen må harmoniseres.

2.5 *Vedlikehold*

2.5.1. *Helse*

De tekniske anleggene og rutinene som følges i vedlikeholdsanleggene, må ikke utgjøre en fare for menneskers helse.

2.5.2. *Miljøvern*

De tekniske anleggene og rutinene som følges i vedlikeholdsanleggene, må ikke overskride de tillatte nivåer for miljømessige ulemper.

2.5.3. *Teknisk kompatibilitet*

Vedlikeholdsanleggene for høyhastighetstog må være slik at oppgavene i tilknytning til sikkerhet, helse og komfort kan utføres på alle de tog som de er utformet for.

2.6. *Miljø*

2.6.1. *Helse*

Ved driften av det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog må lovfestede støygrenser overholdes.

2.6.2. *Miljøvern*

Driften av det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog må ikke ved normal vedlikeholdsstand forårsake et vibrasjonsnivå i grunnen som er uakseptabelt for virksomhet og nærmiljø i kort avstand fra infrastrukturen.

2.7. *Drift*

2.7.1. *Sikkerhet*

Tilpasningen av reglene for nettverksdrift og togførerens og togpersonellets kvalifikasjoner må garantere en sikker internasjonal drift.

Vedlikeholdsarbeidene og hyppigheten av disse, vedlikeholdspersonellets opplæring og kvalifikasjoner samt kvalitetssikringssystemene ved vedlikeholdsanleggene til de berørte operatører må være av en slik art at de garanterer et høyt sikkerhetsnivå.

2.7.2. *Pålitelighet og tilgjengelighet*

Vedlikeholdsarbeidene og hyppigheten av disse, vedlikeholdspersonellets opplæring og kvalifikasjoner samt kvalitetssikringssystemene ved vedlikeholdsanleggene til de berørte operatører må være av en slik art at de garanterer et høyt nivå for systemets pålitelighet og tilgjengelighet.

2.7.3. *Teknisk kompatibilitet*

Tilpasningen av reglene for nettverksdrift og kvalifikasjonene til togførere, togpersonell og personell med ansvar for trafikken må sikre effektiv drift av det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog.

Vedlegg IV. Samtrafikkkomponenter

EF-erklæring om:

- samsvar
- bruksegnethet.

1. *Samtrafikkkomponenter*

EF-erklæringen får anvendelse på de samtrafikkkomponenter som er relevante for samtrafikkveien i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog som nevnt i artikkel 3 i direktiv 96/48/EF. Slike samtrafikkkomponenter kan være:

1.1. *Generelle komponenter*

Komponenter som ikke brukes utelukkende i jernbanesystemet, og som uten videre kan brukes på andre områder.

1.2. *Generelle komponenter med særskilte egenskaper*

Komponenter som ikke brukes utelukkende i jernbanesystemet, men som må framvise særskilte nivåer for yteevne når de brukes på jernbaneområdet.

1.3. *Særskilte komponenter*

Komponenter som utelukkende brukes i jernbanesystemer.

2. *Anvendelsesområde*

EF-erklæringen omfatter

- enten ett eller flere tekniske kontrollorganers vurdering av om en samtrafikkkomponent isolert sett oppfyller de tekniske spesifikasjoner den skal oppfylle,
- eller ett eller flere tekniske kontrollorganers vurdering/evaluering av en samtrafikkkomponents bruksegnethet sett i den jernbanesammenheng den er ment å inngå i, særlig i tilfeller som omfatter grensesnitt, og i forbindelse med tekniske spesifikasjoner, særlig funksjonsspesifikasjoner, som skal kontrolleres.

Vurderingsprosedyrene gjennomført av de tekniske kontrollorganene i utformings- og framstillingsfasen skal bygge på modulene fastlagt i beslutning 93/465/EØF i samsvar med vilkårene nevnt i TSI-spesifikasjonene.

3. *EF-erklæringens innhold*

EF-erklæringen om samsvar eller bruksegnethet og de dokumenter som ledsager den, må dateres og undertegnes.

Erklæringen må skrives på det samme språket som bruksanvisningen og inneholde følgende:

- henvisninger til direktiv 96/48/EF,
- navn og adresse på produsenten eller dennes representant etablert i EØS-området (oppgi firmanavn og full adresse; dersom det er en representant, må også produsentens eller konstruktørens firmanavn oppgis),
- beskrivelse av samtrafikkkomponenten (fabrikat, type osv.),
- beskrivelse av hvilken framgangsmåte som er brukt for å erklære samsvar eller bruksegnethet (artikkel 13 i direktiv 96/48/EF),
- alle relevante beskrivelser av samtrafikkkomponenten, særlig bruksvilkårene,
- navn og adresse til det eller de tekniske kontrollorganer som har deltatt i framgangsmåten som er fulgt med hensyn til samsvar og bruksegnethet, samt kontrollsertifikatets dato og eventuelt sertifikatets varighet og gyldighetsvilkår,
- eventuelt henvisning til de europeiske spesifikasjoner,
- identifikasjon av vedkommende som er bemyndiget til å undertegne på vegne av produsenten eller dennes representant etablert i EØS-området.

Vedlegg V. Delsystemer

EF-verifiseringserklæring

EF-verifiseringserklæringen og de dokumenter som ledsager den, må dateres og underskrives.

Erklæringen må skrives på det samme språket som er brukt i den tekniske dokumentasjonen og inneholde følgende:

- henvisninger til direktiv 96/48/EF,
- navn og adresse på oppdragsgiveren eller dennes representant etablert i EØS-området (oppgi firmanavn og full adresse; dersom det er en representant, må også oppdragsgiverens firmanavn oppgis),
- kort beskrivelse av delsystemet,
- navn og adresse til det tekniske kontrollorgan som har foretatt EF-verifiseringen nevnt i artikkel 18 i direktiv 96/48/EF,
- henvisning til dataene i den tekniske dokumentasjonen,
- alle relevante bestemmelser, foreløpige eller endelige, som delsystemet skal oppfylle, særlig eventuelle driftsbegrensninger eller -vilkår,
- gyldighetsperiode dersom EF-erklæringen er foreløpig,
- den underskriftsberettigedes identitet.

Vedlegg VI. Delsystemer

EF-verifisering

1. EF-verifisering er den rutine der et teknisk kontrollorgan etter anmodning fra oppdragsgiveren eller dennes representant etablert i EØS-området kontrollerer og attesterer at et delsystem er
 - i samsvar med bestemmelsene i direktiv 96/48/EF,
 - i samsvar med andre regler som følger av EØS-avtalen, og at det kan tas i bruk.

2. Verifiseringen av delsystemer omfatter følgende stadier:
 - samlet utforming,
 - framstilling/bygging av delsystemet, særlig bygge- og anleggsarbeider, montering av komponenter og samlet tilpasning,
 - endelig utprøving av delsystemet.
3. Det tekniske kontrollorganet ansvarlig for EF-verifiseringen skal utstede et samsvarssertifikat til oppdragsgiveren eller dennes representant etablert i EØS-området, som i sin tur skal utstede EF-verifiseringserklæringen og sende den til tilsynsmyndigheten i EØS-stat der delsystemet er bygd og/eller i drift.
4. Saksmappen med teknisk dokumentasjon som ledsager verifiseringserklæringen, må inneholde følgende:
 - for infrastrukturer: plantegninger, godkjeningsrapporter for jord- og armeringsarbeider, prøvings- og kontrollrapporter for betongarbeider,
 - for andre delsystemer: helhetlige og detaljerte tegninger som svarer til utføringen, elektriske og hydrauliske diagrammer, styrekretsdiagrammer, beskrivelser av databehandlingssystemer og automatiske systemer, drifts- og vedlikeholdshåndbøker osv.,
 - en liste over samtrafikkkomponenter omhandlet i direktiv 96/48/EF, artikkel 3 i delsystemene,
 - kopier av EF-erklæringene om samsvar eller bruksegnethet som skal være utstedt for komponentene i samsvar med direktivet 96/48/EF artikkel 13, eventuelt ledsaget av de tilsvarende beregninger samt en kopi av rapportene om prøvinger og kontroller foretatt av de tekniske kontrollorganene på grunnlag av de felles tekniske spesifikasjonene,
 - sertifikat fra det tekniske kontrollorgan ansvarlig for EF-verifiseringen, ledsaget av tilsvarende beregninger og kontrasignatur fra organet selv, der det bekreftes at prosjektet er i samsvar med ovennevnte direktiv, og der eventuelle gjeldende forbehold tatt under utføringen av arbeidet oppgis, og dessuten ledsaget av inspeksjons- og kontrollrapportene som organet har utarbeidet i forbindelse med verifiseringen som angitt i nr. 5.3 og 5.4.
5. *Tilsyn*
- 5.1. Formålet med EF-tilsynet er å sikre at forpliktelsene som følger av den tekniske dokumentasjonen, er blitt oppfylt i løpet av framstillingen/byggingen av delsystemet.
- 5.2. Det tekniske kontrollorganet med ansvar for å kontrollere utførelsen må hele tiden ha adgang til byggeplasser, lagringssteder og eventuelt prefabrikerings- eller prøvingsanlegg og i sin alminnelighet til ethvert sted som det finner nødvendig for å utføre sin oppgave. Oppdragsgiveren eller dennes representant etablert i EØS-området skal framlegge eller få framlagt for organet alle nødvendige og relevante dokumenter, særlig konstruksjonstegninger og tekniske rapporter om delsystemet.
- 5.3. Det tekniske kontrollorganet med ansvar for å kontrollere utførelsen må med jevne mellomrom utføre kontroller for å sikre samsvar med direktiv 96/48/EF og forskriften her. Det må ved disse anledningene utstede en kontrollrapport til de ansvarlige for framstillingen/byggingen. Det kan kreve å få være til stede under visse faser av byggearbeidet.
- 5.4. Det tekniske kontrollorganet kan dessuten foreta uanmeldte besøk på byggeplassen eller i produksjonslokalene. Under slike besøk kan organet foreta fullstendige eller delvise kontroller. Organet skal gi de ansvarlige for framstillingen/byggingen en rapport om besøket og eventuelt en kontrollrapport.
6. Den fullstendige saksmappen nevnt i nr. 4 må gis til oppdragsgiveren eller dennes representant etablert i EØS-området som støtte for samsvarssertifikatet utstedt av det tekniske kontrollorganet ansvarlig for verifiseringen av det driftsklare delsystemet. Rapporten må vedlegges EF-verifiseringserklæringen, som oppdragsgiveren sender til Statens jernbanetilsyn.

Oppdragsgiveren må oppbevare en kopi av rapporten i hele delsystemets levetid. Den må sendes til enhver EØS-stat som anmoder om det.
7. Hvert teknisk kontrollorgan må jevnlig offentliggjøre relevante opplysninger om følgende:
 - mottatte anmodninger om EF-verifisering
 - utstedte samsvarssertifikater
 - avslag på søknader om samsvarssertifikater.
8. Saksmapper og korrespondanse om EF-verifiseringsrutinene må skrives på et offisielt språk i den EØS-stat der oppdragsgiveren eller dennes representant i EØS-området er etablert, eller på et språk som denne godtar.

Vedlegg VII. Minimumskriterier det skal tas hensyn til ved utpeking av teknisk kontrollorgan

1. Det tekniske kontrollorgan samt dets direktør og personell som skal utføre oppgavene i forbindelse med verifiseringen, skal ikke være direkte involvert i utforming, framstilling, bygging, i omsetning eller vedlikehold av samtrafikkkomponenter eller delsystemer og heller ikke i driften av dem. Dette utelukker likevel

- ikke utveksling av tekniske opplysninger mellom produsenten eller konstruktøren og det tekniske kontrollorganet.
2. Det tekniske kontrollorgan og personellet ansvarlig for kontroll må utføre verifiseringsoppgavene med størst mulig grad av faglig integritet og teknisk kompetanse; de må være fri for påtrykk eller påvirkning, særlig av økonomisk art, som kan innvirke på deres vurdering eller på resultatene av deres kontroll, særlig fra personer eller grupper av personer som har interesse av verifiseringsresultatene. Særlig må organet og personellet som er ansvarlig for kontrollene, være funksjonelt uavhengige av myndighetene utpekt for å utstede tillatelser til idriftsettelse innenfor rammen av denne forskrift, lisenser innenfor rammen av rådsdirektiv 95/18/EF av 19. juni 1995 om lisens til jernbaneforetak og sikkerhetsattestater innenfor rammen av direktiv 2004/49/EF, og organer med ansvar for etterforskning i tilfelle ulykker.
 3. Det tekniske kontrollorgan må råde over det nødvendige personell og besitte de nødvendige midler, slik at det administrative og tekniske arbeidet forbundet med verifiseringen kan utføres på en tilfredsstillende måte. Det bør også ha tilgang til utstyr som er nødvendig til ekstraordinær verifisering.
 4. Personell som skal utføre kontrollene, må ha
 - en god teknisk og faglig utdanning,
 - tilfredsstillende kjennskap til kravene som stilles til de kontroller som utføres, og tilstrekkelig erfaring med slike kontroller,
 - nødvendig ferdighet i å utarbeide attestater, registre og rapporter som bekrefter at det er utført kontroll.
 5. Det må sikres at kontrollpersonalet er upartisk. Deres avlønning må ikke være avhengig av antall utførte kontroller, og heller ikke av resultatene av slike kontroller.
 6. Det tekniske kontrollorganet må tegne ansvarsforsikring, med mindre organets ansvar dekkes av staten i samsvar med norsk lovgivning, eller med mindre den norske stat selv er direkte ansvarlig for kontrollen.
 7. Det tekniske kontrollorgans personell er pålagt taushetsplikt for alle opplysninger det har fått kjennskap til under utøvelsen av sin virksomhet. Dette gjelder ikke for den/de myndigheter som håndhever forskriften her.

10. april Nr. 411 2006

Forskrift om samtrafikkveien i det konvensjonelle jernbanesystemet (samtrafikkforskriften).

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 10. april 2006 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 4, § 5, § 6, § 12, § 15 og § 16, lov 16. juni 1994 nr. 20 om tekniske kontrollorgan som har til oppgave å gjennomføre samsvarsvurderingar § 7. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 37d (direktiv 2001/16/EF endret ved direktiv 2004/50/EF). Kunngjort 12. april 2006.

Kapittel I

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å fastsette de vilkårene som skal oppfylles for å oppnå samtrafikkveie for det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet som omhandlet i vedlegg I.

§ 2. Virkeområde

Forskriften setter krav til den som skal ta i bruk delsystem som inngår i den norske delen av det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet, jf. vedlegg I og vedlegg II.

Forskriften omfatter prosjektering, bygging, idriftsettelse, oppgradering, fornyelse, drift og vedlikehold av de delene av systemet som skal settes i drift etter datoen for forskriftens ikrafttredelse. Forskriften omfatter også de faglige kvalifikasjonene og helse- og sikkerhetskravene for personellet som bidrar til driften og vedlikeholdet.

Bestemmelsene i denne forskriften kommer til anvendelse uten å berøre andre relevante EØS-bestemmelser. For samtrafikkkomponenter som også omfatter grensesnitt, kan imidlertid hensynet til samsvar med de grunnleggende krav i denne forskrift gjøre det nødvendig å bruke de enkelte europeiske spesifikasjoner som er utarbeidet for dette formål.

§ 3. Myndighetene

Samferdselsdepartementet kan gjøre unntak fra å anvende TSier iht. § 7.

Statens jernbanetilsyn gir tillatelse til å ta i bruk strukturelle delsystemer.

Statens jernbanetilsyn utpeker tekniske kontrollorgan.

Statens jernbanetilsyn skal føre jevnlig tilsyn med at bestemmelsene i denne forskrift og i forskrifter og enkeltvedtak gitt i medhold av denne, blir overholdt.

Statens jernbanetilsyn fastsetter nærmere krav til registre for rullende materiell og infrastruktur.

Statens jernbanetilsyn kan gi utfyllende bestemmelser til forskriften her.

§ 4. Definisjoner

I forskriften her menes med:

- a) *det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet*: strukturen i det jernbanenettet som er beskrevet i vedlegg I, herunder jernbanelinjer og faste anlegg, bygd eller oppgradert til bruk for konvensjonell jernbanetransport og kombinert jernbanetransport, samt rullende materiell til bruk på dette nettet,

- b) *samtrafikkevne*: evnen i det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet til å muliggjøre sikker og kontinuerlig trafikk av tog som oppviser de påkrevde ytelsesnivåer for disse jernbanelinjene. Denne evnen avhenger av at alle forskriftsmessige, tekniske og driftsmessige vilkår for å oppfylle grunnleggende krav er til stede,
- c) *delsystemer*: resultatet av inndelingen av det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet, som beskrevet i vedlegg II. Disse delsystemene som det må fastsettes grunnleggende krav til, er av strukturell eller funksjonell karakter,
- d) *samtrafikkkomponenter*: enhver enkeltstående komponent, gruppe av komponenter, underenhet eller fullstendig enhet som inngår i eller er bestemt til å inngå i et delsystem, og som har direkte eller indirekte betydning for samtrafikkevnen i det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet. Begrepet komponent omfatter både materielle produkter og immaterielle produkter, som for eksempel programvare,
- e) *grunnleggende krav*: alle vilkårene fastsatt i vedlegg III som må oppfylles av det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet, delsystemer og samtrafikkkomponenter, herunder grensesnitt,
- f) *europaisk spesifisering*: en felles teknisk spesifisering, en europeisk teknisk godkjenning eller en nasjonal standard som gjennomfører en europeisk standard som er fastsatt i artikkel 1 nr. 8–12 i direktiv 93/38/EØF,
- g) *tekniske spesifiseringer for samtrafikkevne (TSIer)*: spesifiseringer som hvert delsystem eller hver del av et delsystem skal omfattes av, med henblikk på å oppfylle de grunnleggende krav og sikre samtrafikkevnen i det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet,
- h) *teknisk kontrollorgan*: organ som har ansvar for å vurdere samtrafikkkomponentenes samsvar eller bruksegnethet eller for å gjennomføre fremgangsmåten for EF-verifisering av delsystemene,
- i) *grunnleggende parametere*: ethvert forskriftsmessig, teknisk eller driftsmessig vilkår som er av avgjørende betydning for samtrafikkevnen, og som krever en avgjørelse etter fremgangsmåten fastsatt i artikkel 21 nr. 2 i direktiv 2001/16/EF,
- j) *oppgradering*: ethvert større endringsarbeid på et delsystem eller en del av et delsystem som forbedrer delsystemets generelle ytelse,
- k) *fornyelse*: ethvert større utskiftningsarbeid på et delsystem eller del av et delsystem som ikke endrer delsystemets generelle ytelse,
- l) *eksisterende jernbanesystem*: strukturen av jernbanelinjer og faste anlegg i det eksisterende jernbanesystemet samt rullende materiell av alle kategorier og opprinnelse som trafikkerer denne infrastrukturen,
- m) *utskifting innenfor rammen av vedlikehold*: alle utskiftninger av komponenter med deler med identisk funksjon og ytelse innenfor rammen av forebyggende eller korrigerende vedlikehold,
- n) *idriftsettelse*: alle arbeidsoppgaver som utføres for å sette et delsystem i den driftsstatus det er konstruert for,
- o) *særlig tilfelle*: en hvilken som helst del av det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystem som krever midlertidige eller permanente særlige bestemmelser i TSIene, på grunn av enten geografiske, topografiske eller bymiljømessige begrensninger, eller av hensyn til forenlighet med det eksisterende systemet. Dette kan særlig omfatte jernbanelinjer og -nett som ikke er forbundet med EØS-områdetets øvrige jernbanenett, dessuten lasteprofil, sporvidde eller avstanden mellom spor, rullende materiell utelukkende ment til lokal, regional eller historisk bruk, og rullende materiell på vei til eller fra tredjestater såfremt det ikke krysser grensen mellom to EØS-land.

§ 5. Grunnleggende krav

Den norske delen av det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet, delsystemer og samtrafikkkomponenter, herunder grensesnitt, skal oppfylle de relevante grunnleggende krav som fremgår av vedlegg III.

Øvrige tekniske spesifiseringer omhandlet i artikkel 18 nr. 4 i direktiv 93/38/EØF, som er nødvendige for å utfylle europeiske spesifiseringer eller andre standarder i bruk i EØS-området, må ikke stride mot de grunnleggende krav.

Kapittel II. Tekniske spesifiseringer for samtrafikkevne (TSIer)

§ 6. Delsystemer og TSIer

Delsystemene må være i samsvar med TSIene. Samsvaret må til enhver tid opprettholdes så lenge hvert delsystem er i bruk.

§ 7. Unntak

Samferdselsdepartementet kan gjøre unntak fra å anvende visse TSIer, herunder spesifiseringer for rullende materiell, i følgende tilfeller og situasjoner:

- a) ved et prosjekt som gjelder en ny jernbanelinje, for fornyelse eller oppgradering av en eksisterende linje, eller for et hvilket som helst aspekt nevnt i § 2 som befinner seg på et framskredent stadium eller er omfattet av en kontrakt som er under gjennomføring fra det tidspunkt de aktuelle TSIene er innlemmet i EØS-avtalen,
- b) ved et prosjekt til fornyelse eller oppgradering av en eksisterende jernbanelinje dersom lasteprofilen, sporvidden, avstanden mellom sporene eller den elektriske spenning bestemt ved disse TSIene ikke er forenlige med dem som gjelder for den eksisterende jernbanelinjen,

- c) ved et prosjekt som gjelder en ny jernbanelinje eller fornyelse eller oppgradering av en eksisterende jernbanelinje dersom jernbanenettet er atskilt eller isolert fra EØS-området øvrige jernbanenett av hav,
- d) ved alle prosjekter som gjelder fornyelse, utvidelse eller oppgradering av en eksisterende jernbanelinje dersom anvendelsen av disse TSIene kan skade planens økonomiske levedyktighet og/eller forenligheten til jernbanesystemet,
- e) når, etter ulykke eller naturkatastrofe, vilkårene for en rask gjenoppbygging av jernbanenettet økonomisk eller teknisk ikke gir rom for full eller delvis anvendelse av de relevante TSIene,
- f) for vogner i trafikk til eller fra tredjestater, når disse vognenes sporvidde skiller seg fra sporvidden til EØS-områdets hovedjernbanenett.

§ 8. Underretning om unntak

Samferdselsdepartementet skal på forhånd underrette EFTAs overvåkingsorgan om det planlagte unntaket og oversende dokumentasjon over de TSIer eller deler av TSIer som det ikke ønsker anvendt, samt om de tilsvarende spesifikasjoner som det ønsker å anvende.

Kapittel III. Samtrafikkkomponenter

§ 9. Oppfyllelse av grunnleggende krav

Samtrafikkkomponenter som det foreligger en EF-erklæring om samsvar eller bruksegnethet for, jf. vedlegg IV, er i samsvar med de grunnleggende krav.

Alle samtrafikkkomponenter skal være underlagt framgangsmåten for vurdering av samsvar og bruksegnethet angitt i den respektive TSIen og skal være ledsaget av et sertifikat.

Samtrafikkkomponenter tilfredsstiller de grunnleggende kravene dersom de er i samsvar med vilkårene fastsatt i den relevante TSIen eller de tilsvarende europeiske spesifikasjonene utarbeidet for å samsvare med disse vilkårene.

§ 10. Omsetning og bruk av samtrafikkkomponenter

Samtrafikkkomponenter kan bare bringes i omsetning dersom de gjør det mulig å oppnå samtrafikkevne i det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet og dersom de samtidig oppfyller de grunnleggende krav. Slike komponenter som er i samsvar med forskriften her, kan bringes i omsetning uten begrensninger. Det stilles ikke krav om kontroller som allerede er foretatt innenfor rammen av framgangsmåten for EF-erklæring om samsvar eller bruksegnethet, som omhandlet i vedlegg IV.

Samtrafikkkomponenter skal være forsvarlig montert og vedlikeholdt og brukes til det formål de er bestemt for.

Denne bestemmelsen er ikke til hinder for at komponentene kan bringes i omsetning til andre formål.

§ 11. Tiltak mot ulovlig omsetning og bruk av samtrafikkkomponenter

Statens jernbanetilsyn skal treffe nødvendige tiltak for å sikre at samtrafikkkomponentene ivaretar kravene i § 10.

Dersom Statens jernbanetilsyn fastslår at en samtrafikkkomponent som er omfattet av en EF-erklæring om samsvar eller bruksegnethet, og som bringes i omsetning og brukes til det formål den er bestemt for, sannsynligvis ikke vil oppfylle de grunnleggende krav, skal tilsynet treffe alle nødvendige tiltak for å begrense komponentens anvendelsesområde, forby bruk av den eller trekke den tilbake fra markedet.

I tillegg skal Statens jernbanetilsyn treffe nødvendige tiltak dersom de europeiske spesifikasjonene er feilaktig anvendt, dersom anvendelsen av slike spesifikasjoner gjøres gjeldende eller dersom de europeiske spesifikasjoner er utilstrekkelige.

§ 12. Underretning om tiltak

Statens jernbanetilsyn skal umiddelbart underrette EFTAs overvåkingsorgan om de tiltak som er truffet i henhold til § 11 og grunnngi sin avgjørelse.

Dersom Statens jernbanetilsyn får melding fra EFTAs overvåkingsorgan om at tiltaket er berettiget og at samtrafikkkomponent som det foreligger en EF-samsvarserklæring for, viser seg ikke å være i samsvar, skal tilsynet treffe de nødvendige tiltak overfor den som har utarbeidet erklæringen, og underrette overvåkingsorganet og de øvrige EØS-statene om dette.

Kapittel IV. Krav til produsenter eller andre som utsteder EF-erklæring

§ 13. Krav til produsenten

Når produsenten eller dennes representant i EØS-området utsteder en EF-erklæring om samsvar eller bruksegnethet for en samtrafikkkomponent, skal vedkommende anvende bestemmelsene fastsatt i de relevante TSIene.

Vurderingen av en samtrafikkkomponents samsvar eller bruksegnethet skal foretas av det tekniske kontrollorganet som er blitt anmodet om dette av produsenten eller dennes representant etablert i EØS-området.

Dersom samtrafikkkomponentene er omfattet av andre EØS-regler som omfatter andre aspekter, skal det i EF-erklæringen om samsvar eller bruksegnethet angis at samtrafikkkomponentene også oppfyller kravene i disse EØS-reglene.

§ 14. Krav til andre

Dersom verken produsenten eller dennes representant etablert i EØS-området har oppfylt forpliktelsene nevnt i § 13, skal disse forpliktelsene påhvile enhver som bringer samtrafikkkomponenten i omsetning. De samme forpliktelsene får anvendelse for enhver som setter sammen samtrafikkkomponenter eller deler av samtrafikkkomponenter av ulik opprinnelse, eller som til eget bruk produserer samtrafikkkomponenter.

§ 15. Tiltak mot produsent eller dennes representant

Fastslår Statens jernbanetilsyn at en EF-erklæring er urettmessig utarbeidet skal produsenten eller dennes representant etablert i EØS-området pålegges å bringe samtrafikkkomponenten i samsvar og overtredelsen til opphør innen en nærmere angitt frist.

Dersom komponenten ikke bringes i samsvar skal tilsynet treffe nødvendige tiltak for å begrense eller forby omsetningen av vedkommende samtrafikkkomponent eller sikre at den trekkes tilbake fra markedet etter framgangsmåtene fastsatt i § 11 og § 12.

Kapittel V. Delsystemer**§ 16. Oppfyllelse av grunnleggende krav**

Strukturelle delsystemer som inngår i det transeuropeiske jernbanesystem for konvensjonelle tog og som det foreligger en EF-erklæring om verifisering for, anses å ha samtrafikkvegne og å oppfylle de relevante grunnleggende krav. Slike delsystemer som er samsvar med forskriften her kan uten begrensninger bygges, tas i bruk eller drives dersom de grunnleggende krav er oppfylt. Det stilles ikke krav om kontroller som allerede er foretatt innenfor rammen av framgangsmåten for EF-verifiseringserklæring som omhandlet i vedlegg V.

Verifiseringen av samtrafikkvegnen til et strukturelt delsystem som inngår i det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet skal, i samsvar med de relevante grunnleggende krav, fastsettes ved henvisning til TSier dersom slike foreligger, jf. vedlegg VI.

Dersom det ikke foreligger TSier, eller der det er underrettet om unntak i henhold til § 7, skal Statens jernbanetilsyn for hvert delsystem sende EFTAs overvåkingsorgan og de øvrige EØS-landene en liste over tekniske regler i bruk for gjennomføring av de sentrale kravene, og deretter hver gang listen med tekniske regler blir endret.

§ 17. Tillatelse til å ta i bruk delsystemer og tilsyn med disse

Statens jernbanetilsyn gir tillatelse til å ta i bruk de strukturelle delsystemene som inngår i det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet. Når delsystemene tas i bruk, og jevnlig deretter skal Statens jernbanetilsyn kontrollere at de drives og vedlikeholdes i samsvar med de relevante grunnleggende krav. Med dette for øye skal framgangsmåtene for vurdering og verifisering fastsatt i de respektive strukturelle og funksjonelle TSiene benyttes.

For å få slik tillatelse må delsystemene være utformet, bygd og montert på en slik måte at de oppfyller de relevante grunnleggende krav når de innlemmes i det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet og være forenlige med dette systemet.

Dersom delsystemene skal fornyes eller oppgraderes skal infrastrukturforvalteren eller jernbaneforetaket oversende til Statens jernbanetilsyn dokumentasjon med beskrivelse av prosjektet. Statens jernbanetilsyn avgjør hvorvidt arbeidets omfang medfører at det krever ny tillatelse. Ved denne vurderingen skal det tas hensyn til den gjennomføringsstrategi som angis i den relevante TSien.

Ny tillatelse kreves hver gang det aktuelle delsystemets generelle sikkerhetsnivå kan påvirkes av det planlagte arbeidet.

Hvis det trenges en ny tillatelse, skal tilsynet beslutte i hvilken grad TSiene får anvendelse på prosjektet. Statens jernbanetilsyn skal meddele sin beslutning til EFTAs overvåkingsorgan og de andre EØS-statene.

§ 18. EF-verifisering

EF-verifiseringen i henhold til vedlegg VI utføres av et teknisk kontrollorgan valgt av oppdragsgiveren eller dennes representant.

§ 19. Tilleggsverifisering

Dersom et strukturelt delsystem som det foreligger EF-erklæring om verifisering med de tilhørende tekniske data for, ikke fullt ut er i samsvar med bestemmelsene i forskriften, og særlig med de grunnleggende krav, kan Statens jernbanetilsyn be om at det blir foretatt tilleggsverifisering.

Dersom Statens jernbanetilsyn har bedt om tilleggsverifisering etter første ledd, skal tilsynet umiddelbart underrette EFTAs overvåkingsorgan om all tilleggsverifisering det har anmodet om og gi en begrunnelse for dette.

Kapittel VI. Register**§ 20. Register over rullende materiell**

Når Statens jernbanetilsyn gir tillatelse til å ta i bruk rullende materiell etter § 17, skal tilsynet påse at det er tildelt en alfanumerisk kode til hver vogn inklusive trekraftkjøretøy. Denne koden må være merket på hver vogn og registrert i et nasjonalt register for rullende materiell som forvaltes av Statens jernbanetilsyn.

Registeret skal minst inneholde følgende informasjon:

- a) henvisninger til EF-erklæringen om verifisering og det utstedende organ,
- b) henvisninger til registeret over rullende materiell nevnt i § 22,

- c) identifikasjon av vognens eier eller leier,
- d) eventuelle restriksjoner på hvordan vognen kan brukes,
- e) sikkerhetskritiske data knyttet til vedlikeholdsplanen for vognen.

For rullende materiell som er tatt i bruk for første gang i et tredjeland, kan Statens jernbanetilsyn godta vogner som er klart identifisert i samsvar med et annet kodesystem. Før slike vogner tillates brukt i Norge, må det være mulig å gjenfinne de relevante dataene listet opp i bokstavene c, d og e i annet ledd via registeret.

Registeret skal være tilgjengelig for sikkerhetsmyndighetene og undersøkelsesmyndighetene utpekt i artikkel 16 og 21 i direktiv 2004/49/EF. Det skal også gjøres tilgjengelig på alle berettigede forespørsler for tilsynsorganene utpekt i artikkel 30 i direktiv 2001/14/EF, for Det europeiske jernbanebyrået (ERA), for jernbaneforetakene og for infrastrukturforvalterne.

§ 21. Register over infrastruktur

Det skal foreligge et register over infrastruktur som inngår i det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystem, som forvaltes av Statens jernbanetilsyn.

§ 22. Krav til registrene

Registre over infrastruktur og rullende materiell skal offentliggjøres og ajourføres årlig. I registrene skal det være angitt hovedegenskapene for hvert aktuelle delsystem eller hver del av et delsystem (for eksempel grunnleggende parametere), og i hvilken grad disse samsvarer med egenskapene fastsatt i den gjeldende TSI.

En kopi av disse registrene skal sendes til de berørte EØS-statene og til Det europeiske jernbanebyrået (ERA), og skal gjøres tilgjengelige slik at de interesserte partene kan konsultere dem, herunder i det minste de profesjonelle aktørene i sektoren.

Kapittel VII. Tekniske kontrollorgan

§ 23. Tekniske kontrollorgan

Teknisk kontrollorgan skal tilfredsstillere minimumskravene fastsatt i vedlegg VII.

§ 24. Kontrollorganets oppgaver

Teknisk kontrollorgan utfører EF-verifisering av et delsystem. Verifiseringen skal omfatte prosjekteringsfasen og hele byggefasen fram til godkjenningsfasen før delsystemet tas i bruk. Den skal også omfatte verifisering av delsystemets grensesnitt mot det systemet det skal innlemmes i, på bakgrunn av de tilgjengelige opplysningene i den relevante TSIen og i registrene fastsatt i § 22.

Det tekniske kontrollorgan utsteder EF-erklæring om verifisering av delsystem i henhold til vedlegg VI, og har ansvaret for sammenstillingen av de tekniske data som skal følge EF-erklæringen om verifisering. De tekniske dataene skal omfatte alle nødvendige dokumenter om delsystemets egenskaper og eventuelt all dokumentasjon som bekrefter samtrafikkkomponentenes samsvar. De skal også omfatte alle relevante opplysninger om bruksvilkår og -begrensninger, ettersyn, løpende eller periodisk overvåking, justering og vedlikehold.

§ 25. Tilbakekall av utpeking av kontrollorgan

Dersom et teknisk kontrollorgan ikke lenger oppfyller kravene som nevnt i § 23, eller på annen måte opptrer i strid med regelverket, skal Statens jernbanetilsyn trekke tilbake utpekingen og straks underrette EFTAs overvåkingsorgan og øvrige EØS-stater om dette.

Kapittel VIII. Sluttbestemmelser

§ 26. Klageadgang

Klage over enkeltvedtak truffet av Statens jernbanetilsyn etter forskriften avgjøres av Samferdselsdepartementet.

§ 27. Generelle saksbehandlingsregler

Dersom ikke annet er særskilt bestemt i forskriften gjelder forvaltningslovens saksbehandlingsregler.

§ 28. Gebyrer

Departementet kan gi forskrift om gebyrer for kontrolltiltak.

§ 29. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 30. april 2006. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 5. februar 2003 nr. 137 om samtrafikkveien i det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet (samtrafikkforskriften).

Vedlegg I. Det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet

1. Infrastruktur

Infrastrukturen for det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet vil være infrastrukturen for de jernbanelinjer i det transeuropeiske transportnett som er angitt i vedtak nr. 1692/96/EF av 23. juli 1996 om fellesskapsretningslinjer for utviklingen av et transeuropeisk transportnett, eller oppført i eventuelle ajourføringer av nevnte vedtak som følge av revisjonen omhandlet i vedtakets artikkel 21, jf. EØS-komiteens beslutning nr. 38/1999 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport).

Den norske delen av det transeuropeiske konvensjonelle jernbanenettet omfatter følgende linjer:

- Østfoldbanen (Oslo – Moss – Kornsjø)
- Vestfoldbanen (Oslo – Drammen – Skien)
- Bratsbergbanen (Nordagutu – Skien)
- Kongsvingerbanen (Oslo – Kongsvinger – Charlottenberg)
- Sørlandsbanen (Oslo – Hokksund – Stavanger)
- Bergensbanen (Oslo – Hokksund – Hønefoss – Bergen) (Oslo – Roa – Hønefoss)
- Dovrebanen (Oslo – Dombås – Trondheim)
- Meråkerbanen (Trondheim – Storlien)
- Nordlandsbanen (Trondheim – Bodø)
- Ofotbanen (Narvik – Vaissijaure).

For denne forskrifts formål kan dette jernbanenettet deles inn i følgende kategorier:

- jernbanelinjer for persontrafikk,
- jernbanelinjer for blandet trafikk (personer og gods),
- jernbanelinjer som er særskilt konstruert eller opprustet for godstjenester,
- knutepunkter for persontrafikk,
- knutepunkter for godstrafikk, herunder terminaler for ulike typer transportsystemer,
- jernbanelinjer som knytter disse elementene sammen.

Denne infrastrukturen omfatter trafikkstyrings-, posisjonering- og navigeringssystemer: tekniske anlegg for databehandling og telekommunikasjon beregnet på person- og godstrafikk med langdistansetog på jernbanenettet, med henblikk på å oppnå sikker og enhetlig drift av jernbanenettet samt effektiv trafikkstyring.

2. Rullende materiell

Det rullende materiell vil omfatte alt materiell som kan anvendes på hele eller deler av det transeuropeiske konvensjonelle jernbanenettet, herunder:

- motorvogner med forbrenningsdrift eller elektrisk drift,
- trekkraftkjøretøy med forbrenningsdrift eller elektrisk drift,
- passasjervogner,
- godsvogner, herunder rullende materiell til transport av lastebiler,

Mobilt utstyr for bygging og vedlikehold av jernbaneinfrastruktur er inkludert, men har ikke første prioritet.

Hver av disse kategoriene er inndelt i følgende underkategorier:

- rullende materiell til internasjonal bruk,
- rullende materiell til nasjonal bruk.

3. Kompatibilitet for det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet

Kvaliteten på jernbanetjenestene i Europa avhenger blant annet av en svært høy grad av kompatibilitet mellom infrastrukturens egenskaper (i vid forstand, dvs. alle berørte delsystemers faste anlegg) og det rullende materiellets egenskaper (herunder de berørte delsystemenes komponenter som befinner seg om bord). Yteevnenivåer, sikkerhet, driftskvalitet og kostnader avhenger av denne kompatibiliteten.

4. Utvidelse av virkeområdet

1. Underkategorier for jernbanelinjer og rullende materiell

For å skape samtrafikkevne på en kostnadseffektiv måte vil ytterligere underkategorier av jernbanelinjer og rullende materiell omtalt i dette vedlegg bli utviklet når det er nødvendig. Om nødvendig kan de funksjonelle og tekniske spesifikasjonene omtalt i direktiv 2001/16/EF artikkel 5 nr. 3 variere avhengig av underkategori.

2. Garantier vedrørende kostnader

Nytte-kostanalysen for de foreslåtte tiltakene vil blant annet ta følgende i betraktning:

- det foreslåtte tiltakets kostnad,
- reduksjon av kapitalkostnader og avgifter som skyldes stordriftsfordeler og bedre utnyttelse av rullende materiell,
- reduksjon av kostnader til investering og vedlikehold/driftskostnader som skyldes økt konkurranse mellom produsenter og vedlikeholdsbedrifter,
- miljøfordeler som skyldes tekniske forbedringer av jernbanesystemet,
- større sikkerhet under drift.

Dessuten vil den sannsynlige virkningen for alle berørte operatører og økonomiske aktører framgå av denne vurderingen.

Vedlegg II. Delsystemer

1. Liste over delsystemer

For denne forskrifts formål kan systemet som utgjør det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet inndeles i følgende delsystemer:

- a) strukturbetingede områder:
 - infrastruktur,

- energi,
 - styring, kontroll og signalering,
 - trafikkstyring og drift,
 - rullende materiell
 - b) funksjonsbetingede områder:
 - vedlikehold,
 - telematikkapplikasjoner for person- og godstrafikk.
2. *Beskrivelse av delsystemene*
- For hvert delsystem eller hver del av et delsystem vil TSIene inneholde krav til komponenter og andre forhold knyttet til samtrafikkevne.
- Uten å foregripe valget av komponenter og andre forhold knyttet til samtrafikkevne eller i hvilken rekkefølge disse vil bli underlagt TSIer, omfatter delsystemene særlig følgende:
- 2.1. *Infrastruktur*
- Spor, sporveksler, byggverk (broer, tunneler osv.), infrastruktur knyttet til jernbanestasjoner (perronger, ganganlegg, herunder anlegg som er tilpasset bevegelsehemmedes behov osv.) og sikkerhets- og verneutstyr.
- 2.2. *Energi*
- Det elektriske system, kontaktledningsanlegg og strømvaktakere.
- 2.3. *Styring, kontroll og signalering*
- Alt utstyr som er nødvendig for å kunne garantere sikkerhet og for å kunne styre og kontrollere bevegelsene til tog som er godkjent for trafikk på jernbanenettet.
- 2.4. *Trafikkstyring og drift*
- Fremgangsmåter og tilhørende utstyr som muliggjør enhetlig drift av de ulike strukturelle delsystemer, både under normal og redusert drift, herunder særlig framføring av tog, trafikkplanlegging og trafikkstyring.
- De samlede faglige kvalifikasjoner som kreves for å kunne yte trafikktenester over landegrensene.
- 2.5. *Telematikkapplikasjoner*
- Dette delsystemet omfatter to elementer, i samsvar med vedlegg I:
- a) applikasjoner for persontrafikk, herunder systemer som gir informasjon til reisende før og under reisen, reservasjons- og betalingsystemer, bagasjehåndtering og styring av forbindelser mellom tog og med andre transportmidler,
 - b) applikasjoner for godstransport, herunder informasjonssystemer (sanntidsovervåking av gods og tog), rangerings- og tildelingssystemer, reservasjons-, betalings- og faktureringsystemer, styring av forbindelser med andre transportmidler og produksjon av elektroniske følgedokumenter.
- 2.6. *Rullende materiell*
- Struktur, styrings- og kontrollsystemer og alt tilhørende togutstyr, trekk- og energikonverteringsutstyr, bremseutstyr, koplingsutstyr, understell (boggier, aksler osv.) og hjuloppheng, dører, menneske-maskin-grensesnitt (fører, togpersonale og passasjerer, herunder hensynet til bevegelsehemmede personers behov), passive eller aktive sikkerhetsinnretninger og utstyr for passasjerers og togpersonalets helse.
- 2.7. *Vedlikehold*
- De fremgangsmåter, tilhørende utstyr, logistikkplanlegg for vedlikeholdsarbeid, og reservelagre som muliggjør obligatorisk utbedrende og forebyggende vedlikehold fastsatt for å sikre samtrafikkevnen til jernbanesystemet og garantere det nødvendige ytelsesnivå.

Vedlegg III. Grunnleggende krav

1. *Allmenne krav*
- 1.1. *Sikkerhet*
- 1.1.1. Planlegging, bygging eller montering samt vedlikehold og kontroll av sikkerhetskritiske komponenter, særlig komponenter som medvirker ved togtrafikken, skal garantere at sikkerhetsnivået tilsvarer de mål som er fastsatt for nettet, også under spesifiserte forhold der det inntreffer svikt.
- 1.1.2. Parametrene for kontakten mellom hjul og skinner må oppfylle de krav til kjørestabilitet som er nødvendige for å garantere sikker trafikk ved høyeste tillatte hastighet.
- 1.1.3. De brukte komponentene må kunne motstå alle vanlige og uvanlige spesifiserte påkjenninger i hele sin brukstid. Det må med egnede midler sørges for at enhver uforutsett svikt får begrenset innvirkning på sikkerheten.
- 1.1.4. Ved planleggingen av faste anlegg og rullende materiell og valg av materialer må det tas sikte på å begrense utvikling, spredning og skadevirkninger av ild og røyk i tilfelle brann.
- 1.1.5. Alle innretninger beregnet på å betjenes av passasjerene må være slik utformet at brukssikkerheten ikke svekkes og at brukernes helse og sikkerhet ikke settes i fare dersom innretningene brukes på en forutsigbar måte som ikke er i samsvar med oppslått bruksanvisning.
- 1.2. *Pålitelighet og tilgjengelighet*
- Tilsyn med og vedlikehold av faste og mobile komponenter som er en del av togtrafikken, skal tilrettelegges og foretas på en slik måte og med en slik hyppighet at komponentene kan opprettholde sin funksjonsevne under de angitte forhold.

- 1.3. *Helse*
- 1.3.1. Materialer som i kraft av den måten de brukes på, kan utgjøre en helsefare for dem som har adgang til dem, må ikke brukes i infrastruktur og rullende materiell.
- 1.3.2. Slike materialer må velges, behandles og brukes på en slik måte at utslipp av skadelig og farlig røyk eller gass begrenses, særlig i tilfelle brann.
- 1.4. *Miljøvern*
- 1.4.1. Miljøvirkningene av byggingen og driften av det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet må vurderes og tas i betraktning på systemets planleggingstrinn i samsvar med gjeldende bestemmelser i EØS-området.
- 1.4.2. Materialene som brukes i infrastruktur og rullende materiell må hindre utslipp av miljøskadelig og farlig røyk eller gass, særlig i tilfelle brann.
- 1.4.3. Det rullende materiell og energiforsyningssystemene må utformes og framstilles på en slik måte at de er elektromagnetisk kompatible med anlegg og utstyr samt med private eller offentlige nett der det er risiko for interferens.
- 1.4.4. Ved driften av det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet må lovfestede støygrenser overholdes.
- 1.4.5. Driften av det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet må ikke ved normal vedlikeholdsstand forårsake et vibrasjonsnivå i grunnen som er uakseptabelt for virksomhet og miljø nær infrastrukturen.
- 1.5. *Teknisk kompatibilitet*
- Infrastrukturenes og de faste anleggenes tekniske egenskaper må være innbyrdes kompatible og må dessuten være kompatible med de tekniske egenskapene til det rullende materiellet som skal brukes i det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet.
- Dersom det i visse deler av nettet viser seg vanskelig å overholde disse spesifikasjonene, kan det iverksettes midlertidige løsninger som sikrer framtidig kompatibilitet.
2. *Særskilte krav til de enkelte delsystemer*
- 2.1. *Infrastruktur*
- 2.1.1. *Sikkerhet*
- Det må treffes egnede tiltak for å forhindre adgang til eller uønsket inntrenging i anleggene.
- Det må treffes tiltak for å begrense farer for personer, særlig når tog passerer stasjonene.
- Infrastruktur der publikum har adgang, må utformes og bygges på en slik måte at farer for personer begrenses (stabilitet, brann, atkomst, evakuering, perronger osv.).
- Det må fastsettes egnede bestemmelser for å ta hensyn til de særskilte sikkerhetsforhold i lange tunneler.
- 2.2. *Energi*
- 2.2.1. *Sikkerhet*
- Driften av energiforsyningssystemene må ikke svekke sikkerheten, verken for det rullende materiellet eller personer (brukere, driftspersonell, beboere langs jernbanelinjen og tredjemann).
- 2.2.2. *Miljøvern*
- Driften av energiforsyningssystemene, både for elektrisitet og for forbrenningsenergi, må ikke gi miljøbelastninger utover de spesifiserte grensene.
- 2.2.3. *Teknisk kompatibilitet*
- Systemene for forsyning av forbrenningsenergi eller elektrisitet må:
- gjøre det mulig for det rullende materiellet å oppnå de spesifiserte nivåer for yteevne,
 - når det gjelder strømforsyningssystemer, være kompatible med strømvaktakerne som det rullende materiellet er utstyrt med.
- 2.3. *Styring, kontroll og signalering*
- 2.3.1. *Sikkerhet*
- Anlegg og fremgangsmåter for styring, kontroll og signalering som skal brukes, skal gi mulighet for togtrafikk med et sikkerhetsnivå som tilsvarer de mål som er fastsatt for nettet. Systemer for styring, kontroll og signalering skal gi fortsatt sikker trafikk for tog som har tillatelse til å kjøre dersom svikt oppstår.
- 2.3.2. *Teknisk kompatibilitet*
- All ny infrastruktur og alt nytt rullende materiell framstilt eller utviklet etter at kompatible systemer for styring, kontroll og signalering er blitt tatt i bruk, må tilpasses disse systemene.
- Utstyr for styring, kontroll og signalering som monteres i førerhuset, må muliggjøre normal drift under de spesifiserte forhold i det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet.
- 2.4. *Rullende materiell*
- 2.4.1. *Sikkerhet*
- Det rullende materiellet må ha en slik struktur, og forbindelsen mellom vognene være slik utformet, at de områder der passasjerer og personell oppholder seg, er beskyttet ved kollisjon eller avsporing.

Det elektriske utstyret må ikke svekke funksjonssikkerheten til anleggene for styring, kontroll og signalering.

Bremseteknikkene og bremsekraftene må være forenlig med utformingen av spor, byggverk og signalsystemer.

Av hensyn til personsikkerheten må det treffes tiltak for å hindre adgangen til spenningsførende komponenter.

Ved faresituasjoner må passasjerene ha mulighet til å informere lokomotivføreren, og personalet ha mulighet til å oppnå kontakt med vedkommende.

Inngangsdørene må være utstyrt med lukke- og åpningsinnretninger som garanterer passasjerenes sikkerhet.

Det må finnes nødutganger, og de må være merket.

Det må fastsettes egnede bestemmelser med henblikk på de særskilte sikkerhetsforhold i lange tunneler.

Et nødbelysningssystem med tilstrekkelig styrke og varighet er obligatorisk ombord på togene.

Togene må være utstyrt med et personvarslingssystem som gir togpersonalet og personale i trafikkstyringsentralene utenfor toget mulighet til å gi meldinger til passasjerene.

2.4.2. *Pålitelighet og tilgjengelighet*

Det vitale utstyret i forbindelse med hjul, trekkraft, bremses og styringskontroll må være slik utformet at toget i en gitt situasjon der svikt oppstår kan fortsette uten at det medfører skadevirkninger for det utstyr som fortsatt er i drift.

2.4.3. *Teknisk kompatibilitet*

Det elektriske utstyret må være kompatibelt med virkemåten til anlegg for styring, kontroll og signalering.

Når det gjelder tog med elektrisk trekkraft, må strømvaktene ha slike egenskaper at togene kan kjøre med de energiforsyningssystemene som brukes i det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet.

Det rullende materiellet må ha slike egenskaper at det kan være i trafikk på alle de linjer togene er forventet å trafikkere.

2.4.4. *Kontroller*

Tog må utstyres med en registreringsenhet. Dataene innsamlet med denne enheten og behandlingen av informasjonen må harmoniseres.

2.5. *Vedlikehold*

2.5.1. *Helse og sikkerhet*

De tekniske anleggene, og de fremgangsmåtene som følges i sentrene, må garantere sikker drift av delsystemet, og må ikke utgjøre noen sikkerhets- eller helsefare.

2.5.2. *Miljøvern*

De tekniske anleggene, og de fremgangsmåtene som følges i vedlikeholdssentrene, må ikke overskride de tillatte nivåer for miljøbelastninger.

2.5.3. *Teknisk kompatibilitet*

Vedlikeholdsanleggene for konvensjonelt rullende materiell må være slik at arbeidsoppgavene i tilknytning til sikkerhet, helse og komfort kan utføres på alt materiell de er planlagt for.

2.6. *Drift og trafikkstyring*

2.6.1. *Sikkerhet*

Tilpasningen av reglene for styring av trafikken på nettet og kvalifikasjonene til lokomotivførerne, togpersonalet for øvrig og til trafikkstyringspersonalet må være av en slik art at sikker drift kan garanteres, idet de ulike kravene som gjelder for innenlands trafikk og trafikk over landegrensene, skal tas i betraktning.

Vedlikeholdsarbeidene og hyppigheten av disse, aktuelle kvalitetssikringssystemer samt opplæring og kvalifikasjoner for berørt trafikkstyringspersonale og vedlikeholdspersonale må være av en slik art at de garanterer et høyt sikkerhetsnivå.

2.6.2. *Pålitelighet og tilgjengelighet*

Vedlikeholdsarbeidene og hyppigheten av disse, aktuelle kvalitetssikringssystemer samt opplæring og kvalifikasjoner for berørt trafikkstyringspersonale og vedlikeholdspersonale må være av en slik art at de garanterer et høyt nivå for systemets pålitelighet og tilgjengelighet.

2.6.3. *Teknisk kompatibilitet*

Tilpasningen av reglene for styring av trafikken på nettet og kvalifikasjonene til lokomotivførerne, togpersonalet for øvrig og til trafikkstyringspersonalet må være av en slik art at effektiv drift av det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet kan garanteres, idet de ulike kravene som gjelder for innenlands trafikk og for trafikk over landegrensene, tas i betraktning.

2.7. *Telematikkapplikasjoner for person- og godstrafikk*

2.7.1. *Teknisk kompatibilitet*

De grunnleggende kravene på området telematikkapplikasjoner som skal garantere et minste kvalitetsnivå på tjenester for reisende og godstransportkunder, gjelder særlig teknisk kompatibilitet.

Det må treffes tiltak for å sikre:

- at databaser, programvare og datakommunikasjonsprotokoller er utviklet på en måte som muliggjør størst mulig datautveksling mellom ulike programmer og mellom ulike operatører, unntatt fortrolige forretningsdata,
- at brukerne lett får tilgang til informasjonen.

2.7.2. *Pålitelighet og tilgjengelighet*

Disse databasene, programvaren og datakommunikasjonsprotokollene skal brukes, forvaltes, oppdateres og vedlikeholdes på måter som sikrer systemenes effektivitet og tjenestenes kvalitet.

2.7.3. *Helse*

Grensesnittene mellom systemer og brukere må overholde minstereglene om ergonomi og helsevern.

2.7.4. *Sikkerhet*

Med hensyn til lagring og overføring av sikkerhetsrelaterte opplysninger skal det sørges for tilstrekkelig grad av integritet og pålitelighet.

*Vedlegg IV. Samtrafikkkomponentenes samsvar og bruksegnethet*1. *Samtrafikkkomponenter*

EF-erklæringen får anvendelse på de samtrafikkkomponenter som gjelder samtrafikkveien til det transeuropeiske konvensjonelle jernbanesystemet, som nevnt i direktiv 2001/16/EF artikkel 3. Slike samtrafikkkomponenter kan være:

1.1. *Generelle komponenter*

Komponenter som ikke kan brukes utelukkende i jernbanesystemet, og som uten videre kan brukes på andre områder.

1.2. *Generelle komponenter med særskilte egenskaper*

Komponenter som brukes utelukkende i jernbanesystemet, men som må framvise særskilte nivåer for yteevne når de brukes på jernbaneområdet.

1.3. *Særskilte komponenter*

Komponenter som utelukkende brukes for jernbaneformål.

2. *Anvendelsesområde*

EF-erklæringen omfatter:

- enten ett eller flere tekniske kontrollorganers vurdering av hvorvidt en samtrafikkkomponent isolert sett er i samsvar med de tekniske spesifikasjoner den skal oppfylle,
- eller ett eller flere tekniske kontrollorganers vurdering/evaluering av en samtrafikkkomponents bruksegnethet sett i den jernbanesammenheng den er ment å inngå i, særlig i tilfeller som omfatter grensesnitt, og i forhold til tekniske spesifikasjoner, særlig funksjonsspesifikasjoner, som skal kontrolleres.

Framgangsmåtene for vurdering gjennomført av de tekniske kontrollorganene i planleggings- og produksjonsfasen skal bygge på modulene fastlagt i beslutning 93/465/EØF i samsvar med vilkårene nevnt i TSIene.

3. *EF-erklæringens innhold*

EF-erklæringen om samsvar eller bruksegnethet og de dokumenter som ledsager den, må dateres og undertegnes.

Erklæringen må skrives på det samme språket som bruksanvisningen og skal inneholde følgende:

- henvisninger til direktiv 2001/16/EF,
- navn og adresse på produsenten eller dennes representant i EØS-området (firma og full adresse; dersom det er en representant i EØS-området, må også produsentens eller konstruktørens firma oppgis),
- beskrivelse av samtrafikkkomponenten (fabrikat, type osv.),
- beskrivelse av hvilken framgangsmåte som er fulgt for å erklære samsvar eller bruksegnethet, (artikkel 13 i direktiv 2001/16/EF),
- alle relevante beskrivelser av samtrafikkkomponenten, særlig bruksvilkårene,
- navn og adresse til det eller de tekniske kontrollorganer som har deltatt i framgangsmåten som er fulgt med hensyn til samsvar og bruksegnethet, samt kontrollsertifikatets dato og eventuelt sertifikatets varighet og gyldighetsvilkår,
- eventuelt henvisning til de europeiske spesifikasjoner,
- identifikasjon av vedkommende som er bemyndiget til å inngå forpliktelser på vegne av produsenten eller dennes representant i EØS-området.

Vedlegg V. Erklæring om verifisering av delsystemer

EF-verifiseringserklæringen og de dokumenter som ledsager den, må dateres og underskrives.

Erklæringen må skrives på det samme språket som er brukt i den tekniske dokumentasjonen og skal inneholde følgende:

- henvisninger til direktiv 2001/16/EF,
- navn og adresse på oppdragsgiveren eller dennes representant etablert i EØS-området (firma og full adresse; dersom det er en representant, må også oppdragsgiverens firma oppgis),
- kort beskrivelse av delsystemet,
- navn og adresse til det tekniske kontrollorgan som har foretatt EF-verifiseringen nevnt i direktiv 2001/16/EF, artikkel 18,
- henvisning til dokumentene i den tekniske dokumentasjonen,
- alle relevante bestemmelser, foreløpige eller endelige, som delsystemet skal oppfylle, særlig eventuelle driftsbegrensninger eller -vilkår,
- gyldighetsperiode dersom EF-erklæringen er foreløpig,
- den underskriftsberettigedes identitet.

Vedlegg VI. EF-verifisering av delsystemer

1. Innledning

EF-verifisering er den framgangsmåte der et teknisk kontrollorgan etter anmodning fra oppdragsgiveren eller dennes representant etablert i EØS-området kontrollerer og attesterer at et delsystem er:

- i samsvar med bestemmelsene i direktiv 2001/16/EF,
- i samsvar med andre regler som følger av EØS-avtalen, og at det kan tas i bruk.

2. Stadier

Kontrollen av delsystemer omfatter følgende stadier:

- samlet utforming,
- framstilling/bygging av delsystemet, særlig bygge- og anleggsarbeider, montering av komponenter og samlet tilpasning,
- endelig prøving av delsystemet.

3. Sertifikat

Det tekniske kontrollorgan som er ansvarlig for EF-verifiseringen, skal utarbeide et samsvarssertifikat beregnet på oppdragsgiveren eller dennes representant i EØS-området, som i sin tur skal utarbeide EF-verifiseringserklæringen beregnet på tilsynsmyndigheten i EØS-stat der delsystemet er anlagt og/eller i drift.

4. Teknisk dokumentasjon

Den tekniske dokumentasjon som ledsager verifiseringserklæringen, må inneholde følgende:

- for infrastrukturer: plantegninger, godkjeningsrapporter for jord- og armeringsarbeider, prøvings- og kontrollrapporter for betongarbeider,
- for andre delsystemer: helhetlige og detaljerte tegninger som svarer til utførelsen, elektriske og hydrauliske diagrammer, styrekretsskjemaer, beskrivelser av databehandlingssystemer og automatiske systemer, drifts- og vedlikeholdshåndbøker osv.,
- en liste over delsystemenes samtrafikkkomponenter som omhandlet i direktiv 2001/16/EF, artikkel 3,
- kopier av EF-erklæringene om samsvar eller bruksegnethet som skal være utstedt for komponentene i samsvar med direktiv 2001/16/EF, artikkel 13, eventuelt ledsaget av de tilhørende beregninger samt en kopi av rapportene om prøvinger og kontroller foretatt av de tekniske kontrollorganene på grunnlag av de felles tekniske spesifikasjonene,
- sertifikat fra det tekniske kontrollorgan som er ansvarlig for EF-verifiseringen, ledsaget av tilhørende beregninger og kontrasignatur fra organet selv, der det bekreftes at prosjektet er i samsvar med direktiv 2001/16/EF og denne forskrift, og der eksisterende forbehold tatt under utførelsen av arbeidet oppgis, og sertifikatet skal dessuten være ledsaget av inspeksjons- og kontrollrapportene som nevnte organ har utarbeidet som ledd i sin oppgave, som angitt i nr. 5.3 og 5.4.

5. Tilsyn

5.1. Formålet med EF-tilsynet er å sikre at forpliktelsene som følger av den tekniske dokumentasjonen, er blitt oppfylt i løpet av fremstillingen/byggingen av delsystemet.

5.2. Det tekniske kontrollorgan som har ansvar for å kontrollere utførelsen, må hele tiden ha adgang til byggeplasser, produksjonsanlegg, lagre og eventuelt prefabrikerings- eller prøvingsanlegg og i sin alminnelighet til ethvert sted som det finner nødvendig for å utføre sin oppgave. Oppdragsgiveren eller dennes representant i EØS-området skal framlegge eller få framlagt for organet alle nødvendige og relevante dokumenter for dette formål, særlig arbeidsplaner og teknisk dokumentasjon om delsystemet.

- 5.3. Det tekniske kontrollorgan som har ansvar for å kontrollere utførelsen, må med jevne mellomrom foreta kontroller for å sikre samsvar med direktiv 2001/16/EF og forskriften her. Organet må ved disse anledningene utstede en kontrollrapport til de ansvarlige for gjennomføringen. Organet kan kreve å få være til stede under visse faser av byggearbeidet.
- 5.4. Det tekniske kontrollorgan kan dessuten foreta uanmeldte besøk på byggeplassen eller i produksjonslokalene. Under slike besøk kan organet foreta fullstendige eller delvise kontroller. Organet skal gi de ansvarlige for fremstillingen/byggingen en rapport om besøket og eventuelt en kontrollrapport.
6. *Deponering*

Den fullstendige saksmappen nevnt i nr. 4 skal deponeres hos oppdragsgiveren eller dennes representant etablert i EØS-området som støtte for samsvarssertifikatet utstedt av det tekniske kontrollorgan som er ansvarlig for verifiseringen av det driftsklare delsystemet. Saksmappen må vedlegges EF-verifiseringserklæringen, som oppdragsgiveren sender til Statens jernbanetilsyn.

Oppdragsgiveren må oppbevare en kopi av saksmappen i hele delsystemets levetid. Den må sendes til enhver stat i EØS-området som anmoder om det.
7. *Offentliggjøring*

Hvert teknisk kontrollorgan skal jevnlig offentliggjøre relevante opplysninger om følgende:

 - mottatte anmodninger om EF-verifisering,
 - utstedte samsvarssertifikater,
 - avslag på søknader om samsvarssertifikater.
8. *Språk*

Saksmapper og korrespondanse om framgangsmåtene for EF-verifisering skal skrives på et offisielt språk i den EØS-stat der oppdragsgiveren eller dennes representant er etablert, eller på et språk som oppdragsgiveren godtar.

Vedlegg VII. Minstekriterier det skal tas hensyn til ved utpeking av tekniske kontrollorganer

1. Det tekniske kontrollorgan, organets direktør og personalet som skal utføre kontrollene, skal ikke være involvert direkte eller i kraft av representant, i planlegging, framstilling, bygging, i omsetning eller vedlikehold av samtrafikkkomponenter eller delsystemer, og heller ikke i driften av dem. Dette utelukker likevel ikke utveksling av tekniske opplysninger mellom produsenten eller konstruktøren og det tekniske kontrollorgan.
2. Det tekniske kontrollorgan og personalet som har ansvar for kontrollene, skal foreta kontrollene med størst mulig grad av faglig integritet og teknisk kompetanse; de må ikke utsettes for påtrykk eller påvirkning, særlig av økonomisk art, som kan innvirke på deres vurdering eller på resultatene av deres kontroll, særlig fra personer eller grupper av personer som har interesse av kontrollresultatene.

Særlig må organet og personalet som er ansvarlig for kontrollene, være funksjonelt uavhengige av myndighetene utpekt for å utstede tillatelser til idriftsettelse innenfor rammen av denne forskrift, lisenser innenfor rammen av direktiv 95/18/EF og sikkerhets sertifikater innenfor rammen av direktiv 2004/49/EF, og av organer med ansvar for etterforskning i tilfelle ulykker.
3. Det tekniske kontrollorgan må ha det nødvendige personale og besitte de nødvendige midler, slik at det administrative og tekniske arbeidet forbundet med kontrollen kan foretas på en tilfredsstillende måte, og organet bør også ha tilgang til utstyr som er nødvendig til ekstraordinære kontroller.
4. Personalet som skal utføre kontrollene, må ha:
 - god teknisk og faglig opplæring,
 - tilfredsstillende kjennskap til kravene som stilles til de kontroller som foretas, og tilstrekkelig erfaring med slike kontroller,
 - nødvendig ferdighet i å utarbeide sertifikater, registre og rapporter som utgjør dokumentasjonen for at det er foretatt kontroll.
5. Kontrollpersonalets uavhengighet skal sikres. Deres avlønning må ikke være avhengig av antall foretatte kontroller, og heller ikke av resultatene av slike kontroller.
6. Det tekniske kontrollorgan må tegne ansvarsforsikring, med mindre organets ansvar dekkes av staten i samsvar med norsk lovgivning, eller med mindre den norske stat selv er direkte ansvarlig for kontrollen.
7. Det tekniske kontrollorgans personale er pålagt taushetsplikt for alt det får kjennskap til under utøvelsen av sin virksomhet. Dette gjelder ikke overfor den eller de myndigheter som håndhever forskriften her.

10. april Nr. 412 2006**Forskrift om godskriving av høyere utdanning.**

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 10. april 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–4 femte ledd. Kunngjort 12. april 2006.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for institusjoner med virksomhet regulert av lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler. Forskriften gir bestemmelser om universiteter og høyskolars godskriving av annen utdanning etter loven § 3–4 første ledd.

§ 2. Tilknyningskrav for utstedelse av vitnemål eller tildeling av grad

For at en institusjon skal kunne tildele en grad eller utstede vitnemål for fullført utdanning, må minst 60 av studiepoengene som skal inngå i beregningsgrunnlaget, være avlagt ved institusjonen.

Institusjonen kan ikke oppstille et strengere tilknyningskrav enn det som følger av første ledd.

§ 3. Krav om ny utdanning

Ved godskriving av utdanning som tidligere har inngått i beregningsgrunnlaget for en grad eller som del av en grad eller yrkesutdanning, må en student i tillegg ha avlagt minst 60 nye studiepoeng før det kan utstedes et nytt vitnemål eller tildeles en ny grad.

Institusjonene kan selv fastsette krav om inntil 90 nye studiepoeng for bestemte utdanninger. Institusjonene fastsetter selv hvilke utdanninger dette gjelder.

§ 4. Unntak – fellesgrader

Universiteter og høyskoler kan fastsette unntak fra bestemmelsene i denne forskrift for grader og yrkesutdanninger som gis i samarbeid med andre norske eller utenlandske institusjoner (fellesgrader), jf. loven § 3–2 første ledd.

§ 5. Særskilte godskrivingsregler

Utdanning som tidligere har blitt godskrevet med redusert uttelling i forhold til bestemmelsen i loven § 3–4 første ledd, skal godskrives i samsvar med tidligere praksis.

§ 6. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 28. oktober 1998 nr. 1037 om godskriving av grad, yrkesutdanning, utdanningsprogram, fag eller emne fra institusjon under lov om universiteter og høyskoler som del av cand.mag.-grad.

28. mars Nr. 413 2006**Forskrift om endring i forskrift om kontroll med Eiermessige endringer i selskap mv. som innehar tillatelse til oppdrett av matfisk av laks og ørret i sjø.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 28. mars 2006 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 34. Kunngjort 18. april 2006.

I

I forskrift 22. desember 2004 nr. 1800 om kontroll med Eiermessige endringer i selskap mv. som innehar tillatelse til oppdrett av matfisk av laks og ørret i sjø gjøres følgende endringer:

Forskriftens hjemmelfelt skal lyde:

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 22. desember 2004 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 34.

§ 6 oppheves.

II

Endringene trer i kraft straks.

28. mars Nr. 414 2006**Forskrift om endring i forskrift om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 28. mars 2006 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 1, § 2, § 4, § 5, § 6, § 8, § 9, § 11, § 16, § 19 og § 26. Kunngjort 18. april 2006.

I

I forskrift 22. desember 2004 nr. 1798 om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret gjøres følgende endring:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften)

II

Endringen trer i kraft straks.

7. april Nr. 415 2006**Forskrift om endring i forskrift om endring i forskrift om plikt til å bruke los i norske farvann.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 7. april 2006 med hjemmel i lov 16. juni 1989 nr. 59 om lostjenesten m.v. § 13, jf. forskrift 23. desember 1994 nr. 1129 om plikt til å bruke los i norske farvann. Kunngjort 18. april 2006.

I

I forskrift 2. desember 2005 nr. 1396 om endring i forskrift 23. desember 1994 nr. 1129 om plikt til å bruke los i norske farvann gjøres følgende endring:

I endringen til vedlegg 1 skal punktet med overskriften Tarhalsen – Hammerfest – Fruholmen lyde:

Tarhalsen – Skipsholmen – Fruholmen¹

1. N 70° 59,5' Ø 23° 28,5'
2. N 70° 54,0' Ø 23° 30,5'
3. N 70° 54,0' Ø 23° 38,5'
4. N 71° 05,4' Ø 23° 57,6'

¹ Posisjoner i WGS-84.

II

Endringen trer i kraft straks.

29. mars Nr. 422 2006**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° nord i 2006.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 29. mars 2006 med hjemmel i forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 § 30 annet ledd. Kunngjort 21. april 2006.

I

I forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 gjøres følgende endringer:

§ 18 første ledd skal lyde:

Fartøy som har adgang til å delta i gruppe I med hjemmelslengde over 15 meter i fisket etter torsk, kan maksimalt fiske og lande følgende kvanta torsk, hyse og sei (tonn):

Hjemmelslengde	Torsk		Hyse		Sei	
	Kvotefaktor	Fartøykvote	Kvotefaktor	Fartøykvote	Kvotefaktor	Maksimalkvote
0 – 6,99			1,13	11,5	1,13	38
7,00 – 7,99			1,34	13,6	1,34	45
8,00 – 8,99			1,59	16,1	1,59	53
9,00 – 9,99			1,96	19,9	1,96	66
10,00 – 10,99			2,15	20,0	2,15	71
11,00 – 11,99			2,63	24,4	2,63	87
12,00 – 12,99			3,13	29,1	3,13	103
13,00 – 13,99			3,79	35,2	3,79	125
14,00 – 14,99			4,31	40,1	4,31	142
15,00 – 15,99	5,49	74,1	7,62	50	5,49	106
16,00 – 16,99	6,12	82,6	7,62	50	6,12	118
17,00 – 17,99	6,75	91,1	7,62	50	6,75	130
18,00 – 18,99	7,45	100,6	7,62	50	7,45	144

Hjemmelslengde	Torsk		Hyse		Sei	
	Kvotefaktor	Fartøykvote	Kvotefaktor	Fartøykvote	Kvotefaktor	Maksimalkvote
19,00 – 19,99	8,08	109,1	7,62	50	8,08	156
20,00 – 20,99	8,64	116,6	7,62	50	8,64	167
21,00 – 21,99	8,31	108,1	7,62	50	8,34	153
22,00 – 22,99	8,66	112,7	7,62	50	8,69	159
23,00 – 23,99	9,01	117,2	7,62	50	9,04	165
24,00 – 24,99	9,36	121,8	7,62	50	9,39	172
25,00 – 25,99	9,64	125,4	7,62	50	9,67	177
26,00 – 26,99	9,99	130,0	7,62	50	10,02	183
27,00 – 27,99	10,27	133,6	7,62	50	10,30	188

§ 21 første ledd skal lyde:

Fartøy som har adgang til å delta i gruppe II reguleres med samlekvote av torsk, hyse og sei. I samlekvoten inngår følgende kvanta torsk, hyse og sei (tonn):

Lengdegrupper	Kvotefaktor	Torsk	Hyse	Sei	Samlekvote
0,00 – 7,99	1,0	14,4	3,0	13,0	17,9
8,00 – 9,99	1,4	20,2	4,2	18,2	25,03
10,00 – 14,99	1,6	23,0	4,8	20,8	28,5
15,00 – 27,99	1,9	27,4	5,7	24,7	34,0

II

Endringene trer i kraft straks.

6. april Nr. 423 2006

Forskrift om endring i forskrift om merking mv av næringsmidler.

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved Hovedkontoret 6. april 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 10 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884. Kunngjort 21. april 2006.

I

I forskrift 21. desember 1993 nr. 1385 om merking mv av næringsmidler gjøres følgende endring:

Forskriftens hjemmelsfelt skal lyde:

Fastsatt av Sosial- og helsedepartementet 21. desember 1993 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 33 første ledd, jf. § 36 andre ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 18 (direktiv 2000/13/EF endret ved direktiv 2001/101/EF og direktiv 2003/89/EF), nr. 41 (direktiv 87/250/EØF), nr. 47 (direktiv 89/108/EØF), nr. 54x (direktiv 1999/2/EF), nr. 54zc (direktiv 94/54/EF endret ved direktiv 96/21/EF og direktiv 2004/77/EF), nr. 54zza (direktiv 2002/67/EF), nr. 54zzo (forordning (EF) nr. 608/2004) og nr. 54zzu (direktiv 2005/26/EF).

II

Endringen trer i kraft straks.

7. april Nr. 424 2006

Forskrift om endring i forskrift om endring i forskrift om sjøtrafikk i bestemte farvann (sjøtrafikkforskriften).

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 7. april 2006 med hjemmel i lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann m.v. § 6, jf. forskrift 11. desember 1998 nr. 1273 om sjøtrafikk i bestemte farvann (sjøtrafikkforskriften) § 1–11. Kunngjort 21. april 2006.

I

I forskrift 2. desember 2005 nr. 1395 om endring i forskrift 11. desember 1998 nr. 1273 om sjøtrafikk i bestemte farvann (sjøtrafikkforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 7–1 skal lyde:

§ 7–1. Virkeområde

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder alt farvann innenfor rette linjer trukket slik:

- Fra Tarhalsen lykt i posisjon N 70° 52,2' Ø 023° 18,9' til posisjon N 71° 05,6' Ø 023° 15,3'. Videre derfra rett øst til posisjon N 71° 05,6' Ø 023° 59,5' ved Fruholmen fyr. Videre derfra til Portholmneset i posisjon N 71° 04,3' Ø 023° 59,4'.
- Fra Hammarneset i posisjon N 71° 02,6' Ø 023° 59,2' til Trollfjordneset i posisjon N 71° 02,2' Ø 023° 59,2'.
- Fra Rolvsøyskolten i posisjon N 70° 55,1' Ø 023° 59,9' til posisjon N 70° 41,4' Ø 023° 59,9' ved Indreneset på Kvaløy.
- Fra Straumen lykt i posisjon N 70° 36,1' Ø 023° 35,7' til posisjon N 70° 36,1' Ø 023° 33,4' ved Rassladd på nordre Seiland.
- Fra posisjon N 70° 26,7' Ø 022° 52,0' på Baardveggen på vestre Seiland til posisjon N 70° 23,5' Ø 022° 46,3' på Varneset på Stjernøy.
- Fra posisjon N 70° 20,0' Ø 022° 20,9' på vestpynten av Stjernøy til Sildmylingen lykt i posisjon N 70° 23,5' Ø 021° 42,2'. Videre derfra rett vest til posisjon N 70° 23,6' Ø 020° 59,5'. Videre derfra rett nord til posisjon N 70° 40,2' Ø 020° 59,5'. Videre derfra rett øst til Fuglen lykt i posisjon N 70° 40,2' Ø 021° 58,8'.

Med unntak av § 7–5 gjelder bestemmelsene i dette kapittel kun fartøyer i kategori 1 og 2 (fartøy med flytende farlig og/eller forurensende last i bulk).

§ 7–4 og § 7–5 skal lyde:

§ 7–4. Krav om at sikreste farled skal benyttes

A. Definisjon av farleder

1. Med hovedled 1205 menes farvannet på strekningen fra losbordingsfeltet vest av Fruholmen fyr i posisjon N 71° 05,0' Ø 023° 37,5' og sydover vest og øst om Skipsholmen og Revsholmen, videre mellom Akkarnæringen på nordøstpynten av Sørøya og Mylingen lykt på nordvestpynten av Kvaløya til kaianlegget på gassterminalen på Melkøya eller til Hammerfest havn.
2. Med hovedled 1596 menes farvannet på strekningen fra losbordingsfeltet på LoppHAVET i posisjon N 70° 38,0' Ø 021° 13,5' og sydøstover mellom Hånebba lykt på sydvestpynten av Sørøya og Sildmylingen lykt på nordpynten av Silda, gjennom Sørøysundet til Hjelman.
3. Med hovedled 1200 menes farvannet syd og nord om Hjelman og Håja eller mellom disse, til kaianlegget på gassterminalen på Melkøya eller til Hammerfest havn.

B. Krav om at sikreste farled skal benyttes

1. Fartøyer i kategori 1 eller 2 som skal anløpe eller avgå fra Melkøyaterminalen, eller som skal ankre eller avgå fra ankerplass i farvannet, skal benytte hovedled 1205 fra eller til losbordingsfeltet vest av Fruholmen.
2. I helt spesielle tilfeller, for eksempel når vær – eller andre forhold gjør det sikrere, kan Kystverket Troms og Finnmark bestemme at fartøyer i kategori 1 eller 2 likevel kan benytte hovedledene 1596 og 1200 gjennom Sørøysundet fra eller til LoppHAVET.

§ 7–5. Forbud mot bruk av farvannet

Ferdsl i følgende farvann er forbudt for alle fartøy når et fartøy i kategori 1 eller 2 befinner seg der og er underveis, med unntak for taubåter og fortøyningsbåter som assisterer ved ankomst og avgang ved Melkøyaterminalen:

- Innenfor en radius av 1,5 nautiske mil fra sydvestpynten av Melkøya. I syd brytes forbudssonen ved koordinatene N 70° 39,3' og Ø 023° 34,5' og går derfra i en rett linje i retning 040° til inn på pynten syd for Meland.

Ferdsl i følgende farvann er forbudt for alle fartøy uten tillatelse fra terminalen:

- Innenfor et sikringsfelt i 200 meters bredde rundt hele Melkøya.

II

Endringene trer i kraft straks.

10. april Nr. 425 2006

Forskrift om endring i forskrift om bevilling som statsautorisert tolk og tolkeprøven.

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 10. april 2006 med hjemmel i Almindelig borgerlig Straffelov (Straffeloven) 22. mai 1902 nr. 10 § 332, jf. forskrift 6. juni 1997 nr. 571 om bevilling som statsautorisert tolk og tolkeprøven § 20 annet ledd. Kunngjort 21. april 2006.

I

I forskrift 6. juni 1997 nr. 571 om bevilling som statsautorisert tolk og tolkeprøven gjøres følgende endringer:

§ 9 første ledd annet punktum skal lyde:

Det utferdiges ikke vitnemål for bestått prøve, men utfallet av prøven innberettes til direktoratet.

§ 18 første ledd første punktum skal lyde:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet kan oppnevne et råd for autorisasjonsordningen, som består av medlemmer fra relevante institusjoner og organisasjoner mv.

§ 19 annet ledd skal lyde:

Direktoratet kan bestemme hvilke tolkespråk tolkeprøven skal omfatte.

§ 20 annet ledd skal lyde:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har fullmakt til å foreta endringer av forskriftene.

II

Endringene trer i kraft straks.

18. april Nr. 426 2006

Forskrift om endring i forskrift om særlige tiltak mot Burma.

Fastsatt av Utenriksdepartementet 18. april 2006 med hjemmel i forskrift 4. juli 2003 nr. 895 om særlige tiltak mot Burma § 4, jf. lov 27. april 2001 nr. 14 om iverksettning av internasjonale, ikke-militære tiltak i form av avbrot eller avgrensning av økonomisk eller anna samkvem med tredjestatar eller rørsler § 1. Kunngjort 21. april 2006.

I

I forskrift 4. juli 2003 nr. 895 om særlige tiltak mot Burma gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om særlige tiltak mot Burma (Myanmar)

§ 1, § 2 og § 3 skal lyde:

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften får anvendelse:

- a) på norsk territorium;
- b) om bord på alle luftfartøy og fartøy under norsk jurisdiksjon;
- c) på norske statsborgere uansett hvor de befinner seg;
- d) på alle juridiske personer, grupper eller enheter som er etablert eller stiftet i henhold til norsk lovgivning;
- e) på alle juridiske personer, grupper eller enheter som driver forretningsvirksomhet i Norge.

§ 2. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) *faglig bistand*: alle typer teknisk støtte i forbindelse med reparasjoner, utvikling, produksjon, montering, testing, vedlikehold, og andre tekniske tjenester, som kan ta form av veiledning, rådgivning, opplæring, overføring av praktiske kunnskaper eller ferdigheter eller konsulenttjenester mv., herunder muntlige former for bistand;
- b) *midler*: finansielle aktiva og ytelser av enhver art, herunder, men ikke begrenset til
 - kontanter, sjekker, pengefordringer, vekslers, postanvisninger og andre betalingsinstrumenter,
 - innskudd i finansinstitusjoner eller andre enheter, tilgodehavende på kontoer, gjeld og gjeldsforpliktelser,
 - offentlig og privat omsatte verdipapirer og gjeldsinstrumenter, herunder aksjer og andre eierandeler, sertifikater som representerer verdipapirer, obligasjoner, egenveksler, kjøpsopsjoner, selskapsobligasjoner og derivatkontrakter;
 - renter, utbytte eller andre inntekter eller verdier som påløper eller genereres av aktiva,
 - kreditter, motregningsrettigheter, garantier, fullførelsesgarantier eller andre finansielle forpliktelser,
 - rembursbrev, konossementer, løssørepantebrev,
 - dokumentasjon på en interesse i midler eller finansielle ressurser,
 - alle andre instrumenter for eksportfinansiering;
- c) *frysing av midler*: forhindring av enhver flytting, overføring, endring, bruk av, tilgang til eller håndtering av midler på måter som ville resultere i en endring av midlenes volum, beløp, plassering, eierskap, besittelse, art, bestemmelse eller andre endringer som ville muliggjøre bruk av midlene, herunder porteføljeforvaltning;
- d) *økonomiske ressurser*: alle typer aktiva, materielle eller immaterielle, fast eiendom eller løssøre, som ikke er midler, men som kan brukes til å skaffe til veie midler, varer eller tjenester;
- e) *frysing av økonomiske ressurser*: forhindring av at slike ressurser på noen måte brukes til å skaffe til veie midler, varer eller tjenester, for eksempel ved salg, utleie eller pantsetting.

§ 3. Forbud mot salg mv. av våpen og relatert materiell

Det er forbudt å selge, levere, overføre eller eksportere, direkte eller indirekte, våpen og relatert materiell av enhver type, samt reservedeler til slikt materiell, til enhver fysisk eller juridisk person, enhet eller ethvert organ i, eller til bruk i, Burma (Myanmar). Forbudet gjelder uansett om varene har norsk opprinnelse eller ikke.

Nye § 4, § 5, § 6, § 7, § 8 og § 9 skal lyde:

§ 4. Forbud mot bistand med tilknytning til militære aktiviteter og materiell

Det er forbudt:

- a) å gi, selge, levere eller overføre faglig bistand med tilknytning til militære aktiviteter og til levering, produksjon, vedlikehold og bruk av våpen og relatert materiell av enhver type, og til reservedeler til slikt materiell, direkte eller indirekte til enhver person, enhet eller ethvert organ i, eller til bruk i, Burma (Myanmar);
- b) å gi finansiering eller finansieringsbistand i tilknytning til militære aktiviteter, herunder særlig tilskudd, lån og eksportkredittforsikring, i forbindelse med salg, levering, overføring eller eksport av våpen og relatert materiell, direkte eller indirekte til enhver person, enhet eller ethvert organ i, eller til bruk i, Burma (Myanmar);
- c) forsettlig å delta i aktiviteter hvis hensikt eller virkning er direkte eller indirekte å fremme transaksjonene nevnt i bokstav a og b.

§ 5. Forbud mot salg mv. av utstyr som kan bli brukt til nasjonal undertrykking

Forbudene i § 3 og § 4 gjelder tilsvarende med hensyn til utstyr som kan bli brukt til nasjonal undertrykking og som står oppført i vedlegg I til denne forskrift.

§ 6. Unntak fra § 3 til § 5 for utstyr ment for humanitær bruk mv.

Som unntak fra § 3 til § 5 kan Utenriksdepartementet tillate:

- a) salg, levering, overføring eller eksport av
 1. ikke-dødelig militært utstyr, eller utstyr som kan bli brukt til nasjonal undertrykking og som står oppført i vedlegg I, som utelukkende er ment for humanitær bruk eller beskyttelse eller for internasjonale programmer for institusjonsbygging,
 2. materiell ment for internasjonale krisehåndteringsoperasjoner;
- b) finansiering og finansieringsbistand samt faglig bistand i tilknytning til utstyr som nevnt i bokstav a, såfremt de samme betingelser er oppfylt.

Tillatelser som nevnt i første ledd, må innhentes forut for gjennomføringen av den aktivitet som det søkes om tillatelse for.

§ 3 til § 5 får ikke anvendelse på beskyttelsesbekledning, herunder skuddsikre vester og militærhjelmer, som midlertidig eksporteres til Burma (Myanmar) av FN-personell, personell fra Den europeiske union, dets medlemsstater eller den norske stat, eller av representanter for mediene, humanitært hjelpepersonell, utviklingsarbeidere og tilknyttet personell, utelukkende til deres personlige bruk.

§ 7. Påbud om frysing og forbud mot å gjøre tilgjengelig midler mv.

Midler og økonomiske ressurser som tilhører de enkelte medlemmer av Burmas (Myanmars) regjering eller fysiske og juridiske personer, enheter og organer som har tilknytning til dem, som oppført på listen i vedlegg II til denne forskrift, skal fryses.

Den som fryser midler eller økonomiske ressurser i samsvar med bestemmelsen i første ledd, skal umiddelbart underrette Utenriksdepartementet om dette.

Det er forbudt for enhver å gjøre midler eller økonomiske ressurser direkte eller indirekte tilgjengelige for eller stille til rådighet for fysiske eller juridiske personer, enheter eller organer oppført i vedlegg II til denne forskrift.

Forsettlig deltakelse i aktiviteter som har som formål eller virkning å omgå tiltakene nevnt i første og tredje ledd, er forbudt.

Fysiske eller juridiske personer eller enheter eller deres overordnede eller ansatte som i god tro og på det grunnlag at det er i samsvar med denne forskrift, fryser midler eller økonomiske ressurser eller nekter å gjøre midler eller økonomiske ressurser tilgjengelige, skal ikke på noen måte holdes ansvarlige, med mindre det kan bevises at midlene og de økonomiske ressursene ble frosset som følge av uaktsomhet.

§ 8. Unntak fra § 7

Som unntak fra § 7 kan Utenriksdepartementet tillate at visse frosne midler eller økonomiske ressurser frigjøres eller stilles til rådighet på slike vilkår som anses hensiktsmessige, etter å ha fastslått at de aktuelle midlene eller økonomiske ressursene

- a) er nødvendige for å dekke grunnleggende kostnader, herunder betaling av matvarer, leie eller pantelån, medisiner og medisinsk behandling, skatt, forsikringspremier og avgifter for offentlige tjenester,
- b) utelukkende er ment for betaling av rimelige honorarer og refusjon av utgifter i forbindelse med juridisk bistand,
- c) utelukkende er ment for betaling av avgifter eller tjenestegebyr for rutinemessig oppbevaring eller forvaltning av frosne midler eller økonomiske ressurser,

d) er nødvendige for å dekke ekstraordinære utgifter.

§ 7 annet ledd får ikke anvendelse på tilskudd til frosne kontoer i form av

a) renter eller andre inntekter på disse kontoene, eller

b) betalinger i henhold til kontrakter, avtaler eller forpliktelser som er inngått eller har oppstått forut for den dato da disse kontoene ble gjenstand for påbud om frysing i henhold til § 7 første ledd,

forutsatt at slike renter, andre inntekter og betalinger fortsatt omfattes av § 7 første ledd.

§ 7 annet ledd skal ikke være til hinder for at de frosne kontoene godskrives av finansinstitusjoner som mottar midler som overføres av tredjemenn til kontoen til en person eller enhet oppført i listen, forutsatt at slike tilskudd også fryses. Finansinstitusjonen skal umiddelbart underrette Utenriksdepartementet om slike transaksjoner.

§ 9. *Forbud mot økonomisk engasjement i burmesiske statseide foretak*

Det er forbudt:

a) å gi finanslån eller finansiell kreditt til burmesiske statseide foretak som oppført i vedlegg III, eller å erverve obligasjoner, innskuddsbevis, kjøpsopsjoner eller selskapsobligasjoner som er utstedt av disse foretakene;

b) å erverve eller utvide en kapitalinteresse i burmesiske statseide foretak som oppført i vedlegg III, herunder fullstendig overtakelse av slike foretak samt ervervelse av aksjer og verdipapirer med karakter av kapitalinnskudd.

Forsettlig å delta i aktiviteter som har som formål eller virkning å omgå bestemmelsene i første ledd, er forbudt.

Første ledd skal ikke berøre oppfyllelsen av forretningsavtaler om levering av varer eller tjenester til vanlige forretningsmessige betalingsvilkår og heller ikke vanlige tilleggsavtaler i forbindelse med oppfyllelsen av disse avtalene, for eksempel eksportkredittforsikring.

Bestemmelsen i første ledd bokstav a skal ikke berøre oppfyllelsen av forpliktelser som følger av kontrakter eller avtaler inngått før 18. april 2006.

Forbudet i første ledd bokstav b skal ikke forhindre utvidelsen av en kapitalinteresse i et burmesisk statseid foretak som oppført i vedlegg III, dersom en slik utvidelse er obligatorisk som følge av en avtale inngått med det aktuelle burmesiske statseide foretaket før 18. april 2006. Utenriksdepartementet skal underrettes før slike transaksjoner finner sted.

Nåværende § 4 blir ny § 10 og skal ha følgende overskrift:

§ 10. *Fullmakt til å endre, suspendere eller oppheve forskriften*

Nåværende § 5 blir ny § 11 og skal ha følgende overskrift:

§ 11. *Ikrafttredelse*

Vedlegg I tittel og innledning skal lyde:

Vedlegg I: Utstyr som kan brukes til nasjonal undertrykking, jf. § 5 og § 6 første ledd bokstav a nr. 1

(Følgende liste inneholder ikke gjenstander som er særskilt konstruert eller endret for militær bruk.)

Vedlegg II skal lyde:

Vedlegg II: Liste med personer omhandlet i § 7

Kommentarer:

1. *U er herr* på burmesisk, *Daw* tilsvarer *fru*.

2. Andre navn vedkommende er kjent som (aliaser) eller variasjoner i stavemåten er markert med «*a.k.a.*»

3. Referansen i venstre spalte indikerer hvilken kategori den listeførte personen tilhører og personens familietilknytning.

A. Det nasjonale råd for fred og utvikling (state peace and development council/SPDC)

	<i>Navn (fornavn, etternavn, kjønn)</i>	<i>Identifikasjonsinformasjon (mulig alias, stilling/tittel, fødselsdato og -sted, pass/ID-nummer, ektefellen til eller sønn/datter av ...)</i>
A1a	Senior General Than Shwe	Chairman, f. 2.2.1933
A1b	Kyaing Kyaing	ektefellen til Senior General Than Shwe
A1c	Thandar Shwe	datter av Senior General Than Shwe
A1d	Khin Pyone Shwe	datter av Senior General Than Shwe
A1e	Aye Aye Thit Shwe	datter av Senior General Than Shwe
A1f	Tun Naing Shwe	a.k.a. Tun Tun Naing, sønn av Than Shwe
A1g	Khin Thanda	ektefellen til Tun Naing Shwe
A1h	Kyaing San Shwe	sønn av Than Shwe
A1i	Dr Khin Win Sein	ektefellen til Kyaing San Shwe
A1j	Thant Zaw Shwe	a.k.a. Maung Maung, sønn av Than Shwe

A1k	Dewar Shwe	datter av Than Shwe
A1l	Kyi Kyi Shwe	datter av Than Shwe
A2a	Vice-Senior General Maung Aye	Vice-Chairman, f. 25.12.1937
A2b	Mya Mya San	ektefellen til Vice-Senior General Maung Aye
A2c	Nandar Aye	datter av Vice-Senior General Maung Aye, ektefellen til Major Pye Aung (D17d)
A3a	General Thura Shwe Mann	Chief of Staff, Coordinator of Special Operations (Army, Navy and Air)
A3b	Khin Lay Thet	ektefellen til Shwe Mann
A3c	Aung Thet Mann	sønn av Gen Thura Shwe Mann, Ayeya Shwe Wa Company
A3d	Toe Naing Mann	sønn av Shwe Mann
A3e	Zay Zin Latt	ektefellen til Toe Naing Mann, datter av Khin Shwe (ref L1), f. 24.3.1981
A3f	Shwe Mann Ko Ko	sønn av Gen Thura Shwe Mann
A4a	Lt-Gen Soe Win	Prime Minister siden 19.10.2004, f. 1946
A4b	Than Than Nwe	ektefellen til Lt-Gen Soe Win
A5a	Lt-Gen Thein Sein	Secretary 1 (siden 19.10.2004) & Adjutant General
A5b	Khin Khin Win	ektefellen til Lt-Gen Thein Sein
A6a	Lt-Gen (Thiha Thura) Tin Aung Myint Oo	(Thiha Thura er en tittel) Quartermaster-General
A6b	Khin Saw Hnin	ektefellen til Lt-Gen Thiha Thura Tin Aung Myint Oo
A7a	Lt-Gen Kyaw Win	Chief of Armed Forces Training
A7b	San San Yee	ektefellen til Lt-Gen Kyaw Win
A7c	Nyi Nyi Aung	sønn av Lt-Gen Kyaw Win
A7d	San Thida Win	ektefellen til Nyi Nyi Aung
A7e	Min Nay Kyaw Win	sønn av Lt-Gen Kyaw Win
A7f	Dr Phone Myint Htun	sønn av Lt-Gen Kyaw Win
A7g	San Sabai Win	ektefellen til Dr Phone Myint Htun
A8a	Lt-Gen Tin Aye	Chief of Military Ordnance, Chairman UMEH
A8b	Kyi Kyi Ohn	ektefellen til Lt-Gen Tin Aye
A9a	Lt-Gen Ye Myint	Chief of Bureau of Special Operations 1 (Kachin, Chin, Sagaing, Magwe, Mandalay)
A9b	Tin Lin Myint	ektefellen til Lt-Gen Ye Myint, f. 25.1.1947
A9c	Theingi Ye Myint	datter av Lt-Gen Ye Myint
A9d	Aung Zaw Ye Myint	sønn av Lt-Gen Ye Myint, Yetagun Construction Co.
A9e	Kay Khaing Ye Myint	datter av Lt-Gen Ye Myint
A10a	Lt-Gen Aung Htwe	Chief of Bureau of Special Operations 2 (Kayah, Shan)
A10b	Khin Hnin Wai	ektefellen til Lt-Gen Aung Htwe
A11a	Lt-Gen Khin Maung Than	Chief of Bureau of Special Operations 3 (Pegu, Rangoon, Irrawaddy, Arakan)
A11b	Marlar Tint	ektefellen til Lt-Gen Khin Maung Than
A12a	Lt-Gen Maung Bo	Chief of Bureau of Special Operations 4 (Karen, Mon, Tenasserim)
A12b	Khin Lay Myint	ektefellen til Lt-Gen Maung Bo

B. Kommanderende for regionskommandoer (Regional Commanders)

	<i>Navn</i>	<i>Identifikasjonsinformasjon (inkl. kommando)</i>
B1a	Maj-Gen Myint Swe	Rangoon (og Chief of Military Affairs Security)
B1b	Khin Thet Htay	ektefellen til Maj-Gen Myint Swe
B2a	Maj-Gen Ye Myint	Central-Mandalay Division
B2b	Myat Ngwe	ektefellen til Maj-Gen Ye Myint
B3a	Maj-Gen Thar Aye	a.k.a. Tha Aye, North Western-Sagaing Division
B3b	Wai Wai Khaing	a.k.a. Wei Wei Khaing, ektefellen til Maj-Gen Thar Aye
B4a	Maj-Gen Maung Maung Swe	North-Kachin State
B4b	Tin Tin New	ektefellen til Maj-Gen Maung Maung Swe
B4c	Ei Thet Thet Swe	datter av Maj-Gen Maung Maung Swe
B4d	Kaung Kyaw Swe	sønn av Maj-Gen Maung Maung Swe
B5a	Maj-Gen Myint Hlaing	North Eastern-Shan State (North)
B5b	Khin Thant Sin	a.k.a. Khin Thant Zin, ektefellen til Maj-Gen Myint Hlaing
B6a	Maj-Gen Khin Zaw	Triangle-Shan State (East)
B6b	Khin Pyone Win	ektefellen til Maj-Gen Khin Zaw

B6c	Kyi Tha Khin Zaw	sønn av Maj-Gen Khin Zaw
B6d	Su Khin Zaw	datter av Maj-Gen Khin Zaw
B7a	Maj-Gen Khin Maung Myint	Eastern-Shan State (South)
B7b	Win Win Nu	ektefellen til Maj-Gen Khin Maung Myint
B8a	Maj-Gen Thura Myint Aung	South Eastern-Mon State
B8b	Than Than New	ektefellen til Maj-Gen Thura Myint Aung
B9a	Maj-Gen Ohn Myint	Coastal-Tenasserim Division
B9b	Nu Nu Swe	ektefellen til Maj-Gen Ohn Myint
B10a	Maj-Gen Ko Ko	South-Pegu Division
B10b	Sao Nwan Khun Sum	ektefellen til Maj-Gen Ko Ko
B11a	Maj-Gen Soe Naing	South Western-Irrawaddy Division
B11b	Tin Tin Latt	ektefellen til Maj-Gen Soe Naing
B12a	Brig Gen Min Aung Hlaing	Western-Arakan State

C. Nestkommanderende for regionskommandoer (Deputy regional commanders)

	<i>Navn</i>	<i>Identifikasjonsinformasjon (inkl. kommando)</i>
C1a	Brig-Gen Wai Lwin	Yangon
C1b	Swe Swe Oo	ektefellen til Brig-Gen Wai Lwin
C1c	Wai Phyo	sønn av Brig-Gen Wai Lwin
C1d	Lwin Yamin	datter av Brig-Gen Wai Lwin
C2a	Brig-Gen Nay Win	Central
C2b	Nan Aye Mya	ektefellen til Brig-Gen Nay Win
C3a	Brig-Gen Tin Maung Ohn	North-Western
C4a	Brig-Gen San Tun	Northern
C4b	Tin Sein	ektefellen til Brig-Gen San Tun
C5a	Brig-Gen Hla Myint	North-Eastern
C5b	Su Su Hlaing	ektefellen til Brig-Gen Hla Myint
C7a	Brig Gen. Win Myint	Eastern
C8a	Brig-Gen Myo Hla	South-Eastern
C8b	Khin Hnin Aye	ektefellen til Brig-Gen Myo Hla
C9a	Brig-Gen Hone Ngaing	a.k.a. Hon Ngai, Coastal
C10a	Brig-Gen Thura Maung Ni	Southern
C10b	Nan Myint Sein	ektefellen til Brig-Gen Thura Maung Ni
C11a	Brig-Gen Tint Swe	South-Western
C11b	Khin Thaug	ektefellen til Brig-Gen Tint Swe
C11c	Ye Min	a.k.a. Ye Kyaw Swar Swe, sønn av Brig-Gen Tint Swe
C11d	Su Mon Swe	ektefellen til Ye Min
C12a	Brig Gen Tin Hlaing	Western

D. Ministre (Ministers)

	<i>Navn</i>	<i>Identifikasjonsinformasjon (inkl. departement)</i>
D1a	Than Shwe	PM's Office
D1b	Yin Yin Mya	ektefellen til U Than Shwe
D2a	Brig-Gen Pyi Sone	PM's Office siden 18.9.2004 (tidligere Commerce)
D2b	Aye Pyay Wai Khin	ektefellen til Brig-Gen Pyi Sone
D2c	Kalyar Pyay Wai Shan	datter av Brig-Gen Pyi Sone, ektemann (avdødd) Major Kyaw San Win
D2d	Pan Thara Pyay Shan	datter av Brig-Gen Pyi Sone
D3a	Maj-Gen Htay Oo	Agriculture and Irrigation siden 18.9.2004 (tidligere Cooperatives fra 25.8.2003)
D3b	Ni Ni Win	ektefellen til Maj-Gen Htay Oo
D4a	Brig-Gen Tin Naing Thein	Commerce (siden 18.9.2004), tidligere Dep Minister of Forestry
D4b	Aye Aye	ektefellen til Brig-Gen Tin Naing Thein
D5a	Maj-Gen Saw Tun	Construction, f. 8.5.1935
D5b	Myint Myint Ko	ektefellen til Maj-Gen Saw Tun, f. 11.1.1945
D5c	Me Me Tun	datter av Maj-Gen Saw Tun, f. 26.10.1967 Passnr. 415194
D5d	Maung Maung Lwin	ektefellen til Me Me Tun, f. 2.1.1969
D6a	Col Zaw Min	Cooperatives siden 18.9.2004, tidligere Chairman Magwe PDC

D6b	Khin Mi Mi	hustruen til Col Zaw Min
D7a	Maj-Gen Kyi Aung	Culture
D7b	Khin Khin Lay	ektefellen til Maj-Gen Kyi Aung
D8a	Than Aung	Education
D8b	Win Shwe	ektefellen til U Than Aung
D9a	Maj-Gen Tin Htut	Electric Power
D9b	Tin Tin Nyunt	ektefellen til Maj-Gen Tin Htut
D10a	Brig-Gen Lun Thi	Energy
D10b	Khin Mar Aye	ektefellen til Brig-Gen Lun Thi
D10c	Mya Sein Aye	datter av Brig-Gen Lun Thi
D10d	Zin Maung Lun	sønn av Brig-Gen Lun Thi
D10e	Zar Chi Ko	ektefellen til Zin Maung Lun
D11a	Maj-Gen Hla Tun	Finance & Revenue
D11b	Khin Than Win	ektefellen til Maj-Gen Hla Tun
D12a	U Nyan Win	Foreign Affairs siden 18.9.2004, tidligere Deputy Chief of Armed Forces Training, f. 22.1.1953
D12b	Myint Myint Soe	ektefellen til U Nyan Win
D13a	Brig-Gen Thein Aung	Forestry
D13b	Khin Htay Myint	ektefellen til of Brig-Gen Thein Aung
D14a	Prof. Dr. Kyaw Myint	Health
D14b	Nilar Thaw	ektefellen til Prof. Dr. Kyaw Myint
D15a	Maj-Gen Maung Oo	Home Affairs
D15b	Nyunt Nyunt Oo	ektefellen til Maj-Gen Maung Oo
D16a	Maj-Gen Sein Htwa	Ministry of Immigration & Population, så vel som Ministry of Social Welfare, Relief & Resettlement
D16b	Khin Aye	ektefellen til Maj-Gen Sein Htwa
D17a	Aung Thaung	Industry 1
D17b	Khin Khin Yi	ektefellen til U Aung Thaung
D17c	Captain Nay Aung	sønn av U Aung Thaung
D17d	Major Pyi Aung	a.k.a. Pye Aung, sønn av U Aung Thaung (gift med A2c)
D17e	Major Moe Aung	sønn av U Aung Thaung
D17f	Dr. Thu Nandi Aung	datter av Aung Thaung
D18a	Maj-Gen Saw Lwin	Industry 2
D18b	Moe Moe Myint	ektefellen til Maj-Gen Saw Lwin
D19a	Brig-Gen Kyaw Hsan	Information
D19b	Kyi Kyi Win	ektefellen til Brig-Gen Kyaw Hsan
D20a	Brig-Gen Maung Maung Thein	Livestock & Fisheries
D20b	Myint Myint Aye	ektefellen til Brig-Gen Maung Maung Thein
D20c	Min Thein	sønn av Brig-Gen Maung Maung Thein
D21a	Brig-Gen Ohn Myint	Mines
D21b	San San	ektefellen til Brig-Gen Ohn Myint
D21c	Thet Naing Oo	sønn av Brig-Gen Ohn Myint
D21d	Min Thet Oo	sønn av Brig-Gen Ohn Myint
D22a	Soe Tha	National Planning & Economic Development
D22b	Kyu Kyu Win	ektefellen til U Soe Tha
D22c	Kyaw Myat Soe	sønn av U Soe Tha
D22d	Wei Wei Lay	ektefellen til Kyaw Myat Soe
D23a	Col Thein Nyunt	Progress of Border Areas & National Races & Development Affairs
D23b	Kyin Khaing	ektefellen til Col Thein Nyunt
D24a	Maj-Gen Aung Min	Rail Transportation
D24b	Wai Wai Thar	ektefellen til Maj-Gen Aung Min
D25a	Brig-Gen Thura Myint Maung	Religious Affairs
D25b	Aung Kyaw Soe	sønn av Brig-Gen Thura Myint Maung
D25c	Su Su Sandi	ektefellen til Aung Kyaw Soe
D25d	Zin Myint Maung	datter av Brig-Gen Thura Myint Maung
D26a	(U) Thaung	Science & Technology Concurrently Labour (siden 5.11.2004)
D26b	May Kyi Sein	ektefellen til U Thaung
D27a	Brig-Gen Thura Aye Myint	Sports
D27b	Aye Aye	ektefellen til Brig-Gen Thura Aye Myint
D27c	Nay Linn	sønn av Brig-Gen Thura Aye Myint

D28a	Brig-Gen Thein Zaw	Minister of Telecommunications, Post & Telegraphs og Minister of Hotels & Tourism
D28b	Mu Mu Win	ektefellen til Brig-Gen Thein Zaw
D29a	Maj-Gen Thein Swe	Transport, siden 18.9.2004 (tidligere PM's Office fra 25.8.2003)
D29b	Mya Theingi	ektefellen til Maj-Gen Thein Swe

E. Viseministre (Deputy ministers)

	<i>Navn</i>	<i>Identifikasjonsinformasjon (inkl. departement)</i>
E1a	Ohn Myint	Agriculture & Irrigation
E1b	Thet War	ektefellen til U Ohn Myint
E2a	Brig-Gen Aung Tun	Commerce
E3a	Brig-Gen Myint Thein	Construction
E3b	Mya Than	ektefellen til Brig-Gen Myint Thein
E4a	Brig-Gen Soe Win Maung	Culture
E4b	Myint Myint Wai	ektefellen til Brig-Gen Soe Win Maung
E5a	Brig-Gen Khin Maung Win	Defence
E6a	Maj-Gen Aung Hlaing	Defence (siden 23.8.2003)
E6b	Soe San	sønn av Maj-Gen Aung Hlaing
E7a	Myo Nyunt	Education
E7b	Marlar Thein	hustruen til Myo Nyunt
E8a	Brig-Gen Aung Myo Min	Education
E8b	Thazin New	hustruen til Brig-Gen Aung Myo Min
E9a	Myo Myint	Electric Power
E9b	Tin Tin Myint	ektefellen til Myo Myint
E10a	Brig-Gen Than Htay	Energy (siden 25.8.2003)
E10b	Soe Wut Yi	hustruen til Brig-Gen Than Htay
E11a	Col Hla Thein Swe	Finance & Revenue
E11b	Thida Win	hustruen til Col Hla Thein Swe
E12a	Kyaw Thu	Foreign Affairs; f. 15.8.1949
E12b	Lei Lei Kyi	ektefellen til U Kyaw Thu
E13a	Maung Myint	Foreign Affairs med virkning fra 18.9.04
E14a	Prof. Dr. Mya Oo	Health, f. 25.1.1940
E14b	Tin Tin Mya	ektefellen til Prof. Dr. Mya Oo
E14c	Dr. Tun Tun Oo	sønn av Prof. Dr. Mya Oo, f. 26.7.1965
E14d	Dr. Mya Thuzar	datter av Prof. Dr. Mya Oo, f. 23.9.1971
E14e	Mya Thidar	datter av Prof. Dr. Mya Oo, f. 10.6.1973
E14f	Mya Nandar	datter av Prof. Dr. Mya Oo, f. 29.5.1976
E15a	Brig-Gen Phone Swe	Home Affairs (siden 25.8.2003)
E15b	San San Wai	hustruen til Brig-Gen Phone Swe
E16a	Brig-Gen Aye Myint Kyu	Hotels & Tourism
E16b	Khin Swe Myint	ektefellen til Brig-Gen Aye Myint Kyu
E17a	Maung Aung	Immigration & Population
E17b	Hmwe Hmwe	hustruen til Maung Aung
E18a	Brig-Gen Thein Tun	Industry 1
E19a	Lt-Col Khin Maung Kyaw	Industry 2
E19b	Mi Mi Wai	ektefellen til Lt-Col Khin Maung Kyaw
E20a	Brig-Gen Aung Thein	Information
E20b	Tin Tin New	ektefellen til Brig-Gen Aung Thein
E21a	Thein Sein	Information, USDA CEC member
E21b	Khin Khin Wai	ektefellen til U Thein Sein
E21c	Thein Aung Thaw	sønn av U Thein Sein
E21d	Su Su Cho	ektefellen til Thein Aung Thaw
E22a	Brig-Gen Win Sein	Labour
E22b	Wai Wai Linn	ektefellen til Brig-Gen Win Sein
E23a	Myint Thein	Mines
E23b	Khin May San	ektefellen til U Myint Thein
E24a	Col Tin Ngwe	Progress of Border Areas & National Races & Development Affairs
E24b	Khin Mya Chit	hustruen til Col Tin Ngwe

E25a	Brig-Gen Than Tun	Progress of Border Areas & National Races & Development Affairs
E25b	May Than Tun	datter av Brig-Gen Than Tun, f. 25.6.1970
E25c	Ye Htun Myat	ektefellen til May Than Tun
E26a	(Thura U) Thaug Lwin	(Thura er en tittel), Rail Transportation
E26b	Dr. Yi Yi Htwe	ektefellen til Thura U Thaug Lwin
E27a	Brig-Gen (Thura) Aung Ko	(Thura er en tittel), Religious Affairs, USDA CEC member
E27b	Myint Myint Yee	a.k.a. Yi Yi Myint, ektefellen til Brig-Gen Thura Aung Ko
E28a	Kyaw Soe	Science and Technology
E29a	Dr. Chan Nyein	Science & Technology
E29b	Sandar Aung	ektefellen til Dr. Chan Nyein
E30a	Brig-Gen Kyaw Myint	Social Welfare, Relief & Resettlement
E30b	Khin Nwe Nwe	ektefellen til Brig-Gen Kyaw Myint
E31a	Pe Than	Både Min of Transport og Min of Rail Transportation
E31b	Cho Cho Tun	ektefellen til U Pe Than
E32a	Col Nyan Tun Aung	Transport

F. Andre stillinger med tilknytning til turisme (Other tourism-related appointments)

	<i>Navn</i>	<i>Identifikasjonsinformasjon (inkl. stilling)</i>
F1a	Capt. (pensjonert) Htay Aung	Director General ved Hotels & Tourism Directorate (Managing Director, Myanmar Hotels and Tourism Services til august 2004)
F2	Tin Maung Shwe	Deputy Director General, Hotels and Tourism Directorate
F3	Soe Thein	Managing Director, Myanma Hotels and Tourism Services siden oktober 2004 (tidligere General Manager)
F4	Khin Maung Soe	General Manager
F5	Tint Swe	General Manager
F6	Lt-Col Yan Naing	General Manager, Ministry of Hotels & Tourism
F7	Nyunt Nyunt Than	Director for Tourism Promotion, Ministry of Hotels & Tourism (kvinne)

G. Høytstående militære sjefer (Senior military officers) (Brigadier-General og høyere)

	<i>Navn</i>	<i>Identifikasjonsinformasjon (inkl. stilling)</i>
G1a	Maj-Gen Hla Shwe	Deputy Adjutant General
G3a	Maj-Gen Soe Maung	Judge Advocate General
G4a	Brig-Gen Thein Htaik	a.k.a. Hteik, Inspector General
G5a	Maj-Gen Saw Hla	Provost Marshal
G6a	Maj Gen Khin Maung Tun	Vice Quarter Master General
G7a	Maj-Gen Lun Maung	Auditor General
G8a	Maj-Gen Nay Win	Military Assistant to the SPDC Chairman
G9a	Maj-Gen Hsan Hsint	Military Appointments General, f. 1951
G9b	Khin Ma Lay	ektefellen til Maj-Gen Hsan Hsint
G9c	Okkar San Sint	sønn av Maj-Gen Hsan Hsint
G10a	Maj-Gen Hla Aung Thein	Camp Commandant, Rangoon
G10b	Amy Khaing	ektefellen til Hla Aung Thein
G11a	Maj-Gen Win Myint	Deputy Chief of Armed Forces Training
G12a	Maj-Gen Aung Kyi Deputy	Chief of Armed Forces Training
G12b	Thet Thet Swe	ektefellen til Maj-Gen Aung Kyi
G13a	Maj-Gen Moe Hein	Commandant, National Defence College
G14a	Maj-Gen Khin Aung Myint	Director of Public Relations & Psychological Warfare, Board Member UMEHL
G15a	Maj Gen Thein Tun	Director of Signals; member of National Convention Convening Management Committee
G16a	Maj-Gen Than Htay	Director of Supply & Transport
G17a	Maj-Gen Khin Maung Tint	Director of Security Printing Works
G18a	Maj Gen Sein Lin	Director, MOD (Nøyaktig stilling ukjent. Tidligere Director Ordnance)
G19a	Maj-Gen Kyi Win	Director of Artillery & Armour, Board member UMEHL
G20a	Maj-Gen Tin Tun	Director, Military Engineers
G21a	Maj-Gen Aung Thein	Director, Resettlement

G22a	Maj-Gen Aye Myint	MOD
G23a	Brig-Gen Myo Myint	Commandant Defence Services Records Office
G24a	Brig-Gen Than Maung	Deputy Commandant of National Defence College
G25a	Brig-Gen Win Myint	Rector DSTA
G26a	Brig-Gen Than Sein	Commandant, Defence Services Hospital, Mingaladon, f. 1.2.1946, Bago
G26b	Rosy Mya Than	ektefellen til Brig-Gen Than Sein
G28a	Brig-Gen Than Maung	Director of Peoples' Militia & Frontier Forces
G29a	Brig-Gen Khin Naing Win	Director, Defence Industries
G30a	Brig-Gen Zaw Win	Commandant of Bahtoo Station (Shan State) og Principle of Combat Training School of Defence Services (Army)
<i>Navy</i>		
G31a	Vice-Admiral Soe Thein	Commander-in-Chief (Navy)
G31b	Khin Aye Kyin	ektefellen til Rear Admiral Soe Thein
G31c	Yimon Aye	datter av Rear Admiral Soe Thein, f. 12.7.1980
G31d	Aye Chan	sønn av Rear Admiral Soe Thein, f. 23.9.1973
G31e	Thida Aye	datter av Rear Admiral Soe Thein, f. 23.3.1979
G32a	Commodore Nyan Tun	Chief of Staff (Navy), Board member UMEHL
<i>Air Force</i>		
G33a	Lt-Gen Myat Hein	Commander-in-Chief (Air)
G33b	Htwe Htwe Nyunt	ektefellen til Lt-Gen Myat Hein
G34a	Brig-Gen Ye Chit Pe	Staff of C in C Air, Mingaladon
G35a	Brig-Gen Khin Maung Tin	Commandant of Shande Air Training School, Meiktila
G36a	Brig-Gen Zin Yaw	Chief of Staff (Air), Member of UMEHL Board
<i>Light Infantry Divisions (LID)</i>		
G37a	Brig-Gen Hla Htay Win	11 LID Yemon
G39a	Brig-Gen Tin Tun Aung	33 LID, Sagaing
G41a	Brig-Gen Thet Oo	55 LID, Kalaw/Aungban
G42a	Brig-Gen Khin Zaw Oo	66 LID, Pyay/Inma
G43a	Brig-Gen Than Htay	77 LID, Bago
G44a	Brig-Gen Aung Than Htut	88 LID, Magwe
<i>Other Brigadier-Generals</i>		
G47a	Brig-Gen Htein Win	Taikkyi Station
G48a	Brig-Gen Khin Maung Aye	Meiktila Station Comander
G49a	Brig-Gen Khin Maung Aye	ROC-Kale, Sagaing Division
G50a	Brig-Gen Khin Zaw Win	Khamaukgyi station
G51a	Brig-Gen Kyaw Aung	Southern MR, Toungoo Station Commander
G52a	Brig-Gen Kyaw Aung	MOC-8, Dawei/Tavoy Station
G53a	Brig-Gen Kyaw Oo Lwin	ROC Tanai
G54a	Brig-Gen Kyaw Thu	Phugyi Station
G55a	Brig-Gen Maung Maung Shein	Kawkareik
G56a	Brig-Gen Min Thein	MOC-3, Mogaung Station
G57a	Brig-Gen Mya Win	MOC-10, Kyigone Station
G58a	Brig-Gen Mya Win	Kalaw
G59a	Brig-Gen Myo Lwin	MOC-7, Pekon Station
G60a	Brig-Gen Myint Soe	MOC-5, Taungup Station
G61a	Brig-Gen Myint Aye	MOC-9, Kyauktaw Station
G62a	Brig-Gen Nyunt Hlaing	MOC-17, Mong Pan Station
G63a	Brig-Gen Ohn Myint	Mon State USDA CEC member
G64a	Brig-Gen Soe New	MOC-21 Bhamo Station
G65a	Brig-Gen Soe Oo	MOC-16, Hsenwi Station
G66a	Brig-Gen Than Tun	Kyaukpadaung Station
G67a	Brig-Gen Than Win	ROC-Laukkai
G68a	Brig-Gen Than Tun Aung	ROC-Sittwe
G69a	Brig-Gen Thaug Aye	Mongnaung Station
G70a	Brig-Gen Thaug Htaik	Aungban station
G71a	Brig-Gen Thein Hteik	MOC-13, Bokpyin Station
G72a	Brig-Gen Thura Myint Thein	Namhsan TOC
G72a	Brig-Gen Win Aung	Mong Hsat
G73a	Brig-Gen Myo Tint	Officer on Special Duty, Ministry of Transport
G74a	Brig-Gen Thura Sein Thaug	Officer on Special Duty, Ministry for Social Welfare

G75a	Brig-Gen Phone Zaw Han	Mayor of Mandalay siden feb. 2005, tidligere commander of Kyaukme
G76a	Brig Gen Hla Min	Pegu West Division PDC, Chairman
G77a	Brig-Gen Win Myint	Pyinmana Station

H. Militære sjefer i fengselsvesenet og politiet (Military officers running prisons and police)

	<i>Navn</i>	<i>Identifikasjonsinformasjon (inkl. stilling)</i>
H1a	Maj-Gen Khin Yi	DG, Myanmar Police Force
H1b	Khin May Soe	ektefellen til Maj-Gen Khin Yi
H2a	Police Brig-Gen Zaw Win	Director General of the Prisons Dept. (Ministry of Home Affairs) siden august 2004, tidligere Deputy DG Myanmar Police Force. Tidligere militær.

I. Unionens solidaritets- og utviklingsforening (Union solidarity and development association/USDA) (Høytstående USDA-ansatte som ikke er inkludert et annet sted)

	<i>Navn</i>	<i>Identifikasjonsinformasjon (inkl. stilling)</i>
I1a	Brig-Gen Aung Thein Lin	Mayor & Chairman of the Yangon City Development Committee (Secretary)
I1b	Khin San New	ektefellen til Brig-Gen Aung Thein Lin
I1b	Thidar Myo	datter av Brig-Gen Aung Thein Lin
I2a	Col Maung Par	Vice Mayor of YCDC (CEC Member)
I2b	Khin Nyunt Myaing	ektefellen til Col Maung Par
I2c	Naing Win Par	sønn av Col Maung Par

J. Personer som har fordel av regjeringens økonomiske politikk (Persons who benefit from government economic policies)

	<i>Navn</i>	<i>Identifikasjonsinformasjon (inkl. selskap)</i>
J1a	Tay Za	Managing Director, Htoo Trading Co., f. 18.7.1964; Passnr. 306869, ID-kortnr. MYGN 006415. Far U Myint Swe (6.11.1924) Mor Daw Ohn (12.8.1934)
J1b	Thidar Zaw	ektefellen til U Tay Za, f. 24.2.1964, ID-kortnr. KMYT 006865, Passnr. 275107. Foreldre U Zaw Nyunt (avdød), Daw Htoo (avdød)
J1c	Pye Phyo Tay Za	sønn av Tay Za (J1a); f. 29.1.1987
J2a	Thiha	Bror av Tay Za (J1a), f. 24.6.1960 Director Htoo Trading. Distributor of London cigarettes (Myawadi Trading)
J3a	Aung Ko Win	a.k.a. Saya Kyaung, Kanbawza Bank
J3b	Nan Than Htwe	ektefellen til U Aung Ko Win
J4a	Tun Myint Naing	a.k.a. Steven Law, Asia World Co.
J4b	(Ng) Seng Hong	ektefellen til U Tun Myint Naing
J5a	Khin Shwe	Zaykabar Co., f. 21.1.1952. Se også A22, A23
J5b	San San Kywe	ektefellen til U Khin Shwe
J5c	Zay Thiha	sønn av U Khin Shwe; f. 1.1.1977
J6a	Htay Myint	Yuzana Co., f. 6.2.1955
J6b	Aye Aye Maw	ektefellen til U Htay Myint, f. 17.11.1957
J6c	Zar Chi Htay	datter av U Htay Myint, f. 17.2.1981
J7a	Kyaw Win	Shwe Thanlwin Trading Co.
J7b	Nan Mauk Loung Sai	a.k.a. Nang Mauk Lao Hsai, ektefellen til Kyaw Win
J8a	Ko Lay	Minister at the PM's Office til feb. 2004, Mayor of Rangoon til august 2003
J8b	Khin Khin	ektefellen til U Ko Lay
J8c	San Min	sønn av U Ko Lay
J8d	Than Han	sønn av U Ko Lay
J8e	Khin Thida	datter av U Ko Lay
J8f	Zaw Htun Oo	ektefellen til Khin Thida, sønn av avdøde Sec 2 Lt-Gen Tin Oo
J9a	Aung Phone	Tidligere Minister for Forestry; f. 20.11.1939, pensjonert juli 2003
J9b	Khin Sitt Aye	ektefellen til U Aung Phone, f. 14.9.1943

J9c	Sitt Thwe Aung	a.k.a. Sit Thway Aung, sønn av U Aung Phone, f. 10.7.1977
J9d	Thin Zar Tun	ektefellen til Sitt Thwe Aung, f. 14.4.1978
J9e	Sitt Thaung Aung	a.k.a. Sit Taing Aung, sønn av U Aung Phone, f. 13.11.1971
J10a	Maj-Gen Nyunt Tin	Tidligere Minister of Agriculture & Irrigation, pensjonert september 2004
J10b	Khin Myo Oo	ektefellen til Maj-Gen Nyunt Tin
J10c	Kyaw Myo Nyunt	sønn av Maj-Gen Nyunt Tin
J10d	Thu Thu Ei Han	datter av Maj-Gen Nyunt Tin
J11a	Khin Maung Thein	Tidligere Minister for Finance & Revenue, pensjonert 1.2.2003
J11b	Su Su Thein	ektefellen til U Khin Maung Thein
J11c	Daywar Thein	sønn av U Khin Maung Thein, f. 25.12.1960
J11d	Thawdar Thein	datter av U Khin Maung Thein, f. 6.3.1958
J11e	Maung Maung Thein	sønn av U Khin Maung Thein, f. 23.10.1963
J11f	Khin Yadana Thein	datter av U Khin Maung Thein, f. 6.5.1968
J11g	Marlar Thein	datter av U Khin Maung Thein, f. 25.2.1965
J11h	Hnwe Thida Thein	datter av U Khin Maung Thein, f. 28.7.1966

K. Foretak eiet av forsvarret (Military-owned enterprises)

	Navn	Identifikasjonsinformasjon (inkl. selskap)
K1a	Maj-Gen (pensjonert) Win Hlaing	MD, Union of Myanmar Economic Holdings
K1b	Ma Ngeh	datter av Maj-Gen (pensjonert) Win Hlaing
K1c	Zaw Win Naing	Managing Director of Kambawza Bank. Ektemannen til Ma Ngeh (K1b) og nevø av Aung Ko Win (J3b)
K1d	Win Htway Hlaing	sønn av Maj-Gen (pensjonert) Win Hlaing, representant for KESCO company
K2	Col Ye Htut	Myanmar Economic Corporation
K3	Col Myint Aung	MD ved Myawaddy Trading Co.
K4	Col Myo Myint	MD Bandoola Transportation Co.
K5	Col (pensjonert) Thant Zin	MD ved Myanmar Land and Development
K6	Lt-Col (pensjonert) Maung Maung Aye	UMEHL, Chairman Myanmar Breweries
K7	Col Aung San	MD ved Hsinmin Cement Plant Construction Project

L. Tidligere medlemmer av SPDC (Former members of the SPDC)

	Navn	Identifikasjonsinformasjon
L1a	(Pensjonert) General Khin Nyunt	Tidligere Prime Minister (3. aug. –oktober 2004), f. 11.10.1939
L1b	Dr. Khin Win Shwe	hustruen til Khin Nyunt, f. 6.10.1940
L1c	Dr. Ye Naing Win	sønn av Khin Nyunt
L1d	Thin Le Le Win	datter av Khin Nyunt
L1e	Zaw Naing Oo	sønn av Khin Nyunt

Nytt vedlegg III skal lyde:

Vedlegg III: Liste med burmesiske statseide foretak omhandlet i § 9

Navn	Adresse	Direktør
<i>I. UNION OF MYANMAR ECONOMIC HOLDING LTD</i>		
UNION OF MYANMAR ECONOMIC HOLDING LTD	189/191 MAHABANDoola ROAD, CORNER OF 50TH STREET, YANGON	MAJ-GEN WIN HLAING, MANAGING DIRECTOR
<i>A. PRODUKSJON (MANUFACTURING)</i>		
1. MYANMAR RUBY ENTERPRISE LTD	24/26, 2ND FL., SULE PAGODA ROAD, YANGON (MIDWAY BANK BUILDING)	
2. MYANMAR IMPERIAL JADE CO. LTD	24/26, 2ND FL., SULE PAGODA ROAD, YANGON (MIDWAY BANK BUILDING)	

<i>Navn</i>	<i>Adresse</i>	<i>Direktør</i>
3. MYANMAR RUBBER WOOD CO. LTD		
4. MYANMAR PINEAPPLE JUICE PRODUCTION		
5. MYAWADDY CLEAN DRINKING WATER SERVICE	4/A, NO 3 MAIN ROAD, MINGALARDON TSP, YANGON	
6. SIN MIN (KING ELEPHANTS) CEMENT FACTORY (KYAUKSE)	189/191 MAHABANDoola ROAD, CORNER OF 50TH STREET, YANGON	COL MAUNG MAUNG AYE, MANAGING DIRECTOR
7. TAILORING SHOP SERVICE		
8. NGWE PIN LE (SILVER SEA) LIVESTOCK BREEDING AND FISHERY CO.	1093, SHWE TAUNG GYAR ST. INDUSTRIAL ZONE II, WARD 63, SOUTH DAGON TSP, YANGON	
9. GRANITE TILE FACTORY (KYAIKTO)	189/191 MAHABANDoola ROAD, CORNER OF 50TH STREET, YANGON	
10. SOAP FACTORY (PAUNG)	189/191 MAHABANDoola ROAD, CORNER OF 50TH STREET, YANGON	
B. HANDEL (TRADING)		
1. MYAWADDY TRADING LTD	189/191 MAHABANDoola ROAD, CORNER OF 50TH STREET, YANGON	COL MYINT AUNG, MANAGING DIRECTOR
C. TJENESTER (SERVICES)		
1. MYAWADDY BANK LTD	24–26 SULE PAGODA ROAD, YANGON	BRIG-GEN WIN HLAING AND U TUN KYI, MANAGING DIRECTORS
2. BANDOOLA TRANSPORTATION CO. LTD	399, THIRI MINGALAR ROAD, INSEIN TSP, YANGON AND/OR PARAMI ROAD, SOUTH OKKALAPA, YANGON	COL MYO MYINT, MANAGING DIRECTOR
3. MYAWADDY TRAVEL SERVICES	24–26, SULE PAGODA ROAD, YANGON	
4. NAWADAY HOTEL AND TRAVEL SERVICES	335/357, BOGYOKE AUNG SAN ROAD, PADEBAN TSP, YANGON	COL (RETD) MAUNG THAUNG, MANAGING DIRECTOR
5. MYAWADDY AGRICULTURE SERVICES	189/191 MAHABANDoola ROAD, CORNER OF 50TH STREET, YANGON	
6. MYANMAR AR (POWER) CONSTRUCTION SERVICES	189/191 MAHABANDoola ROAD, CORNER OF 50TH STREET, YANGON	
JOINT VENTURES		
A. PRODUKSJON (MANUFACTURING)		
1. MYANMAR SEGAL INTERNATIONAL LTD	PYAY ROAD, PYINMABIN INDUSTRIAL ZONE, MINGALARDON TSP, YANGON	U BE AUNG, MANAGER
2. MYANMAR DAEWOO INTERNATIONAL	PYAY ROAD, PYINMABIN INDUSTRIAL ZONE, MINGALARDON TSP, YANGON	
3. ROTHMAN OF PALL MALL MYANMAR PRIVATE LTD	NO 38, VIRGINIA PARK, NO 3, TRUNK ROAD, PYINMABIN INDUSTRIAL ZONE, YANGON	
4. MYANMAR BREWERY LTD	NO 45, NO 3, TRUNK ROAD, PYINMABIN INDUSTRIAL ZONE, MINGALARDON TSP, YANGON	LT-COL (RETD) MAUNG MAUNG AYE, CHAIRMAN
5. MYANMAR POSCO STEEL CO. LTD	PLOT 22, NO 3, TRUNK ROAD, PYINMABIN INDUSTRIAL ZONE, MINGALARDON TSP, YANGON	
6. MYANMAR NOUVEAU STEEL CO. LTD	NO 3, TRUNK ROAD, PYINMABIN INDUSTRIAL ZONE, MINGALARDON TSP, YANGON	

<i>Navn</i>	<i>Adresse</i>	<i>Direktør</i>
7. BERGER PAINT MANUFACTURING CO. LTD	PLOT NO 34/A, PYINMABIN INDUSTRIAL ZONE, MINGALARDON TSP, YANGON	
8. THE FIRST AUTOMOTIVE CO. LTD	PLOT NO 47, PYINMABIN INDUSTRIAL ZONE, MINGALARDON TSP, YANGON	U AYE CHO AND/OR LT-COL TUN MYINT, MANAGING DIRECTOR
B. TJENESTER (SERVICES)		
1. NATIONAL DEVELOPMENT CORP.	3/A, THAMTHUMAR STREET, 7 MILE, MAYANGONE TSP, YANGON	DR. KHIN SHWE, CHAIRMAN
2. HANTHA WADDY GOLF RESORT AND MYODAW (CITY) CLUB LTD	NO 1, KONEMYINTTHA STREET, 7 MILE, MAYANGONE TSP, YANGON AND THIRI MINGALAR ROAD, INSEIN TSP, YANGON	
II. MYANMA ECONOMIC CORPORATION (MEC)		
MYANMA ECONOMIC CORPORATION (MEC)	SHWEDAGON PAGODA ROAD, DAGON TSP, YANGON	COL YE HTUT OR BRIG-GEN KYAW WIN, MANAGING DIRECTOR
1. INNWA BANK	554-556, MERCHANT STREET, CORNER OF 35TH STREET, KYAUKTADA TSP, YANGON	U YIN SEIN, GENERAL MANAGER
2. MYAING GALAY (RHINO BRAND) CEMENT FACTORY	FACTORIES DEPT, MEC HEAD OFFICE, SHWEDAGON PAGODA ROAD, DAGON TSP, YANGON	COL KHIN MAUNG SOE
3. DAGON BREWERY	555/B, NO 4, HIGHWAY ROAD, HLAU GAR WARD, SHWE PYI THAR TSP, YANGON	
4. MEC STEEL MILLS (HMAW BI/PYI/ YWAMA)	FACTORIES DEPT, MEC HEAD OFFICE, SHWEDAGON PAGODA ROAD, DAGON TSP, YANGON	COL KHIN MAUNG SOE
5. MEC SUGAR MILL	KANT BALU	
6. MEC OXYGEN AND GASES FACTORY	MINDAMA ROAD, MINGALARDON TSP, YANGON	
7. MEC MARBLE MINE	PYINMANAR	
8. MEC MARBLE TILES FACTORY	LOIKAW	
9. MEC MYANMAR CABLE WIRE FACTORY	NO 48, BAMAW A TWIN WUN ROAD, ZONE (4), HLAING THAR YAR INDUSTRIAL ZONE, YANGON	
10. MEC SHIP BREAKING SERVICE	THILAWAR, THAN NYIN TSP	
11. MEC DISPOSABLE SYRINGE FACTORY	FACTORIES DEPT, MEC HEAD OFFICE, SHWEDAGON PAGODA ROAD, DAGON TSP, YANGON	
12. GYPSUM MINE	THIBAW'	

II

Endringene trer i kraft straks.

18. april Nr. 427 2006

Forskrift om endring i forskrift om særlige tiltak mot Republikken Zimbabwe.

Fastsatt av Utenriksdepartementet 18. april 2006 med hjemmel i forskrift 15. august 2003 nr. 1050 om særlige tiltak mot Republikken Zimbabwe § 4, jf. lov 27. juni 2003 nr. 58 om særlige tiltak mot Republikken Zimbabwe. Kunngjort 21. april 2006.

I

I forskrift 15. august 2003 nr. 1050 om særlige tiltak mot Republikken Zimbabwe gjøres følgende endringer:

§ 1, § 2 og § 3 skal lyde:

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften får anvendelse:

- a) på norsk territorium;
- b) om bord på alle luftfartøy og fartøy under norsk jurisdiksjon;
- c) på norske statsborgere uansett hvor de befinner seg;
- d) på alle juridiske personer, grupper eller enheter som er etablert eller stiftet i henhold til norsk lovgivning;
- e) på alle juridiske personer, grupper eller enheter som driver forretningsvirksomhet i Norge.

§ 2. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) *faglig bistand*: alle typer teknisk støtte i forbindelse med reparasjoner, utvikling, produksjon, montering, testing, vedlikehold, og andre tekniske tjenester, som kan ta form av veiledning, rådgivning, opplæring, overføring av praktiske kunnskaper eller ferdigheter eller konsulenttjenester mv., herunder muntlige former for bistand;
- b) *midler*: finansielle aktiva og ytelser av enhver art, herunder, men ikke begrenset til
 - kontanter, sjekker, pengefordringer, vekslers, postanvisninger og andre betalingsinstrumenter,
 - innskudd i finansinstitusjoner eller andre enheter, tilgodehavende på kontoer, gjeld og gjeldsforpliktelser,
 - offentlig og privat omsatte verdipapirer og gjeldsinstrumenter, herunder aksjer og andre eierandeler, sertifikater som representerer verdipapirer, obligasjoner, egenveksler, kjøpsopsjoner, selskapsobligasjoner og derivatkontrakter;
 - renter, utbytte eller andre inntekter eller verdier som påløper eller genereres av aktiva,
 - kreditter, motregningsrettigheter, garantier, fullførelsesgarantier eller andre finansielle forpliktelser,
 - rembursbrev, konossementer, løssørepantebrev,
 - dokumentasjon på en interesse i midler eller finansielle ressurser,
 - alle andre instrumenter for eksportfinansiering;
- c) *frysing av midler*: forhindring av enhver flytting, overføring, endring, bruk av, tilgang til eller håndtering av midler på måter som ville resultere i en endring av midlenes volum, beløp, plassering, eierskap, besittelse, art, bestemmelse eller andre endringer som ville muliggjøre bruk av midlene, herunder porteføljeforvaltning;
- d) *økonomiske ressurser*: alle typer aktiva, materielle eller immaterielle, fast eiendom eller løssøre, som ikke er midler, men som kan brukes til å skaffe til veie midler, varer eller tjenester;
- e) *frysing av økonomiske ressurser*: forhindring av at slike ressurser på noen måte brukes til å skaffe til veie midler, varer eller tjenester, for eksempel ved salg, utleie eller pantsetting.

§ 3. Forbud mot salg mv. av våpen og relatert materiell

Det er forbudt å selge, levere, overføre eller eksportere, direkte eller indirekte, våpen og relatert materiell av enhver type, samt reservedeler til slikt materiell, til enhver fysisk eller juridisk person, enhet eller ethvert organ i, eller til bruk i, Republikken Zimbabwe. Forbudet gjelder uansett om varene har norsk opprinnelse eller ikke.

Nye § 4, § 5, § 6, § 7 og § 8 skal lyde:

§ 4. Forbud mot bistand med tilknytning til militære aktiviteter og materiell

Det er forbudt:

- a) å gi, selge, levere eller overføre faglig bistand med tilknytning til militære aktiviteter og til levering, produksjon, vedlikehold og bruk av våpen og relatert materiell av enhver type, og til reservedeler til slikt materiell, direkte eller indirekte til enhver person, enhet eller ethvert organ i, eller til bruk i, Republikken Zimbabwe;
- b) å gi finansiering eller finansieringsbistand i tilknytning til militære aktiviteter, herunder særlig tilskudd, lån og eksportkredittforsikring, i forbindelse med salg, levering, overføring eller eksport av våpen og relatert materiell, direkte eller indirekte til enhver person, enhet eller ethvert organ i, eller til bruk i, Republikken Zimbabwe;
- c) forsettlig å delta i aktiviteter hvis hensikt eller virkning er direkte eller indirekte å fremme transaksjonene nevnt i bokstav a og b.

§ 5. Forbud mot salg mv. av utstyr som kan bli brukt til nasjonal undertrykking

Forbudene i § 3 og § 4 gjelder tilsvarende med hensyn til utstyr som kan bli brukt til nasjonal undertrykking og som står oppført i vedlegg I til denne forskrift.

§ 6. Unntak fra § 3 til § 5 for utstyr ment for humanitær bruk mv.

Som unntak fra § 3 til § 5 kan Utenriksdepartementet tillate:

- a) salg, levering, overføring eller eksport av
 1. ikke-dødelig militært utstyr, eller utstyr som kan bli brukt til nasjonal undertrykking og som står oppført i vedlegg I, som utelukkende er ment for humanitær bruk eller beskyttelse eller for internasjonale programmer for institusjonsbygging,

2. materiell ment for internasjonale krisehåndteringsoperasjoner;

- b) finansiering og finansieringsbistand samt faglig bistand i tilknytning til utstyr som nevnt i bokstav a, såfremt de samme betingelser er oppfylt.

Tillatelser som nevnt i første ledd, må innhentes forut for gjennomføringen av den aktivitet som det søkes om tillatelse for.

§ 3 til § 5 får ikke anvendelse på beskyttelsesbekledning, herunder skuddsikre vester og militærhjelmer, som midlertidig eksporteres Republikken Zimbabwe av FN-personell, personell fra Den europeiske union, dets medlemsstater eller den norske stat, eller av representanter for mediene, humanitært hjelpepersonell, utviklingsarbeidere og tilknyttet personell, utelukkende til deres personlige bruk.

§ 7. Påbud om frysing og forbud mot å gjøre tilgjengelig midler mv.

Midler og økonomiske ressurser som tilhører de enkelte medlemmer av Republikken Zimbabwes regjering eller fysiske og juridiske personer, enheter og organer som har tilknytning til dem, som oppført på listen i vedlegg II til denne forskrift, skal fryses.

Den som fryser midler eller økonomiske ressurser i samsvar med bestemmelsen i første ledd, skal umiddelbart underrette Utenriksdepartementet om dette.

Det er forbudt for enhver å gjøre midler eller økonomiske ressurser direkte eller indirekte tilgjengelige for eller stille til rådighet for fysiske eller juridiske personer, enheter eller organer oppført i vedlegg II til denne forskrift.

Forsettlig deltakelse i aktiviteter som har som formål eller virkning å omgå tiltakene nevnt i første og tredje ledd, er forbudt.

Fysiske eller juridiske personer eller enheter eller deres overordnede eller ansatte som i god tro og på det grunnlag at det er i samsvar med denne forskrift, fryser midler eller økonomiske ressurser eller nekter å gjøre midler eller økonomiske ressurser tilgjengelige, skal ikke på noen måte holdes ansvarlige, med mindre det kan bevises at midlene og de økonomiske ressursene ble fryst som følge av uaktsomhet.

§ 8. Unntak fra § 7

Som unntak fra § 7 kan Utenriksdepartementet tillate at visse frosne midler eller økonomiske ressurser frigjøres eller stilles til rådighet på slike vilkår som anses hensiktsmessige, etter å ha fastslått at de aktuelle midlene eller økonomiske ressursene

- a) er nødvendige for å dekke grunnleggende kostnader, herunder betaling av matvarer, leie eller pantelån, medisiner og medisinsk behandling, skatt, forsikringspremier og avgifter for offentlige tjenester,
- b) utelukkende er ment for betaling av rimelige honorarer og refusjon av utgifter i forbindelse med juridisk bistand,
- c) utelukkende er ment for betaling av avgifter eller tjenestegebyr for rutinemessig oppbevaring eller forvaltning av frosne midler eller økonomiske ressurser,
- d) er nødvendige for å dekke ekstraordinære utgifter.

§ 7 annet ledd får ikke anvendelse på tilskudd til frosne kontoer i form av

- a) renter eller andre inntekter på disse kontoene, eller
- b) betalinger i henhold til kontrakter, avtaler eller forpliktelser som er inngått eller har oppstått forut for den dato da disse kontoene ble gjenstand for påbud om frysing i henhold til § 7 første ledd,

forutsatt at slike renter, andre inntekter og betalinger fortsatt omfattes av § 7 første ledd.

Nåværende § 4 blir ny § 9 og skal ha følgende overskrift:

§ 9. Fullmakt til å endre, suspendere eller oppheve forskriften

Nåværende § 5 blir ny § 10 og skal ha følgende overskrift:

§ 10. Ikrafttredelse

Vedlegg I tittel og innledning skal lyde:

Vedlegg I: Utstyr som kan brukes til nasjonal undertrykking, jf. § 5 og § 6 første ledd bokstav a nr. 1

(Følgende liste inneholder ikke gjenstander som er særskilt konstruert eller endret for militær bruk.)

Vedlegg II skal lyde:

Vedlegg II: Liste med personer omhandlet i § 7

<i>Navn (etternavn, fornavn)</i>	<i>Identifikasjonsinformasjon (stilling/tittel, arbeidssted, fødselsdato, ektefellen til eller sønn/datter av mv.)</i>
1. Mugabe, Robert Gabriel	President, born 21.2.1924
2. Bonyongwe, Happyton	Director-General Central Intelligence Organisation, born 6.11.1960
3. Buka (a.k.a. Bhuka), Flora	Minister for Special Affairs responsible for Land and Resettlement Programmes (Former Minister of State in the Vice-President's Office)

- and former Minister of State for the Land Reform Programme in the President's Office), born 25.2.1968
Assistant Police Commissioner, Police Spokesman
4. Bvudzijena, Wayne
 5. Chapfika, David
 6. Charamba, George
 7. Charumbira, Fortune Zefanaya
 8. Chigudu, Tinaye
 9. Chigwedere, Aeneas Soko
 10. Chihota, Phineas
 11. Chihuri, Augustine
 12. Chimbudzi, Alice
 13. Chimutengwende, Chen
 14. Chinamasa, Patrick Anthony
 15. Chindori-Chininga, Edward Takaruza
 16. Chipanga, Tongesai Shadreck
 17. Chitepo, Victoria
 18. Chiwenga, Constantine
 19. Chiweshe, George
 20. Chiwewe, Willard
 21. Chombo, Ignatius Morgan Chininya
 22. Dabengwa, Dumiso
 23. Damasane, Abigail
 24. Goche, Nicholas Tasunungurwa
 25. Gombe, G
 26. Gula-Ndebele, Sobuza
 27. Gumbo, Rugare Eleck Ngidi
 28. Hove, Richard
 29. Hungwe, Josaya (a.k.a. Josiah) Dunira
 30. Jokonya, Tichaona
 31. Kangai, Kumbirai
 32. Karimanzira, David Ishemunyoro Godi
 33. Kasukuwere, Saviour
 34. Kaukonde, Ray
 35. Kuruneri, Christopher Tichaona
 36. Langa, Andrew
 37. Lesabe, Thenjiwe V.
 38. Machaya, Jason (a.k.a. Jaison) Max Kokerai
 39. Made, Joseph Mtakwese
 40. Madzongwe, Edna (a.k.a. Edina)
 41. Mahofa, Shuvai Ben
- Permanent Secretary Department for Information and Publicity, born 4.4.1963
- Former Deputy Minister for Local Government, Public Works and National Housing, born 10.6.1962
- Provincial Governor: Manicaland
- Minister of Education, Sports and Culture, born 25.11.1939
- Deputy Minister for Industry and International Trade
- Police Commissioner, born 10.3.1953
- ZANU (PF) Politburo Committee Member
- Minister of State for Public and Interactive Affairs (former Minister of Post and Telecommunications), born 28.8.1943
- Minister of Justice, Legal and Parliamentary Affairs, born 25.1.1947
- Former Minister of Mines and Mining Development, born 14.3.1955
- Former Deputy Minister of Home Affairs, born 10.10.1946
- ZANU (PF) Politburo Committee Member, born 27.3.1928
- Commander Zimbabwe Defence Forces, General (former Army Commander, Lieutenant General), born 25.8.1956
- Chairman, ZEC (Supreme Court Judge and Chairman of the controversial delimitation committee), born 4.6.1953
- Provincial Governor: Masvingo (former Senior Secretary responsible for Special Affairs in the President's Office), born 19.3.1949
- Minister of Local Government, Public Works and National Housing, born 1.8.1952
- ZANU (PF) Politburo Senior Committee Member, born 1939
- Deputy Minister for Women's Affairs, Gender and Community Development
- Minister of Public Service, Labour and Social Welfare (former Minister of State for National Security in the President's Office), born 1.8.1946
- Chairman, Electoral Supervisory Commission
- Former Chairman of Electoral Supervisory Commission
- Minister of Economic Development (former Minister of State for State Enterprises and Parastatals in the President's Office), born 8.3.1940
- ZANU (PF) Politburo Secretary for Economic Affairs, born 1935
- Former Provincial Governor: Masvingo, born 7.11.1935
- Minister of Information and Publicity, born 27.12.1938
- ZANU (PF) Politburo Committee Member, born 17.2.1938
- Provincial Governor: Harare and ZANU (PF) Politburo Secretary for Finance, born 25.5.1947
- Deputy Minister for Youth Development & Employment Creation and ZANU (PF) Politburo Deputy-Secretary for Youth Affairs, born 23.10.1970
- Provincial Governor: Mashonaland East, born 4.3.1963
- Former Minister of Finance and Economic Development, born 4.4.1949. NB currently in remand
- Deputy Minister of Environment and Tourism and former Deputy Minister of Transport and Communications
- ZANU (PF) Politburo Secretary for Women's Affairs, born 1933
- Former Deputy Minister of Mines and Mining Development, born 13.6.1952
- Minister of Agriculture and Rural Development (former Minister of Lands, Agricultural and Rural Resettlement), born 21.11.1954
- ZANU (PF) Politburo Deputy Secretary for Production and Labour, born 11.7.1943
- Former Deputy Minister for Youth Development, Gender and Employment Creation, born 4.4.1941

42. Mahoso, Tafataona Chair, Media Information Commission
43. Makoni, Simbarashe ZANU (PF) Politburo Deputy Secretary General for Economic Affairs (former Minister of Finance), born 22.3.1950
44. Makwavarara, Sekesai Acting Mayor of Harare (ZANU-PF)
45. Malinga, Joshua ZANU (PF) Politburo Deputy Secretary for Disabled and Disadvantaged, born 28.4.1944
46. Mangwana, Paul Munyaradzi Minister of State (former Minister of Public Service, Labour and Social Welfare), born 10.8.1961
47. Manyika, Elliot Tapfumanei Minister without Portfolio (former Minister of Youth Development, Gender and Employment Creation), born 30.7.1955
48. Manyonda, Kenneth Vhundukai Former Deputy Minister of Industry and International Trade, born 10.8.1934
49. Marumahoko, Rueben Deputy Minister for Home Affairs (former Deputy Minister of Energy and Power Development), born 4.4.1948
50. Masawi, Ephraim Sango Provincial Governor: Mashonaland Central
51. Masuku, Angeline Provincial Governor: Matabeleland South (ZANU (PF) Politburo Secretary for Disabled and Disadvantaged), born 14.10.1936
52. Mathema, Cain Provincial Governor: Bulawayo
53. Mathuthu, Thokozile Provincial Governor: Matabeleland North and ZANU (PF) Politburo Deputy Secretary for Transport and Social Welfare
54. Matiza, Joel Biggie Deputy Minister for Rural Housing and Social Amenities, born 17.8.1960
55. Matonga, Brighton Deputy Minister for Information and Publicity, born 1969
56. Matshalaga, Obert Deputy Minister of Foreign Affairs
57. Matshiya, Melusi (Mike) Permanent Secretary, Ministry of Home Affairs
58. Mbiriri, Partson Permanent Secretary, Ministry of Local Government, Public Works and Urban Development
59. Midzi, Amos Bernard (Mugenva) Minister of Mines and Mining Development (former Minister of Energy and Power Development), born 4.7.1952
60. Mngangwa, Emmerson Dambudzo Minister of Rural Housing and Social Amenities (former Speaker of Parliament), born 15.9.1946
61. Mohadi, Kembo Campbell Dugishi Minister of Home Affairs (former Deputy Minister of Local Government, Public Works and National Housing), born 15.11.1949
62. Moyo, Jonathan Former Minister of State for Information and Publicity in the President's Office, born 12.1.1957
63. Moyo, July Gabarari Former Minister of Energy and Power Development (former Minister of Public Service, Labour and Social Welfare), born 7.5.1950
64. Moyo, Simon Khaya ZANU (PF) Politburo Deputy Secretary for Legal Affairs, born 1945. NB Ambassador to South Africa
65. Mpofo, Obert Moses Minister for Industry and International Trade (former Provincial Governor: Matabeleland North) (ZANU (PF) Politburo Deputy Secretary for National Security), born 12.10.1951
66. Msika, Joseph W. Vice-President, born 6.12.1923
67. Msipa, Cephas George Provincial Governor: Midlands, born 7.7.1931
68. Muchena, Olivia Nyembesi (a.k.a. Nyembezi) Minister of State for Science and Technology in the President's Office (former Minister of State in Vice-President Msika's Office), born 18.8.1946
69. Muchinguri, Oppah Chamu Zvipange Minister for Women's Affairs, Gender and Community Development ZANU (PF) Politburo Secretary for Gender and Culture, born 14.12.1958
70. Mudede, Tobaiwa (Tonnet) Registrar General, born 22.12.1942
71. Mudenge, Isack Stanilaus Gorerazvo Minister of Higher Tertiary Education (former Minister of Foreign Affairs), born 17.12.1941
72. Mugabe, Grace Spouse of Robert Gabriel Mugabe, born 23.7.1965
73. Mugabe, Sabina ZANU (PF) Politburo Senior Committee Member, born 14.10.1934
74. Muguti, Edwin Deputy Minister for Health and Child Welfare, born 1965
75. Mujuru, Joyce Teurai Ropa Vice-President (former Minister of Water Resources and Infrastructural Development), born 15.4.1955
76. Mujuru, Solomon T.R. ZANU (PF) Politburo Senior Committee Member, born 1.5.1949
77. Mumbengegwi, Samuel Creighton Former Minister of Industry and International Trade, born 23.10.1942

78. Mumbengegwi, Simbarashe	Minister of Foreign Affairs, born 20.7.1945
79. Murerwa, Herbert Muchemwa	Minister of Finance (former Minister of Higher and Tertiary Education), born 31.7.1941
80. Musariri, Munyaradzi	Assistant Police Commissioner
81. Mushohwe, Christopher Chindoti	Minister of Transport and Communications (former Deputy Minister of Transport and Communications), born 6.2.1954
82. Mutasa, Didymus Noel Edwin	Minister for National Security (former Minister of Special Affairs in the President's Office in charge of the Anti-Corruption and Anti-Monopolies Programme and former ZANU (PF) Politburo Secretary for External Relations), born 27.7.1935
83. Mutezo, Munacho	Minister for Water Resources and Infrastructural Development
84. Mutinhiri, Ambros (a.k.a. Ambrose)	Minister of Youth Development, Gender and Employment Creation, Retired Brigadier
85. Mutiwekuziva, Kenneth Kaparadza	Deputy Minister of Small and Medium Enterprises Development and Employment Creation, (former Deputy Minister of Small and Medium Enterprises Development, born 27.5.1948
86. Muzenda, Tsitsi V.	ZANU (PF) Politburo Senior Committee Member, born 28.10.1922
87. Muzonzini, Elisha	Brigadier (former Director-General Central Intelligence Organisation), born 24.6.1957
88. Ncube, Abedinico	Deputy Minister of Public Service, Labour and Social Welfare (former Deputy Minister of Foreign Affairs), born 13.10.1954
89. Ndlovu, Naison K.	ZANU (PF) Politburo Secretary for Production and Labour, born 22.10.1930
90. Ndlovu, Richard	ZANU (PF) Politburo Deputy Commissariat, born 20.6.1942
91. Ndlovu, Sikhanyiso	ZANU (PF) Politburo Deputy Secretary for Commissariat, born 20.9.1949
92. Nguni, Sylvester	Deputy Minister for Agriculture, born 4.8.1955
93. Nhema, Francis	Minister of Environment and Tourism, born 17.4.1959
94. Nkomo, John Landa	Speaker of Parliament (former Minister of Special Affairs in the President's Office), born 22.8.1934
95. Nyambuya, Michael Reuben	Minister for Energy and Power Development (former Lieutenant General, Provincial Governor: Manicaland), born 23.7.1955
96. Nyanhongo, Magadzire Hubert	Deputy Minister of Transport and Communications
97. Nyathi, George	ZANU (PF) Politburo Deputy Secretary of Science and Technology
98. Nyoni, Sithembiso Gile Glad	Minister of Small and Medium Enterprises Development and Employment Creation (former Minister of Small and Medium Enterprises Development), born 20.9.1949
99. Parirenyatwa, David Pagwese	Minister of Health and Child Welfare (former Deputy Minister), born 2.8.1950
100. Patel, Khantibhal	ZANU (PF) Politburo Deputy Secretary for Finance, born 28.10.1928
101. Pote, Selina M.	ZANU (PF) Politburo Deputy Secretary for Gender and Culture
102. Rusere, Tino	Deputy Minister for Mines and Mining Development (former Deputy Minister for Water Resources and Infrastructural Development), born 10.5.1945
103. Sakabuya, Morris	Deputy Minister for Local Government, Public Works and Urban Development
104. Sakupwanyana, Stanley	ZANU (PF) Politburo Deputy Secretary for Health and Child Welfare
105. Samkange, Nelson Tapera Crispen	Provincial Governor: Mashonaland West
106. Sandi ou Sachi, E.	ZANU (PF) Politburo Deputy Secretary for Women's Affairs
107. Savanhu, Tendai	ZANU (PF) Deputy Secretary for Transport and Social Welfare, born 21.3.1968
108. Sekeramayi, Sydney (a.k.a. Sidney) Tigere	Minister of Defence, born 30.3.1944
109. Sekeramayi, Lovemore	Chief Elections Officer
110. Shamu, Webster	Minister of State for Policy Implementation (former Minister of State for Policy Implementation in the President's Office), born 6.6.1945
111. Shamuyarira, Nathan Marwirakuwa	ZANU (PF) Politburo Secretary for Information and Publicity, born 29.9.1928
112. Shiri, Perence	Air Marshal (Air Force), born 1.11.1955

113. Shumba, Isaiah Masvayamwando	Deputy Minister of Education, Sports and Culture, born 3.1.1949
114. Sibanda, Jabulani	Former Chair, National War Veterans Association, born 31.12.1970
115. Sibanda, Misheck Julius Mpande	Cabinet Secretary (successor to No.122 Charles Utete), born 3.5.1949
116. Sibanda, Phillip Valerio (a.k.a. Valentine)	Commander Zimbabwe National Army, Lieutenant General, born 25.8.1956
117. Sikosana, Absolom	ZANU (PF) Politburo Secretary for Youth Affairs
118. Stamps, Timothy	Health Advisor in the Office of the President, born 15.10.1936
119. Tawengwa, Solomon Chirume	ZANU (PF) Politburo Deputy Secretary for Finance, born 15.6.1940
120. Tungamirai, Josiah T.	Minister of State for Indigenisation and Empowerment, Retired Air Marshall (former ZANU (PF) Politburo Secretary for Empowerment and Indigenisation), born 8.10.1948
121. Udenge, Samuel	Deputy Minister of Economic Development
122. Utete, Charles	Chairman of the Presidential Land Review Committee (former Cabinet Secretary), born 30.10.1938
123. Veterai, Edmore	Senior Assistant Police Commissioner, Officer Commanding Harare
124. Zimonte, Paradzai	Prisons Director, born 4.3.1947
125. Zhuwao, Patrick	Deputy Minister for Science and Technology (NB Mugabe's nephew)
126. Zvinavashe, Vitalis	Retired General (former Chief of Defence Staff), born 27.9.1943

II

Endringene trer i kraft straks.

21. april Nr. 428 2006

Ikrafttredelse av lov 21. april 2006 nr. 10 om endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover (endringer i regelverket for ytelser ved svangerskap, fødsel og adopsjon).

Fastsatt ved kgl.res. 21. april 2006 med hjemmel i lov 21. april 2006 nr. 10 om endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover (endringer i regelverket for ytelser ved svangerskap, fødsel og adopsjon) del XI. Fremmet av Barne- og likestillingsdepartementet. Kunngjort 21. april 2006.

Lov 21. april 2006 nr. 10 om endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover (endringer i regelverket for ytelser ved svangerskap, fødsel og adopsjon) trer i kraft 1. januar 2007.

1. mars Nr. 429 2006

Forskrift om endring i forskrift om matpoteter.

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 1. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 og § 10, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 Kunngjort 25. april 2006.

I

I forskrift 30. april 1999 nr. 634 om matpoteter gjøres følgende endringer:

§ 4 skal lyde:

1. Ved omsetning av sorterte matpoteter gjelder følgende:

<i>Sorteringsområde</i>	<i>Maksimum variasjon</i>	<i>Betegnelse</i>
Mindre eller lik 42 mm	10 mm	Små poteter
40 – 52 mm	12 mm	Middels poteter
50 – 70 mm	15 mm	Store poteter
Større eller lik 65 mm	20 mm	Ekstra store poteter

Spesielle regler for mandelpoteter

Mindre eller lik 50 g	Små mandelpoteter
30 – 100 g	Middels mandelpoteter
70 – 150 g	Store mandelpoteter
Større eller lik 130 g	Ekstra store mandelpoteter

2. Bestemmelsen i § 4 nr. 1 er ikke til hinder for omsetning av poteter som ikke er størrelsessortert.

§ 6 skal lyde:

På salgsstedet skal de opplysninger om opprinnelsesland som kreves i henhold til gjeldende forskrift om merking mv av næringsmidler, samt de opplysninger som kreves i henhold til § 5 nr. 1 og nr. 6, angis ved oppslag eller liknende.

II

Endringene trer i kraft 1. mai 2006.

27. mars Nr. 430 2006

Forskrift om endring i forskrift om lotterivirksomhet om bord på norske skip i rute mellom norsk og utenlandsk havn.

Fastsatt av Kultur- og kirkedepartementet 27. mars 2006 med hjemmel i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. § 3. Kunngjort 25. april 2006.

I

I forskrift 17. desember 2004 nr. 1777 om lotterivirksomhet om bord på norske skip i rute mellom norsk og utenlandsk havn gjøres følgende endring:

§ 4 annet ledd første punktum skal lyde:

For rederier som har lotterivirksomhet, og som har rapportert dette til Lotteritilsynet i løpet av 2004, trer forskriften først i kraft fra 1. januar 2007.

II

Endringen trer i kraft straks.

20. april Nr. 431 2006

Forskrift om endring i forskrift om dyrehelsemessige vilkår for godkjenning av institusjoner, institutter og sentra og overføring av dyr, sæd, egg og embryoer til og fra godkjente anlegg.

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 20. april 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 12, § 15, § 19 og § 33, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790, jf. delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884. Jf EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 1.2 nr. 129 (vedtak 2005/64/EF). Kunngjort 25. april 2006.

I

I forskrift 20. februar 2004 nr. 453 om dyrehelsemessige vilkår for godkjenning av institusjoner, institutter og sentra og overføring av dyr, sæd, egg og embryoer til og fra godkjente anlegg gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om dyrehelsemessige vilkår for godkjenning av institusjoner, institutter og sentra og overføring av dyr, sæd, egg og embryo til og fra godkjente anlegg

§ 3 nytt nr. 5 skal lyde:

- 5) *Tredjestat*: Land som verken er medlem av Den europeiske union (EU) eller som gjennom EØS-avtalen har inngått avtale med EU om handel med levende dyr, sæd, egg og embryo som er omfattet av denne forskriften.

§ 13 nytt tredje ledd skal lyde:

Uansett bestemmelsene i første og annet ledd kan hunder, katter og ildrer fra tredjestater eller områder i tredjestater oppført i del B seksjon 2 eller del C i vedlegg II til forordning (EF) nr. 998/2003 importeres til godkjent anlegg på følgende vilkår:

- 1) Dyrene skal oppfylle kravene til identifikasjon, rabiesvaksinasjon, antistofftitrering og behandling mot echinococcose som gjelder ved ikke-kommersiell transport av hunder, katter og ildrer til Norge fra den aktuelle tredjestaten.
- 2) Dyrene skal komme fra dyrehold som er godkjent eller registrert for avl på den aktuelle dyrearten av vedkommende stats kompetente myndighet og som ikke er omfattet av offentlige dyrehelserestriksjoner.
- 3) I løpet av de siste 24 timer før avsendelse skal autorisert eller offentlig veterinær ha foretatt klinisk undersøkelse av dyrene som viste at de var fri for kliniske tegn på sjukdom og kunne tåle transport.
- 4) Dyrene skal følges av helsesertifikat jf. § 15a.
- 5) Dyrene skal i løpet av de første 7 dager etter ankomst til Norge behandles på nytt mot echinococcose med et godkjent preparat. Behandlingen skal attesteres av veterinær i helsesertifikatet.

§ 15 overskriften skal lyde:

§ 15. Helsesertifikat ved overføring mellom land innenfor EØS

Ny § 15a skal lyde:

§ 15a. Helsesertifikat ved import fra tredjestater

Helsesertifikatet som kreves ved import av hunder, katter og ildrer fra tredjestater jf. § 13 tredje ledd skal:

- 1) være utstedt av autorisert eller offentlig veterinær i avsenderlandet på et formular som er i overensstemmelse med modellen vist i vedlegg D,
- 2) kun omfatte en forsendelse, foreligge i original og følge forsendelsen fram til det endelige bestemmelsesstedet,
- 3) godtgjøre at vilkårene i § 13 tredje ledd nr. 1, 2 og 3 er oppfylt, og
- 4) være utstedt i løpet av de siste 24 timer før avsendelse og ikke være eldre enn 10 dager når forsendelsen ankommer EØS for grensekontroll. For videre transport innenfor EØS kan sertifikatet brukes istedenfor pass i 4 måneder etter utstedelse.

Nytt vedlegg D skal lyde:

Vedlegg D. Helsesertifikat for import av hunder, katter og ildrer til godkjente institusjoner, institutter og sentra

Trykk her for å se vedlegget: [Vedlegg D](#)

II

Endringene trer i kraft den 2. mai 2006.

21. april Nr. 432 2006

Forskrift om endring i forskrift om førstehåndsomsetning av råfisk.

Fastsatt ved kgl.res. 21. april 2006 med hjemmel i lov 14. desember 1951 nr. 3 om omsetning av råfisk § 2. Fremmet av Fiskeri- og kystdepartementet. Kunngjort 25. april 2006.

I

I forskrift 29. juni 1990 nr. 485 om førstehåndsomsetning av råfisk gjøres følgende endringer:

§ 1 nytt tredje ledd skal lyde:

Forbudet i første og annet ledd mot å utføre råfisk omfatter ikke råfisk fanget av og brakt i land fra fartøy som fører flagg tilhørende en medlemsstat i Den europeiske union. Unntaket er begrenset til råfisk brakt i land på nærmere angitte steder og på de virksomheter Fiskeridirektoratet har godkjent for dette formål, jf. forskrift 21. april 2006 nr. 433 om transitt av fisk fanget av og brakt i land fra EU-fartøy. Det er et vilkår at råfisken ikke er fortollet i Norge, og at den utføres i samsvar med lov 10. juni 1966 nr. 5 om toll og bestemmelser gitt i medhold av loven.

§ 1 nåværende tredje til åttende ledd blir fjerde til niende ledd.

II

Endringene trer i kraft fra det tidspunkt Fiskeri- og kystdepartementet fastsetter.

21. april Nr. 433 2006

Forskrift om transitt av fisk fanget av og brakt i land fra EU-fartøy.

Fastsatt ved kgl.res. 21. april 2006 med hjemmel i lov 14. desember 1951 nr. 3 om omsetning av råfisk § 2 og § 7 og lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 9 og § 9a. Fremmet av Fiskeri- og kystdepartementet. Kunngjort 25. april 2006.

§ 1. Virkeområde

Denne forskrift gjelder transitt gjennom Norge av fisk fanget av og brakt i land fra fartøy som fører flagg tilhørende en medlemsstat i Den europeiske union. Med transitt forstås i denne forskrift at:

- a) fisken utføres fra Norge uten at forbudet mot utførsel i forskrift 29. juni 1990 nr. 485 førstehåndsomsetning av råfisk (råfiskforskriften) får anvendelse, jf. forskriftens § 1 tredje ledd.
- b) fisken ikke har vært fortollet i Norge, og utføres i samsvar med lov 10. juni 1966 nr. 5 om toll og bestemmelser gitt i medhold av loven.

§ 2. Vilkår for transitt

Det er et vilkår for transitt at forbudet mot omsetning og tilvirkning i råfiskforskriften § 1 overholdes. Fisken skal landes direkte fra fartøy til en virksomhet, heretter kalt agent, godkjent av Fiskeridirektoratet for dette formål. Fartøy som har til hensikt å transittere fisk skal sende forhåndsmelding til Fiskeridirektoratet. Fristen for å gi melding er 6

timer før ankomst havn når fangsten består av fersk fisk, og 12 timer før ankomst havn når fangsten består av fryst fisk. Meldingen skal inneholde opplysninger om kvantum i kg rund vekt spesifisert på fiskeart og produkttyper, fangstsone, fartøyets navn, registreringsnummer og radiokallesignal, samt agentens navn. Dersom bare en del av fangsten skal transitteres, skal meldingen også inneholde opplysninger om dette kvantumet. Fiskeridirektoratet kan gi utfyllende bestemmelser om vilkår for transitt.

§ 3. Godkjenning av agent

Virksomheter som er godkjente for tilvirkning av fisk i medhold av lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv., kan søke Fiskeridirektoratet om godkjenning som agent for mottak av fisk bestemt for transitt. Vilkåret er at virksomheten er beliggende innenfor en avstand på ca. en times reise fra sentrum av følgende steder: Egersund, Haugesund, Bergen, Florø, Måløy, Fosnavåg, Ålesund, Kristiansund, Trondheim, Sandnessjøen, Bodø, Leknes, Sortland, Harstad, Finnsnes, Tromsø, Skjervøy, Hammerfest, Honningsvåg, Mehamn, Båtsfjord, Vardø og Kirkenes. Fiskeridirektoratet kan stille krav om hvordan landingsjournal skal føres og om merking av fisken, jf. forskrift 22. januar 2003 nr. 57 om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk § 8.

Virksomhet som søker om godkjenning må dokumentere at den har godkjenning som tollager.

§ 4. Bortfall av godkjenning

Fiskeridirektoratet kan treffe vedtak om at godkjenning som agent bortfaller dersom vilkårene i § 3 ikke lenger oppfylles, herunder at Fiskeridepartementet gjør endringer i stedene nevnt i § 3 første ledd og dette innebærer at agentens geografiske tilknytning til et slikt sted ikke lenger er tilstede. Det samme gjelder dersom agenten misligholder plikter etter denne eller andre tilknyttede bestemmelser. Godkjenning kan også bortfalle dersom agenten gjentatte ganger avviser forespørsler om landing av fisk for transitt.

§ 5. Rapportering og plikter for godkjent agent

Agent godkjent i medhold av § 3 skal:

- påse at fisk som mottas med formål transitt leveres i henhold til de tidsfrister som er satt i § 2 for forhåndsmelding til Fiskeridirektoratet.
- sikre at fisk som mottas med formål transitt oppbevares atskilt fra øvrig fisk.
- overføre landingsvedlegg, som utstedes etter forskrift 22. januar 2003 nr. 57 om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk, elektronisk, i samsvar med forskriftens bestemmelser. Kopi sendes til Fiskeridirektoratet.
- på den måten Fiskeridirektoratet bestemmer, gi melding når et parti fisk tas ut fra anlegget og transitteringen iverksettes.

§ 6. Omgjøring fra transitt til omsetning

Fisk som er forhåndsmeldt til Fiskeridirektoratet med formål transitt gjennom Norge, kan også fortolles og omsettes i Norge. Denne muligheten foreligger frem til tidspunktet når tollekspedering ut fra tollager/agentens anlegg i samsvar med lov 10. juni 1966 nr. 5 om toll og bestemmelser gitt i medhold av loven, er gjennomført. Slik omsetning skal skje gjennom den relevante salgsorganisasjon i overensstemmelse med de ordinære bestemmelsene for førstehåndsomsetning. Det er også anledning til å splitte et parti med fisk slik at én del transitteres og én del fortolles og omsettes i Norge.

§ 7. Kontroll

Fisk bestemt for transitt er underlagt Fiskeridirektoratets og Mattilsynets alminnelige kontrollvirksomhet.

§ 8. Anvendelse av annet regelverk

Øvrig regelverk gjeldende for fiskerivirksomhet som det ikke er gjort henvisninger til i denne forskrift, får anvendelse med mindre sammenhengen tilsier noe annet. Herunder vil lov 27. april 1990 nr. 9 om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer og bestemmelser gitt i medhold av loven, ikke få anvendelse for fisk som transitteres i samsvar med bestemmelsene i denne forskrift.

§ 9. Gebyr og betaling for ytelser

For fisk som landes med formål transitt skal det betales landingsavgift, jf. forskrift 28. januar 2004 nr. 221 om avgifter og gebyr i matforvaltningen § 6. Betaling til agent som er godkjent etter denne forskrift for de tjenester virksomheten yter, fastsettes etter avtale mellom fartøy og agenten.

§ 10. Straff

Overtredelse av bestemmelser i denne forskrift straffes i henhold til lov 14. desember 1951 nr. 3 om omsetning av råfisk § 9 og lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53.

§ 11. Dispensasjon

Fiskeridirektoratet kan når særlige grunner foreligger dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift.

§ 12. Endringskompetanse

Fiskeri- og kystdepartementet kan gjøre endringer i denne forskrift.

§ 13. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft fra det tidspunkt Fiskeri- og kystdepartementet fastsetter.

21. april Nr. 434 2006**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 21. april 2006 med hjemmel i forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 § 30 annet ledd. Kunngjort 25. april 2006.

I

I forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 gjøres følgende endringer:

§ 17 første ledd og nytt annet ledd skal lyde:

Fartøy som har adgang til å delta i gruppe I med hjemmelslengde under 15 meter i fisket etter torsk, reguleres med samlekvote av torsk, hyse og sei. I samlekvoten inngår følgende kvanta torsk, hyse og sei (tonn):

<i>Hjemmelslengde</i>	<i>Torsk</i>		<i>Hyse</i>		<i>Sei</i>		<i>Samlekvote</i>
	<i>Kvote-faktor torsk</i>	<i>Tonn</i>	<i>Kvote-faktor hyse</i>	<i>Tonn</i>	<i>Kvote-faktor sei</i>	<i>Tonn</i>	
0,00 – 6,99	1,12	46,5	1,13	11,5	1,13	38	58,0
7,00 – 7,99	1,33	55,2	1,34	13,6	1,34	45	68,8
8,00 – 8,99	1,57	65,2	1,59	16,1	1,59	53	81,2
9,00 – 9,99	1,93	80,1	1,96	19,9	1,96	66	100,0
10,00 – 10,99	2,16	30,8	2,15	20,0	2,15	71	51,5
11,00 – 11,99	2,64	37,7	2,63	24,4	2,63	87	63,0
12,00 – 12,99	3,13	44,7	3,13	29,1	3,13	103	74,7
13,00 – 13,99	3,79	54,1	3,79	35,2	3,79	125	90,5
14,00 – 14,99	4,32	61,7	4,31	40,1	4,31	142	103,1
15,00 – 15,99			7,62	75	5,49	106	
16,00 – 16,99			7,62	75	6,12	118	
17,00 – 17,99			7,62	75	6,75	130	
18,00 – 18,99			7,62	75	7,45	144	
19,00 – 19,99			7,62	75	8,08	156	
20,00 – 20,99			7,62	75	8,64	167	
21,00 – 21,99			7,62	75	8,34	153	
22,00 – 22,99			7,62	75	8,69	159	
23,00 – 23,99			7,62	75	9,04	165	
24,00 – 24,99			7,62	75	9,39	172	
25,00 – 25,99			7,62	75	9,67	177	
26,00 – 26,99			7,62	75	10,02	183	
27,00 – 27,99			7,62	75	10,30	188	

Samlekvotene oppheves fra og med 21. april 2006 for fartøy som har adgang til å delta i gruppe I med hjemmelslengde under 10 meter i fisket etter torsk, og som har største lengde under 11 meter. Dette gjelder ikke for kvoter som er utvekslet i medhold av regler om spesielle kvoteordninger for kystfiskeflåten.

§ 17 nåværende andre til femte ledd blir tredje til sjette ledd.

II

Endringene trer i kraft straks.

24. april Nr. 435 2006**Forskrift om endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter til ortopediske hjelpemidler, brystprotese, ansiktsdefektprotese, øyeprotese og parykk.**

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 24. april 2006 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 10–7 sjette ledd og § 22–2 første ledd, jf. § 10–7 første ledd bokstav i. Kunngjort 25. april 2006.

I

I forskrift 18. april 1997 nr. 336 om stønad til dekning av utgifter til ortopediske hjelpemidler, brystprotese, ansiktsdefektprotese, øyeprotese og parykk gjøres følgende endring:

§ 10 punkt 1 skal lyde:

1. Trygdekontorets tilsagn om stønad til ortopediske hjelpemidler må innhentes før anskaffelsen finner sted. Selv om forhåndstilsagn ikke er innhentet, kan det likevel gis stønad dersom det er klart at tilsagn ville ha blitt gitt.
Trygdekontoret fatter vedtak om stønad med hjemmel i forskriftens avsnitt II om brystprotese, ansiktsdefektprotese, øyeprotese og parykk når det er fremmet krav om refusjon. Hvis et medlem av folketrygden ønsker å bringe på det rene om det foreligger rett til stønad kan det søkes om stønad før anskaffelse har funnet sted.

II

Endringen trer i kraft straks.

24. april Nr. 436 2006

Ikrafttredelse av forskrift 2. september 2005 nr. 1010 om innsamling og behandling av opplysninger i Forsvarets helseregister.

Fastsatt av Forsvarsdepartementet 24. april 2006 med hjemmel i forskrift 2. september 2005 nr. 1010 om innsamling og behandling av opplysninger i Forsvarets helseregister § 8–1. Kunngjort 25. april 2006.

Forskrift 2. september 2005 nr. 1010 om innsamling og behandling av opplysninger i Forsvarets helseregister trer i kraft 24. april 2006.

24. april Nr. 437 2006

Forskrift om endring i forskrift om minstekrav til kapitaldekning i finansinstitusjoner og verdipapirforetak.

Fastsatt av Finansdepartementet 24. april 2006 med hjemmel i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner § 2–9 annet og tredje ledd og § 3–17, lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker § 21, lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker § 25, lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet § 7–3 og § 3–5, lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel m.v. (kredittilsynsloven) § 4 jf. § 1 annet ledd og lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel § 8–10 annet ledd. Jf. EØS-avtalen vedlegg IX nr. 14 (direktiv 2000/12/EF endret ved direktiv 2004/69/EF). Kunngjort 25. april 2006.

I

I forskrift 22. oktober 1990 nr. 875 om minstekrav til kapitaldekning i finansinstitusjoner og verdipapirforetak gjøres følgende endring:

EØS-henvisningen i hjemmelsfeltet skal lyde:

Jf. EØS-avtalen vedlegg IX nr. 14 (direktiv 2000/12/EF endret ved direktiv 2004/69/EF).

II

Endringen trer i kraft straks.

29. mars Nr. 443 2006

Forskrift om endring i forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen i Agder.

Fastsatt av styret ved Høgskolen i Agder 29. mars 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–9. Kunngjort 28. april 2006.

I

I forskrift 22. juni 2005 nr. 833 om studier og eksamen ved Høgskolen i Agder gjøres følgende endring:

§ 13 skal lyde:

Emnene skal ha et omfang på 5, 7,5, 10, 15, 20, 25 eller 30 studiepoeng. Styret kan etter søknad tillate annen emnestørrelse i den grad dette er nødvendig av hensyn til nasjonal rammeplan eller formalisert samarbeid med andre institusjoner.

II

Endringen trer i kraft straks.

7. april Nr. 444 2006**Utvidet delegering av forskriftskompetanse til Mattilsynet etter matloven § 19 tredje ledd – Om midlertidige forebyggende tiltak for å hindre smitte av høypatogen aviær influensa.**

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 7. april 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19 tredje ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 28. april 2006.

Landbruks- og matdepartementets delegerte myndighet til å fastsette forskrifter etter lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19, tredje ledd, er delvis videre delegert til Mattilsynet under de forutsetninger som følger av delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

Risikoen for utbrudd av høypatogen aviær influensa er høy. I tilfelle utbrudd av aviær influensa, i bekjempelses- og forebyggingsøyemed vil det kunne være ekstra behov for smidighet og hurtighet i saksbehandlingen ved fastsettelse av nye forskrifter. I en slik situasjonen er det behov for en særskilt og utvidet delegasjon av departementets forskriftskompetanse.

For å oppnå effektiv forebygging og bekjempelse av høypatogen aviær influensa, delegeres derfor inntil videre Landbruks- og matdepartementets vedtaksmyndighet i henhold til matlovens § 19 tredje ledd til Mattilsynets hovedkontor.

Den utvidete vedtakskompetansen er begrenset til å gjelde forskrifter for å forebygge eller bekjempe høypatogen aviær influensa, og hvor det av tidsnød ikke er praktisk å forelegge utkast for departementet på vanlig måte.

Departementet skal informeres om kommende forskriftsvedtak så snart Mattilsynet har bestemt at de skal gjennomføres. Dersom forskriftsutkast skal høres, skal departementet informeres før høring.

23. april Nr. 445 2006**Forskrift om kompensasjon for utgifter til renter til investeringer for istandsetting av kirker og kirkeinventar fra Den Norske Stats Husbank.**

Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 23. april 2006 med hjemmel i lov 1. mars 1946 nr. 3 om Den Norske Stats Husbank § 1 og § 21. Kunngjort 28. april 2006.

§ 1. Formål

Rentekompensasjon skal stimulere til sikring og bevaring av kirkene, kirkenes utsmykning og inventar. Rentekompensasjon kan også gis til bygging av nye kirker, samt påbygg og tilbygg på eksisterende bygg. Fredede eller verneverdige kirker skal ha høy prioritet.

§ 2. Hvilke kirker omfattes av ordningen

Rentekompensasjonsordningen gjelder menighetskirker i Den norske kirke, slik disse er definert etter kirkeloven § 17. Døvekirker innenfor Den norske kirke omfattes av ordningen.

§ 3. Hva det kan gis rentekompensasjon til

Rentekompensasjonsordningen gjelder for prosjekter som ferdigstilles etter 1. januar 2005. Nybygg, påbygg og tilbygg inngår i ordningen fra 2006, og disse prosjektene omfattes når de ferdigstilles etter 1. januar 2006. Rentekompensasjon kan ikke gis til ordinært vedlikehold.

§ 4. Størrelsen på rentekompensasjonen

Beregningsgrunnlaget for rentekompensasjonen er de påløpte kostnadene til prosjektet, inklusiv moms, som Husbanken godkjenner ved søknad om utbetaling. Kompensasjonen tilsvarer renter for et serielån i Husbanken med 20 års løpetid, inklusiv en 5 års avdragsfri periode, og med den til en hver tid gjeldende flytende rente. Det beregnes kompensasjon fra den dato som Husbanken godkjenner søknad om utbetaling. Etter utløpet av den avdragsfrie perioden reduseres beregningsgrunnlaget etterskuddsvis med 1/15 per år.

§ 5. Søknad og saksgang

Søknad om godkjenning og søknad om utbetaling sendes Husbanken. Husbanken utbetaler tilskudd innenfor de økonomiske rammer som er stilt til disposisjon.

Søknader fremmes av kirkeeier eller kommune på vegne av kirkeeier. Når kommunen søker, må søknadene bekreftes av kirkeeier. Når kirkeeier søker, må søknadene bekreftes av kommunen.

Rentekompensasjon utbetales til kommunen. Der andre enn kommunen har dekket utgiftene til prosjektet eller tiltaket, skal midlene kanaliseres videre fra kommunen til det organ som har dekket utgiftene.

§ 6. Nærmere retningslinjer

Husbankens hovedstyre gir nærmere retningslinjer for gjennomføringen av kompensasjonsordningen.

§ 7. Prioritering

Departementet kan fastsette regler om prioritering.

§ 8. Sanksjoner ved mislighold

Dersom forutsetninger for rentekompensasjonen ikke er overholdt, kan staten redusere eller stanse utbetalingen, eventuelt kreve rentekompensasjonen tilbakebetalt.

§ 9. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

Samtidig oppheves forskrift 25. april 2005 nr. 360 om kompensasjon til renter til investeringer for istandsetting av kirker og kirkeinventar fra Den Norske Stats Husbank.

25. april Nr. 446 2006**Forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med mistanke om aviær influensa i Sveits.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 25. april 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd jf. § 19. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 2006/265/EF). Kunngjort 28. april 2006.

§ 1. Formål og virkeområde

Formålet med denne forskrift er å hindre spredning av aviær influensa i forbindelse med innførsel fra Sveits.

§ 2. Forbud

Det er forbudt å innføre fra de områdene i Sveits som er listet opp i vedlegg I:

- a) levende fjørfe, struts, oppdrettsfugl, fuglevilt og andre levende fugler enn fjørfe som omfattes av importbestemmelsen i artikkel 1, tredje ledd i vedtak 2000/666/EF, samt fugler som eieren bringer med seg, herunder fugler holdt som kjæledyr. Likeledes er det forbudt å innføre rugeegg fra ovennevnte arter.
- b) ferskt kjøtt av fuglevilt.
- c) kvernet kjøtt, tilberedt kjøtt, mekanisk utbenet kjøtt og kjøttprodukter inneholdende kjøtt fra fuglevilt.
- d) rått kjæledyrfôr og ubehandlede råvarer til bruk i produksjon av fôr som inneholder komponenter av fuglevilt.
- e) ubehandlede trofeer av alle fugler.

§ 3. Unntak

Unntatt fra forbudet i § 2 andre ledd bokstav b) til e) er produkter som stammer fra fugl slaktet før 1. februar 2006.

Unntak gjøres også for kjøttprodukter av eller som inneholder kjøtt fra fuglevilt, når kjøttproduktet er varmebehandlet i henhold til bokstavene B, C eller D i del 4 i vedlegg II til vedtak 2005/432/EF.

§ 4. Helsesertifikat og handelsdokument

Forsendelser av produkter regulert i § 2 andre ledd bokstav b) til e) skal følges av et helsesertifikat som bekrefter at betingelsene i denne forskrift er oppfylt og med følgende formulering, alt etter relevant art:

«Ferskt kjøtt fra fuglevilt/kvernet kjøtt, tilberedt kjøtt, mekanisk utbenet kjøtt og kjøttprodukter inneholdende kjøtt fra fuglevilt/rått kjæledyrfôr og ubehandlede råvarer til bruk i produksjon av fôr som inneholder komponenter av fuglevilt, som kommer fra fugler felt før 1. februar 2006, jf. artikkel 1, pkt. 2, i kommisjonsvedtak 2006/265/EF»

§ 5. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskrift er straffbar, jf. matloven § 28.

§ 6. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

Vedlegg I

<i>ISO-landskode</i>	<i>Land</i>	<i>Området</i>
CH	Sveits	I Sveits: Alle områder i Sveits hvor sveitsiske myndigheter har anvendt restriksjoner som tilsvarer de fastsatt i vedtak 2006/115/EF og vedtak 2006/135/EF.

25. april Nr. 447 2006**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2006.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 25. april 2006 med hjemmel i forskrift 19. desember 2005 nr. 1589 om regulering av fisket etter makrell i 2006 § 27, fastsatt med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. Kunngjort 28. april 2006.

I

I forskrift 19. desember 2005 nr. 1589 om regulering av fisket etter makrell i 2006 gjøres følgende endring:

§ 2, § 3 og § 4 skal lyde:

§ 2. Totalkvote

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy som har adgang til å delta i fisket etter makrell, fiske og lande totalt 116.245 tonn makrell i Norges indre farvann, sjøterritorium, økonomiske sone, i EU-sonen, Færøyenes fiskerisone og i internasjonalt farvann. Av dette kvantum avsettes 750 tonn til agn.

Totalkvoten i første ledd kan fiskes innen de deler av Norges indre farvann, sjøterritorium, økonomiske sone som befinner seg i ICES statistikkområde IVa og i internasjonalt farvann med fradrag av det som kan fiskes i medhold av tredje til femte ledd.

Av totalkvoten kan inntil 77.342 tonn fiskes i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N, og inntil 3.000 tonn kan fiskes i statistikkområde IIIa.

Av totalkvoten kan inntil 38.903 tonn fiskes i EU-sonen i statistikkområde IVa, hvorav inntil 9.000 tonn kan fiskes i EU-sonen i statistikkområdene VIa, VIIId, VIIe, VIIIf og VIIIh.

Av totalkvoten kan inntil 1.577 tonn fiskes i Færøyenes fiskerisone.

§ 3. Gruppekvote for ringnotfartøy

Fartøy med ringnottillatelse kan fiske og lande inntil 79.682 tonn makrell.

Ringnotfartøy med hjemmelslengde mellom 21,35 meter og 27,50 meter (SUK) kan fiske og lande inntil 7.117 tonn makrell.

§ 4. Gruppekvote for trålfartøy

Fartøy med makrelltråltillatelse kan fra og med 1. oktober fiske og lande inntil 3.696 tonn makrell til konsum i ICES statistikkområde IVa og i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N.

II

Endringen trer i kraft straks.

27. april Nr. 448 2006

Forskrift om endring i forskrift om bruk av personlig verneutstyr under kjøring med motorvogn.

Fatsatt av Samferdselsdepartementet 27. april 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 23a, jf. delegeringsvedtak 13. juni 1975 nr. 4. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 17a (direktiv 91/671/EØF endret ved direktiv 2003/20/EF). Kunngjort 28. april 2006.

I

I forskrift 21. september 1979 nr. 7 om bruk av personlig verneutstyr under kjøring med motorvogn gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningen i hjemmelsfeltet skal lyde:

Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 17a (direktiv 91/671/EØF endret ved direktiv 2003/20/EF).

§ 1 skal lyde:

§ 1. Påbud om bruk av bilbelte og annet sikringsutstyr

Bilbelte og annet utstyr til sikring av personer skal brukes der det er montert.

I denne forskriften menes med bilbelte ethvert belte til sikring av sittende person i kjøretøy uansett i hvilken type kjøretøy beltet er montert. Unntatt fra dette er setebelter i traktor og anleggsmaskiner m.m. der krav til innmontering av setebelte og krav til bruk av setebelte reguleres av forskrift 26. juni 1998 nr. 608 om bruk av arbeidsutstyr.

For personbil (gruppe M1), varebil (gruppe N1), og lastebil (gruppe N2 og N3), jf. definisjoner i forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) § 2–2, gjelder:

- I bil med sitteplasser bak fremre seterad skal passasjer som sitter i sete bak fremre seterad, bruke sitteplass hvor bilbelte er montert dersom slik sitteplass er ledig.
- Der bilbelte er montert, skal barn lavere enn 150 cm bruke godkjent sikringsutstyr som er tilpasset barnet eller slikt utstyr i kombinasjon med ordinært bilbelte.
- Der det ikke finnes godkjent barnesikringsutstyr, kan barn under 150 cm og over 135 cm bruke ordinært bilbelte.
- Der bilbelte ikke er montert, skal barn yngre enn 3 år ikke transporteres, og barn som er 3 år eller eldre, men lavere enn 150 cm, skal ikke transporteres i fremre seterad.
- Barn skal ikke transporteres i bakovervendt sikringsutstyr med kollisjonspute foran uten at kollisjonsputen er deaktivert manuelt eller automatisk.

For buss, med unntak av buss gruppe M3 klasse I («bybuss»), jf. kjøretøyforskriften § 2–2 og § 8–1, gjelder:

- Bilbelte og annet utstyr til sikring av personer skal brukes av sittende.
- Barn yngre enn 3 år skal i buss bruke godkjent sikringsutstyr som er tilpasset barnet eller slikt utstyr i kombinasjon med ordinært bilbelte. Når slikt utstyr ikke er tilgjengelig, skal ordinært bilbelte brukes på egnet måte. Barn som er 3 år eller eldre skal bruke ordinært bilbelte på egnet måte.

- c) Passasjerer skal informeres om plikten til å bruke bilbelter. Informasjonen skal gis når bussen er i bevegelse og på en eller flere av følgende måter:
1. av fører eller billettør,
 2. ved hjelp av audiovisuelle midler,
 3. ved hjelp av skilt med tekst eller piktogram som vist i anneks til direktiv 2003/20/EF, godt synlig plassert ved hvert sete.

Påbudet om bruk av bilbelte og annet sikringsutstyr gjelder likevel ikke:

- a) når kjøretøyet står stille,
 - b) under rygging,
 - c) under kjøring i garasje, på parkeringsplass, bensinstasjon, verkstedområde eller lignende avgrenset område,
 - d) under kjøring i lav hastighet der vedkommende med korte mellomrom må forlate sin plass, så som under utdeling av post eller aviser, eller ved renovasjonsarbeid eller lignende,
 - e) når vedkommende har med legeerklæring som fritar fra å bruke bilbelte,
 - f) for drosjesjåfør i tjeneste,
 - g) for ledsager ved øvelseskjøring og førerprøve i klassene C, C1, D, D1, CE, C1E, DE og D1E der ledsager i bilbelte ikke rekker fram til rattet,
 - h) sikringsutstyr til fastsetting av barnevogn.
- Legeerklæring som nevnt i fjerde ledd bokstav e, har gyldighet i EØS-området dersom den er utformet i samsvar med artikkel 5 i direktiv 91/671/EØF.

II

Endringen trer i kraft 9. mai 2006, med unntak av § 1 fjerde ledd bokstav b, som trer i kraft 1. januar 2008.

27. april Nr. 449 2006

Forskrift om endring i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften).

Fastsatt av Vegdirektoratet 27. april 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1. Kunngjort 28. april 2006.

I

I forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) gjøres følgende endring:

Ny § 8–2a skal lyde:

§ 8–2a. Sitteplass for barn yngre enn 3 år

1. *Krav*
For buss, med unntak av buss gruppe M3 klasse I, skal det være minst to sitteplasser som er godkjent for barn yngre enn 3 år eller minst to sitteplasser hvor det kan festes sikringsutstyr for barn yngre enn 3 år. Hvis alternativ to benyttes, skal sikringsutstyret være godkjent og merket i henhold til ECE-reg. nr. 44.03, og det skal være med i kjøretøyet til enhver tid.
2. *Ikrafttreden*
Denne paragrafen trer i kraft 1. januar 2008 for nye registreringer og for typegodkjenning av ny type kjøretøy.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2008 for nye registreringer og for typegodkjenning av ny type kjøretøy.

28. april Nr. 450 2006

Forskrift om særlige tiltak mot Usbekistan.

Fastsatt ved kgl.res. 28. april 2006 med hjemmel i lov 27. april 2001 nr. 14 om iverksettning av internasjonale, ikke-militære tiltak i form av avbrot eller avgrensning av økonomisk eller annen samkvem med tredjestatar eller rørsler. Fremmet av Utenriksdepartementet. Kunngjort 28. april 2006.

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften får anvendelse:

- a) på norsk territorium;
- b) om bord på alle luftfartøy og fartøy under norsk jurisdiksjon;
- c) på norske statsborgere uansett hvor de befinner seg;
- d) på alle juridiske personer, grupper eller enheter som er etablert eller stiftet i henhold til norsk lovgivning;
- e) på alle juridiske personer, grupper eller enheter som driver forretningsvirksomhet i Norge.

§ 2. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) faglig bistand: alle typer teknisk støtte i forbindelse med reparasjoner, utvikling, produksjon, montering, testing, vedlikehold, og andre tekniske tjenester, som kan ta form av veiledning, rådgivning, opplæring, overføring av praktiske kunnskaper eller ferdigheter eller konsulenttjenester mv., herunder muntlige former for bistand;
- b) «Utstyr som kan anvendes til nasjonal undertrykking» er det utstyr som står oppført i vedlegg I til denne forskriften.

§ 3. Forbud mot salg mv. av våpen og relatert materiell

Det er forbudt å selge, levere, overføre eller eksportere, direkte eller indirekte, våpen og relatert materiell av enhver type, samt reservedeler til slikt materiell, til enhver fysisk eller juridisk person, enhet eller ethvert organ i, eller til bruk i, Usbekistan. Forbudet gjelder uansett om varene har norsk opprinnelse eller ikke.

§ 4. Forbud mot bistand med tilknytning til militære aktiviteter og materiell

Det er forbudt:

- a) å gi faglig bistand med tilknytning til militære aktiviteter og til levering, produksjon, vedlikehold og bruk av våpen og relatert materiell av enhver type, og til reservedeler til slikt materiell, direkte eller indirekte til enhver fysisk eller juridisk person, enhet eller ethvert organ i, eller til bruk i, Usbekistan;
- b) å gi finansiering eller finansieringsbistand i tilknytning til militære aktiviteter, herunder særlig tilskudd, lån og eksportkredittforsikring, i forbindelse med salg, levering, overføring eller eksport av våpen og relatert materiell, eller til relatert teknisk bistand og andre tjenester, direkte eller indirekte til enhver fysisk eller juridisk person, enhet eller ethvert organ i, eller til bruk i, Usbekistan;
- c) forsettlig å delta i aktiviteter hvis hensikt eller virkning er å fremme transaksjonene nevnt i bokstav a og b.

§ 5. Forbud mot salg mv. av utstyr som kan bli brukt til nasjonal undertrykking

Forbudene i § 3 og § 4 gjelder tilsvarende med hensyn til utstyr som kan bli brukt til nasjonal undertrykking og som står oppført i vedlegg I til denne forskrift.

§ 6. Unntak fra § 3 til § 5 for utstyr ment for humanitær bruk mv.

Som unntak fra § 3 til § 5 kan Utenriksdepartementet tillate:

- a) salg, levering, overføring eller eksport av
 1. ikke-dødelig militært utstyr, eller utstyr som kan bli brukt til nasjonal undertrykking og som står oppført i vedlegg I, som utelukkende er ment for humanitær bruk eller beskyttelse eller for internasjonale programmer for institusjonsbygging,
 2. materiell ment for internasjonale krisehåndteringsoperasjoner;
- b) finansiering og finansieringsbistand samt faglig bistand i tilknytning til utstyr som nevnt i bokstav a, såfremt de samme betingelser er oppfylt.
- c) levering, overføring eller eksport av våpen og relatert materiell som vist til i § 3, til styrkebidrag i den internasjonale sikkerhetsstyrken (ISAF) og operasjon «Enduring Freedom» i Usbekistan.

Tillatelser som nevnt i første ledd, må innhentes forut for gjennomføringen av den aktivitet som det søkes om tillatelse for.

§ 3 til § 5 får ikke anvendelse på beskyttelsesbekledning, herunder skuddsikre vester og militærhjelmer, som midlertidig eksporteres til Usbekistan av FN-personell, personell fra Den europeiske union, dets medlemsstater eller den norske stat, eller av representanter for mediene, humanitært hjelpepersonell, utviklingsarbeidere og tilknyttet personell, utelukkende til deres personlige bruk.

§ 7. Fullmakt til å endre, suspendere eller oppheve forskriften

Utenriksdepartementet gis fullmakt til å endre, suspendere eller oppheve denne forskrift med vedlegg.

§ 8. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

Vedlegg I til forskrift 28. april 2006 nr. 450 om særlige tiltak mot Usbekistan: Utstyr som kan brukes til nasjonal undertrykking, jf. § 5 og § 6 første ledd bokstav a nr. 1

(Følgende liste inneholder ikke gjenstander som er særskilt konstruert eller endret for militær bruk og som er omfattet av våpenembargoen, jf. § 2 bokstav b.)

Hjelmer som gir vern mot kuler, hjelmer til bruk under opptøyer, skjold til bruk under opptøyer og skjold som gir vern mot kuler, samt særskilt konstruerte deler til slikt utstyr

Særskilt konstruert fingeravtrykksutstyr

Mekanisk drevne prosjektører

Byggeutstyr som gir vern mot kuler

Jaktkniver

Særskilt konstruert utstyr til produksjon av jaktgeværer

Utstyr til håndladning av ammunisjon

Kommunikasjonsavlyttingsutstyr

Optiske halvlederdetektorer

Bildeforsterkerrør

Teleskopvåpensikter

Våpen med glatt løp og tilhørende ammunisjon utover dem som er særskilt konstruert til militær bruk, og særskilt konstruerte deler til slike unntatt:

- 1) signalpistoler
- 2) luftpistoler eller geværer konstruert som industriverktøy eller til human bedøvelse av dyr.

Simulatorer til undervisning i bruk av skytevåpen og særskilt konstruerte eller endrede deler og tilbehør til slike

Bomber og håndgranater utover dem som er særskilt konstruert til militær bruk, og særskilt konstruerte deler til slike

Armerte vernedrakter og særskilt utviklede deler til slike, utover dem som er produsert etter militære standarder eller spesifikasjoner

Terrenggående brukskjøretøyer med trekk på alle hjul som er produsert eller utstyrt med vern mot kuler, og profilpanser til slike kjøretøyer

Vannkanoner og særskilt konstruerte eller endrede deler til slike

Kjøretøyer utstyrt med vannkanon

Kjøretøyer som er særskilt konstruert eller endret for å bli elektrisifisert for å avvise angripere, og deler til slike som er særskilt konstruert eller endret for dette formål

Akkustiske innretninger som produsenten eller leverandøren presenterer som egnet til bekjempelse av opptøyer, og særskilt konstruerte deler til slike

Fotlenker, kjeder, ankeljern og belter til elektrisk sjokk, særskilt konstruert for å frihetsberøve mennesker, unntatt:

- håndjern hvis maksimale dimensjon inkludert kjede ikke overstiger 240 mm i låst tilstand.

Bærbare innretninger som er konstruert eller endret med henblikk på bekjempelse av opptøyer eller egenbeskyttelse ved utsending av et lammende stoff (f.eks. tåregass eller pepperspray), og særskilt konstruerte deler til slike

Bærbare innretninger som er konstruert eller endret med henblikk på bekjempelse av opptøyer eller egenbeskyttelse ved elektrisk sjokk (herunder elektriske støkker, elektriske skjold, bedøvelsesgeværer og elektriske dartgeværer (taserutstyr)) og deler til slikt utstyr særskilt konstruert eller endret for dette formål

Elektronisk utstyr som kan spore skjult sprengstoff, og særskilt konstruerte deler til slikt utstyr unntatt:

- TV- eller røntgenundersøkelsesutstyr.

Elektronisk støysenderutstyr som er særskilt konstruert for å hindre detonasjon ved radiofjernkontroll av improviserte eksplosive innretninger, og særskilt konstruerte deler til slikt utstyr

Utstyr og innretninger som er særskilt konstruert for å utløse eksplosjoner med elektriske eller ikke-elektriske midler, herunder tennapparater, detonatorer, sprengkapsler, boostere og detonasjonslunter, og særskilt konstruerte deler til slikt utstyr og slike innretninger unntatt:

- slike som er særskilt konstruert for særlig kommersiell bruk som består i styring eller betjening ved hjelp av sprengstoff av annet utstyr eller innretninger hvis funksjon ikke er å framkalle eksplosjoner, f.eks. kollisjonsputepumper i biler, elektriske overspenningssikringer i sprinklerutløsere.

Utstyr og innretninger som er særskilt konstruert for ammunisjonsrydding unntatt:

- 1) bombetepper
- 2) beholdere konstruert for å romme gjenstander som man vet eller mistenker er improviserte eksplosive innretninger.

Nattsikts- og varmebildeutstyr samt bildeforsterkerrør og halvlederfølere til slikt utstyr

Særskilt konstruert programvare og teknologi som kreves til alle former for utstyr på listen

Rettlinjet avskjæring av sprengladninger

Følgende sprengstoffer og tilknyttede stoffer:

- amatol
- nitrocellulose (med et nitrogeninnhold på over 12,5%)
- nitroglykol
- pentaerythritoltetranitrat (PETN)
- picrylchlorid
- trinitrofenylmetylnitramin (tetryl)
- 2,4,6-trinitrotoluen (TNT).

Særskilt konstruert programvare og teknologi som kreves til alle former for utstyr på listen.

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2006-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
2004	8	1131	Forskrift nr. 930	3
2005	15	2312	Forskrift nr. 1446	3
2005	16	2529	Forskrift nr. 1593	4
2005	16	2538	Forskrift nr. 1609	1
2005	16	2644	Forskrift nr. 1668	2
2005	17	2713	Forskrift nr. 1690	2
2005	17	2855	Forskrift nr. 1694	2
2006			Forskrift nr. 83	2
2006	3	328	Forskrift nr. 229	4

B-PostAbonnement

Returadresse:
Lovdata
Postboks 2016, Vika
N-0125 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd I Lover og sentrale forskrifter
Avd II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og politidepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjøringskjema til Lovdata:
Med E-post: ltavd1@lovdata.no for avdeling I
ltavd2@lovdata.no for avdeling II

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted (www.lovdata.no).

Med post: Norsk Lovtidend
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.
Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement for 2006 koster	Avd I	kr 1140	kr 1700	kr 2360
	Avd. I og II	kr 1430	kr 2470	kr 3480

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no
- også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Tlf. 23 11 83 00
Fax 23 11 83 01
E-post: lovtid@lovdata.no